1830-177

provincie limburg

Ons kenmerk 2012/38229
Bijlage(n)

Maastricht 14 augustus 2012

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

120807-0053

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 (0)43 389 99 99
Fax + 31 (0)43 361 80 99
www.limburg.nl

Bankrekening
Rabobank
13.25.75.728

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

provincie limburg

Oprichtingsvergunning

Wet milieubeheer

Kuijpers Onroerend Goed BV te Grubbenvorst
(gemeente Horst a/d Maas)

Besluit 10/26185 d.d. 14 augustus 2012

Verzonden:

120807-0053

Inhoud

1.	De aanvraag	**3**
1.1.	Overgangsrecht	4
1.2.	Looptijd en fasering	4
1.3.	Concept Nieuw gemengd Bedrijf (concept NGB)	5
1.4.	Leeswijzer	5
2.	Bevoegd gezag	**6**
3.	Huidige vergunningsituatie	**6**
4.	Coördinatie en afstemming met andere relevante wettelijke kaders	**6**
4.1.	Milieueffectrapport (MER)	6
4.2.	Verordening dierlijke bijproducten	17
4.3.	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)	19
4.4.	Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en Faunawet	20
4.5.	Waterwet	21
4.6.	Woningwet	22
4.7.	European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR)	22
5.	Beoordeling van de aanvraag in relatie tot de Wet milieubeheer	**23**
5.1.	Algemeen	23
5.2.	Beste Beschikbare Technieken (BBT)	23
5.3.	Afvalstoffen	35
5.4.	Afvalwaterlozingen	41
5.5.	Bodem	42
5.6.	Energie	44
5.7.	Externe veiligheid en brandveiligheid	45
5.8.	Geluid	48
5.9.	Lucht	50
5.10.	Verkeer en vervoer	66
5.11.	Visuele hinder	66
6.	Terinzagelegging	**67**
7.	Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit	**67**
8.	Zienswijzen ontwerpbesluit en overwegingen ten aanzien daarvan	**67**
9.	Zienswijzen MER en overwegingen ten aanzien daarvan	**139**
10.	Besluit	**188**

11.	Beroep	**189**
12.	Slotbepaling	**189**
13.	Ondertekening	**190**

Bijlagen

Bijlage 1:	immissiepunten geluid
Bijlage 2:	voorschriften
Bijlage 3:	begrippen
Bijlage 4:	belanghebbenden die in de MER-procedure zienswijzen en/of adviezen hebben ingebracht
Bijlage 5:	belanghebbenden die tegen het ontwerpbesluit zienswijzen hebben ingebracht

1. De aanvraag

Op 30 september 2010 hebben wij een aanvraag d.d. 30 september 2010 ontvangen van Kuijpers Onroerend Goed BV – hierna te noemen Kuijpers – voor een oprichtingsvergunning ingevolge artikel 8.1 van de Wet milieubeheer (Wm). Het betreft de inrichting Kuijpers die wordt opgericht aan de Witveldweg 35 in Grubbenvorst, kadastraal bekend als gemeente Grubbenvorst, sectie L, nummer 361.
De aanvraag is geregistreerd onder nummer 10/26185.

Op 25 november 2010 hebben wij verzocht om aanvullende gegevens. Deze aanvullende gegevens zijn bij ons op 25 februari 2011 ingekomen.

De aanvraag van Kuijpers betreft de oprichting van een korte keten pluimveehouderij (vermeerdering, broederij, vleeskuikenhouderij, slachterij en verwerking van vleeskuikens) en een bio-energiecentrale (vergistinginstallatie, biogasopwerkingsunit en warmtekrachtkoppeling (WKK) installaties) binnen het concept Nieuw Gemengd Bedrijf (concept NGB). In paragraaf 1.2 is het concept NGB toegelicht.

Binnen de inrichting wordt de volgende dierbezetting aangevraagd:

AANGEVRAAGDE DIERBEZETTING						
Stal-nr.	Diersoort	Aantal dieren	Huisvestingssysteem[d]	NH_3[a] (kg/jaar)	Geur[b] ou_e/s	Fijn stof[c] (kg/jaar)
2	(groot)ouder-dieren	74.448	E4.1: BWL 2009.23 E4.6: BWL 2007.08.V2	1.295,4	41.690,9	595,58
4	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	635,9	37.094,4	3.709,44
5	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	635,9	37.094,4	3.709,44
6	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	635,9	37.094,4	3.709,44
7	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	635,9	37.094,4	3.709,44
Totaal		1.134.288		3.839,0	190.068,5	15.433,34

a) emissie in kg NH_3 per jaar berekend met emissiefactoren uit bijlage 1 van de gewijzigde Regeling ammoniak en veehouderij van 3 oktober 2011 (Staatscourant 18 oktober 2011, 18726) voor het genoemde staltype met chemische luchtwasser.

b) aantal odour units per seconde berekend met de emissiefactoren uit bijlage 1 van de gewijzigde Regeling geurhinder en veehouderij van 3 oktober 2011 (Staatscourant 18 oktober 2011, 18729) voor het genoemde staltype met chemische luchtwasser.

c) emissie in kilogram per dier per jaar volgens de op maart 2011 op de website van het ministerie van Infrastructuur en Milieu gepubliceerde emissiefactoren

d) BWL 2009.23 + BWL 2007.08.V2: groepskooi met mestbandbeluchting en scharrelgelegenheid, min. 1.300 cm^2/dier voorzien van chemisch luchtwassysteem met 90% ammoniakreductie, 40% geurreductie en 35% fijn stofreductie.
BWL 2006.13 + BWL 2007.08.V2: etagesysteem met mestband en strooiseldroging, min. 417 cm^2 en max. 556 cm^2 per dier (18-24 dieren per m^2) voorzien van chemisch luchtwassysteem met 90% ammoniakreductie, 40% geurreductie en 35% fijn stofreductie.

De bio-energiecentrale verwerkt de vrijkomende mest uit het eigen bedrijf maar ook mest van buiten de inrichting. Dit wordt aangevuld met coproducten van de positieve lijst. Daarnaast wordt het slachtafval en het slib uit de zuivering van het afvalwater uit de slachterij verwerkt. Door een koppeling van technieken wordt er ca. 14.000.000 m^3 biogas, ca. 60.000 GJ warmte, ca. 5.500 ton kunstmestvervanger en ca. 22.000 ton compost geproduceerd. Het biogas wordt ofwel opgewerkt en direct geleverd aan het aardgasnetwerk of middels WKK-installaties omgezet in elektrische energie (ca. 35.200 MWh) en als groene stroom teruggeleverd aan het elektriciteitsnet. De geproduceerde warmte wordt gedeeltelijk binnen de inrichting gebruikt in de broederij, voor de verwarming van stallen en gebouwen, in de slachterij, voor de waterzuivering en voor de vergisting. De rest is beschikbaar voor levering aan derden of wordt door middel van absorptie omgezet in koude die vervolgens extern wordt afgezet.

Voor de besluitvorming over de Wm-vergunning is de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

1.1. Overgangsrecht

Op basis van artikel VIA van de Wet modernisering van de regelgeving over de milieueffectrapportage blijft het recht zoals dat gold voor 1 juli 2010 op deze procedure van toepassing.

Op basis van het overgangsrecht zoals opgenomen in de Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 1, wijzigingen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, §1.2, overgangsrechtelijke bepalingen, artikel 1.2, tweede lid, blijft op deze procedure het recht zoals dat gold onmiddellijk voor het tijdstip van inwerkingtreding* van artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing (*zijnde 1 oktober 2010).

1.2. Looptijd en fasering

Deze oprichtingsvergunning wordt voor de pluimveehouderij en de slachterij aangevraagd voor onbepaalde tijd en met betrekking tot activiteiten met afvalstoffen (BEC: covergisting) voor 10 jaar.
Met het inwerking treden van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) per 1 oktober 2010 is het tijdelijk vergunnen van afvalgerelateerde activiteiten niet meer wettelijk verankerd. Zodra deze vergunning van kracht wordt, wordt de vergunning gelijkgesteld met een Wabovergunning en wordt daarmee de tijdelijkheid van rechtswege opgeheven.

De oprichting van de inrichting Kuijpers zal gefaseerd plaatsvinden. Na het verkrijgen van de benodigde vergunningen wordt gestart met de bouw van de eerste 4 afdelingen van de in totaal 16 van de vleeskuikenstal. Na in gebruik name wordt gestart met de bouw van de volgende 12 afdelingen en de broederij. Tot slot wordt gestart met de bouw van de vleeskuikenouderdierenstal.
Het totale tijdsbestek is maximaal 3 jaar.
De bouw van de bio-energiecentrale (BEC) wordt net als de eerste delen van de vleeskuikenstal gestart direct na het verkrijgen van de benodigde vergunningen. Het tijdsbestek hiervoor wordt geschat op ongeveer een jaar.
In de vergunning zijn een aantal voorschriften gekoppeld aan de in gebruik name van (een deel van) de inrichting. Hierin worden 4 fasen onderscheiden:

- in gebruik name vleeskuikenstal en broederij;
- in gebruik name slachterij;
- in gebruik name BEC;
- in gebruik name vleeskuikenouderdierenstal.

Deze tijdstippen moeten elk afzonderlijk aan het bevoegd gezag worden gemeld.

1.3. Concept Nieuw gemengd Bedrijf (concept NGB)

De initiatiefnemers Heideveld Beheer BV te Grubbenvorst, Kuijpers Onroerend Goed BV te Milheeze en Christiaens Engineering and Development BV te Horst zijn voornemens om in de gemeente Horst aan de Maas een 3-tal bedrijven te ontwikkelingen binnen het concept NGB. Deze drie bedrijven zullen binnen het NGB bestaan uit een 2-tal inrichtingen als bedoeld in de Wet milieubeheer, te weten:

1. De uitbreiding van een bestaande varkenshouderij (inclusief brijvoerinstallatie) met in totaliteit 10.836 biggen, 600 kraamzeugen. 2.436 guste- en dragende zeugen, 45 dekberen, 720 opfokzeugen en 20.580 vleesvarkens;
2. De oprichting van een korte keten pluimveehouderij (vermeerdering, broederij, vleeskuiken-houderij, slachterij en verwerking van vleeskuikens) met in totaliteit 1.059.840 vleeskuikens en 74.448 ouderdieren, inclusief de

   oprichting van een zogenaamde bio-energiecentrale (BEC) voor de be- en verwerking (o.a. vergisting, compostering, ultrafiltratie en omgekeerde osmose) van mest en (afval)stoffen van plantaardige en dierlijke herkomst.

Voor beide bovenstaande inrichtingen zijn vergunningen benodigd in het kader van de Wm. Voor de besluitvorming over de beide Wm-vergunningen is de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De effecten van elk van de afzonderlijke onderdelen van het NGB en van het NGB als geheel zijn in één Milieueffectrapport (MER) beschreven.

De beide inrichtingen zijn gelegen in een aangewezen zoekgebied voor een Landbouw ontwikkelingsgebied (LOG), dat als zodanig deel uitmaakt van het Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg. Deze gebieden zijn door de provincie Limburg specifiek aangewezen als zijnde gebieden waar landbouwbedrijven, waaronder veehouderijen, zich kunnen vestigen en verder ontwikkelen.

1.4. Leeswijzer

A. MER ingekomen op 30 september 2010, bestaat uit:
- MER;
- Bijlagenboek (bijlagen 1 t/m 25).

B. Aanvulling op het MER ingekomen op 25 februari 2011.
In deze aanvulling zijn stukken opgenomen naar aanleiding van het voorlopig toetsingadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage van 17 januari 2011 (zie bijlage 2 aanvulling MER). Dit document is een aanvulling op eerder ingediende stukken en dient dan ook in samenhang met deze stukken te worden beschouwd. Het betreft de volgende stukken:
- MER en bijlagenboek ingekomen op 30 september 2010;
- Samenvatting MER;
- Notitie 'beantwoording vragen Commissie voor de milieueffectrapportage van 25 november 2010' (zie bijlage 3 aanvulling MER).

C. Aanvraag Wet milieubeheer ingekomen op 30 september 2010.

D. Aanvullende gegevens ingekomen op 25 februari 2011. Omwille van de leesbaarheid van de aanvraag zijn deze aanvullende gegevens integraal opgenomen in een nieuwe aanvraag die daarmee de aanvraag van 30 september 2010 in zijn geheel vervangt.

2. Bevoegd gezag

Van toepassing zijn met name de categorieën 7.4 (bewerken, verwerken van dierlijke meststoffen), 8.1a (kweken, fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren), 8.1b (slachten van dieren), 8.1d (bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van producten die bij het slachten van dieren vrijkomen), 9.1a (vervaardigen, bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van vlees of vleeswaren), 9.1e (bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van voedingsmiddelen voor dieren of grondstoffen daarvoor), 28.4.a6 (opslaan van van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen met een capaciteit van 1.000 m^3 of meer) en 28.4.c1 (bewerken van van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen met een capaciteit van 15.000 ton of meer) zoals bedoeld in bijlage 1 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb). Op basis van categorie 7.4 en 28.4 is ons college bevoegd ten aanzien van het verlenen van de vergunning.

3. Huidige vergunningsituatie

Het betreft een nieuw op te richten inrichting. Hiervoor is op deze locatie niet eerder een vergunning verleend.

4. Coördinatie en afstemming met andere relevante wettelijke kaders

4.1. Milieueffectrapport (MER)

Het Besluit milieueffectrapportage (hierna: het Besluit) maakt onderscheid naar activiteiten, plannen en besluiten, ten aanzien waarvan het maken van een MER verplicht is (onderdeel C van de bijlage behorende bij het Besluit) en activiteiten, plannen en besluiten, ten aanzien waarvan moet worden beoordeeld of een MER moet worden gemaakt (onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit).

Beoordeling en toetsing
Uit de aanvraag blijkt dat er sprake is van de oprichting van een nieuwe pluimveehouderij met in totaliteit 1.059.840 vleeskuikens (Rav cat. E5).en 74.448 (groot)ouderdieren van vleeskuikens (Rav cat. E4).
De voorgenomen activiteit valt onder categorie 14 van de C-lijst van het Besluit, aangezien binnen de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV sprake is van een inrichting met meer dan 85.000 plaatsen voor mesthoenders.
Het bovenstaande betekent concreet dat ten behoeve van de besluiten over de vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en Waterwet een MER is opgesteld. Het MER is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu inzichtelijk te maken en zo de milieubelangen een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming.

4.1.1. Procedureverloop

1. De startnotitie MER is ingekomen op 16 oktober 2006 en ingeschreven onder nummer 06/46757.
2. Met de bekendmaking van de startnotitie MER op 25 oktober 2006 in Dagblad de Limburger, Limburgs Dagblad, E3 Journaal en De Trompetter en op 26 oktober 2006 in Nieuwsfeiten Horst a/d Maas is de MER procedure gestart.
3. De startnotitie MER heeft ter inzage gelegen van 26 oktober 2006 tot en met 6 december 2006.
4. Op 8 november 2006 is een informatiebijeenkomst gehouden waarbij voor omwonenden en overige belanghebbenden een toelichting is gegeven op de startnotitie en het verdere verloop van de milieueffectrapportage- en vergunningprocedure. Tijdens deze informatiebijeenkomst zijn een 2-tal mondelinge zienswijzen ingediend door:
   1. de heer J. Putker
      Witveldweg 22, 5971 NS GRUBBENVORST
   2. de heer M. Vergeldt
      Losbaan 6, 5973 RL LOTTUM

   Een verslag van deze informatieavond (inclusief weergave zienswijzen) is middels verzonden brief van 22 november 2006 toegestuurd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage.
5. Middels onze brief van 18 oktober 2006 hebben wij de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen inzake de inhoud van het MER.
6. Tijdens de ter inzage legging van de startnotitie zijn zienswijzen en adviezen ingediend door:

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
P.A.A.M. Aerdts-Geurts en P.P.M. Aerdts	Losbaan 1A	5971 PA	Grubbenvorst	24-11-2006
E.E.H.M. Dings	Losbaan 6	5973 RL	Lottum	27-11-2006
Frank Coenders BV en Fam. Coenders	Witveldweg 33	5971 NS	Grubbenvorst	30-11-2006
SRK Rechtsbijstand namens mevrouw P.J.E. Niessen-Seuren	Losbaan 7	5971 PA	Grubbenvorst	30-11-2006
H.C. Schreurs	Witveldweg 68	5971 NS	Grubbenvorst	01-12-2006
Dhr. J. van Leeuwen	Denenweg 21	5962 NC	Melderslo	01-12-2006
P.J.J.M. Geurts	Blauwververstraat 77	5971 KH	Horst	05-12-2006
H.A.M. Schut-Hakvoort	Horsterdijk 83	5973 PM	Lottum	05-12-2006
H.G.J. de Jong	Meerloseweg 12	5971 NW	Grubbenvorst	03-12-2006
A. Vollenberg namens buurtvereniging Lovendal	Meerlosebaan 1	5971 NW	Grubbenvorst	05-12-2006
G. Hagens	Witveldweg 66	5971 NS	Grubbenvorst	04-12-2006
J.L. te Baerts	Witveldweg 61	5961 ND	Horst	30-11-2006
A.M.J.M. Vollenberg en G.A.W. Vossen namens Maatschap Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	05-12-2006

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
H.G.J. de Jong	Meerlosebaan 12	5971 NW	Grubbenvorst	05-12-2006
Fam. Keijsers-Smits	Witveldweg 54	5971 NS	Grubbenvorst	05-12-2006
P.J.J.M. Geurts en H.A.M. Schut-Hakvoort namens SP Werkgroep land- en tuinbouw	Blauwververstraat 77	5971 KH	Horst	05-12-2006
H.A.M. Schut-Hakvoort namens SP Werkgroep land- en tuinbouw	Horsterdijk 83	5973 PM	Lottum	05-12-2006
J. en L. Kurstjens	Meerlosebaan 7	5971 NW	Grubbenvorst	05-12-2006
P.J. Geerlings	Witveldweg 17	5971 NS	Grubbenvorst	05-12-2006
Waterschap Peel en Maasvallei	Postbus 3390	5902 RJ	Venlo	05-12-2006
ARAG Rechtsbijstand namens de heer J.H. Huys	Hoogheide 4	5973 RK	Lottum	06-12-2006
ARAG Rechtsbijstand namens de heer P.G.C. Niessen	Losbaan 5	5971 PA	Grubbenvorst	06-12-2006
J.H. Heijnen namens Stichting Milieufederatie Limburg	Godsweerderstraat 2	6041 GH	Roermond	06-12-2006
Gemeente Horst aan deMaas	Postbus 6005	5960 AA	Horst	06-12-2006
A.C. Aerdts	Hoogheide 2	5973 RK	Lottum	07-12-2006
P.C.J. Verdellen	Kuilveld 22	5971 DC	Grubbenvorst	07-12-2006
T.H.C.M. Nelissen	Middelreuvelt 41	5971 DG	Grubbenvorst	07-12-2006
C.R.E.H. v.d. Heuvel	Wezerweg 5	5855 EM	Well	07-12-2006
M.G.M. Janssen	De Holf 3	5809 EM	Leunen	07-12-2006
M.H.T. Schouwenberg	B. v. Kempenstraat 22	5971 AC	Grubbenvorst	07-12-2006
F.T.W. Houben	Kempkesstraat 28	5976 PE	Kronenberg	07-12-2006
J. Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	07-12-2006
Rijkswaterstaat	Postbus 25	6200 MA	Maastricht	05-01-2007

Deze zienswijzen en adviezen zijn vervolgens middels brieven van 4, 7 en 11 december 2006 en fax van 8 januari 2007 toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage.

7. Op 19 december 2006 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een locatiebezoek gebracht. Tijdens dit bezoek zijn de beoogde locaties bezocht en is verder gesproken over de startnotitie en de te onderzoeken onderwerpen in het MER. Bij dit locatiebezoek waren aanwezig de initiatiefnemers en diens adviseurs en vertegenwoordigers van de gemeente Horst aan de Maas en de provincie Limburg.
8. Op 11 januari 2007 heeft bij de Commissie voor de milieueffectrapportage in Utrecht een eindgesprek plaatsgevonden over het concept eindadvies voor de richtlijnen. Bij dit eindgesprek waren aanwezig een vertegenwoordiger van de initiatiefnemers en diens adviseur en een vertegenwoordiger van de provincie Limburg.
9. Middels brief van 18 januari 2007 (kenmerk 1830-39/Ba/ks), ingekomen 22 januari 2007, hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage het richtlijnenadvies ontvangen.
10. De richtlijnen zijn door Gedeputeerde Staten vastgesteld op 8 februari 2007 (kenmerk 2006/46757), overeenkomstig het richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.
11. Het MER is ingekomen op 15 juli 2010.
12. Middels onze brief van 26 augustus 2010, verzonden 26 augustus 2010, hebben wij laten weten het MER vooralsnog niet te aanvaarden. In deze brief is aangegeven dat wanneer het MER is aangevuld, daarbij rekeninghoudende met de in de brief gemaakt opmerkingen over de volledigheid en juistheid, wij deze opnieuw op volledigheid en juistheid zullen toetsen.
13. Middels brief van 29 september 2010, ingekomen 30 september 2010, is het MER aangevuld. Nu met deze aanvulling weer sprake is van een compleet MER hebben wij deze geregistreerd onder nummer 10/27335 en is het registratienummer, waaronder het op 15 juli 2010 ingekomen MER is ingeboekt, komen te vervallen.
14. Middels onze brief van 11 oktober 2010, verzonden 15 oktober 2010, hebben wij laten weten het MER te kunnen aanvaarden. Een afschrift van deze brief is tevens verzonden aan de commissie voor de milieueffectrapportage, waarin wij hebben verzocht binnen de wettelijke termijn een toetsingadvies uit te brengen.
15. Het MER heeft ter inzage gelegen van 20 oktober 2010 tot en met 1 december 2010.
16. Tijdens de ter inzage legging van het MER zijn zienswijzen ingediend door:

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
J.H. Heijnen namens Stichting Milieufederatie Limburg	Godsweerderstraat 2	6041 GH	Roermond	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer P.J.J.M. Geurts	Blauwververstraat 77	5961 KH	Horst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer F.P. Hoek	Meerlosebaan 22	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer J. Kurstjens	Meerlosebaan 7	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens mw. J.M.F. Obers	Schoolstraat 4	5971 BH	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer J. van Rengs	Meerlosebaan 16	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens A.G.M. Strous	Molenveld 12	5971 CN	Grubbenvorst	01-12-2010

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
Wösten juridisch advies namens M.E.J.M. Baggen	Venloseweg 55	5971 PB	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens W. Bergs	Witveldweg 8	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens B. Botman	Witveldweg 72	5971 NS	Horst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P.J. Geerlings	Witveldweg 17	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.J.M. Geurts	Witveldweg 13	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens N. Gilissen	Stationsweg 10	5973 RH	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H.A. Hendrickx-Rebbers	Grubbenvorsterweg 32a	5973 NB	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H. Hendrix	Horsterdijk 16a	5973 PN	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H. Hermkens	Witveldweg 18	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.A.T. Hoof	Losbaan 1	5971 PA	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens N.J.A. Jacobs	Burg. Van Leentstraat 3	5971 AG	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P. Niessen	Losbaan 45	5971 PA	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.M. Putker	Witveldweg 22	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens B. Sanders	Meerlosebaan 10	5971 NW	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens D. Siepermann	Kaldenbroek 1	5973 RJ	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P. Simons	Maricollenweg 23	5971 AS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.A.J. Teeuwen	Meerlosebaan 1c	5971 NW	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens W.P.J. Vogelzangs	Spechtenlaan 6	5971 CS	Grubbenvorst	02-12-2010

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
Frank Coenders BV en Fam. Coenders	Witveldweg 33	5971 NS	Grubbenvorst	01-12-2010
Maatschap Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	29-11-2010
F. Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	29-11-2010
Vereniging Behoud de Parel	p.a. Winterheide 3	5971 GD	Grubbenvorst	29-11-2010
DAS Rechtsbijstand namens Dhr. G. Aerdts en Mw. P.A.A. Aerdts	Losbaan 31	5971 PA	Grubbenvorst	30-11-2010

Deze zienswijzen en adviezen zijn middels brieven van 13 december 2010 toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage.

17. Op 11 november 2010 is ingekomen een e-mail van de Commissie voor de milieueffectrapportage met daarin aangegeven de agenda voor het locatiebezoek en een aantal nog openstaande vragen en aandachtspunten.
18. Op 16 november 2010 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een locatiebezoek gebracht. Tijdens dit bezoek zijn de beoogde locaties bezocht en is gesproken over het MER en door de Commissie voor de milieueffectrapportage gestelde vragen/aandachtspunten. Bij dit locatiebezoek waren aanwezig de initiatiefnemers en diens adviseurs en vertegenwoordigers van de gemeente Horst aan de Maas en de provincie Limburg.
19. Middels een verzonden e-mail van 29 november 2010 zijn door het NGB aanvullende gegevens toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage, dit naar aanleiding van het tijdens het locatiebezoek op 16 november 2010 door de Commissie voor de milieueffectrapportage gestelde vragen/aandachtspunten.
20. Middels ingekomen e-mail van 24 december 2010 hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage het concept toetsingsadvies ontvangen. In dit concept toetsingsadvies signaleert de Commissie voor de milieueffectrapportage een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Verder adviseert de Commissie voor de milieueffectrapportage een aanvulling op het MER op te laten stellen voordat het besluit wordt genomen.
21. Middels verzonden brief van 10 januari 2011 is de termijn voor het geven van een beschikking op de ingekomen aanvraag Wet milieubeheer opgeschort tot de dag waarop wij een positief toetsingadvies hebben ontvangen van de Commissie voor de milieueffectrapportage.
22. Middels ingekomen e-mail van 17 januari 2011 hebben wij van de Commissie voor de milieueffect-rapportage een voorlopig toetsingsadvies ontvangen. In dit aangepaste, concept toetsingsadvies signaleert de Commissie voor de milieueffectrapportage een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Verder adviseert de Commissie voor de milieueffectrapportage om het MER uiterlijk voor 26 februari 2011 te laten aanvullen voordat het besluit wordt genomen.
23. Middels ingekomen brief van 25 februari 2011 is het MER aangevuld.
24. De aanvulling op het MER (incl. notitie "beantwoording vragen Commissie voor de milieueffectrapportage") heeft ter inzage gelegen van 23 maart 2011 tot en met 03 mei 2011.

25. Middels ingekomen e-mail van 18 mei 2011 hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage een aangepast, concept toetsingadvies ontvangen. In dit aangepaste, concept toetsingsadvies signaleert de Commissie voor de milieueffectrapportage een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming.
26. Middels een verzonden e-mail van 27 mei 2011 is door het NGB een notitie toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage, dit naar aanleiding van het concept toetsingadvies.
27. Middels ingekomen e-mail van 06 juni 2011 hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage het eindconcept toetsingadvies ontvangen. De Commissie voor de milieueffectrapportage is van mening dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig, ondanks dat door de vele aanvullingen en aanpassingen in het MER en vergunningaanvraag de verschillende stappen in het proces moeilijk te volgen zijn.
28. Middels ingekomen e-mail van 10 juni 2011 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage laten weten het definitieve toetsingadvies pas uit te brengen nadat een deskundige de gezondheidsparagraaf heeft bekeken.
29. Middels ingekomen e-mail van 16 juni 2011 hebben wij van de Commissie voor de milieueffect-rapportage het definitief eindconcept toetsingadvies ontvangen. De Commissie voor de milieueffect-rapportage is van mening dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is, ondanks dat door de vele aanvullingen en aanpassingen in het MER en vergunning-aanvraag de verschillende stappen in het proces moeilijk te volgen zijn.
30. Middels brief van 21 juni 2011 (kenmerk 1830-170/El/lb), ingekomen 22 juni 2011, hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage het toetsingadvies ontvangen.

4.1.2. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop (toetsingsadvies Commissie mer)

Voor het varkensbedrijf en voor het pluimveebedrijf met de BEC wordt elk een apart vergunningentraject doorlopen. Voor de besluitvorming over de beide Wm-vergunningen is de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De effecten van elk van de afzonderlijke onderdelen van het NGB en van het geheel zijn in één MER beschreven. Het MER is op het eerste gezicht compact, overzichtelijk en prettig leesbaar, goed ondersteund met bijlagen. Een nadere toelichting op het voornemen, die naar aanleiding van vragen van de Commissie is opgesteld, bevat de nodige aanvullende (achtergrond)informatie, waardoor het MER aan duidelijkheid heeft gewonnen.

De Commissie signaleerde bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen echter een aantal tekortkomingen, die zij mede op basis van de ingediende zienswijzen essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming.
De initiatiefnemer heeft daarop een aanvulling op het MER opgesteld met daarin informatie over:

1. de vergelijking van de alternatieven inclusief de referentiesituatie en het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) voor het varkenshouderijbedrijf;
2. de uittreedsnelheid van de ventilatielucht bij het pluimveebedrijf;
3. de stikstofemissie en depositie van het pluimveebedrijf en de BEC;
4. een overzicht van de ligging van en de effecten op de kwetsbare natuurgebieden.
5. de cumulatieve geurbelasting;
6. de biogasinstallatie;
7. de behandeling van het afvalwater en het permeaat van het pluimveebedrijf en BEC.

4.1.3. Toelichting op het oordeel (toetsingsadvies Commissie mer)

De aanvulling is verder voorzien van helder, overzichtelijk kaartmateriaal dat een goede ondersteuning biedt van de tekst. Ook is de aanvulling voorzien van een rapportage over volksgezondheid in relatie tot de intensieve veehouderij. Geconcludeerd kan worden dat in deze rapportage de gezondheidsaspecten voldoende in beeld zijn gebracht. Bij de aanvulling is tevens een nieuwe samenvatting opgenomen waarin op duidelijke wijze de informatie uit het MER en de aanvulling samen verwerkt zijn. Door de vele aanvullingen en aanpassingen in het MER en vergunningenaanvraag is echter de detailinformatie niet op alle onderdelen eenvoudig te doorgronden. Desondanks is de Commissie van mening dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is.

4.1.4. De vergelijking van alternatieven inclusief referentiesituatie en Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA)

Het MER

Referentiesituatie

In bijlage 18 van het MER is bij het bepalen van de referentiesituatie voor het varkensbedrijf uitgegaan van 2,5 kg NH_3 emissie per vleesvarkensplaats. Omdat het hier een IPPC-bedrijf betreft had het bedrijf al moeten voldoen aan het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij waarbij voor vleesvarkens een maximale emissiewaarde geldt van 1,4 kg NH_3 per dierplaats. In de referentiesituatie moet van deze factor worden uitgegaan. Door het hanteren van een onjuiste ammoniakemissiefactor per dierplaats in de referentiesituatie zijn bij de onderlinge vergelijking de effecten van de alternatieven onderschat.

MMA

Bij de bepaling van de ammoniakemissie in het MMA voor de varkenshouderij is de berekening niet correct uitgevoerd. Uitgangspunt bij het gekozen MMA is toepassing van een emissiearm systeem in de stal in combinatie met een luchtwasser als nageschakelde techniek. In het MER is ten onrechte voor het emissiearm systeem in de stal met de maximale reductie van 85 % gerekend. Indien met dit emissiearme systeem een reductie van meer dan 70% wordt gerealiseerd, dient gerekend te worden met maximaal 70% reductie. Van deze waarde wordt vervolgens de emissiereductie door de luchtwasser afgetrokken (in dit geval 85%).

In hoofdstuk 8 van het MER is de effectbeoordeling opgenomen zonder het MMA. In de "Beantwoording vragen commissie MER" is het MMA bepaald maar nog niet opgenomen in de alternatievenvergelijking. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de correcte ammoniakemissies van de referentiesituatie en het MMA van de varkenshouderij te bepalen en op basis hiervan de alternatieven-vergelijking opnieuw uit te voeren. In de aanvulling op het MER zijn de ammoniakemissie van de referentie en het MMA op correcte wijze (opnieuw) bepaald en in de alternatievenvergelijking opgenomen.

4.1.5. De uittreedsnelheid van de ventilatielucht bij het pluimveebedrijf

Het MER

In het MER wordt voor de uitgaande lucht een luchtsnelheid van 8,5 m/s bij een gemiddelde situatie gehanteerd. Deze uittreedsnelheid is erg hoog. Bij maximale ventilatie wordt de uittreedsnelheid nog hoger. Het MER geeft onvoldoende inzicht in de haalbaarheid van deze luchtsnelheden. Hierdoor zijn de berekeningen van de emissies van het pluimveebedrijf niet verifieerbaar.

De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER met weerstandsberekeningen (zoals ook uitgevoerd voor het varkensbedrijf) de haalbaarheid van de gehanteerde uittreedsnelheden voor het pluimveebedrijf te onderbouwen. In de aanvulling op het MER is een duidelijke weerstandsberekening opgenomen die voldoende inzicht geeft in de realisatie van de luchtsnelheden. Bij het nader bestuderen van deze materie constateert de Commissie echter dat in het MER, de notitie "Beantwoording vragen Commissie M.E.R." en de aanvulling op het MER, niet consistent gerekend wordt met het aantal emissiepunten voor het pluimveebedrijf. Bij de berekeningen met de modellen KEMAstacks, V-stacks en ISL3a wordt bij de vleeskuikenstallen soms uitgegaan van 16 emissiepunten (per stal 1 luchtwasser) en soms van 4 (per 4 stallen 1 luchtwasser). Uit de in de aanvulling aangeleverde informatie concludeerde de Commissie dat uitgegaan zou moeten worden van 4 emissiepunten. Initiatiefnemer heeft naar aanleiding van deze constatering door de Commissie een memo opgesteld waarin verklaard wordt hoe dit verschil in berekeningen is ontstaan. Hieruit blijkt dat in de berekeningen gevoegd bij de Wm-aanvraag uit praktische overwegingen gekozen is voor het hanteren van 4 emissiepunten. Op basis van deze berekening is de informatie over de weerstanden in het systeem voor de aanvulling opgesteld. Uit het memo blijkt dat bij het voorkeursalternatief 16 emissiepunten gehanteerd zullen worden. Berekeningen op basis hiervan zijn in het MER aanwezig. In het memo is tevens onderbouwd dat de, bij de aanvulling geleverde weerstandsberekening, ook hieraan ten grondslag kan liggen. De Commissie concludeert dat, zij het moeilijk te traceren, hiermee de informatie in het MER en de aanvulling(en) aanwezig is.
De Commissie adviseert voor verdere besluitvorming de berekening voor de verspreidingsmodellen bij de Wm-aanvraag uit voeren op basis van het juiste aantal emissiepunten (16) en bovengenoemde memo daarbij openbaar te maken.

4.1.6. De stikstofemissie en depositie van het pluimveebedrijf en de BEC

Het MER

Pluimveebedrijf en BEC

In het MER is voor een aantal afzonderlijke onderdelen en voor het totale initiatief de ammoniakemissie en de stikstofdepositie bepaald. Voor het pluimveebedrijf en de BEC (samen één inrichting) ontbreekt inzicht in de combinatie van ammoniakemissie uit de pluimveestallen en stikstofemissie uit de biogasinstallatie. Als gevolg hiervan is niet uit te sluiten dat de depositie hoger is dan in het MER berekend, aangezien daarin nu alleen de stikstofdepositie als gevolg van de ammoniakemissie uit de stallen is bepaald. De emissie voor de composteerunit en mestopslag is in het geheel niet bepaald.

Biobedfilter

De ammoniakemissie uit compostering, mestopslag en mest be- en verwerking wordt gefilterd in een biobedfilter. Een dergelijk filter reduceert de emissie nooit tot nul. Daarnaast is bij gebruik van een biobedfilter een controle op de goede werking noodzakelijk voor het optimaal functioneren van het systeem en het daarmee daadwerkelijk realiseren van de beoogde ammoniak- en geurreductie. Met name de juiste vochtigheidsgraad, gelijkmatige vulling en een ruime dimensionering van het biobed zijn voor een optimale werking van belang.
Een dimensioneringsplan en een beschrijving van het proces, het te verrichten onderhoud en de uit te voeren controles om een goed functioneren te kunnen borgen, ontbreken. Dit is nodig om de emissie-reductie van het systeem te onderbouwen. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de NH_3- en NO_x-emissies en de daarmee samenhangende stikstofdepositie van het pluimveebedrijf en BEC zowel afzonderlijk als samen in beeld te brengen waarbij ook inzicht wordt gegeven in de emissie van de mest- en compostopslag. Tevens adviseerde zij een beschrijving van het biobedfilter op te nemen inclusief een dimensioneringsplan, een procesbeschrijving en een onderhouds- en controleplan.

In de aanvulling op het MER zijn de stikstofdeposities van zowel het pluimveebedrijf als het BEC in beeld gebracht en is inzicht gegeven in de emissies van de mest- en compostopslag.
Ook is in de aanvulling een beschrijving van het biobedfilter ogenomen. Daarmee zijn de stikstofemissies en -depositie voldoende inzichtelijk gemaakt.

4.1.7. Overzicht van de ligging van en de effecten op de kwetsbare natuurgebieden

Het MER
Een duidelijk overzicht met de ligging en de namen van "voor verzuring gevoelige gebieden" met de beschrijving van de status, de huidige ecologische waarde en de kritische depositiewaarden ontbreekt in het MER. Verschillende van deze gebieden hebben een hoge actuele natuurwaarde. Door het ontbreken van deze informatie biedt het MER onvoldoende inzicht in de milieueffecten op deze gebieden, vooral door de eventuele verandering in stikstofdepositie en de gevolgen daarvan voor het halen van de doelen van het EHS-beleid. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER duidelijke overzichtskaarten op te nemen met daarop de ligging en de afstand van de gevoelige gebieden tot het voornemen. Ook adviseerde zij een beschrijving van de status, huidige ecologische waarde, kritische depositie en de mogelijke milieueffecten van het voornemen op deze gebieden te geven. De aanvulling op het MER bevat duidelijk kaartmateriaal en beschrijvingen van de "voor verzuring gevoelige gebieden". Hiermee zijn de effecten van het voornemen voor de kwetsbare gebieden voldoende inzichtelijk gemaakt.

4.1.8. Cumulatieve geurbelasting

Het MER
Bij het overzicht van geurbronnen die zijn gebruikt bij de berekening van de cumulatieve geurbelasting ontbreekt een kaart met de ligging van deze bronnen. Volgens bijlage 1 van de "Beantwoording vragen Commissie MER" is voor de bepaling van de bronnen een bestand daterend van 17-12-2008 gebruikt. Onduidelijk is of de overige initiatieven die inmiddels in de omgeving worden ontwikkeld of onlangs zijn gerealiseerd hierin zijn meegenomen. Hierdoor is ook niet duidelijk of de huidige achtergrondconcentratie correct is bepaald en de gevolgen van het initiatief ten opzichte van de vigerende situatie juist zijn. Tevens ontbreekt een duidelijke tabel waarin de koppeling tussen adresgegevens, geurbelasting en beoordeling van het leefklimaat is opgenomen. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER inzicht te geven in de actualiteit van het gebruikte bronnenbestand en zo nodig met een actueel bestand de berekening voor de cumulatieve geurbelasting opnieuw uit te voeren. Tevens adviseerde zij duidelijk inzicht te geven in de gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving van de geurgevoelige objecten. In de aanvulling op het MER is een actueel bestand van geurbronnen opgenomen waarin ook de inmiddels gerealiseerde en in ontwikkeling zijnde activiteiten in de omgeving zijn opgenomen. Met behulp van duidelijk kaartmateriaal is het effect van het voornemen voor de kwaliteit van de omgeving in beeld gebracht.

4.1.9. Biogas installatie

Uit het MER blijkt dat bij de aanvraag voor de milieuvergunning de optie om het geproduceerde biogas op te waarderen naar biogas met de kwaliteit van aardgas is opengelaten. Dit gas zou dan kunnen worden geleverd aan het aardgasnetwerk. In het MER ontbreekt een beschrijving van dit proces, de benodigde installatie inclusief opslagfaciliteiten en aansluitingsvoorzieningen op het aardgasnet en de mogelijke milieueffecten en risico's verbonden aan het opwaarderen van biogas.

De Commissie adviseerde de ontbrekende informatie in een aanvulling op het MER op te nemen. In de aanvulling is een korte beschrijving opgenomen van de biogasinstallatie en bijbehorende processen. Tevens bevat de aanvulling een beschrijving van de mogelijke risico's en de te nemen veiligheidsmaatregelen. Hiermee is voldoende inzicht gegeven in de productie van biogas.

4.1.10. Behandeling van het afvalwater en het permeaat van de pluimveehouderij en de BEC

Het MER

In het MER wordt gesproken over zuiveringstechnieken voor het afvalwater en voor het water dat vrijkomt bij de ontwatering van het digestaat (permeaat) uit de mestverwerking. Na behandeling zouden deze geloosd kunnen worden op het vuilwater riool. In het MER ontbreekt een beschrijving van de gehanteerde technieken en de samenstelling van het effluent. Ook maakt het MER niet duidelijk wat de consequenties zijn voor de afvalwaterverwijdering als geen lozingsvergunning wordt verstrekt. De Commissie adviseerde de ontbrekende informatie in een aanvulling op het MER op te nemen. In de aanvulling op het MER zijn bovenstaande punten verduidelijkt en inzichtelijk gemaakt. Geconcludeerd wordt dat rioollozing van het afvalwater na behandeling mogelijk is.

4.1.11. Evaluatie van het MER

In artikel 7.39 van de Wet milieubeheer is voor het bevoegd gezag de verplichting opgenomen een evaluatieonderzoek uit te voeren naar de gevolgen van dit besluit voor het milieu, wanneer de in dit besluit voorgenomen activiteit wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen.

Wij zullen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.41 van de Wet milieubeheer, binnen 12 maanden na het volledig in gebruik nemen van de inrichting van Kuijpers, verslag doen van het onderzoek naar de werkelijke milieueffecten ten gevolge van het inwerking zijn van de inrichting van Kuijpers.

In artikel 7.42 is bepaald dat indien uit het in artikel 7.39 bedoelde onderzoek blijkt dat de activiteit in belangrijke mate nadeliger gevolgen voor het milieu heeft dan die welke bij het nemen van het besluit werden verwacht, het bevoegd gezag, indien naar zijn oordeel nodig is, de hem ter beschikking staande maatregelen neemt ten einde die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

4.1.12. Eindconclusie van het MER

Uit het positieve toetsingadvies van de m.e.r.-commissie blijkt dat het MER (inclusief de aanvullingen) een voldoende onderbouwing geeft van de milieugevolgen ten gevolge van de door Kuijpers aangevraagde activiteiten. Op grond hiervan besluiten wij de aangevraagde vergunning te verlenen voor de door Kuijpers aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst (gemeente Horst a/d Maas) gewenste oprichting van een korte keten pluimveehouderij en bio-energiecentrale met in totaliteit 1.134.288 vleeskuiken en (groot)ouderdieren.

Naar onze mening waarborgen de in deze vergunning opgenomen voorschriften in voldoende mate dat de milieugevolgen, als gevolg van de binnen de inrichting van Kuijpers uitgevoerde activiteiten, acceptabel zijn voor de omgeving.

4.2. Verordening dierlijke bijproducten

Achtergrond
De Europese Verordening dierlijke bijproducten bestaat uit een 2-tal verordeningen:

- *basisverordening*: verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 (PbEU L 300);
- *uitvoeringsverordening*: verordening (EG) nr. 142/2011 van de Commissie van 25 februari 2011 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot uitvoering van Richtlijn 97/78/EG van de Raad wat betreft bepaalde monsters en producten die vrijgesteld zijn van veterinaire controles aan de grens krachtens die richtlijn (PbEU L 54);

Deze verordeningen zijn gericht op het scheiden en traceerbaar maken van dierlijk materiaal om te voorkomen dat deze producten een risico vormen voor de gezondheid van mens of dier. Om het risico van verspreiding van ziekteverwekkers en/of residuen te voorkomen, moeten dierlijke bijproducten in een erkende en onder toezicht staande inrichting worden verwerkt, opgeslagen en gescheiden bewaard of op een passende wijze worden verwijderd.
Deze Europese Verordeningen zijn rechtstreeks van toepassing in alle lidstaten. Dat wil zeggen dat de eisen in deze Verordeningen rechtstreeks geldig zijn en niet in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd hoeven te worden.

In de Verordening dierlijke bijproducten wordt een driedeling in dierlijke bijproducten gehanteerd op basis van gezondheids- en veterinaire risico's, te weten categorie 1-, 2- en 3-materiaal. Het onderscheid tussen de groepen is gebaseerd op een afnemend risico voor mens en dier.

Categorie 1-materiaal bevat het grootste risico voor mens en dier. Binnen deze categorie vallen onder andere gespecificeerd risicomateriaal (o.a. ruggenmerg, hersenen van herkauwers) en kadavers die dit materiaal bevatten, kadavers (en delen daarvan) van (wilde) dieren waarvan wordt vermoed dat die met een op mens of dier overdraagbare ziekte zijn besmet, keukenafval en etensresten uit internationale transport van vervoer en mengsels met categorie 1-materiaal.

Categorie 2-materiaal bevat materialen die minder gevaarlijk worden geacht, maar zeker niet in de voedselketen terecht moeten komen. Te denken valt aan mest en inhoud van het maag-darmkanaal en producten met residuen diergeneesmiddelen. Ook kadavers die niet onder categorie 1-materiaal vallen, worden beschouwd als categorie 2-materiaal.

Categorie 3-materiaal is materiaal dat, al dan niet na bewerking, in een aantal gevallen geschikt wordt geacht om als grondstof voor veevoer te dienen. Belangrijke stromen zijn onder andere vlees ongeschikt of (om commerciële redenen) niet bestemd voor menselijke consumptie, voormalige voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong en keukenafval afkomstig van huishoudens en horeca.

In de verordening zijn voorschriften vastgesteld voor het verzamelen, vervoeren, opslaan, hanteren, verwerken en gebruiken of verwijderen van dierlijke bijproducten en daarvan afgeleide producten teneinde te voorkomen dat deze producten een risico voor de gezondheid van mens of dier vormen.

Enkele belangrijke elementen die de verordening introduceert betreffen:

- de indeling van dierlijke bijproducten in categorie 1-, categorie 2- en categorie 3-materiaal afhankelijk van de risico's voor de gezondheid van mens of dier;
- veterinaire en volksgezondheidsvoorschriften voor biogas- en composteerinstallaties;
- welke verwerkingsmethode dient te worden toegepast om categorie 1-, categorie 2- of categorie-3-materiaal onschadelijk te maken of, voor zover toegestaan, te verwerken tot een nuttig product;
- aan welke eisen producten (o.a. meststoffen en bodemverbeteraars) moeten voldoen om in de handel gebracht en gebruikt te mogen worden.

Alle inrichtingen die dierlijke bijproducten opslaan, be- of verwerken moeten (naast een milieuvergunning) in het bezit zijn van een erkenning op basis van de Verordening dierlijke bijproducten. De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie is bevoegd gezag voor het afgeven en controleren van deze erkenningen.

Om erkend te kunnen worden moet worden voldaan aan de eisen die in de Verordening dierlijke bijproducten aan de erkenning worden gesteld. Dit zijn eisen met betrekking tot onder meer de algemene hygiëne, inrichting van bedrijfsruimten en verwerkingsnormen, toezicht op de productie, de validatieprocedures, het afvalwater en de residuen.
De nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) toetst, namens het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EZLI), verwerkingsroutes aan de Verordening op veterinairrechtelijke en volksgezondheidsvoorschriften en geeft de noodzakelijke erkenning af. De Algemene Inspectiedienst (AID) controleert bij primaire bedrijven en op transport.

De Verordening dierlijke bijproducten is in Nederland geïmplementeerd in de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, het Besluit dierlijke bijproducten en de Regeling dierlijke bijproducten 2011. Europese Verordeningen zijn rechtstreeks werkend. Nationale wetgeving (zoals het Besluit dierlijke bijproducten) voorziet in uitvoeringsvoorschriften, strafbaarstelling en overgangsmaatregelen. In aanvulling hierop, regelt de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren onderwerpen waar de Verordening dierlijke bijproducten niet in voorziet.

Beoordeling en toetsing
Binnen de inrichting zijn een 2-tal activiteiten waarop de Verordening dierlijke bijproducten van toepassing is, namelijk de vergisting van slachtafval en de (co)vergisting van meststoffen met coproducten.

Uit de aanvraag blijkt dat het in de pluimveeslachterij vrijkomende slachtafval uit de categorieën 2 en 3 van de Europese Verordening bijproducten wordt verwerkt in een slachtafvalvergistinginstallatie. Voor het verwerken van deze afvalstoffen in een vergistinginstallatie is een erkenning nodig van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. De installatie en inrichting dienen te voldoen aan een aantal voorwaarden.

Verder blijkt uit de aanvraag dat meststoffen van binnen en buiten de inrichting samen met coproducten worden vergist in een (co)vergistinginstallatie. Hiervoor worden coproducten geaccepteerd, zoals genoemd in onderdeel IV van de bijlage Aa behorende bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.
In onderdeel IV van de bijlage Aa is een tabel opgenomen met daarin genoemd de stoffen die met ten minste 50 gewichtsprocenten uitwerpselen van dieren mogen worden covergist tot digestaat.

De tabel is ingedeeld in de categorieën A tot en F. Deze categorieën zijn weer onderverdeeld in de subcategorieën A1, A2 enz. Alleen de stoffen die specifiek genoemd worden onder de subcategorieën mogen worden covergist tot digestaat.
In deze tabel staan een aantal stoffen (zijnde afvalstoffen) die zijn ingedeeld in categorie-3 materiaal van de Europese verordening dierlijke bijproducten. Als men deze afvalstoffen wilt verwerken in een (co)vergistinginstallatie dan is een erkenning nodig van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. De installatie en inrichting dienen te voldoen aan een aantal voorwaarden. Daarnaast stelt de verordening ook voorwaarden aan het gebruik als meststof van het door covergisting met categorie 3 materiaal ontstane digestaat.

De eisen uit de Verordening en het Besluit zijn direct werkend en worden daarom niet opgenomen in de voorschriften van deze vergunning.

4.3. Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)

Op 1 juli 2003 is de Wet Bibob (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) in werking getreden. Deze wet geeft het bevoegd gezag een extra weigerings- of intrekkingsgrond bij het verlenen van vergunningen. Om te kunnen weigeren of intrekken dient het gevaar te bestaan dat met of onder de paraplu van de vergunning strafbare feiten gepleegd zullen worden of dat uit strafbare feiten verkregen gelden benut zullen worden. Het bevoegde gezag dient in eerste instantie zelf onderzoek te verrichten naar de vraag of dit gevaar bij een bepaalde inrichting bestaat.

Gedeputeerde Staten hebben ter uitvoering van de Wet Bibob op 29 maart 2005 een beleidslijn vastgesteld waarin de werkwijze wordt beschreven ten aanzien van de inzet van het Bibob-instrumentarium met betrekking tot vergunningen op grond van de Wet milieubeheer. Bij besluit van 30 juni 2009 hebben Gedeputeerde Staten de (gewijzigde) beleidslijn Bibob Provincie Limburg vastgesteld onder intrekking van de op 29 maart 2005 vastgestelde beleidslijn. Op basis van zowel de op 29 maart 2005 vastgestelde beleidslijn als de huidige beleidslijn worden bedrijven in de milieubranche gescreend op het mogelijk faciliteren van criminele activiteiten.

Alle bedrijven in de afvalbranche welke verzoeken om een oprichtings- of revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer zijn sinds 1 april 2005 verplicht om extra gegevens aan te leveren bij de aanvraag om een milieuvergunning. Het gaat daarbij kort gezegd om gegevens die inzicht geven in de structuur van het bedrijf en in de wijze waarop een bedrijf is gefinancierd. Na toetsing van deze gegevens kan het bevoegd gezag concluderen dat geen gevaar voor misbruik bestaat en kan de vergunningenprocedure normaal doorgang vinden.
Wanneer echter twijfel blijft bestaan over de aard van de bedrijfsvoering of de financiering, kan een advies aan Bureau Bibob worden gevraagd. Bureau Bibob kan het bevoegd gezag met haar advies nadere informatie verschaffen op basis waarvan een correcte belangenafweging kan worden gemaakt. Een negatief advies van Bureau Bibob kan voor het bevoegd gezag aanleiding zijn om een vergunning te weigeren dan wel in te trekken.

Beoordeling en toetsing
In het onderhavige geval heeft in het kader van de Wet Bibob een toets plaatsgevonden van door aanvraagster aangeleverde stukken betreffende de bedrijfsvoering en de financiering van het bedrijf. Naar aanleiding van deze toets hebben wij geen aanleiding gezien om tot verdere stappen over te gaan en is de gewone vergunningprocedure gevolgd.

4.4. Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en Faunawet

In Nederland zijn de gebiedsbescherming en de soortenbescherming in twee afzonderlijke wetten geregeld, respectievelijk de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet 1998) en de Flora- en Faunawet (Ffwet). Zowel de Nbwet 1998 als de Ffwet geven uitvoering aan richtlijn (EEG) nr. 79/409 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (Vogelrichtlijn) en richtlijn (EEG) nr. 92/43 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (Habitatrichtlijn). Doel van deze richtlijnen is bij te dragen tot het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de lidstaten.
De Nbwet 1998 bevat maatregelen ten aanzien van de in Nederland aangewezen Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten. De Ffwet bevat de op grond van de richtlijnen vereiste soortenbeschermende maatregelen en verboden. Gebiedsbeschermende maatregelen zijn niet gericht op individuele exemplaren van planten en dieren maar op instandhouding van de soorten via behoud of herstel van hun habitats. Bij de soortenbescherming daarentegen worden wel maatregelen opgelegd ten aanzien van de bescherming van individuele exemplaren.

4.4.1. Natuurbeschermingswet 1998

In de directe omgeving van Kuijpers Onroerend Goed BV ligt Natura 2000 gebied de Maasduinen. Dit gebied ligt op ca. 4 kilometer ten oosten van inrichting.
De aanwijzing als Natura-2000 gebied is in procedure. Dit gebied bestaat uit een aanwijzing als een Vogelrichtlijngebied en als een Habitatrichtlijngebied. De Maasduinen is een gebied dat gekarakteriseerd wordt door paraboolduinen, ontstaan uit stuifzand uit de rivierdalen. Het gebied kent een rijke afwisseling van bossen, droge en natte heiden, veengebiedjes, vennen en stuifzanden. Het gebied is gelegen tussen de Maas en de Duitse grens.

Gebiedsnummer: 145
Natura 2000 Landschap: Hogere zandgronden
Status: Habitatrichtlijn + Vogelrichtlijn
Site code: NL1000028 (Maasduinen) + 9910001 (Maasduinen)
Beschermd natuurmonument: Heideterreinen Bergen BN + Groeve Driessen BN
Wetland (Wetlands-Conventie): nvt
Beheerder: Limburgs Landschap, Staatsbosbeheer, Waterleidingmaatschappij Limburg
Provincie: Limburg
Gemeente: Arcen en Velden, Bergen, Gennep

Beoordeling en toetsing
Met het verspreidingsmodel AAgro-Stacks zijn de gevolgen van de stikstofdepositie als gevolg van de activiteiten van Kuijpers Onroerend Goed BV op bovengenoemde Nbw-gebieden doorgerekend (zie bijlage 18 van de MeR). De gevolgen van de stikstofdepositie van de inrichting voor de Natura 2000-gebieden dienen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 te worden beoordeeld en niet in het kader van de verlening van de vergunning op grond van de Wm.

4.4.2. Flora en Faunawet

Door ARCADIS is een habitatgeschiktheidsbeoordeling uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn beschreven in paragraaf 7.7.2 van de milieueffectrapportage. Voor het terrein waarop de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV zal worden gevestigd treden vanuit het oogpunt van de Flora- en faunawet (Ffwet) geen belemmeringen op bij de ontwikkeling van de locatie. Wel dienen de werkzaamheden te worden uitgevoerd buiten het vogelbroedseizoen om verstoring te voorkomen. Verder wordt aanbevolen om een strook van minimaal 30 meter breed langs de Rijksweg en langs de Gekkengraaf in te richten voor broedvogels en de levendbarende hagedis.
Uit de habitatgeschiktheidsbeoordeling blijkt dat a.g.v. oprichting van de inrichting geen nadelige effecten te verwachten zijn op beschermde dier- en plantensoorten. De inrichting dient na te gaan of een ontheffing op basis van de Ffwet nodig is.
De afwegingen met betrekking tot beschermde soorten behoort niet plaats te vinden in het kader van een te verlenen Wm-vergunning. Een eventuele noodzaak tot een ontheffing op basis van de Ffwet staat vergunningverlening op basis van de Wm niet in de weg.

4.5. Waterwet

Per 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. Een van de gevolgen daarvan is dat de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) is komen te vervallen en de indirecte lozingen (=lozingen op openbaar vuilwaterriool) vanaf deze datum volledig worden geregeld in het kader van de Wet milieubeheer (Wm). De regels voor indirecte lozingen zijn daarom uitsluitend gebaseerd op de Wm en hebben mede betrekking op de bescherming van het oppervlaktewater en de communale rioolwaterzuiveringsinstallaties (verder: rwzi's). Met het in werking treden van de Waterwet zijn nog slechts de provincies en gemeenten bevoegd gezag voor de indirecte lozingen. Wel beschikken de waterbeheerders over een bindend adviesrecht.

Binnen de inrichting vinden geen directe lozingen (= lozingen op oppervlaktewater) plaats.
Een waterwetvergunning is niet aan de orde.

Voor wat betreft de indirecte lozingen worden binnen de inrichting de volgende afvalwaterlozingen onderscheiden:

- niet verontreinigd hemelwater van daken en verhardingen: dit wordt geloosd op de bodem;
- afvalwater van huishoudelijke aard: dit wordt geloosd op de gemeentelijke riolering;
- was- en schrobwater van de gebouwen: dit wordt geloosd op de mestkelders en met de mest vervolgens verwerkt in de bio-energiecentrale
- slachtafvalwater: het slachtafvalwater wordt samen met het slachtafval in een afzonderlijke lijn vergist. De dikke fractie wordt vervolgens afgevoerd naar een erkend verwerker. De dunne fractie wordt in de eigen afvalwaterzuivering verwerkt;
- gezuiverd water uit de mestfractie en slachtafvalfractie: dit wordt geloosd op de gemeentelijke riolering.

Voor de indirecte lozingen is advies gevraagd bij het Waterschap Peel en Maasvallei. Op 23 september 2011 (kenmerk VenH/caen/2011.12101) hebben wij het advies van het Waterschap ontvangen.
De door het Waterschap geadviseerde voorschriften zijn onverkort in deze vergunning opgenomen.

4.6. Woningwet

De aangevraagde activiteiten moeten tevens worden aangemerkt als het bouwen in de zin van de Woningwet. Op grond van artikel 20.8 Wm kan deze vergunning op grond van de Wet milieubeheer niet eerder in werking treden dan nadat de betrokken bouwvergunningen zijn verleend.

4.7. European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR)

In het kader van het VN-verdrag van Aarhus is in februari 2006 de Europese Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) verordening vastgesteld. De (rechtstreeks werkende) E-PRTR verordening verplicht bedrijven hun emissies naar water, lucht en bodem en de verwijderingroutes voor afval te rapporteren aan de overheid. Vanaf 2010 (verslagjaar 2009) is er sprake van een geïntegreerd milieuverslag. In hoofdstuk 12 van de Wm is het integrale PRTR-verslag geregeld. In de wet is vastgelegd dat bedrijven jaarlijks voor 1 april een integraal PRTR-verslag dienen op te stellen en in te dienen bij het bevoegd gezag.

De nieuwe wet- en regelgeving voor het integrale PRTR-verslag is van toepassing op bedrijven waar activiteiten worden verricht die in bijlage 1 bij de EG-verordening PRTR staan, en op hun bevoegde instanties. In deze lijst staan onder andere de grotere industriële bedrijven, intensieve veehouderijen en afvalverwerkende bedrijven. Dat zijn alle categorieën van bedrijven uit de onder de Europese richtlijn voor de geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (IPPC-richtlijn) vallen, en daarnaast een beperkt aantal andere bedrijven.
Alleen bedrijven van bijlage 1 die bepaalde drempelwaarden overschrijden moeten gegevens aanleveren voor het register. De drempelwaarden staan in bijlage 2 van de Europese verordening. Daarbij is wel relevant dat voor een aantal stoffen de huidige MJV-drempelwaarde gehandhaafd blijft in plaats van de (hogere) drempelwaarde uit de EG-verordening PRTR. Deze drempelwaarden gelden voor de uitstoot van circa 90 afvalstoffen die in bodem, water en lucht terecht komen. Er zijn ook drempelwaarden voor de hoeveelheden afval die van bedrijfsterreinen worden verwijderd. Die liggen op 2 ton voor gevaarlijk afval en op 2.000 ton voor ongevaarlijk afval (artikel 5 lid 1b van de verordening).

Beoordeling en toetsing

In eerste instantie moeten bedrijven zelf het initiatief nemen om te bepalen of de verplichting PRTR op hen van toepassing is. In het kader van deze milieuvergunning hebben wij de aangevraagde activiteiten getoetst aan bijlage 1 van de EG-verordening PRTR. De activiteiten van Kuijpers Onroerend Goed BV vallen onder de richtlijn op grond van categorie 5^{e} (Installaties voor de verwijdering of terugwinning van kadavers en dierlijk afval met een verwerkingscapaciteit van 10 ton per dag) en categorie 7a (Installaties voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee).

Zoals bovenstaand aangegeven dienen E-PRTR-bedrijven alleen te rapporteren over emissies als deze boven de gestelde drempelwaarden uitkomen. Een PRTR-bedrijf dat verwacht op basis van de bekende emissie- en afvalgegevens te moeten rapporteren, raadpleegt de gegevens uit hun meet- en registratiesysteem om de daadwerkelijke waarden over het betreffende verslagjaar te kunnen bepalen. Door te beschikken over een meet- en registratiesysteem kunnen PRTR-bedrijven jaarlijks bepalen of ze rapportageplichtig zijn.

5. Beoordeling van de aanvraag in relatie tot de Wet milieubeheer

5.1. Algemeen

Ingevolge artikel 8.11, derde lid, van de Wet milieubeheer (Wm) dienen in het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu aan de vergunning voorschriften te worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende Beste Beschikbare Technieken (BBT) worden toegepast.

5.1.1. Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)

Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL), dat met ingang van 22 september 2006 in werking is getreden, beschrijft onder meer het provinciaal milieukwaliteitsbeleid dat bij het verlenen van milieuvergunningen moet worden gehanteerd. De in het POL vermelde uitgangspunten zijn in dit besluit integraal afgewogen.

5.1.2. Activiteitenbesluit

Met ingang van 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het Activiteitenbesluit) in werking getreden. Dit geldt ook voor de bijbehorende ministeriële Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (de Regeling). Dit activiteitenbesluit en bijbehorende regeling bevatten algemene regels voor een aantal specifieke activiteiten en installaties.

In bijlage 1 bij het Activiteitenbesluit is een lijst met vergunningplichtige inrichtingen opgenomen. Voor deze zogenaamde type C inrichtingen blijft een Wm-vergunning noodzakelijk maar gelden daarnaast algemene regels. Dit geldt niet voor gpbv-installaties omdat het Activiteitenbesluit op deze installaties en inrichtingen niet van toepassing is.

Omdat de aanvraag van Kuijpers een gpbv-installatie betreft, zoals genoemd in artikel 8.1 Wm, is het Activiteitenbesluit niet van toepassing.

5.2. Beste Beschikbare Technieken (BBT)

5.2.1. Toetsingskader

Grotere varkens- en kippenbedrijven hebben te maken met Richtlijn 2008/1/EG van de Raad van de Europese Unie van 15 januari 2008 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (hierna: de IPPC-richtlijn). De IPPC-richtlijn verplicht het bevoegd gezag een milieuvergunning op te stellen, die voldoet aan de in deze richtlijn geformuleerde eisen voor nieuwe en bestaande installaties. De IPPC-richtlijn is geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving. Voor veehouderijen is dat de Wet milieubeheer (Wm), de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en het Besluit huisvesting. Daartoe is ondermeer de Regeling aanwijzing BBT-documenten vastgesteld.

Voor de in bijlage 1 van deze regeling opgenomen installaties, de zogenaamde gpbv-installaties, zijn Best reference documenten (BREF's) opgesteld. Deze zijn opgenomen in tabel 1 van de bijlage van de Regeling aanwijzing BBT-documenten. Behalve aan de van toepassing zijnde BREF's wordt tevens getoetst aan de in tabel 2 van de in de bijlage van deze regeling opgenomen documenten.

5.2.2. Beoordeling

De onderstaande door Kuijpers Onroerend Goed BV aangevraagde activiteiten zijn aangewezen in bijlage 1 van de IPPC-richtlijn. In tabel 1 zijn voor deze activiteiten de van toepassing zijnde BREF's opgenomen.

IPPC-richtlijn categorie in bijlage 1	BREF-document (primair)	BREF-document (aanvullend)	REF-document
6.5 Installaties voor de destructie of verwerking van kadavers en dierlijk afval met een verwerkingscapaciteit van meer dan 10 ton per dag	BREF slacht- en destructiehuizen (BREF SA)	BREF koelsystemen BREF op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB) BREF Energie-efficiëntie	REF Cross media & economics REF Monitoring
6.6b Installaties voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee.	BREF Intensieve veehouderij (BREF IV)	BREF op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB) BREF Energie-efficiëntie	REF Cross media & economics REF Monitoring

tabel 1: van toepassing zijnde BREF's

Voor de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV zijn voor een adequate en actuele invulling van BBT naast bovenstaande in tabel 1 genoemde BREF-documenten de onderstaande in tabel 2 genoemde documenten van toepassing. In onderhavige besluit wordt met deze documenten, voor zover de documenten betrekking hebben op onderdelen van of activiteiten binnen de inrichting, rekening gehouden.

Document	Jaartal	Vindplaats
Handreiking wegen naar preventie bij bedrijven	Februari 2006	Infomil.nl
Werkboek wegen naar preventie	April 2006	Infomil.nl
Handreiking vervoermanagement en mobiliteits- management van en naar een inrichting	Oktober 2010	Infomil.nl
Circulaire energie in de milieuvergunning	Oktober 1999	Infomil.nl
Handreiking (co-)vergisting van mest	September 2010	Infomil.nl
NeR Nederlandse emissierichtlijn lucht	April 2005	Infomil.nl
Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB)	September 2008	Infomil.nl
Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij	Juni 2007	Infomil.nl
Oplegnotitie BREF Intensieve pluimvee- en varkenshouderij	Juli 2007	Infomil.nl

Document	Jaartal	Vindplaats
PGS 15: Opslag van verpakte gevaarlijke Stoffen en errata	September 2008	VROM.nl
PGS 19: Opslag van propaan, Richtlijn voor brandveilige, arbeidsveilige en milieuveilige stationaire opslag van propaan	Juni 2008	VROM.nl
PGS 30: Vloeibare aardolieproducten: buitenopslag in kleine installaties	Juni 2005	VROM.nl
Beoordelingsmethode emissiereducerende maatregelen Lozingsbesluit open teelt en veehouderij	Maart 2003	CIW.nl

tabel 2: van toepassing zijnde BBT documenten

5.2.3. Toetsing BREF Slacht- en destructiehuizen (BREF SA)

Bij het slachten van grootvee, zoals runderen, schapen en varkens, wordt het vervaardigen van standaard porties vlees als laatste stap van de slachtactiviteiten aangemerkt. Voor pluimvee is dit de productie van een schoon en volledig karkas dat geschikt is voor de verkoop. Het verder opdelen van karkassen of delen ervan valt niet onder de scope van de BREF.

De productie van dierlijke bijproducten betreft behandelingen van hele kadavers of delen daarvan, evenals behandelingen van producten van dierlijke oorsprong. Onder deze activiteiten vallen zowel de behandeling van voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten als de behandeling van niet voor menselijke consumptie bestemde bijproducten. De BREF behandelt de volgende activiteiten: vetsmelten, destructie, vismeel- en visolieproductie, beenderverwerking en bloedverwerking, de laatste activiteit voor zover deze verband houdt met de slacht van dieren en voor zover het bloed verwerkt wordt tot materiaal dat gebruikt wordt bij de vervaardiging van een ander product.
Tot slot behandelt de BREF de verbranding van (delen van) karkassen, dierlijk meel en talg alsmede uitrijden, grondinjectie, biogasproductie, compostering, de productie van gelatine en de conservering van huiden en vellen voor de looierij.

Best beschikbare technieken uit BREF SA
De BREF SA behandelt de beste beschikbare technieken voor de slacht- en destructiehuizen onderverdeeld naar een groot aantal aspecten. Voor slachthuizen zijn de voornaamste aspecten, waterverbruik, effluenten met een grote organische belasting en het energieverbruik dat gepaard gaat met koeling en de verarming van water. Voor installaties voor dierlijke bijproducten zijn de voornaamste aspecten het energieverbruik voor het drogen van dierlijke bijproducten, de emissie van vloeistoffen met een grote organische belasting in water, besmettingsgevaar (met name in verband met controle, behandeling en vernietiging van TSE-risicomateriaal) en geuroverlast.
Voor de verwerking van dierlijke bijproducten is de Verordening dierlijke bijproducten van belang.
De BBT uit de BREF SA zijn zodanig dat deze niet in strijd zijn met deze verordening. De BREF SA is eveneens consistent ten opzichte van andere wetgeving bijvoorbeeld op het gebied van volksgezondheid, dierwelzijn en arbo.

Voor de inrichting van Kuijpers gelden de algemene BBT voor slachthuizen, de aanvullende BBT voor het slachten van pluimvee en de BBT voor bijproducten m.b.t. opslag en verwerking, biogasproductie en compostering.

BBT voor slachthuizen algemeen:
- bedrijfsvoering, opleiding en onderhoud;
- waterverbruik;
- energieverbruik;
- geur;
- geluid;
- afvalwaterbeheer;
- integratie van site-activiteiten.

aanvullende BBT voor het slachten van pluimvee:
- reduceer stofemissie bij ontvangst, uitladen en ophangen;
- verdoof vogels in hun kooien met gebruik van inert gas;
- reduceer waterverbruik door alleen wassen karkassen na verwijderen veren;
- gebruik van stoom voor broeien ipv heet water;
- isoleren van broeitanks-bassin;
- hergebruik van water broeibassin voor transport veren;
- gebruik waterbesparende sproeikoppen bij wassen vogels bij verwijderen ingewanden;
- luchtkoeling.

aanvullende BBT voor bijproducteninstallaties:
- bijproducten apart verzamelen en opslaan;
- opslag en verwerking in gesloten ruimte met onderdruk;
- biogasproductie: hergebruik warmte;
- compostering: voldoende drainage capaciteit voor de compostbedden op een betonnen vloer.

Toetsing aanvraag Kuijpers aan BBT

A. algemene BBT

Een goede bedrijfsvoering bij de slachthuizen is een essentieel onderdeel van de beste beschikbare technieken. Een goede bedrijfsvoering draagt bij tot minimalisering van verbruiks- en emissieniveaus door middel van werksystemen die goede praktijken in de hand werken en het bewustzijn verhogen. De vastgestelde BBT concentreren zich op onderwerpen als toepassing van een milieuzorgsysteem, het voorzien in opleidingen, het gebruik van een gepland onderhoudsprogramma, de implementatie van beheerssystemen voor energie, koeling, licht en geluid, de beheersing en minimalisering van de verbruikte hoeveelheden water en schoonmaakmiddelen, en management en monitoring van het gebruik van heet water.

Scholing en planning zijn primair de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijf en hoeven daarom verder niet te worden meegenomen in deze milieuvergunning. De nieuwe inrichting komt in de plaats van een aantal, verspreid liggende vestigingen van Kuijpers Kip in de provincie Noord-Brabant. Voor de huidige vestigingen beschikt Kuijpers Kip over een NEN-EN-ISO 9001 (2000) en HACCP certificering.
De BREF schrijft voor dat de inrichting voor de onderdelen slachterij en BEC (verwerking dierlijke bijproducten) moet beschikken over een milieumanagementsysteem volgens EN-ISO 14001 dan wel EMAS. In een voorschrift zal worden vastgelegd dat de nieuwe inrichting voor de genoemde onderdelen over een geschikt milieumanagementsysteem moet beschikken.
In de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" (InfoMil, 2005) wordt aangegeven wanneer de onderwerpen water, energie en afval relevant zijn en dus moeten worden geregistreerd. Hiermee is in deze milieuvergunning rekening gehouden.

De inrichting betreft een nieuw op te richten korte keten vleeskuikenhouderij. Binnen de inrichting is sprake van vermeerdering, een broederij, vleeskuikenhouderij, slachterij en verwerking van het vlees (o.a. koelen, bakken, grillen). Op deze wijze is nagenoeg geen sprake van transport en handling van dieren. Transport vanuit de stallen naar de slachterij vindt plaats middels transportbanden.
Om geuroverlast voor de omgeving te voorkomen wordt de geëmitteerde lucht uit de stallen behandeld in chemische luchtwassers. Bij de aanvraag zijn een akoestisch onderzoek en een geuronderzoek gevoegd. Op basis van deze rapporten zijn voorschriften in de vergunning opgenomen om te borgen dat minimaal wordt voldaan aan de van toepassing zijnde wettelijke normen/toetsingskaders.
Al het afvalwater van de inrichting, m.u.v. het huishoudelijke afvalwater en het niet verontreinigd hemelwater, wordt op locatie behandeld in een fysische/chemische zuivering.
De vrijkomende mest wordt verwerkt in de BEC. Het slachtafval wordt eveneens binnen de inrichting, in een afzonderlijke lijn, verwerkt. De hierbij vrijkomende vaste fractie wordt afgevoerd naar een erkend verwerker terwijl de vloeibare fractie verder wordt gereinigd en uiteindelijk wordt geloosd op het gemeentelijk riool.
Door een koppeling van technieken wordt binnen de inrichting ca. 14.000.000 m^3 biogas, ca. 60.000 GJ warmte, ca. 5.500 ton kunstmestvervanger en ca. 22.000 ton compost geproduceerd. Het biogas wordt ofwel opgewerkt en direct geleverd aan het aardgasnetwerk of middels WKK-installaties omgezet in elektrische energie (ca. 35.200 MWh) en als groene stroom teruggeleverd aan het elektriciteitsnet.
De geproduceerde warmte wordt gedeeltelijk binnen de inrichting gebruikt in de broederij, voor de verwarming van stallen en gebouwen, in de slachterij, voor de waterzuivering en voor de vergisting.
De rest is beschikbaar voor levering aan derden of wordt door middel van absorptie omgezet in koude die vervolgens extern wordt afgezet.
Omdat het een nieuw op te richten bedrijf betreft is bij het ontwerp rekening gehouden met goede isolatie, gebruik van energiezuinige verlichting en verwarming, waterbesparende kranen, makkelijk te reinigen gebouwen en installaties.

B. aanvullende BBT voor het slachten van pluimvee

In de BREF SA zijn een aantal aanvullende BBT genoemd voor pluimveeslachterijen. Deze worden hieronder achtereenvolgens behandeld:

- reduceren van de stofemissie bij ontvangst, uitladen en ophangen en verdoven van vogels in hun kooien met gebruik van inert gas

  De vleeskuikens worden vanuit de stal over een transportband (maximaal 350 meter) vervoerd naar de slachterij. Voordat ze bij de slachterij komen worden de dieren in het CAS-systeem verdoofd met gas (86% CO_2 en 14% O2). Pas na verdoving worden de kuikens aan de poten in de transporthaken gehangen. Omdat de dieren minder stress kennen en al verdoofd zijn voordat ze worden opgehangen zal nagenoeg geen stofemissie optreden.
- reduceer waterverbruik door alleen wassen karkassen na verwijderen veren

  Binnen de inrichting is het slachtproces zodanig ingericht dat alleen wassing (binnen en buiten) plaatsvindt voor overhanging aan de koellijn
- hergebruik van water broeibassin voor transport veren

  Uit de aanvraag blijkt dat de veren met water worden getransporteerd. Het is niet duidelijk of dit met het water uit de broeitanks gebeurt. Daarom wordt deze maatregel als voorschrift opgenomen in de vergunning.
- isoleren van broeitanks

  Uit de aanvraag wordt niet duidelijk of de broeitanks worden geïsoleerd. Daarom wordt deze maatregel als voorschrift opgenomen in de vergunning.

- gebruik van stoom voor broeien ipv heet water
  In het slachtproces van Kuijpers Onroerend Goed BV wordt in afwijking van deze BBT niet gekozen voor broeien door middel van stoom maar voor 2-fasen-broeien (2 broeibakken na elkaar). Uit onderzoek is gebleken dat het proces bij 2-fasen-broeien hygiënischer is. Bovendien wordt het water uit de 2e broeibak minder vuil en moet daardoor minder vaak ververst worden. De noodzakelijke energie voor het verwarmen van de broeibakken wordt binnen de inrichting opgewekt door vergisting van het slachtafval en afvalwater in de bio-energiecentrale. Gezien het bovenstaande kan het broeiproces, ondanks dat geen stoom wordt gebruikt, als BBT worden beschouwd.
- gebruik waterbesparende sproeikoppen bij wassen vogels bij verwijderen ingewanden
  Het betreft een nieuwe inrichting, het gebruik van waterbesparende kranen e.d. is in het ontwerp meegenomen.
- luchtkoeling
  Binnen de inrichting zal gebruik worden gemaakt van rijpingskoelen volgens het down-flow principe. Dit is een vorm van luchtkoeling. Het koelproces is hiermee BBT.

C. aanvullende BBT voor bijproducteninstallaties

In de BREF SA zijn ook nog een aantal BBT opgenomen voor dierlijke bijproducteninstallaties. Voor Kuijpers onroerend goed zijn de BBT voor opslag van bijproducten en de productie van biogas en compost van belang. De BBT stellen dat bijproducten apart moeten worden verzameld en opgeslagen, opslag en verwerking dient plaats te vinden in een gesloten ruimte met onderdruk. Verder dient de vrijkomende warmte van de biogasproductie te worden hergebruikt en dient bij de compostering gezorgd te worden voor voldoende drainagecapaciteit voor de compostbedden op een betonnen vloer.

In de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV worden het slachtafval en het afvalwater uit de slachterij afzonderlijk opgeslagen en verwerkt in gebouw 12. De vergisting van de dierlijke mest en de coproducten vindt plaats in de gebouwen 9, 10 en 11 en de (na)vergisters op het buitenterrein. De gebouwen 9, 10 en 11 worden in onderdruk gehouden. De lucht uit het onderdrukproces wordt gebruikt voor de beluchting van het composteringsmengsel. Er is voldoende drainage bij de compostbedden. Het uittredende vocht wordt weer gebruikt in het vergistingsproces.
De vrijkomende warmte bij de biogasproductie wordt gedeeltelijk binnen de inrichting gebruikt in de broederij, voor de verwarming van stallen en gebouwen, in de slachterij, voor de waterzuivering en voor de vergisting. De rest is beschikbaar voor levering aan derden of wordt door middel van absorptie omgezet in koude die vervolgens extern wordt afgezet. De geproduceerde energie wordt als elektriciteit geleverd aan het elektriciteitsnet of als groen gas geleverd aan het aardgasnet.

Conclusie BBT-toetsing

De aangevraagde activiteiten van de inrichting Kuijpers zijn getoetst aan de BREF Slacht- en destructiehuizen. Hieruit is gebleken dat de aangevraagde activiteiten met de in dit besluit opgenomen voorschriften nagenoeg volledig in overeenstemming zijn met de in de BREF genoemde best beschikbare technieken.
De afwijking betreft het 2-fasen-broeien met water i.p.v. broeien met stoom. In de aanvraag is beschreven dat hiervoor is gekozen uit hygiënisch oogpunt. Bovendien wordt het water uit de 2e broeibak minder vuil en hoeft daardoor minder vaak ververst te worden. Omdat de noodzakelijke energie voor het verwarmen van de broeibakken binnen de inrichting wordt opgewekt door vergisting van het slachtafval en afvalwater, achten wij het gekozen 2-fasen-broeiproces BBT.

5.2.4. Toetsing BREF Intensieve veehouderij (BREF IV)

De BREF IV gaat in op de volgende activiteiten: management van het bedrijf, bereiding van voer en voedingsstrategie, veeteelt, verzamelen en opslaan van mest, verwerking van mest binnen de inrichting, uitrijden van mest en afvalwaterzuivering.

In de milieuproblematiek van de intensieve veehouderij staat mest centraal. Dat komt ook tot uitdrukking in de volgorde waarin de bedrijfsactiviteiten worden gepresenteerd in hoofdstuk 4 en 5 van dit document, te beginnen met een goede landbouwpraktijk, gevolgd door voerstrategieën om de kwaliteit en de samenstelling van de mest te beïnvloeden, methoden om de mest uit de stallen te verwijderen, de opslag en de verwerking van de mest, en tenslotte het uitrijden van de mest. Andere milieuaspecten zoals afval, energie, water, afvalwater en geluid komen ook aan de orde, maar minder gedetailleerd.

De meeste aandacht gaat uit naar ammoniak, de voornaamste luchtverontreinigende stof, omdat deze stof in grote hoeveelheden wordt uitgestoten. In vrijwel alle informatie over de reductie van emissies vanuit stallen werd de reductie van de ammoniakuitstoot genoemd. Er wordt van uitgegaan dat technieken die de uitstoot van ammoniak beperken, ook de uitstoot van de andere gasvormige stoffen verminderen. Andere milieueffecten hebben te maken met stikstof- en fosforemissies naar de bodem, het oppervlaktewater en het grondwater als gevolg van de bemesting van het land. Bij het terugdringen van deze emissies gaat het niet alleen om het opslaan, verwerken en uitrijden van de geproduceerde mest, maar om maatregelen ten aanzien van een hele keten van activiteiten, inclusief stappen om de mestproductie zo veel mogelijk te beperken.

Hieronder volgt een overzicht van de toegepaste technieken en de conclusies ten aanzien van de beste beschikbare technieken voor de intensieve pluimveehouderij, te weten:

1. Goede landbouwpraktijk in de intensieve pluimvee- en varkenshouderij

Goede bedrijfsvoering is een essentieel onderdeel van BBT. Hoewel het moeilijk is om de milieuwinst te kwantificeren in de zin van emissiereducties of terugdringing van het energie- en waterverbruik, is duidelijk dat een gewetensvolle bedrijfsvoering zal bijdragen tot de verbetering van de milieuprestaties van een intensief pluimvee- of varkensbedrijf. BBT voor het verbeteren van de algemene milieuprestaties van een intensief veebedrijf omvat alle onderstaande aspecten:

- scholingsprogramma's voor medewerkers;
- een boekhouding van water- en energieverbruik, de hoeveelheden veevoer, het geproduceerde afval en de op het land gebrachte kunstmest en dierlijke mest;
- een noodprocedure voor onvoorziene emissies en incidenten;
- een reparatie- en onderhoudsprogramma om te waarborgen dat gebouwen en materieel in goede staat verkeren en dat voorzieningen worden schoongehouden;
- een goede planning van activiteiten op het bedrijf, zoals de levering van grondstoffen en de afvoer van producten en afval;
- een goede planning van het uitrijden van mest.

Beoordeling en toetsing

De registratieverplichting voor veevoer en mest in het kader van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet is voldoende om ook aan de eisen van de BREF te voldoen. In de milieuvergunning wordt op basis van de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" rekening gehouden met registratie van het water- en energieverbruik en het geproduceerde afval.

De aanbevelingen voor scholing, planning en programmering zijn primair de eigen verantwoordelijkheid van de veehouder. In Nederland is een uitwerking hiervan te vinden in bijvoorbeeld het "Handboek voor de pluimveehouderij" (Ede, IKC 1994) en het "Handboek varkenshouderij" (Lelystad, Animal Sciences Group, 2004).

2. Voerstrategieën voor pluimvee en varkens

BBT in de BREF omvat minimalisatie van het stikstof- en fosfaatgehalte van mest door de hoeveelheid en samenstelling van het voer goed af te stemmen op de behoefte aan essentiële aminozuren en fosfor van de dieren. Dit resulteert in het toepassen van veevoer met een maximale hoeveelheid stikstof (met name ruw eiwit) en fosfor. In Nederland wordt het stikstof- en fosfaatgehalte van het diervoer geregistreerd op grond van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet.
Deze gehaltes worden gebruikt om het verlies aan nitraat en fosfaat te bepalen voor de toetsing aan de gebruiksnormen van de Meststoffenwet. Dit systeem zorgt ervoor dat de Nederlandse veehouderijen de voerstrategieën uit de BREF toepassen om binnen de verliesnormen van de Meststoffenwet te blijven.

Beoordeling en toetsing

Dit aspect is geïmplementeerd via het Nederlandse mestbeleid en hoeft niet in de milieuvergunning te worden meegenomen.

3. Huisvestingssystemen

De BREF geeft aan welke huisvestingssystemen tot BBT moeten worden gerekend. Daarbij wordt de totale milieubelasting in aanmerking genomen. Daarin is de emissie van ammoniak de overheersende factor. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met de emissies van geur en stof, het energiegebruik, het gebruik van grondstoffen en afvalwater.

Beoordeling en toetsing huisvestingssystemen

Nederland heeft ervoor gekozen om voor huisvestingssystemen de voorschriften ten aanzien van de emissie van ammoniak vast te stellen in een algemene maatregel van bestuur en niet in de vergunningvoorwaarden. Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij stelt voor de huisvesting van verschillende diercategorieën maximale emissiewaarden voor de ammoniakemissie per dierplaats en geeft aan wanneer hieraan uiterlijk moet zijn voldaan.

Rekening houdend met afschrijvingstermijnen en de beschikbare informatie zijn in de oplegnotitie een aantal data opgenomen die belangrijk zijn voor de beoordeling van BBT. Aan de hand van deze beoordeling is in de oplegnotitie per diercategorie aangegeven welke huisvestingssystemen als BBT voor het aspect ammoniak kunnen worden aangemerkt. Daarbij wordt het voorbehoud gemaakt dat die systemen BBT zijn, tenzij dat vanwege andere milieuaspecten niet het geval is.

Voor de diercategorieën E4 (groot)ouderdieren van vleeskuikens en E5 vleeskuikens geldt:

* Huisvestingssystemen met een emissiefactor kleiner dan of gelijk aan de maximale emissiewaarden van bijlage 1 van het Besluit huisvesting voldoen aan BBT, zowel bij bestaande als bij nieuwe huisvestingssystemen.

De door Kuijpers aangevraagde huisvestingssystemen (bijlage 5 van de aanvraag) met chemische luchtwassers hebben een emissiefactor kleiner dan de maximale emissiewaarden van bijlage 1 van het Besluit huisvesting en voldoen daarmee aan BBT.

Luchtwassers zijn een effectieve maatregel om de emissies van fijn stof, ammoniak en geur terug te dringen. De door Kuijpers aangevraagde chemische luchtwassers voor de stallen 2 en 4 tot en met 7 zijn in de BREF echter niet opgenomen als BBT, ondermeer vanwege de hoge kosten. Als andere negatieve milieueffecten worden genoemd de stijging van het energieverbruik door toepassing van de luchtwassers en het ontstaan van afvalwater (spuiwater). Als het energieverbruik zo laag mogelijk wordt gehouden en er een milieuhygiënische verantwoorde bestemming voor het afvalwater is, hoeven deze aspecten geen belemmering te zijn en is een luchtwasser als gelijkwaardig aan BBT te beschouwen (zie uitspraken RvSt 1 juni 2005, nr. 200409343/1 'Echt-Susteren' en van 17 januari 2007, nr. 200603909/1 'Alphen-Chaam').

Energie

De toename van het energieverbruik is voor een deel toe te schrijven aan het elektriciteitsverbruik van de luchtwasser zelf, maar wordt vooral veroorzaakt door extra elektriciteitsverbruik van de ventilatie. In het geval van Kuijpers zal de ventilatie geregeld worden door een frequentieregelaar. Verder zal de benodigde energie geleverd worden door eigen bio-energiecentrale, waarin het afvalwater, het slachtafval en de mest verwerkt worden. Hierdoor is het energieverbruik geen belemmering om de luchtwassers als BBT te beschouwen.

Spuiwater wassers

Op de internetsite van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie is aangegeven dat spuiwater van een luchtwasser als een afvalstof moet worden aangemerkt.
Afvalstoffen mogen als een meststof worden verhandeld en gebruikt als kan worden aangetoond dat er geen landbouwkundige en milieukundige bezwaren zijn tegen het gebruik ervan. Als er geen bezwaren zijn, wordt de stof op bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet geplaatst. Hierop staan stoffen die als meststof mogen worden verhandeld en gebruikt.

Vanaf 1 januari 2011 staat spuiwater op de bijlage Aa. Het gaat hier om spuiwater uit:
- chemische luchtwassers;
- biologische luchtwassers;
- luchtwassers met een waterwasstap.

De door Kuijpers aangevraagde luchtwasser (BWL 2007.08.02) is een chemische luchtwasser. In de aanvraag is aangegeven dat het waswater regelmatig zal worden gecontroleerd. Met een aantal vastgestelde controleparameters (pH, gehalte aan ammoniumsulfaat) wordt voor elke wasser de spuifrequentie geregeld. Het spuien gebeurt vervolgens met een automatische regeling. Op deze wijze wordt ervoor gezorgd dat zo min mogelijk gespuid moet worden. Het spuiwater (ammoniumsulfaat-oplossing) zal worden afgezet als meststof in de landbouw. Hierdoor is het vrijkomende spuiwater geen belemmering om de luchtwassers als BBT te beschouwen.

4. Water in de pluimvee- en varkenshouderij

De BREF geeft een aantal concrete waterbesparende maatregelen die onder BBT vallen.
Waterbesparing is een aspect dat in Nederland in het preventiebeleid wordt meegenomen, zoals dat wordt uitgewerkt in de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" (InfoMil, 2005). De maatregelen die volgens de BREF tot BBT worden gerekend zijn al gangbaar in de Nederlandse veehouderijen en sluiten aan bij de uitgangspunten van het preventiebeleid.

De BREF geeft aan dat voor afvalwater meer inzicht nodig is om generiek vast te stellen wat BBT is. Het bevoegd gezag moet dus voor de verwijdering van afvalwater individueel bezien welke verwijderingsopties BBT zijn. Bij verschillende huisvestingssystemen kan afvalwater ontstaan, bijvoorbeeld bij luchtwassers. Lozing van dit afvalwater op het oppervlaktewater is milieuhygiënisch ongewenst. Als uit een integrale beoordeling van het stalsysteem blijkt dat lozing op het oppervlaktewater de beste optie is, is hiervoor een Waterwet-vergunning nodig.

Beoordeling en toetsing waterbesparing
Met waterbesparing zoals beschreven in de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" (Infomil, 2005) is in het kader van preventie rekening gehouden in deze vergunning.
In hoofdstuk 5.2.3 van de BREF zijn een aantal mogelijkheden voor waterbesparing genoemd waarmee in de milieuvergunning rekening moet worden gehouden, te weten:

- het schoonmaken van stallen en materieel met een hoge druk reiniger na iedere productie cyclus. Het typische spoelwater komt terecht in het mestsysteem en daarom is het belangrijk om een evenwicht te vinden tussen de zuiverheid en een zo laag mogelijk watergebruik;
- het uitvoeren van een regelmatige kalibratie van de drinkwaterinstallatie om morsen te voorkomen;
- het behouden van een registratie van het waterverbruik middels meters of de waterconsumptie;
- het opsporen van en repareren van lekkages.

Volgens aanvraag zal er per jaar ca. 240.000 m^3 leidingwater gebruikt worden. Ca. 110.000 m^3 is nodig als drinkwater voor het pluimvee, ca. 70.000 m^3 is benodigd voor de slachterij, ca. 44.000 m^3 voor de luchtwassers en ca. 11.000 m^3 voor de reiniging van de stallen.
De stallen worden na iedere cyclus volledig gereinigd en ontsmet. Dit gebeurt met zo weinig mogelijk water waarbij wel rekening moet worden gehouden met de vereiste hygiëneregels.
De drinkwaterinstallatie is computergestuurd. Uit informatie van Infomil wordt duidelijk dat alle gangbare drinkwatersystemen in de vleeskuikenhouderij antimors zijn en daarmee voldoen aan BBT.

BBT voor de verwijdering van afvalwater moet individueel worden beoordeeld. Lozing van afvalwater vanuit huisvestingssystemen op het oppervlaktewater is milieuhygiënisch ongewenst. Voor andere lozingen vanuit de inrichting geldt de vergunningplicht, waarbij aangesloten kan worden bij de eisen uit het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij.
Uit de aanvraag wordt duidelijk dat het schrobwater samen met het slachtafvalwater op locatie wordt behandeld in een fysische/chemische zuivering. De vaste fractie wordt vervolgens afgevoerd naar en erkende verwerker terwijl het gereinigde afvalwater wordt geloosd op de gemeentelijke riolering voor verdere zuivering. De verdere beoordeling van het afvalwater is meegenomen in onze overwegingen betreffende dat milieuaspect.

5. Energie in de pluimvee- en varkenshouderij

De BREF geeft een aantal energiebesparende maatregelen die onder BBT vallen. Omdat het Bouwbesluit geen eisen stelt aan energiezuinigheid van stallen, moeten de isolatie-eisen voor pluimveestallen in de BREF bij de milieuvergunning worden meegenomen. Conform de circulaire "Energie in de milieuvergunning" (VROM/EZ, 1999) en de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" (InfoMil, 2005) wordt energiebesparing meegenomen bij vergunningverlening aan bedrijven die meer dan 25.000 m^3 aardgas of 50.000 kWh elektriciteit verbruiken. De maatregelen genoemd in de BREF zijn nader uitgewerkt in het InfoMil-informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen".

Beoordeling en toetsing
De energiebesparende maatregelen die tot BBT gerekend worden in de BREF, krijgen voldoende aandacht als bij de milieuvergunning rekening wordt gehouden met het InfoMil informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen". De verdere beoordeling van het milieuaspect energie is meegenomen in onze overwegingen betreffende dat milieuaspect.

6. Opslag van pluimvee- en varkensmest
De BREF geeft een aantal aanbevelingen voor opslag van vaste en vloeibare mest. Voor opslag van vloeibare varkensmest geldt voor de meeste bassins het Besluit mestbassins milieubeheer, waarin de meeste aanbevelingen al zijn opgenomen. Voor bassins die niet onder het Besluit vallen vanwege hun oppervlakte, grootte of de afstand tot een voor geur gevoelig object dient het bevoegd gezag bij de milieuvergunning rekening te houden met de aanbevelingen uit de BREF.
Opslag van vaste varkens- en kippenmest wordt geregeld in de milieuvergunning. Het bevoegd gezag kan de aanbevelingen in de BREF overnemen in de milieuvergunning.
Naast de opslagvoorziening komt in de BREF ook de capaciteit van de mestopslag aan de orde. In de BREF wordt ten aanzien van zowel varkensmest als kippenmest de opslagcapaciteit als BBT beschouwd, indien deze capaciteit voldoende is om de tijd te overbruggen dat de mest niet mag worden uitgereden of tot het moment dat de mest verder kan worden verwerkt. In Nederland is de opslagcapaciteit van mest voldoende geregeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Bij de milieuvergunning behoeft daarom aan dit BBT-aspect geen aandacht meer te worden besteed.

Beoordeling en toetsing
Binnen de inrichting wordt vloeibare varkensmest van buiten de inrichting opgeslagen en vaste pluimveemest van de eigen inrichting. Uit de aanvraag blijkt dat de opslagen voor vloeibare varkensmest, zijn uitgevoerd overeenkomstig de eisen uit het Besluit mestbassins. De vaste kippenmest wordt inpandig opgeslagen in gebouw 10. Dit gebouw wordt in onderdruk gehouden en is voorzien van een ondoordringbare vloer. De lucht van de onderdrukventilatie wordt gebruikt in het composteringsproces. De opslag van digestaat valt formeel niet onder de eisen van het Besluit mestbassins milieubeheer maar voor de eisen die aan de opslag worden gesteld wordt aangesloten bij de eisen uit het Besluit mestbassins milieubeheer. Er wordt geen onbewerkte mest uitgereden over het land; alle mest wordt binnen de inrichting verwerkt in de BEC. De capaciteit van de opslag behoeft derhalve geen aandacht.

7. Behandeling van pluimvee- en varkensmest op bedrijfsniveau
Technieken voor behandeling van mest op bedrijfsniveau zijn volgens de BREF alleen voorwaardelijk BBT. De BREF verstaat onder mestbehandeling onder andere scheiding, biologische behandeling, compostering en droging. Het initiatief om mest op bedrijfsniveau te behandelen ligt bij de veehouder. Eisen aan mestverwerking worden gesteld in de "Handreiking (co-)vergisting van mest" (InfoMil La06). Deze handreiking geeft een nadere invulling van BBT. Voor enkele andere technieken dan vergisting is de "Richtlijn mestverwerkingsinstallaties" (InfoMil, La01, februari 2001) opgesteld.

Beoordeling en toetsing
Binnen de inrichting wordt de vrijkomende mest uit het eigen bedrijf verwerkt in de BEC. Ook mest van buiten de inrichting, o.a. van de nabijgelegen varkenshouderij Heideveld, wordt verwerkt in de BEC. De mest van Heideveld zal in een latere fase per leiding worden getransporteerd naar de inrichting van Kuijpers. In de milieuvergunning is voor de mestverwerking, voor zover van toepassing, rekening gehouden met de in de Handreiking en Richtlijn genoemde uitgangspunten c.q. maatregelen.

8. Het uitrijden van pluimvee- en varkensmest
De BREF bevat technieken om belasting van het milieu bij het uitrijden van mest te voorkomen. In Nederland zijn de regels voor het uitrijden van mest opgenomen in het Besluit gebruik messtoffen op grond van de Wet bodembescherming. Door deze regels is de toepassing van BBT volgens de BREF gewaarborgd.

Beoordeling en toetsing
Uit de aanvraag blijkt dat geen onbewerkte mest zal worden uitgereden. Alle mest zal worden verwerkt in de bio-energiecentrale.

Conclusie BBT-toetsing
De aangevraagde activiteiten van de inrichting Kuijpers zijn getoetst aan de BREF Intensieve veehouderij. Hieruit is gebleken dat de aangevraagde activiteiten met de in dit besluit opgenomen voorschriften in overeenstemming zijn met de in de BREF Intensieve veehouderij genoemde best beschikbare technieken.

5.2.5. Toetsing BREF Op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB)

Deze BREF is van toepassing op de opslag, het transport en de verlading van vloeistoffen, vloeibare gassen en vaste stoffen. Deze BREF handelt over emissies naar lucht, bodem en water, maar de meeste aandacht wordt besteed aan het milieucompartiment lucht. De informatie over luchtemissies uit de opslag en verlading/transport van vaste stoffen is toegespitst op stof.

Voor elke opslagmethode en voor elk transport- en verladingproces wordt een lijst gegeven van de relevante operationele activiteiten, zoals vullen, ledigen, ontluchten, schoonmaken, aftappen, aankoppelen/loskoppelen en de mogelijke gebeurtenissen/incidenten, zoals overvulling en lekkage, waarbij emissies kunnen optreden. Dit vormt de basis voor de beschrijving van de potentiële emissies per methode en activiteit. Vooral de potentiële emissiebronnen van opslagmethoden en transport- en verladingprocessen worden geselecteerd voor verdere analyse aan de hand van een risicomatrix. Hierbij wordt voor vloeistoffen en vloeibare gassen een scoresysteem toegepast waarbij de emissies worden berekend door voor elke opslagmethode en elke transport- en verladingactiviteit de emissiefrequentie te vermenigvuldigen met het emissievolume. Alle potentiële emissiebronnen met een score van 3 of meer worden als relevant beschouwd. Daarom worden in hoofdstuk 4A "Technieken in overweging te nemen als BBT", emissiebeheersingmaatregelen (ECM) besproken om de potentiële emissies uit deze bronnen te voorkomen of verminderen.

Voor vaste stoffen wordt ingegaan op verschillende soorten opslag zoals open opslag (een belangrijke potentiële emissiebron van stof), opslag in zakken en bulkzakken, opslag in silo's en bunkers en opslag van verpakte gevaarlijke vaste stoffen. Verder wordt ingegaan op de handling van vaste stoffen hetgeen in vergelijking met de opslag een potentieel groter bron van stof is. Hierbij speelt ook de stuifklasse-indeling van de vaste stof een belangrijke rol.
De BBT gaan in op een breed scala van technische en organisatorische maatregelen die eveneens geregeld zijn in een aantal als BBT aangewezen Nederlandse documenten zoals meerdere PGS-richtlijnen en de NeR.

Toetsing en conclusie
Binnen de inrichting van Kuijpers onroerend goed hebben alle opslagen van vloeibare stoffen een score van minder dan 3 en zijn daarmee als niet relevant te beschouwen. Alle vaste stoffen worden opgeslagen in (sleuf)silo's, bunkers of inpandig. Bewerking vindt eveneens uitsluitend inpandig plaats. De gebouwen 9, 10 en 11 worden bovendien in onderdruk gehouden. Van stofemissies buiten de inrichting zal dan ook geen sprake zijn. Aan deze vergunning zijn bovendien overeenkomstig de NeR voor de opslag, verlading en transport voorschriften opgenomen om stofoverlast te voorkomen.
De aangevraagde activiteiten zijn met de in dit besluit opgenomen voorschriften in overeenstemming met de in de BREF genoemde best beschikbare technieken.

5.3. Afvalstoffen

Onderdeel van het begrip "bescherming van het milieu" is de zorg voor het doelmatig beheer van afvalstoffen. In artikel 1.1 Wm is aangegeven wat moet worden verstaan onder het doelmatig beheer van afvalstoffen. Op grond hiervan moeten wij rekening houden met het geldende afvalbeheersplan dan wel het bepaalde in de artikelen 10.4 en 10.5 van de Wm (artikel 10.14 van de Wm). In het bedoelde afvalbeheersplan (het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021, hierna aangeduid als het LAP) is het afvalstoffenbeleid neergelegd.

5.3.1. Primaire ontdoeners van afvalstoffen

Afvalpreventie
Preventie van afval is een van de hoofddoelstellingen van het afvalstoffenbeleid. In hoofdstuk 13 van het LAP is het beleid hiervoor uitgewerkt. Daarnaast geldt de handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil 2005). Uitgangspunt voor alle bedrijven is dat het ontstaan van afval zoveel mogelijk moet worden voorkomen of beperkt.

Een overzicht van de uit de inrichting af te voeren afvalstoffen en hoeveelheden is weergegeven in paragraaf 7.2 en 7.3 van de aanvraag. Naast deze afvalstoffen komen ook nog mest en slachtafval vrij bij de bedrijfsvoering. Deze afvalstoffen worden echter volledig verwerkt in de eigen bio-energiecentrale.
De totale hoeveelheid vrijkomend (gevaarlijk) afval ligt boven de gehanteerde ondergrenzen uit de Handreiking. Middels good housekeeping en waar mogelijk intern hergebruik van afvalstoffen wordt de af te voeren hoeveelheid afval zo klein mogelijk gehouden. Wij achten het niet nodig om een preventieonderzoek dan wel aanvullende maatregelen voor te schrijven.

Afvalscheiding
In hoofdstuk 14 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalscheiding. Uitgangspunt is dat bedrijven verplicht zijn alle afvalstoffen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden af te geven, tenzij dat redelijkerwijs niet van hen kan worden gevergd.

Uit de aanvraag blijkt dat binnen de inrichting huishoudelijk afval, papier, metaal, glas, hout, kunststoffen (emballage), GFT-/groenafval, kadavers, landbouwplastic, spuiwater pluimvee en spuiwater BEC als gescheiden afvalstromen vrijkomen. In een voorschrift hebben wij vastgelegd dat al deze afvalstromen, m.u.v. het spuiwater, gescheiden moeten worden opgeslagen en afgevoerd naar erkende verwerkers. Het spuiwater van de chemische en biologische luchtwassers is sinds 1 januari 2011 opgenomen in bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet en hoeft derhalve niet meer te worden beschouwd als afvalstof maar mag als meststof worden uitgereden op het land.

5.3.2. Afvalverwerkende bedrijven

Het doelmatig beheer van afvalstoffen wordt getoetst op basis van het LAP. De doelstellingen van het LAP geven invulling aan de voorkeursvolgorde voor afvalbeheer zoals die in artikel 10.4 van de Wm is opgenomen en als volgt is samen te vatten:

- het stimuleren van preventie van afvalstoffen;
- het stimuleren van hergebruik/nuttige toepassing van afvalstoffen door het promoten van afvalscheiding aan de bron en nascheiden van afvalstromen. Afvalscheiding maakt producthergebruik en materiaalhergebruik (nuttige toepassing) mogelijk en beperkt de hoeveelheid te storten of in een afvalverbrandingsinstallatie (AVI) te verbranden afvalstoffen;
- het optimaal benutten van de energie-inhoud van afval dat niet kan worden hergebruikt (nuttig toepassen als brandstof);
- het verwijderen van afvalstoffen door verbranding;
- het verwijderen van afvalstoffen door storten.

Bij de vaststelling van het LAP is ook rekening gehouden met de in artikel 10.5 van de Wm vermelde aspecten van doelmatig afvalbeheer. Bijlage 4 bij het LAP bevat een invulling van het beleid voor specifieke afvalstoffen. De minimumstandaard geeft de meest laagwaardige wijze van be- en verwerking van de betreffende afvalstoffen, waarvoor nog vergunning verleend mag worden. Als de minimumstandaard bestaat uit verschillende be- en verwerkingshandelingen bij diverse inrichtingen kan voor de afzonderlijke bewerkingsstappen een Wm-vergunning worden verleend.

Uitsluitend opslaan van afvalstoffen

In het LAP is aangegeven dat voor het uitsluitend opslaan van afvalstoffen in beginsel vergunning verleend kan worden. Hieruit volgt dat voor het uitsluitend opslaan van afvalstoffen (opslaan als zelfstandige activiteit) in beginsel een Wm-vergunning wordt afgegeven behalve voor de opslag van afvalmunitie, vuurwerkafval, overig explosief afval en dierlijke bijproducten. Wel dient het bedrijf te beschikken over de benodigde voorzieningen en moet in de vergunning een termijn worden opgenomen voor de duur van het opslaan. Ingevolge het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen wordt de opslag van afvalstoffen voorafgaand aan verwijdering gezien als storten indien de tijdsduur van 1 jaar wordt overschreden. Indien de opslag voorafgaat aan nuttige toepassing van de afvalstoffen is deze termijn drie jaar.

Aangezien binnen de inrichting van Kuijpers alleen sprake is van het opslaan van afvalstoffen voorafgaande aan de nuttige toepassing hebben wij in de vergunning een voorschrift opgenomen waarin een maximale opslagtermijn van 3 jaar is vastgelegd.

Be- en verwerking van afvalstoffen

De bio-energiecentrale van de inrichting Kuijpers verwerkt de mest uit het eigen pluimveebedrijf en mest van buiten de inrichting (o.a. varkenshouderij Heideveld). Ten behoeve van de (co)vergistingsinstallatie en de compostering worden coproducten, zoals genoemd in onderdeel IV van de bijlage Aa behorende bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, aangevoerd. Verder worden, gescheiden van de mestverwerking, ook het slachtafval en het afvalwater uit de slachterij binnen de inrichting verwerkt.

De Meststoffenwet regelt welke stoffen als meststof mogen worden verhandeld. In onderdeel IV van de bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet is een tabel opgenomen met daarin genoemd de stoffen die met ten minste 50 gewichtsprocenten uitwerpselen van dieren mogen worden covergist tot digestaat.

De tabel is ingedeeld in de categorieën A tot en F. Deze categorieën zijn weer onderverdeeld in de subcategorieën A1, A2 enz. Alleen de stoffen die specifiek worden genoemd onder de subcategorieën mogen worden covergist tot digestaat. Met uitzondering van een aantal in de subcategorieën A1 en A2 genoemde geteelde landbouwproducten moeten alle overige genoemde stoffen worden aangemerkt als een afvalstof.

Volgens de vergunningaanvraag (bijlage 15) worden ten behoeve van de (co)vergistinginstallatie jaarlijks 60.000 ton drijfmest en 41.000 ton aan coproducten van buiten de inrichting geaccepteerd, die moeten worden aangemerkt als een afvalstof. Verder worden nog 9.000 ton granen en 11.000 ton maïssilage aangevoerd. Deze hoeven niet te worden aangemerkt als afvalstof.
De ten behoeve van de (co)vergistinginstallatie te accepteren afvalstoffen van buiten de inrichting moeten getoetst worden aan de minimum standaarden uit het LAP. De in bijlage 15 van de aanvraag vermelde stoffen vallen onder de volgende sectorplannen van het LAP:

Sectorplan 3: be- en verwerken van procesafhankelijk industrieel afval
Dit sectorplan heeft betrekking op procesafhankelijk industrieel afval, voor zover dat afval niet valt onder een van de andere sectorplannen. Het zijn zowel gevaarlijke als niet gevaarlijke afvalstoffen die vrijkomen bij industriële productieprocessen o.a. diverse reststromen uit de voeding- en genotmiddelenindustrie.
De minimumstandaard voor het be- en verwerken van procesafhankelijk industrieel afval is nuttige toepassing, tenzij nuttige toepassing niet mogelijk is op grond van de aard of samenstelling van de afvalstof of de meerkosten van nuttige toepassing substantieel hoger liggen dan de kosten voor verwijdering van de afvalstof.

Voor afvalstoffen met een volumieke massa van 1.100 kg/m^3 of minder wordt onder substantiële meerkosten verstaan "meer dan 150% van het verbrandingstarief in Nederland". In dergelijke gevallen is de minimumstandaard verbranden als vorm van verwijdering.
Voor afvalstoffen met een volumieke massa van meer dan 1.100 kg/m^3 wordt onder substantiële meerkosten verstaan "meer dan 150% van het tarief van storten in Nederland, inclusief stortbelasting". In dergelijke gevallen is de minimumstandaard storten op een daarvoor geschikte stortplaats.

Sectorplan 65: be- en verwerken dierlijk afval
Dit sectorplan heeft betrekking op slachtafval en andere resten van de verwerking van dierlijke weefsels o.a. afval van de bereiding en verwerking van vlees, vis en ander voedsel van dierlijke oorsprong.
In het LAP is aangegeven dat dierlijk afval het afval is dat valt onder de werkingssfeer van de Verordening EG 1774/2002.
Deze Verordening is sinds 4 maart 2011 vervangen door een tweetal nieuwe verordeningen:

- *basisverordening*: verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 (PbEU L 300);
- *uitvoeringsverordening*: verordening (EG) nr. 142/2011 van de Commissie van 25 februari 2011 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot uitvoering van Richtlijn 97/78/EG van de Raad wat betreft bepaalde monsters en producten die vrijgesteld zijn van veterinaire controles aan de grens krachtens die richtlijn (PbEU L 54).

Deze verordeningen worden wel de Dierlijke Bijproducten Verordening genoemd. Deze Europese Verordeningen zijn rechtstreeks van toepassing in alle lidstaten. Dat wil zeggen dat de eisen in deze Verordeningen rechtstreeks geldig zijn en niet in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd hoeven te worden. Nadere uitwerking in de Nederlandse wetgeving is wel nodig voor onder andere de handhaving, strafbaarstelling en praktische zaken zoals erkenningverlening. In de Nederlandse wetgeving zijn deze Verordeningen uitgewerkt in hoofdstuk VIIa van de Gezondheid- en welzijnswet voor dieren (Gwwd), het Besluit dierlijke bijproducten en de Regeling dierlijke bijproducten 2011.

Dierlijke bijproducten zijn verdeeld in drie categorieën. Deze indeling wordt bepaald door de basisverordening (EG) nr. 1069/2009 en is gebaseerd op het risico voor de volks- en diergezondheid. Per categorie is vastgelegd wat er met het dierlijke bijproduct mag gebeuren en welke bestemming het mag hebben. Zo kan een dierlijk bijproduct bijvoorbeeld worden vernietigd, omgezet tot brandstof of verwerkt tot diervoeder.
De regelgeving over de bestemming en verwerking van dierlijke bijproducten staat in basisverordening (EG) nr. 1069/2009 en uitvoeringsverordening (EG) nr. 142/2011. In artikel 12, 13 en 14 staat beschreven op welke wijze respectievelijk categorie 1, 2 en 3 materiaal dient te worden verwijderd of gebruikt. In de Verordening (EG) Nr. 92/2005 zijn mogelijke alternatieve bestemmingen vastgelegd per categorie materiaal.
De eisen die gelden voor de verwerking van dierlijke bijproducten staan in de bijlagen van uitvoeringsverordening (EG) Nr. 142/2011: artikel 6 t/m 10 met bijbehorende bijlagen. Voor alternatieve bestemmingen staan de eisen in de bijlagen van Verordening (EG) Nr. 92/2005.
De dierlijke bijproducten Verordeningen zijn leidend ten opzichte van de Wet milieubeheer (Wm).

De door aangevraagde activiteiten met afvalstoffen van buiten de inrichting betreffen compostering en (co)vergisting met hergebruik van het gevormde biogas als brandstof en hergebruik van het digestaat. Deze activiteiten zijn niet in strijd met het in het LAP geformuleerde algemene afvalstoffenbeleid en de minimumstandaarden. Voor de dierlijke producten geldt verder dat de verwerking is toegestaan volgens de Dierlijke Bijproducten Verordening. Daarom kunnen deze activiteiten als doelmatig worden aangemerkt.

Mengen van afvalstoffen
Afvalstoffen moeten met het oog op hergebruik en nuttige toepassing over het algemeen na het ontstaan zoveel mogelijk gescheiden worden gehouden van andere afvalstoffen. Verder is het ongewenst dat in afval gecumuleerde milieugevaarlijke stoffen door wegmenging ongecontroleerd in het milieu verspreid raken. Onder bepaalde condities kunnen verschillende afvalstromen echter net zo goed of soms zelfs beter samengesteld worden verwerkt.
Het samenvoegen van qua aard, samenstelling en concentraties niet met elkaar vergelijkbare (verschillende) afvalstoffen alsmede het samenvoegen van afvalstoffen en niet-afvalstoffen wordt mengen genoemd. Mengen is niet toegestaan tenzij dat expliciet en gespecificeerd is aangevraagd en in de vergunning vastgelegd is.

De algemene uitgangspunten van het mengbeleid kunnen in de sectorplannen voor specifieke afvalstromen nader zijn ingevuld. Het specifieke beleid gaat boven het algemene beleid. Daarnaast worden in hoofdstuk 18 van het LAP aanvullende kaders gegeven voor enkele specifieke verwerkingsroutes en toepassingen (o.a. mengen van bouwstoffen, grond en baggerspecie en meststoffen).

Ten aanzien van het mengen van meststoffen is aangegeven dat het Uitvoeringsbesluit meststoffenwet bepaalt dat meststoffen niet met afvalstoffen of reststoffen mogen worden gemengd en dat ze (met uitzondering van zuiveringsslib en compost) ook niet (deels) uit afvalstoffen of reststoffen mogen worden geproduceerd. Deze anti mengbepaling geldt overigens niet voor de afval- en reststoffen opgenomen in onderdeel IV van de bijlage Aa behorende bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.
Door Kuijpers wordt uitsluitend het mengen van meststoffen met coproducten, genoemd in onderdeel IV van bijlage Aa behorende bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, aangevraagd. Verder wordt als gevolg van het mengen geen van de afzonderlijke afvalstoffen laagwaardiger verwerkt dan de minimumstandaard. De aangevraagde menghandeling is derhalve vergunbaar.

Acceptatie- en verwerking en administratieve organisatie en interne controle
In het LAP is aangegeven dat een inrichting die afvalstoffen accepteert over een adequaat acceptatie- en verwerkingsbeleid (AV-beleid) en een systeem voor administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) moet beschikken. In het AV-beleid moet zijn aangegeven op welke wijze binnen de inrichting acceptatie en verwerking van afvalstoffen plaatsvinden In de AO/IC is vastgelegd hoe door technische, administratieve en organisatorische maatregelen de relevante processen binnen een inrichting kunnen worden beheerst en geborgd om de risico's binnen de bedrijfsvoering te minimaliseren.

Bij de aanvraag is geen beschrijving van het door Kuijpers toegepaste
A&V-beleid en de AO/IC gevoegd. Wij hebben daarom een voorschrift opgenomen waarin is vastgelegd dat dit voor de in gebruik name van de bio-energiecentrale ter beoordeling moet worden aangeleverd. Wijzigingen in het A&V-beleid en/of de AO/IC dienen schriftelijk aan ons te worden voorgelegd.
Als bevoegd gezag zullen wij vervolgens bezien welke procedure in relatie tot de aard van de wijziging is vereist.

Registratie
Aanvraagster verkrijgt met deze vergunning de mogelijkheid om afvalstoffen van buiten de inrichting te ontvangen. Dergelijke inrichtingen vallen onder het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen. Voor een effectieve handhaving van het afvalbeheer is het van belang om naast de meldingsverplichtingen tevens registratieverplichtingen op te nemen (Wm 8.14). In deze vergunning zijn dan ook voorschriften voor de registratie van o.a. de aangevoerde, de afgevoerde en de geweigerde (afval-)stoffen opgenomen.

5.3.3. De Europese afvalstoffenlijst (EURAL)
De Europese afvalstoffenlijst (Eural) bepaalt het onderscheid tussen gevaarlijk en niet gevaarlijk afval. De Eural kent een indeling in twintig hoofdstukken met hierin onderverdeeld subhoofdstukken waarin de verschillende soorten afvalstoffen worden ingedeeld en benoemd middels een code van zes cijfers. Daarbij wordt per afvalstof (met een *) aangegeven of de stof als gevaarlijk of als niet-gevaarlijk is ingedeeld terwijl sommige afvalstoffen (met "c" voor complementair) eerst op gevaarlijke stoffen onderzocht dienen te worden. Deze kunnen zowel gevaarlijk als niet-gevaarlijk zijn. De Regeling Europese afvalstoffenlijst bepaalt de methodiek daartoe.

Beoordeling en toetsing
In bijlage 15 van de aanvraag is een opsomming weergegeven van de afvalstoffen (euralcodes) die van buiten de inrichting worden geaccepteerd voor verwerking in de bio-energiecentrale. Afvalstoffen die worden gebruikt voor de (co)vergisting moeten zijn opgenomen in onderdeel IV van bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

Naar onze mening geeft bijlage 15 een deels onjuist beeld van de afvalstoffen die kunnen worden verwerkt in de bio-energiecentrale. Naar onze mening mogen dan ook de volgende afvalstoffen van buiten de inrichting worden geaccepteerd ten behoeve van de (co)vergistinginstallatie. Dit is in een voorschrift vastgelegd.

Euralcode	Omschrijving
02	**AFVAL VAN LANDBOUW, TUINBOUW, AQUACULTUUR, BOSBOUW, JACHT EN VISSERIJ EN DE VOEDINGSBEREIDING EN –VERWERKING**
02 01	**Afval van landbouw, tuinbouw, aquacultuur, bosbouw, jacht en visserij**
02 01 06	Dierlijke feces, urine en mest, afvalwater, gescheiden ingezameld en elders verwerkt Mest van landbouwhuisdieren
02 02	**Afval van de bereiding en verwerking van vlees, vis en ander voedsel van dierlijke oorsprong**
02 02 01	Slib van wassen en schoonmaken Flotatie slib van vleeshoudende salades
02 02 03	Voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal Uitgepakte voedingsmiddelen voor humane consumptie bijvoorbeeld levensmiddelen die over de houdbaarheidsdatum zijn
02 03	**Afval van de bereiding en verwerking van fruit, groente, granen, spijsolie, cacao, koffie, thee en tabak, de productie van conserven, de productie van gist en gistextract en de bereiding en fermentatie van melasse**
02 03 01	Slib van wassen, schoonmaken, pellen, centrifugeren en scheiden Flotatie slib van plantaardige salades
02 03 04	Voor consumptie of verwerking ongeschikt material Mengsel van witte bonen reststroom bij de productie van bonen die ongeschikt zijn voor humane consumptie
02 03 05	Slib van afvalwaterbehandeling ter plaatse Slib uit de afvalwaterbehandeling van plantaardige salades
02 03 99	Niet elders genoemd afval Protamylasse reststof uit de aardappelindustrie Aardappelzetmeelslib reststof uit de aardappelindustrie Aardappelstoomschillen reststof uit de aardappelindustrie Wortelstoomschillen reststof uit de groente industrie Schilresten van sinaasappelen reststof uit de productie van sinaasappelsap Mengsel van okara en kookvocht reststof uit het productieproces van sojadranken Stoomschillen van knolgewassen reststof uit de groente industrie
02 04	**Afval van de suikerverwerking**
02 04 99	Niet elders genoemd afval Bietenpunten reststof uit de suikerverwerkende industrie, delen van de biet (uiteinden, punten en bladeren)
02 05	**Afval van de zuivelindustrie**
02 05 01	Voor consumptie of verwerking ongeschikt material Uitgepakte vloeibare zuivelproducten en mengsels daarvan reststof uit de zuivelverwerkende industrie Ijsafval een reststroom die vrijkomt bij de productie van consumptie ijs
02 05 99	Niet elders genoemd afval Delactosed permeate liquid restroom van zoete kaaswei
02 06	**Afval van bakkerijen en banketbakkerindustrie**
02 06 01	Voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal Bakkerijrestproducten zoals uitgepakt brood, vlaai en koek zijnde reststromen uit de brood- en banketindustrie

Euralcode	Omschrijving
02 07	**Afval van de productie van alcoholische en niet alcoholische dranken (exclusief koffie, thee en cacao)**
02 07 01	Afval van wassen, schoonmaken en mechanische bewerking van grondstoffen Mengsel van okara en kookvocht reststof uit het productieproces van sojadranken
02 07 02	Afval van de destillatie van alcoholische dranken Bierbostel reststof uit de brouwerij
02 07 04	Voor consumptie of verwerking ongeschikt material Vloeibaar mengsel van frisdranken en licht alcoholische dranken reststroom die vrijkomt als gevolg van overschrijding van de houdbaarheidsdatum, verpakkingsfouten of verkeerde bewaring Vrijkomende alcoholische dranken door bewerking
02 07 99	Niet elders genoemd afval Tarwegistconcentraat reststroom die tijdens de alcoholproductie ontstaat

Tabel 1: te accepteren euralcodes van buiten de inrichting

5.4. Afvalwaterlozingen

Binnen de inrichting van Kuijpers worden de volgende afvalwaterstromen onderscheiden:

- niet verontreinigd hemelwater van daken en verhardingen: dit wordt geloosd op de bodem;
- afvalwater van huishoudelijke aard: dit wordt geloosd op de gemeentelijke riolering;
- was- en schrobwater van de gebouwen: dit wordt geloosd op de mestkelders en met de mest vervolgens verwerkt in de bio-energiecentrale;
- slachtafvalwater: het slachtafvalwater wordt samen met het slachtafval in een afzonderlijke lijn vergist. De dikke fractie wordt vervolgens afgevoerd naar een erkend verwerker. De dunne fractie wordt in de eigen afvalwaterzuivering verwerkt;
- gezuiverd water uit de mestfractie en slachtafvalfractie: dit wordt geloosd op de gemeentelijke riolering.

Uit het bovenstaande blijkt dat binnen de inrichting van Kuijpers alleen sprake is van indirecte lozingen. Voor deze indirecte lozingen is advies gevraagd bij het Waterschap Peel en Maasvallei.
Op 23 september 2011 hebben wij het advies van het Waterschap ontvangen. Het advies is hieronder samengevat.

Advies
De inrichting Kuijpers zal bestaan uit een pluimveehouderij met slachterij en een bio-energiecentrale (BEC). De op te richten BEC zal alle mest van de pluimveehouderij en mest van buiten de inrichting met organische stromen (uit de positieve lijst voor covergisting) van naburige bedrijven verwerken tot nuttige grondstoffen. Daarnaast zal het slachtafval apart worden vergist en wordt het slachtafvalwater in een waterzuivering behandeld.

In de MER wordt veel gewerkt met aannames. Daarnaast wordt aangegeven dat in een vervolgfase met het waterschapsbedrijf Limburg gekeken moet worden naar een definitieve afvalwaterzuivering. De in de MER beschreven afvalwaterzuiveringsinstallatie heeft een redelijk goed zuiveringsrendement, hoewel er voor de parameters fosfor (P) en stikstof (N) verdergaande zuivering mogelijk is.

Gezien het feit dat er voor de rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi) binnen ons beheersgebied ten aanzien van P en N ook strengere eisen gaan gelden die aansluiten bij de Kaderrichtlijn water, dient hier bij de indirecte lozing van de verschillende bedrijven rekening mee worden gehouden.

Wij adviseren u in de omgevingsvergunning voor de op te richten BEC de normen uit de MER voor P en N over te nemen en hieraan een onderzoeksverplichting te koppelen om te komen tot lagere vrachten aan P en N naar de rwzi Venlo. Na ontvangst van de resultaten uit dit onderzoek dienen er strengere normen voor P en N in de vergunning te worden opgenomen.

Veder zijn de volgende aspecten van belang:
- De bovenstaande voorgestelde lozingsnormen zijn de lozingsnormen voor de totale lozing;
- Het slachtafvalwater (62.000 m^3) is het meest verontreinigd en zal na zuivering nog een behoorlijke vuillast hebben;
- Het afvalwater afkomstig van de mestverwerking (76.000 m^3) is na zuivering nagenoeg schoon. Dit afvalwater zal volgens aanvraag op de riolering worden geloosd;
- De totale lozing: de lozing uit scenario 3, zoals beschreven in de MER;
- De normen uit de MER (zie hierboven) gelden voor de totale lozing. Wij adviseren u voor te schrijven dat er een eindcontrolevoorziening wordt gerealiseerd om het totale effluent van beide zuiveringen samen te kunnen bemonsteren.

Gezien het bovenstaande adviseren wij u om, naast de standaardvoorschriften ter bescherming van de riolering (o.a. pH, sulfaat en temperatuur), een aantal voorschriften ten aanzien van de afvalwaterlozing in de milieuvergunning op te nemen.
De door het Waterschap geadviseerde voorschriften zijn onverkort in deze vergunning opgenomen.

5.5. Bodem

5.5.1. Onderzoek nulsituatie van de bodem

In het kader van de Wet milieubeheervergunning dient de kwaliteit van de bodem van de inrichting te worden vastgelegd. Het doel van het bepalen van deze zogenaamde nulsituatie is het vastleggen van het referentieniveau van de feitelijke bodemkwaliteit (grond en grondwater).
Daarmee wordt een toetsingsgrondslag verkregen met het oog op eventuele, toekomstige bodemverontreiniging. Ook bij een verwaarloosbaar bodemrisico is het verkrijgen van zo'n toetsingsgrondslag noodzakelijk om, middels een eindsituatiebodemonderzoek, te kunnen bepalen of er een bodemverontreiniging is opgetreden, ondanks de getroffen bodembeschermende voorzieningen en maatregelen.

Uit de aanvraag blijkt dat al in 1991 een onderzoek naar de kwaliteit van de bodem ter plaatse is uitgevoerd. Bij de aanvraag is echter geen bodemnulsituatieonderzoeksrapport gevoegd ter beoordeling. In een voorschrift is vastgelegd dat een nulsituatieonderzoek ter beoordeling aan ons moet worden overlegd.

5.5.2. Bodembeschermende maatregelen en voorzieningen

Het preventieve bodembeschermingbeleid is vastgelegd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). Uitgangspunt van dit beleid is dat de bodemrisico's van bedrijfsmatige activiteiten door doelmatige maatregelen en voorzieningen tot een verwaarloosbaar risico beperkt moeten worden (bodemrisicocategorie A). Alleen in bepaalde omstandigheden en onder bepaalde voorwaarden kan worden volstaan met een aanvaardbaar bodemrisico (bodemrisicocategorie A*).

In de NRB is een systematiek opgenomen waarmee het bodemrisico van de bedrijfsactiviteiten kan worden beoordeeld. Het bodemrisico is daarbij afhankelijk van de aanwezige bodembeschermende voorzieningen en de getroffen maatregelen. Combinaties van voorzieningen en maatregelen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico representeren de Best Beschikbare Technieken (BBT).

Beoordeling en conclusie

De in potentie bodembedreigende activiteiten zijn getoetst aan de systematiek van de NRB. Binnen de inrichting worden 12 gebouwen opgericht.

De gebouwen 2 (ouderdieren) en 4 t/m 7 (vleeskuikens) betreffen stallen. Deze gebouwen zullen worden uitgevoerd conform de bouwtechnische richtlijnen mestbassins (BRM).
Hiermee wordt een verwaarloosbaar bodemrisico bereikt.

De overige gebouwen zullen worden voorzien van een vloeistofkerende vloer welke bestand is tegen de gebruikte stoffen.

Voor de activiteiten die in de gebouwen 1 (opslag- en werktuigenloods), 3 (broederij), 8 (slachterij) en 9 (mengkeuken en opslag coproducten) zullen worden uitgevoerd is een vloeistofkerende vloer voldoende voor een verwaarloosbaar bodemrisico.

Voor de activiteiten die in gebouw 10 (compostering) worden uitgevoerd is een vloeistofkerende vloer voldoende voor een verwaarloosbaar bodemrisico. De vloer onder de tunnels dient vloeistofkerend te worden uitgevoerd, daarbij rekeninghoudende met het gegeven dat uitsluitend sprake is van het composteren van bandgedroogde pluimveemest en de dikke fractie van het digestaat. In dat geval wordt met een vloeistofkerende vloer een verwaarloosbaar bodemrisico gerealiseerd. Dit is in een voorschrift vastgelegd.

Voor de activiteiten die in gebouw 11 (verwerking digestaat, gasopwerking en WKK's) en gebouw 12 (verwerking slachtafval en slachtafvalwater) plaatsvinden is een vloeistofkerende vloer voldoende voor een verwaarloosbaar bodemrisico mits alle tanks, bassins en leidingen voor het afvalwater vloeistofdicht worden uitgevoerd. Hiervoor zijn voorschriften opgenomen in deze vergunning.

Verder is in het bodemrisicodocument (bijlage 11 van de aanvraag) per opslaglocatie/-tank een toetsing aan de NRB weergegeven. Wij hebben het bij de aanvraag gevoegde bodemrisicodocument beoordeeld. Uit het document blijkt dat voor alle bodembedreigende locaties het verwaarloosbaar bodemrisico wordt behaald.

5.5.3. Beëindiging activiteiten

Om te kunnen controleren of de bedrijfsactiviteiten tot bodemverontreiniging hebben geleid dient na beëindiging van (een deel van) de activiteiten de bodem van de inrichting opnieuw te worden onderzocht (eindonderzoek). Geconstateeerde bodemverontreinigingen t.o.v. de bodemnulsituatie moeten dan worden verwijderd. Hiertoe zijn voorschriften in de vergunning worden opgenomen. Een periodiek herhalingsonderzoek wordt niet nodig geacht.

5.6. Energie

Op welke wijze invulling kan worden gegeven aan energiebesparing is beschreven in de Circulaire "Energie in de milieuvergunning" uitgegeven door de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Economische Zaken d.d. oktober 1999.

Uit dit document volgt dat als het energieverbruik meer is dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m^3 aardgas (of aardgasequivalent) in elk geval aandacht moet worden besteed aan energiebesparing. De ondergrens van 25.000 m^3 betreft het totaal aan aardgasequivalenten. Dit betekent dat de verbruiksgegevens van andere energiedragers (o.a. huisbrandolie, hout, butaan en propaan) moeten worden omgerekend naar aardgasequivalenten om deze vervolgens bij elkaar op te tellen. Ook het eventuele gebruik van biobrandstoffen moet in het totaalgebruik worden meegenomen.

Specifiek voor de sector veehouderijen is door Infomil het informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen, herziene versie november 2004" uitgebracht. Dit informatieblad is gebaseerd op de bovenstaande Circulaire en biedt ondersteuning bij het opstellen van vergunningvoorschriften en is voor wat betreft de energiebesparingsmaatregelen vooral gericht op veehouderijen. De energiebesparende maatregelen die tot BBT gerekend worden in de BREF, krijgen voldoende aandacht als bij de vergunningverlening rekening wordt gehouden met het informatieblad E11. Om vast te stellen in hoeverre de stand der techniek (BBT) wordt toegepast is in het informatieblad een vragenlijst opgenomen. Wordt BBT niet toegepast dan kan vervolgens na worden gegaan of al dan niet wordt voldaan aan het toepassingscriterium.

Beoordeling en toetsing

De inrichting van Kuijpers betreft een nieuw op te richten korte keten vleeskuiken-houderij. Binnen de inrichting is sprake van vermeerdering, een broederij, vleeskuikenhouderij, slachterij en verwerking van het vlees (o.a. koelen, bakken, grillen).
Daarnaast wordt binnen de inrichting een bio-energiecentrale (BEC) gebouwd. De BEC zal alle mest van het eigen kippenbedrijf, het naburige varkensbedrijf en organische stromen (uit de positieve lijst van covergisting) verwerken tot nuttige grondstromen. Ook het slib van de afvalwaterzuivering zal in de BEC worden verwerkt. Door een koppeling van technieken wordt er ca. 14.000.000 m^3 biogas, ca. 60.000 GJ warmte, ca. 5.500 ton kunstmestvervanger en ca. 22.000 ton compost geproduceerd. Het biogas wordt ofwel opgewerkt en direct geleverd aan het aardgasnetwerk of middels WKK-installaties omgezet in elektrische energie (ca. 35.200 MWh) en als groene stroom teruggeleverd aan het elektriciteitsnet.
De geproduceerde warmte wordt gedeeltelijk binnen de inrichting gebruikt in de broederij, voor de verwarming van stallen en gebouwen, in de slachterij, voor de waterzuivering en voor de vergisting.
De rest is beschikbaar voor levering aan derden of wordt door middel van absorptie omgezet in koude die vervolgens extern wordt afgezet.

Omdat het een nieuw op te richten bedrijf betreft is bij het ontwerp rekening gehouden met BBT-maatregelen als goede thermische isolatie, gebruik van energiezuinige verlichting en verwarming, warmtewisselaars voor proceswater, computergestuurde frequentieregelaars bij de ventilatie e.d.

Op basis van bovenstaande gegevens zijn wij van mening dat er door het bedrijf adequaat zal worden omgegaan met energie. Er zijn dan ook geen voorschriften ten aanzien van energie efficiency in deze vergunning opgenomen.

5.7. Externe veiligheid en brandveiligheid

5.7.1. Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO 1999)

Met het in werking treden van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO) is de Europese Seveso II-richtlijn uit 1997 geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Het BRZO richt zich op het beheersen van zware ongevallen en heeft tot doel om het risico van (grote) ongevallen bij bedrijven zo klein mogelijk te maken. Dat gebeurt enerzijds door de kans dat dergelijke ongevallen plaatsvinden te verkleinen (proactie, preventie en preparatie) en anderzijds door de gevolgen van een eventueel ongeval voor mens en milieu te beperken (repressie).
In het BRZO worden voor diverse gevaarlijke stoffen en stofcategorieën een hoge en een lage drempelwaarde voor stofhoeveelheden genoemd. Als een bedrijf met zijn stofhoeveelheden de onderste drempel overschrijdt, dient het een kennisgeving in te dienen en te beschikken over een veiligheidsbeheerssysteem, een zogenaamd Preventie Beleid Zware Ongevallen (PBZO). Een dergelijk bedrijf wordt ook wel een PBZO-bedrijf genoemd. Bij overschrijding van de bovenste drempel is een bedrijf tevens verplicht een veiligheidsrapport (VR) te maken voor het bevoegd gezag. Zo'n bedrijf heet een VR-bedrijf.

Beoordeling en toetsing
Uit RIVM-rapport "Veiligheid grootschalige productie van biogas", rapport nummer 620201001 van 2010 blijkt dat bij opslag van meer dan 4.000 m^3 biogas met 1 vol% H_2S de drempelwaarde uit bijlage 1 van het BRZO wordt overschreden. Binnen de inrichting wordt deze hoeveelheid niet gehaald.
Ook zijn binnen de inrichting geen andere opslagen aan gevaarlijke stoffen aanwezig waarvoor de in bijlage 1 van het BRZO genoemde drempelwaarden worden overschreden. De eisen uit het BRZO zijn niet van toepassing.

5.7.2. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Dit besluit moet individuele en groepen burgers een basisbeschermingsniveau garanderen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het besluit verplicht gemeenten en provincies rekening te houden met de externe veiligheid als ze een milieuvergunning verlenen of een bestemmingsplan maken. Het Bevi bevat veiligheidsnormen voor bedrijven met gevaarlijke stoffen die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Bijvoorbeeld vlakbij chemische fabrieken, LPG-tankstations en spoorwegemplacementen waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren. Deze risicovolle bedrijven staan soms dichtbij huizen, ziekenhuizen en scholen (zogenaamde kwetsbare objecten) of in de buurt van winkels, horecagelegenheden,sporthallen of sportterreinen (beperkt kwetsbare objecten). Dat kan gevaar opleveren voor de mensen die daar wonen, werken, verblijven of recreëren. Het Bevi bevat de regelgeving om de risico's te beperken. Dit betekent bijvoorbeeld dat bedrijven maatregelen moeten nemen of dat provincies of gemeenten bedrijven of woningen moeten verplaatsen (saneren).

Beoordeling en toetsing
Binnen de inrichting zijn een 2-tal ammoniakkoelinstallaties aanwezig met 750 kg ammoniak elk. Omdat het verschillende installaties betreft is binnen de inrichting geen insluitsysteem aanwezig met >1.500 kg ammoniak. De inrichting van Kuijpers valt niet onder de reikwijdte van het Bevi.

Veiligheidsafstanden biogasopslag
In het Bevi worden geen veiligheidsafstanden genoemd voor de opslag van biogas. Infomil adviseert om hiervoor aan te sluiten bij het RIVM-rapport "Veiligheid grootschalige productie van biogas", rapport nummer 620201001 van 2010 en het RIVM-document "Effect- en risicoafstanden bij de opslag van biogas" van 3 maart 2008. Uit deze documenten blijkt dat voor een biogasopslag tot 4.000 m^3 een afstand van 50 meter, gerekend vanaf het midden van de biogasopslag voldoende is. Binnen deze afstand mogen geen kwetsbare objecten in de zin van het Bevi liggen. Uit de aanvraag blijkt dat binnen een straal van 50 meter rondom de (na)vergisters (opslag biogas) geen woningen of andere kwetsbare objecten gelegen zijn.

5.7.3. Brandveiligheid
Overeenkomstig artikel 5.4 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) en bestendige jurisprudentie (o.a. ABRS van februari 1998, E03.97.1026/P90 en F03.97.0607) moet bij vergunningverlening rekening worden gehouden met het aspect brandveiligheid. Ons college acht het wenselijk dat door vergunninghoudster een brandveiligheidsrapport wordt opgesteld en dat dit vervolgens door de brandweer wordt beoordeeld. Dit brandveiligheidsrapport moet vóór vergunningverlening inzicht geven in (brand)risico's en de te nemen maatregelen om deze tot een minimum te beperken. Ook dient inzicht gegeven te worden in repressieve maatregelen (blusmiddelen en voorzieningen) om de gevolgen voor het milieu zo beperkt als mogelijk te houden en bij de bron te kunnen bestrijden.

In bijlage 13 van de vergunningsaanvraag is een brandveiligheidsrapport opgenomen. In het brandveiligheidsrapport zijn alle (brand)gevaarlijke opslagen weergegeven. Verder zijn de noodzakelijke compartimentering en de warmtestralingberekeningen in het rapport opgenomen. Tot slot is vermeld dat de inrichting zal worden voorzien van een niet automatische brandmeldinstallatie zonder doormelding. Dit brandveiligheidsrapport is door de brandweer van de gemeente Horst aan de Maas beoordeeld en op 26 januari 2011 onder voorwaarden goedgekeurd. Door de brandweer zijn de volgende opmerkingen gemaakt:
- de in dit rapport ontbrekende gegevens welke omschreven worden als nog nader uit te werken, moeten ter goedkeuring bij de brandweer worden ingediend;
- boven de 2.500 m^2 dierverblijf mag alleen gebouwd worden als gelijkwaardigheid aangetoond kan worden middels gelijkwaardige onderbouwing volgens Fire Safety Engineering.

De door de brandweer bedoelde gegevens hebben betrekking op onder meer de volgende zaken:
- de opslagruimte voor de zwavelzuurtanks dient een apart brandcompartiment te zijn;
- de brandwerendheid van diverse gevels is onvoldoende en moet bij de bouwaanvraag nader worden uitgewerkt;
- extra brandwerende scheiding met een WBDBO van 60 minuten bij zuurstoftank;
- extra benodigde compartimentering i.v.m. een te lange vluchtweg voor de vleeskuikenstallen (gebouwen 3 tot en met 7).

Omdat het een nog te bouwen inrichting betreft kunnen de door de brandweer geëiste voorzieningen worden meegenomen in de bouwvergunning(en). In een voorschrift is derhalve opgenomen dat voor het in gebruik nemen van de inrichting een door de brandweer beoordeelde aanvulling op het brandveiligheidsrapport moet worden overlegd waarin de ontbrekende gegevens zijn beschreven.

Het brandveiligheidsrapport besteedt geen specifieke aandacht aan de emissie en opslag van biogas. Wel is in het rapport aangegeven dat gebouw 11 waarin de gasopwerkingsinstallatie en de WKK-installaties worden geplaatst een afzonderlijk brandcompartiment moet worden.
Voor het beoordelen van de veiligheid van de biogasinstallaties en biogasopslag is aansluiting gezocht bij de Handreiking (co)vergisting van mest (Infomil). Het bij de vergisting geproduceerde biogas is vanwege het methaan brandbaar en explosief, zodat ongecontroleerde emissies van het biogas voorkomen moeten worden. Risicovolle onderdelen zijn die delen waar biogas ontstaat, leidingen waardoor transport plaatsvindt, de opslag en de fakkel. Tevens heeft het daadwerkelijke affakkelen van het biogas risico's. Gemengd met lucht kan het biogas brandbare mengsels vormen.
Er komt biogas vrij in het mestbassin en de (co)vergisters. Via leidingen wordt het biogas vervolgens naar gebouw 11 geleid waar het biogas hetzij wordt opgewerkt tot aardgaskwaliteit en wordt geleverd aan het aardgasnet, hetzij via een aantal WKK-units wordt omgezet in elektrische energie. Het biogas wordt in de (co)vergisters onder een folie drukloos opgeslagen. Als gevolg hiervan is het brand- en explosierisico gering. Verder is in de leiding naar de verbrandingsmotor een vlamdover aangebracht. In noodsituaties, bij storing of onderhoud aan de WKK-installatie en wanneer de gasproductie hoger ligt dan de benutting, treedt de fakkelinstallatie in werking. Voordat de installatie in gebruik wordt genomen moet door een deskundige worden gecontroleerd of de installatie op een veilige wijze in gebruik kan worden genomen. Vervolgens moet deze keuring van de installatie periodiek worden herhaald. Hiervoor moet een contract worden afgesloten met een onderhoudsbedrijf. Aangezien brand en/of explosies niet kunnen ontstaan zonder ontsteking, dienen ontstekingsbronnen (o.a. grondfakkel, elektrische apparatuur en open vuur en roken) binnen bepaalde gevarenzones te worden geweerd. Voorts dienen gasdetectievoorzieningen aanwezig te zijn voor methaan (CH_4) en zwavelwaterstof (H_2S). Tot slot dient een noodprocedure te worden opgesteld en moet zijn gewaarborgd dat bij storing in elk geval de ontzwaveling en de fakkel kunnen blijven draaien. In de vergunning hebben wij conform het voorgaande voorschriften opgenomen.

5.7.4. PGS richtlijnen voor de opslag en handling van gevaarlijke stoffen en opslag in tanks

Ten behoeve van de opslag van gevaarlijke stoffen zijn richtlijnen opgesteld in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) waarmee een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu wordt gerealiseerd.

Binnen de inrichting zijn diverse PGS-opslagen aanwezig:

- PGS 9: Opslag van vloeibare zuurstof; binnen de inrichting is een zuurstoftank aanwezig met een inhoud van 10 m^3, verder wordt koolzuur (CO_2) opgeslagen in een tank van 32 m^3. De PGS 9 wordt momenteel geactualiseerd. De richtlijn wordt na actualisatie (naar verwachting eind 2011) ook van toepassing op de opslag van stikstof, argon, koolzuur, helium en lachgas. Daarom is in deze vergunning ervoor gekozen dat ook de opslag van koolzuur moet voldoen aan de PGS 9.;
- PGS 13: Ammoniak, toepassing als koudemiddel voor koelinstallaties en warmtepompen; binnen de inrichting zijn twee koelinstallaties aanwezig waarin ammoniak als koudemiddel wordt gebruikt;
- PGS 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen; binnen de inrichting betreft het de opslag van reinigingsmiddelen, bestrijdingsmiddelen en geneesmiddelen in brandveiligheidskasten en de opslag van formaldehyde in vaatwerk;

- PGS 30: Opslag van vloeibare aardolieproducten; binnen de inrichting zijn drie bovengrondse dieseltanks aanwezig; één bovengrondse tank voor afgewerkte olie en één bovengrondse tank voor smeerolie.

In de voorschriften is vastgelegd aan welke paragrafen uit de genoemde PGS-richtlijnen een opslag moet voldoen. Uit de aanvraag blijkt dat de opslagen zullen worden gemaakt zodanig dat wordt voldaan aan de genoemde PGS-richtlijnen m.u.v. de locatie van de zuurstoftank. Volgens paragraaf 4.1.1 van de PGS 9 moet het terrein waarop het reservoir en het vulpunt worden opgesteld aan ten minste twee tegenover elkaar gelegen zijden open zijn. Uit de tekening bij de aanvraag blijkt dat de zuurstoftank is gepland tussen de vleeskuikenstallen en de slachterij. De geplande locatie is aan drie zijden omgeven door een muur. Na overleg met vergunninghoudster is besloten dat de tanks zullen worden geplaatst aan de andere zijde (noordzijde) van de slachterij. Op deze locatie wordt wel voldaan aan paragraaf 4.1.1 van de PGS 9.

Verder zijn binnen de inrichting nog een aantal grote tankopslagen (o.a. zwavelzuur, natronloog, ijzerchloride, polymeer, bloed) aanwezig. Voor deze opslagen is nog geen PGS richtlijn beschikbaar. De PGS 31, Opslag chemische vloeistoffen, is in ontwikkeling. Deze wordt echter pas in de loop van 2012 verwacht. Voor deze tanks zijn een aantal meer algemenere voorschriften opgenomen in deze vergunning.

5.7.5. Besluit Drukapparatuur

Drukapparatuur wordt (samen)gebouwd en in gebruik genomen conform de van toepassing zijnde voorschriften van het Warenwetbesluit Drukapparatuur en / of de Europese Richtlijn Drukapparatuur (nieuwbouwfase en eerste ingebruikneming).
Drukapparatuur wordt gebruikt, met inbegrip van de zorg- en meldingsplicht en verplichtingen op het gebied van periodieke herkeuringen (herbeoordelingen) en eventuele reparaties, wijzigingen in de gebruikfase, conform de van toepassing zijnde voorschriften van het Warenwetbesluit Drukapparatuur. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is belast met de uitvoering van het toezicht op de naleving van het warenwetbesluit Drukapparatuur.

5.8. Geluid

5.8.1. Algemeen

De bedrijfsactiviteiten van Kuijpers hebben tot gevolg dat geluid wordt geproduceerd. Deze geluidsemissie wordt vooral bepaald door de bio-energiecentrale, de koelingen en de ventilatoren. De activiteiten van het bedrijf vinden plaats gedurende de dagperiode (7.00-19.00 uur), de avondperiode (19.00-23.00 uur) en de nachtperiode (23.00-7.00 uur).

De door deze inrichting veroorzaakte geluidsbelasting in de omgeving is in kaart gebracht in een akoestisch rapport "Akoestisch onderzoek Witveldweg 35 te Grubbenvorst" van 24 februari 2011 met kenmerk 3076ao0110, opgesteld door G&O Consult, Sint Anthonis.
Het rapport is opgesteld conform de Handleiding Meten en Rekenen industrielawaai 1999 (HMRI 1999).

Het geluid wordt beoordeeld op basis van de representatieve bedrijfssituatie. Dit is de toestand waarbij de inrichting gebruik maakt van de volledige capaciteit in de betreffende beoordelingsperiode. Beoordeeld worden de geluidsbelasting, de maximale geluidsniveaus en de indirecte hinder als gevolg van het in werking zijn van de inrichting.

5.8.2. Normstelling langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,rLT}$)

Als toetsingskader voor de geluidvoorschriften geldt de "Handreiking industrielawaai en vergunningverlening" (verder aangeduid als de Handreiking). De inrichting betreft een nieuw op te richten bedrijf. De gemeente Horst aan de Maas heeft geen beleid ten aanzien van industrielawaai vastgesteld. Wij toetsen daarom het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau vanwege de inrichting aan de normstelling uit hoofdstuk 4 van de Handreiking.

De inrichting wordt opgericht in het Landbouw Ontwikkelgebied (LOG) Witveldweg. De locatie is gelegen nabij de Rijksweg A73. De meest nabij gelegen woningen zijn gelegen aan de Witveldweg op ca. 200 m ten noorden van de inrichting. Door de provincie Limburg is onderzoek gedaan naar het referentieniveau van het omgevingsgeluid nabij de woningen in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting (rapport G.10015.JV mei 2010). Bij de woning Witveldweg 33 zijn metingen uitgevoerd in de dag-, avond- en nachtperiode. De metingen en de beoordeling van de geluidsniveaus zijn uitgevoerd conform de notitie "Richtlijnen voor karakterisering en meting van omgevingsgeluid IL-HR-15-01". Daarnaast is een berekening uitgevoerd naar het wegverkeerslawaai op de Witveldweg.
Uit de metingen en berekeningen blijkt dat het referentieniveau aan de Witveldweg gelijk is aan 50/45/40 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. In de dagperiode is het omgevingsgeluid bepalend. In de avond- en nachtperiode blijkt het wegverkeerslawaai maatgevend.

5.8.3. Normstelling maximale geluidniveaus (L_{Amax})

Maximale geluidniveaus bij (bedrijfs)woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen worden getoetst overeenkomstig de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening. Als streefwaarde bij woningen geldt het $L_{Ar,LT}$ + 10 dB(A). In beginsel zijn maximaal 70 dB(A) in de dag-, 65 dB(A) in de avond- en 60 dB(A) in de nachtperiode vergunbaar.

5.8.4. Beoordeling Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$):

In het akoestisch onderzoek is de representatieve bedrijfssituatie beschouwd. In het akoestisch onderzoek is de bijdrage van de inrichting bepaald bij de in de nabijheid gelegen woningen.
Ter plaatse van de woningen wordt een geluidimmissie berekend van maximaal 40/36/36 dB(A) (Witveldweg 37). Hierbij wordt voor zowel de dag- avond- als nachtperiode voldaan aan de richtwaarde.

Wij hebben aan de vergunning een voorschrift verbonden, waarin grenswaarden zijn gesteld aan het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ter plaatse van de woningen in de directe omgeving en op een aantal meetpunten op 50 meter vanaf de grens van de inrichting. De vergunde geluidimmissie ter plaatse van de woningen is overeenkomstig de voor de aangevraagde activiteiten gewenste geluidsruimte. Omdat het een nieuwe inrichting betreft wordt een verplichting opgelegd om na het in gebruik nemen van de inrichting een controlemeting uit te voeren om te beklijken of voldaan wordt aan de grenswaarden uit deze vergunning.

5.8.5. Beoordeling maximale geluidniveaus (L_{Amax})

Het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) wordt met name bepaald door het vrachtverkeer. Ter plaatse van de woningen bedraagt het L_{Amax} ten hoogste 53/52/52 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode (Witveldweg 37). De streefwaarde uit de circulaire industrielawaai (L_{Aeq} + 10dB) wordt alleen in de nachtperiode overschreden. De grenswaarde wordt echter niet overschreden. De aangevraagde situatie is vergunbaar. De toelaatbare maximale geluidsniveaus hebben wij in een voorschrift vastgelegd.

5.8.6. Indirecte hinder vanwege het verkeer van en naar de inrichting

Als toetsingskader voor het beoordelen van de geluidbelasting van woningen vanwege het wegverkeer van en naar de inrichting geldt de circulaire "Geluidhinder veroorzaakt door wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de wet milieubeheer", d.d. 29 februari 1996.

Op grond van deze circulaire dient de indirecte hinder te worden berekend conform de Standaardrekenmethode wegverkeerslawaai I of II. Indien deze niet mag worden toegepast, bijvoorbeeld ten gevolge van een te lage rijsnelheid, kan hiervoor in de plaats de Handleiding meten en rekenen industrielawaai worden gehanteerd. De voorkeursgrenswaarde voor de geluidsbelasting is 50 dB(A) en de grenswaarde 65 dB(A). De voorkeursgrenswaarde mag alleen worden overschreden als in de geluidsgevoelige ruimten van woningen een geluidsbelasting van 35 dB(A) gewaarborgd is.

Beoordeling

Uit het akoestisch rapport blijkt dat het equivalente geluidsniveau veroorzaakt door het verkeer van en naar de inrichting bij de woningen langs dit traject niet meer bedraagt dan 49/39/40 dB(A).
Aan de voorkeursgrenswaarde wordt voldaan.

5.8.7. Tonaal of impulsachtig geluid

Gezien de aard van de activiteiten en de afstand tot de gevoelige bestemmingen is het niet te verwachten dat geluid met een tonaal of impulsachtig karakter hoorbaar is. Een onderzoek naar tonaal of impulsachtig geluid achten wij daarom niet nodig. Ook achten wij het daarom niet nodig hierover voorschriften op te nemen.

5.9. Lucht

5.9.1. Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties (BEMS)

Het BEMS is een rechtstreeks werkend besluit waarin de emissie-eisen voor NO_x, SO_2 en stof worden bepaald afhankelijk van het type installatie, type brandstof, thermisch vermogen en bouwjaar van de stookinstallatie(s). Daarnaast regelt het BEMS de keuring en onderhoud van stookinstallaties.
Binnen de inrichting Kuijpers Onroerend Goed BV zijn 5 WKK-installaties gepland met elk een vermogen van 975 kW. Het betreffen gasmotorinstallaties waarin gas wordt verstookt dat door vergisting van organisch materiaal is ontstaan met als hoofdbestanddelen methaan en koolstofdioxide. Overeenkomstig artikel 2.1.4 van het BEMS geldt voor deze WKK-installaties een emissiegrenswaarde voor stikstofoxiden van 340 mg/Nm^3 en voor zwaveldioxide een emissiegrenswaarde van 200 mg/Nm^3. Voor C_xH_y geldt geen emissiegrenswaarde.
Omdat het een rechtstreeks werkend besluit betreft worden voor de stookinstallaties die onder de werking van dit besluit vallen geen emissie-eisen in de voorschriften opgenomen.

5.9.2. Europese verordening 1005/2009 betreffende de ozonlaagafbrekende stoffen

Er bestaan twee hoofdtypen koudemiddelen, te weten:

synthetische koudemiddelen	natuurlijke koudemiddelen
(H)CFK's	ammoniak
HFK's	propaan e.d.
	CO_2

Binnen de inrichting Kuijpers zijn de volgende koelinstallaties aanwezig:

installatie met nr. op tekening	soort koelmiddel	hoeveelheid (kg)	capaciteit (kW)
KK kadaverkoeling (tek. 02/02)	R290 (propaan)	2,9	1,1
55 koelcel (tek. 01/02)	R134a (HFK)	4	2,2
87 chiller (tek. 01/02)	R717 (ammoniak)	750	130
94 vriescel (tek. 01/02)	R717 (ammoniak)	750	110

De emissie van koudemiddelen naar de lucht wordt hier niet behandeld aangezien deze koelinstallaties onder de rechtstreeks werkende Europese verordening 1005/2009 betreffende de ozonlaagafbrekende stoffen vallen. Ter voorkoming van lekkage van CFK's, HCFK's en HFK's geldt de Regeling gefluoreerde broeikassen en gereguleerde stoffen koelinstallaties. Deze regeling is per 30 juni 2011 in werking getreden en vervangt de Regeling lekdichtheid koelinstallaties in de gebruiksfase 2006 (RLK).

5.9.3. Wet luchtkwaliteit

Grenswaarden
Op grond van artikel 5.16 van de Wm kunnen wij vergunning verlenen indien de concentratie in de buitenlucht van de, in bijlage 2 van de Wm genoemde, luchtverontreinigende stoffen (inclusief eventuele locale bronnen in de omgeving van de inrichting) vermeerderd met de immissie ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting (inclusief voertuigbewegingen van en naar de inrichting) lager is dan de grenswaarden. Er zijn grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide, zwevende deeltjes (fijn stof, PM_{10}), lood, koolmonoxide en benzeen gesteld.
Uit de landelijke cijfers blijkt dat stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) de meest kritische factoren zijn. Voor de overige stoffen zijn de afgelopen jaren geen overschrijdingen waargenomen op leefniveau. De jaargemiddelde concentratie van stikstofdioxide en de 24-uursgemiddelde concentratie van fijn stof zijn het meest kritisch.

Rekeninghoudende met het bovenstaande zijn met uitzondering van PM_{10} en NO_2 geen van de andere in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer genoemde luchtverontreinigende stoffen relevant voor de inrichting van Kuijpers. Binnen de inrichting vinden emissies van fijn stof plaats als gevolg van de veehouderij en het verkeer (verkeersbewegingen). Daarnaast zorgen het verkeer en de verbrandingsmotoren van de WKK-installaties voor een emissie van NO_2.

Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM)
In het Besluit niet in betekenende mate bijdragen wordt geregeld welke nieuwe ontwikkelingen van een dermate beperkte omvang zijn, dat de invloed van deze plannen op de lokale luchtkwaliteit niet meer individueel getoetst hoeft te worden aan de geldende grenswaarden voor luchtkwaliteit. Met het van kracht worden van het Nationaal Samenwerkingprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geldt dat de invloed op de lokale luchtkwaliteit minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde voor PM_{10} of NO_2 dient te zijn om het plan als niet significant aan te merken. Deze plannen worden niet relevant geacht voor de lokale luchtkwaliteit. Indien de bijdrage meer is dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde, dient te worden aangetoond dat de grenswaarde niet overschreden wordt. Dit komt overeen met bijdrage van 1,2 $\mu g/m^3$ voor fijn stof en NO_2 (zijnde 3% van jaargemiddelde grenswaarde 40 $\mu g/m^3$).

Uitgezonderd van deze toetsing zijn de gevallen waarin de bijdrage van de aangevraagde activiteiten leiden tot een per saldo verbetering van de luchtkwaliteit. De toets, of aan artikel 5.16 van de Wm wordt voldaan, wordt uitgevoerd nadat de emissies voor zover mogelijk zijn beperkt overeenkomstig de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) en BREF's met de beste beschikbare technieken.

Beoordelingspunten/toepasbaarheidsbeginsel
De luchtkwaliteit wordt alleen beoordeeld op plaatsen waar significante blootstelling van mensen plaatsvindt. Het gaat om blootstelling gedurende een periode, die in vergelijking met de middelingtijd van de grenswaarde (jaar, etmaal, uur) significant is. Een plaats met significante blootstelling kan bijvoorbeeld een woning, school of sportterrein zijn.

De luchtkwaliteit wordt daar met behulp van metingen of berekeningen vastgesteld. Dat dient op zo'n manier te gebeuren dat ter plaatse een representatief beeld van de luchtkwaliteit ontstaat. Om dat te bereiken worden in de regeling een aantal concrete aanwijzingen gegeven. De strekking daarvan is dat de luchtkwaliteit op een verstandige manier wordt bepaald, d.w.z. dat geen locatiespecifieke waarde wordt bepaald, maar een waarde die representatief geacht kan worden voor de blootstelling ter plaatse. Op plaatsen waar geen sprake is van significante blootstelling wordt de luchtkwaliteit niet beoordeeld.

Het principe is dus: overal buiten de inrichtingsgrens moet getoetst worden, behalve op de plekken die uitgezonderd worden op basis van toegankelijkheid en blootstelling. Dat het belangrijk is om van dit principe uit te gaan en te motiveren waarom plekken worden uitgezonderd van toetsing blijkt uit een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak (200805209/1/M2). Hierin beoordeelt de Afdeling dat alleen het afwezig zijn van een woning niet voldoende is om een plek uit te zonderen van toetsing. Er moet dus een degelijke onderbouwing zijn waarom er op bepaalde plekken, zoals woningen, wel getoetst wordt en op andere plekken niet.

Significant ten opzichte van de middelingtijd van de grenswaarde
Hiermee wordt bedoeld dat bij de bepaling of een verblijfstijd significant is, de verblijfstijd vergeleken moet worden met een jaar, dag of uur, afhankelijk van de vraag of je te maken hebt met een jaargemiddelde grenswaarde voor een stof, een daggemiddelde of een uurgemiddelde grenswaarde. Voor fijn stof gelden twee normen: een jaargemiddelde norm en een daggemiddelde norm. Voor fijn stof blijkt dat wanneer de dagnorm wordt overschreden, de jaarnorm ook wordt overschreden. De dagnorm is daarmee bepalend. Voor fijn stof geldt dan ook een middelingtijd van een dag en moet de verblijfstijd dus vergeleken worden met een dag.

Een voorbeeld: De gemiddelde verblijfstijd van een wandelaar op een wandelpad is maar enkele minuten. Dit is ten opzichte van 24 uur maar heel weinig en daarom niet significant. In de toelichting op de Regeling besluit luchtkwaliteit (Rbl) staat dat wordt uitgegaan van de verblijfsduur die in het algemeen verbonden is aan bepaalde functies. Dus een verblijfsduur die gemiddeld bij een functie te verwachten is.

5.9.3.1 Immissiebepaling en verspreidingsberekeningen
Voor de bepaling van de immissie van PM_{10} en stikstofdioxide als gevolg van de aangevraagde activiteiten heeft aanvraagster een onderzoeksrapport overgelegd (bijlage 20 Mer: Luchtkwaliteits-onderzoek Nieuw Gemengd Bedrijf Horst aan de Maas, Arcadis, september 2010). Hierin zijn de gevolgen voor de luchtkwaliteit in de nabije omgeving bepaald door eerst de (gereinigde) emissies te bepalen en vervolgens uit dat gegeven de waarde van de immissie van deze stoffen in de nabije omgeving van de inrichting te berekenen.

Hiervoor is een verspreidingsberekening uitgevoerd dat met betrekking tot de uitvoering voldoet aan het nieuwe Nationale model (NNM).
Voor de inrichting van Kuijpers is de bijdrage van de veehouderij, de bio-energiecentrale en de bijdrage van het verkeer van en naar de inrichting van belang voor de luchtkwaliteit.

Bijdrage veehouderij
Op grond van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (art. 66 en 67) moet voor de berekening van concentraties van fijn stof gebruik worden gemaakt van de emissiefactoren die door de minister van I&M zijn vastgesteld. De emissiefactoren fijn stof voor de veehouderij zijn gepubliceerd op de website van het ministerie van I&M. De emissiefactoren zijn per diercategorie en huisvestingssysteem weergegeven, overeenkomstig het systeem van bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij. Op 16 maart 2011 zijn de laatste emissiefactoren op de website van I&M gepubliceerd.

Op basis van de omrekeningsfactoren van het ministerie van VROM wordt voor de aangevraagde situatie een emissie van fijn stof berekend van 15.433 kg per jaar (zie onderstaande tabel). De stalsystemen emitteren geen stikstofoxiden.

AANGEVRAAGDE DIERBEZETTING					
Stalnr.	Diersoort	Aantal dieren	Huisvestingssysteem	Emissiefactor* (kg/dier/jaar)	Fijn stof (kg/jaar)
2	(groot)ouder-dieren	74.448	E4.1: BWL 2009.23 E4.6: BWL 2007.08.V2	0,008	595,58
4	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,014	3.709,44
5	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,014	3.709,44
6	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,014	3.709,44
7	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,014	3.709,44
Totaal		1.134.288			15.433,34

*) emissie in kilogram per dier per jaar volgens de op maart 2011 op de website van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) gepubliceerde emissiefactoren

Bijdrage BEC
In de bio-energiecentrale komen 5 WKK-installaties waarmee in totaal 15.840 MWh elektrische energie wordt geproduceerd. Voor deze WKK-installaties geldt op grond van het BEMS een emissienorm van 340 mg/Nm^3 voor NO_x. Dit komt overeen met een emissie va 0,386 g/kWh. De totale emissievracht van de 5 WKK-installaties bedraagt op jaarbasis ca. 6,1 ton NO_x. In het biogas zit geen fijn stof.

Bijdrage verkeer
Op het terrein van de inrichting vinden transportbewegingen plaats. Het gaat om interne transportbewegingen door vrachtauto's en vervoersbewegingen van bezoekers en personeel. Een volledig overzicht met de aantallen transportbewegingen is weergegeven in het genoemde luchtkwaliteitsonderzoek.

5.9.3.2 Toetsing en conclusie

In bijlage 20 van het MER is een luchtkwaliteitsonderzoek toegevoegd voor het NGB als geheel. Buiten de bijdrage van het pluimveebedrijf met slachterij en bio-energiecentrale (BEC) van Kuijpers is ook de bijdrage van het varkensbedrijf Heideveld meegenomen.

Bij de uitgevoerde verspreidingsberekeningen is gebruik gemaakt van het door het ministerie van I en M goedgekeurde model Geomilieu V1.62. Het rekenprogramma Geomilieu is een implementatie van standaard rekenmethodes 1, 2 en 3 (SRM 1, 2 en 3).

PM_{10}

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de gevolgen voor de luchtkwaliteit en de toetsing van de berekende concentratie fijn stof (PM_{10}) aan de grenswaarden uit bijlage 2 van de Wet milieubeheer.

PM_{10} (NGB)					
Immissiepunt	Omschrijving	Jaargem. concentratie (µg/m^3)	Achtergrond-concentratie (µg/m^3)	Bijdrage NGB (µg/m^3)	aantal overschrijdingen
7	Witveldweg 34	23,1	21,6	1,5	11
8	Witveldweg 33	23,5	21,6	1,9	11
9	Witveldweg 37	24,8	22,9	1,9	15
10	Witveldweg 40	23,9	22,9	1,0	13
11	Witveldweg 44	23,3	22,9	0,4	13
28	Horsterweg 70	21,9	21,7	0,2	9

Uit de verspreidingsberekeningen blijkt dat de maximale bijdrage aan PM_{10} vanwege het NGB gelijk is aan 1,9 µg/m^3. De jaargemiddelde concentratie bedraagt maximaal 24,8 µg/m^3. De grenswaarde van 40 µg/m^3 wordt niet bereikt. Het aantal overschrijdingsdagen van de 24-uursgemiddelde concentratie PM_{10} is maximaal 15 en daarmee lager dan de norm van 35 dagen.

NO_2

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de gevolgen voor de luchtkwaliteit en de toetsing van de berekende concentratie stikstofdioxide (NO_2) aan de grenswaarden uit bijlage 2 van de Wet milieubeheer.

NO_2 (NGB)					
Immissiepunt	Omschrijving	Jaargem. concentratie ($\mu g/m^3$)	Achtergrond-concentratie ($\mu g/m^3$)	Bijdrage NGB ($\mu g/m^3$)	aantal overschrijdingen
7	Witveldweg 34	19,1	18,6	0,5	0
8	Witveldweg 33	19,4	18,6	0,8	0
9	Witveldweg 37	21,6	20,4	1,2	0
10	Witveldweg 40	21,2	20,4	0,8	0
11	Witveldweg 44	20,7	20,4	0,3	0
28	Horsterweg 70	20,8	20,7	0,1	0

Uit de verspreidingsberekeningen blijkt dat de maximale bijdrage aan NO_2 vanwege het NGB gelijk is aan 1,2 $\mu g/m^3$. De jaargemiddelde concentratie bedraagt maximaal 21,6 $\mu g/m^3$. De grenswaarde van 40 $\mu g/m^3$ wordt niet bereikt. Het aantal overschrijdingsdagen van de uurgemiddelde concentratie NO_2 van 200 $\mu g/m^3$ is gelijk aan 0 en daarmee lager dan de norm van 18 dagen.

aanvullende verspreidingsberekeningen
Bureau HMAO van de provincie Limburg heeft aanvullend op het eerder genoemde luchtkwaliteitsonderzoek nieuwe verspreidingsberekeningen voor fijn stof (PM10) en NO_x uitgevoerd met het programma PLuimPlus 4.0. Hierbij zijn alleen de bronnen van de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V. gebruikt (veehouderij en bio-energiecentrale). De volledige resultaten van de verspreidingsberekeningen liggen samen met de overige stukken ter inzage met het definitieve besluit. Hieronder zijn de resultaten in tabelvorm samengevat:

PM_{10} (Kuijpers)					
Immissiepunt	Omschrijving	Jaargem. concentratie ($\mu g/m^3$)	Achtergrond-concentratie ($\mu g/m^3$)	Bijdrage NGB ($\mu g/m^3$)	aantal overschrijdingen
7	Witveldweg 34	25,7	25,6	0,1	11
8	Witveldweg 33	25,7	25,6	0,1	11
9	Witveldweg 37	25,7	25,6	0,1	11
10	Witveldweg 40	25,7	25,6	0,1	11
11	Witveldweg 44	25,7	25,6	0,1	11
28	Horsterweg 70	25,3	24,2	1,1	9

NO_2 (Kuijpers)					
Immissiepunt	Omschrijving	Jaargem. concentratie ($\mu g/m^3$)	Achtergrond-concentratie ($\mu g/m^3$)	Bijdrage NGB ($\mu g/m^3$)	aantal overschrijdingen
7	Witveldweg 34	24,7	24,7	0,0	0
8	Witveldweg 33	24,7	24,7	0,0	0
9	Witveldweg 37	24,8	24,7	0,1	0
10	Witveldweg 40	24,8	24,7	0,1	0
11	Witveldweg 44	24,8	24,7	0,1	0
28	Horsterweg 70	20,8	20,4	0,4	0

Uit de resultaten blijkt dat de jaargemiddelde concentratie voor PM_{10} en NO_2 ruim lager zijn dan de grenswaarden en dat het aantal overschrijdingen van de 24-uursgemiddelde concentratie lager is dan de norm. De door ons uitgevoerde verspreidingsberekeningen bevestigen de resultaten van het door aanvraagster toegevoegde luchtkwaliteitsonderzoek. De aangevraagde activiteiten van de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V. voldoen aan de luchtkwaliteitseisen zoals die gesteld worden in de Wet milieubeheer. De vergunning kan op basis van luchtkwaliteit worden verleend.

5.9.4. Zwavelwaterstof (H_2S) (co)vergistingsinstallatie

Het in het biogas aanwezige zwavelwaterstof (H_2S) wordt in de WKK-installaties verbrand tot zwaveloxiden (SO_x).
In de Handreiking (co)vergisting van mest (zie www.infomil.nl) is aangegeven dat om de uitstoot van zwaveloxiden te beperken het Besluit zwavelgehalte brandstoffen 1974 is opgesteld. Dit besluit stelt dat het verboden is om als brandstof te gebruiken 'andere brandstoffen, vast, vloeibaar of gasvormig, met een zwavelgehalte van meer dan 1,2%'. Zwavelwaterstof is corrosief en tast de WKK-installatie aan. Om deze corrosie en de emissie van zwaveloxiden te vermijden dient het zwavelwaterstof uit het biogas te worden verwijderd. Leveranciers van gasmotoren geven over het algemeen alleen garantie op de motor indien het zwavelwaterstofgehalte onder 500 ppm wordt gehouden, dit is 0,05 volumeprocent of 0,1 massaprocent zwavel. Het Besluit zwavelgehalte brandstoffen geeft niet aan of de eis volumeprocenten of massaprocenten betreft. In beide gevallen wordt echter voldaan aan de gestelde eisen gesteld in het Besluit zwavelgehalte brandstoffen.

Bij moderne mestvergisters wordt het zwavelwaterstof bijna uitsluitend via biologische ontzwaveling verwijderd. Als gevolg van de in de lucht aanwezige zuurstof wordt een belangrijk deel van het zwavelwaterstof langs biologische weg (zwavelbacteriën) omgezet in vrije zwavel (vast stof) en water. Vervolgens slaat het gevormde zwavel neer in de (vergiste)mest. Middels het toevoegen van een kleine hoeveelheid lucht (4 - 6%) aan het onder de dakconstructie opgevangen biogas vindt een verdere ontzwaveling plaats en is het mogelijk om tot 95% van de zwavelwaterstof te verwijderen.

In de praktijk blijkt dat de resulterende zwavelwaterstof concentratie bij mestvergisters na biologische ontzwaveling tussen de 50 en 300 ppm ligt, hetgeen ruim binnen de eisen van de motorfabrikanten ligt. De gemiddelde concentratie zwavelwaterstof in het gereinigde biogas ligt onder de 250 ppm.

In de Handreiking (co)vergisting van mest wordt geadviseerd om in de vergunning op te nemen dat in het gereinigd biogas maximaal 250 ppm zwavelwaterstof aanwezig mag zijn. Qua meetverplichting wordt aangeraden de eis te stellen dat tenminste eens per maand het zwavelwaterstof in het gereinigd biogas te meten en registreren. Hierbij wordt aangesloten bij de dagelijkse praktijk, waarbij het zwavelwaterstofgehalte regelmatig wordt gecontroleerd. Continue meting van het zwavelwaterstofgehalte is echter niet noodzakelijk. Omdat het zwavelwaterstofgehalte een enkele keer boven de norm van 250 ppm kan liggen, wordt aangeraden te eisen dat het jaargemiddelde van de maandelijkse metingen onder 250 ppm dient te liggen. Wij hebben overeenkomstig bovenstaande aanbevelingen voor zwavelwaterstof een emissie-eis en meetverplichting in de voorschriften opgenomen.

5.9.5. Ammoniak

Binnen de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV komt ammoniak vrij uit de stallen, bij de compostering en de mestbe- en verwerking. De in het biogas aanwezige ammoniak wordt volgens de "Handreiking (co)vergisting van mest" vrijwel volledig omgezet in stikstofoxiden. De emissie van stikstofoxiden is geregeld in het BEMS (zie paragraaf 4.9.1).
De stallen zijn emissiearme huisvestingsystemen die bovendien zijn voorzien van een chemische luchtwasser met 90% emissiereductie voor ammoniak (BWL2007.08.V2). De lucht van de compostering en de mestbe- en verwerking wordt via een luchtwasser en biobed gefilterd tot een emissie van maximaal 5 ppm ammoniak.

5.9.5.1 Dierverblijven

De op 8 mei 2002 in werking getreden Wet ammoniak en veehouderij (Wav) bevat het exclusieve toetsingskader voor de beoordeling van de ammoniakemissie uit dierenverblijven in het kader van de vergunningverlening ingevolge de Wm. De Wav is laatstelijk gewijzigd per 1 mei 2007 (Staatsblad 2007, 103). De wijziging omvat onder andere :

1. een inperking van de te beschermen natuurgebieden;
2. de mogelijkheid voor interne saldering;
3. mogelijkheden voor uitbreiding tot 200 stuks melkrundvee inclusief 140 stuks jongvee.

De ammoniakuitstoot van veehouderijen dient op basis van de methodiek, zoals aangegeven in deze wet en de gelijknamige regeling, te worden getoetst. De Regeling ammoniak en veehouderijen (Rav) bevat emissiefactoren die nodig zijn om in de vergunde en in de aangevraagde situatie de ammoniakemissie van een veehouderij te kunnen berekenen. De Rav bevat een lijst met verschillende stalsystemen per diercategorie en de daarbij behorende emissiefactoren.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wav betrekt het bevoegd gezag bij de beslissing inzake de vergunning voor de oprichting of verandering van een veehouderij de gevolgen van ammoniakemissie uit de tot de veehouderij behorende dierenverblijven uitsluitend op de wijze die is aangegeven bij of krachtens de artikelen 4 tot en met 7. Ingevolge artikel 3, derde lid, van de Wet ammoniak en veehouderij, wordt een vergunning voor een gpbv-installatie, in afwijking van het eerste lid eveneens geweigerd, indien niet kan worden voldaan aan voorschriften die vanwege de technische kenmerken en de geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden aan de milieuvergunning moeten worden verbonden, maar die niet met toepassing van de in aanmerking komende beste beschikbare technieken kunnen worden gerealiseerd.

Op grond van artikel 6 Wav wordt een vergunning voor het veranderen van een veehouderij geweigerd, indien de aanvraag betrekking heeft op een uitbreiding van het aantal dieren van een of meer diercategorieën en een tot de veehouderij behorend dierenverblijf geheel of gedeeltelijk is gelegen in een zeer kwetsbaar gebied, dan wel in een zone van 250 meter rond een zodanig gebied.

Naast de Wav moet bij de toetsing van de ammoniakemissie rekening worden gehouden met het op 1 april 2008 inwerking getreden Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (besluit Huisvesting). Met dit Besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland.
Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissie-arme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissie-arm moeten zijn uitgevoerd. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden.

Beoordeling en toetsing dierverblijven
Op basis van de omrekeningsfactoren uit bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij wordt voor de aangevraagde situatie een ammoniakemissie berekend van 3.839 kg per jaar (zie onderstaande tabel).

AANGEVRAAGDE DIERBEZETTING					
Stalnr.	Diersoort	Aantal dieren	Huisvestingssysteem	Emissiefactor* (kg/dier/jaar)	NH_3 (kg/jaar)
2	(groot)ouder-dieren	74.448	E4.1: BWL 2009.23 E4.6: BWL 2007.08.V2	0,0174	1.295,4
4	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,0024	635,9
5	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,0024	635,9
6	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,0024	635,9
7	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,0024	635,9
Totaal		1.134.288			3.839,0

* emissiefactor volgens bijlage 1 van de gewijzigde Regeling ammoniak en veehouderij van 3 oktober 2011 (Staatscourant 18 oktober 2011, 18726) voor het genoemde staltype met chemische luchtwasser.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat alle afzonderlijke huisvestingssystemen voldoen aan de in bijlage 1 van het besluit Huisvesting genoemde maximale emissiewaarden (zijnde BBT). Op grond van het Besluit Huisvesting geldt voor vleeskuikens een maximale emissiewaarde van 0,045 kg NH_3/dier/jaar, voor ouderdieren van vleeskuikens een maximale emissiewaarde van 0,435 kg NH_3/dier/jaar en voor de nageschakelde technieken 0,015 kg NH_3/dier/jaar.

IPPC-omgevingstoets ammoniak en veehouderij
Voor veehouderijen die onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn vallen moet op grond van artikel 3, lid 3 van de Wav gekeken worden of vanwege de technische kenmerken en de geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden voorschriften moeten worden gesteld die verder gaan dan het toepassen van de beste beschikbare technieken.

Om te bepalen of verdergaande voorschriften nodig zijn, heeft het Ministerie van I&M een Beleidslijn omgevingstoets IPPC vastgesteld. De beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het bevoegd gezag bij de uitvoering van de IPPC-omgevingstoetsing, zoals deze is opgenomen in artikel 3, derde lid, van de Wav. Ingevolge artikel 5a.1, tweede lid, van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) samen met de Regeling aanwijzing BBT-documenten, is het bevoegd gezag verplicht bij vergunningverlening rekening te houden met de beleidslijn.

Aan de hand van de beleidslijn kan worden bepaald of en in welke mate, vanwege de lokale milieusituatie, strengere emissie-eisen dan bij toepassing van 'beste beschikbare technieken' (BBT) in een vergunning voor een IPPC-veehouderij moeten worden opgenomen. De hoogte van de strengere emissie-eisen is gekoppeld aan de omvang van de bedrijven, uitgedrukt in een hoeveelheid ammoniakemissie per jaar.

Samengevat geldt voor IPPC-veehouderijen de volgende beleidslijn:
- Bij uitbreiding kan worden volstaan met toepassing van BBT zolang de emissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg ammoniak per jaar;
- Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding bij toepassing van BBT meer dan 5.000 kg, dan dient boven het meerdere een extra reductie ten opzichte van BBT te worden gerealiseerd. De hoogte daarvan hangt af van de uitgangssituatie (de mate waarin BBT de ammoniakemissie reduceert) en de beschikbaarheid van verdergaande technieken in de betreffende diercategorie;
- Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van BBT (tot 5.000 kg) en verdergaande technieken dan BBT (vanaf 5.000 kg) daarna nog meer dan 10.000 kg, dan dient boven het meerdere een reductie van circa 85% te worden gerealiseerd.

Naar de mening van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) houdt de beleidslijn in dat wanneer er in de omgeving van een veehouderij een kwetsbaar natuurgebied is, of wanneer de achtergronddepositie ter plaatse (te) hoog is, aanleiding kan bestaan om te verlangen dat deze veehouderij een lagere ammoniakemissie veroorzaakt dan die welke zou optreden wanneer de BBT worden toegepast.

Zoals de ABRvS eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 28 mei 2008 (zaak nr. 200704876/1, is geen plaats voor het aan de milieuvergunning verbinden van nadere ammoniakvoorschriften ter bescherming van gebieden die onder de werking van de Natuurbeschermingswet 1998 vallen (zie overwegingen Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet).
In de uitspraak van 18 maart 2009 (Venray) met nummer 200800463/1 wordt door de Raad van State uitgesproken dat de beleidslijn niet in strijd is met de IPPC-richtlijn.

Kuijpers is een nieuw op te richten bedrijf. De ouderdieren en vleeskuikens worden gehuisvest in stallen met een emissiefactor die ruim lager is dan de maximale emissiewaarden uit het Besluit huisvesting (BBT). In de beschreven situatie wordt een berekende ammoniakemissie 3.839 kg per jaar aangevraagd. Omdat de aangevraagde emissie lager is dan 5.000 kg zijn geen verdergaande maatregelen nodig.

Beoordeling en toetsing zeer kwetsbare gebieden
Ingevolge artikel 2 van de Wav hebben provinciale staten van Limburg op 18 april 2008 de zeer kwetsbare gebieden aangewezen. Dit besluit is goedgekeurd op 11 juli 2008 door de Minister van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (ELI) en vervolgens op 7 augustus 2008 bekendgemaakt.

Het meest dichtbij gelegen zeer kwetsbaar gebied (nr. 364 op de lijst van kwetsbare gebieden) is uitgaande van de aangevraagde situatie gelegen op een afstand van ca. 2 kilometer van de inrichtinggrens. Geen van de dierenverblijven ligt geheel of gedeeltelijk in een zeer kwetsbaar gebied dan wel in een zone van 250 meter rond een zeer kwetsbaar gebied. De vergunning kan niet worden geweigerd op grond van artikel 4, eerste lid Wav.

Directe ammoniakschade
De zogenaamde 'directe ammoniakschade' die door de ammoniakemissie van dierverblijven wordt veroorzaakt, moet niet via de Wav beoordeeld worden (artikel 3, lid 2 Wav). Dit aspect moet via de Wm worden geregeld. Directe ammoniakschade is schade die wordt veroorzaakt aan planten en bomen door de directe opname van ammoniak uit de lucht.

Bij de beoordeling van de directe ammoniakschade hebben wij het rapport "Stallucht en Planten 1981" (hierna: het rapport) als uitgangspunt genomen. Uit vaste jurisprudentie volgt dat het hanteren van het rapport bij de beoordeling van aanvragen om een milieuvergunning niet in strijd is met het recht.
Uit het rapport blijkt dat zich directe schade aan vegetatie rondom stallen kan voordoen door de uitstoot van ammoniak bij intensieve kippen- en varkenshouderij. Ter voorkoming van dergelijke schade worden in het rapport minimale afstanden aanbevolen. In het rapport wordt een afstand aanbevolen van minimaal 50 meter tussen stallen en meer gevoelige planten en bomen, zoals coniferen, en een afstand van 25 meter tussen stallen en minder gevoelige planten en bomen.
Volgens het rapport geldt geen minimale afstand tussen stallen en akkerbouwgewassen en grasland (ABRvS van 16 februari 2011, nr. 201003564/1/T1/M2). In het rapport wordt uitgegaan van de afstand van het gevoelig object tot de dichtstbijzijnde gevel van de dichtstbijzijnde stal.
Verder volgt uit de uitspraak van de ABRvS van 5 juni 2002 (nr. 200105275/1) dat voor de toepassing van het rapport sprake moet zijn van bedrijfsmatig geteelde planten.

Uit onderzoek ter plaatse hebben wij vastgesteld dat de in het rapport genoemde aan te houden minimale afstanden van 50 meter en 25 meter tussen stallen en respectievelijk bedrijfsmatig geteelde meer en minder gevoelige planten en bomen worden gerespecteerd. Weliswaar ligt binnen 25 meter van de gevel van de stal een deel van de teeltgronden van de firma Coenders BV maar dit bedrijf richt zich op het telen van rozen. Rozen worden in het genoemde rapport niet aangewezen als te beschermen gewassen.
Op basis hiervan zijn wij van mening dat voor onaanvaardbare directe ammoniakschade niet behoeft te worden gevreesd.

5.9.5.2 Overige ammoniakemissies

Ammoniak komt vrij tijdens het afbraakproces in de composteertunnels, zowel tijdens de voor- als de nacompostering. Ook de lucht die wordt afgezogen uit gebouw 9 (mengkeuken coproducten) en gebouw 10 (compostering) wordt via de composteertunnels afgevoerd. De lucht uit de tunnels wordt via een gaswasser en biobed geëmitteerd. In de inrichting zijn twee biobedden aanwezig. De biobedden hebben een oppervlak van 440 m^2 elk. Het debiet per biobed bedraagt 15.000 m^3/uur. Gedurende de zomerperiode (6 maanden) zijn beide biobedden in gebruik. Tijdens de wintermaanden (6 maanden) is slechts 1 biobed in gebruik.

In de NeR is ammoniak ingedeeld in klasse gA3 waarvoor een maximale emissie-eis geldt van 30 mg/Nm^3 indien de gereinigde massastroom meer bedraagt dan 150 g/uur.
In de zomermaanden is de belasting op het biobed het grootst. Het debiet bedraagt dan 30.000 m^3/uur. De concentratie ammoniak in de luchtstroom na de gaswasser en voor het biobed is maximaal 5 mg/Nm^3. De gereinigde massastroom (worst case) is daarmee maximaal 150 g/uur. De gereinigde massastroom is daarmee gelijk aan de grensmassastroom. Er wordt voor ammoniak een concentratie-eis van 5 mg/Nm^3 opgenomen in deze vergunning.

In paragraaf 3.7 van de NeR is opgenomen dat indien emissie-eisen op basis van de NeR worden opgenomen in de vergunning, de emissies dienen te worden gecontroleerd via het uitvoeren van metingen en/of het gebruik van emissierelevante parameters. Bij de aanvraag is geen emissiemeetprogramma gevoegd. Aan Kuijpers wordt derhalve opgelegd om voor het volledig in gebruik nemen van de inrichting een emissiemeetprogramma ter goedkeuring aan het bevoegd gezag te overleggen.

5.9.6. Geur

Binnen de inrichting van Kuijpers komt geur vrij uit de stallen, uit de slachterij, bij de compostering, de mestbe- en verwerking en de WKK-installaties. De stallen zijn emissiearme huisvestingsystemen die bovendien zijn voorzien van chemische luchtwassers met 40% emissiereductie voor geur (BWL2007.08.V2). De lucht van de compostering en de mestbe- en verwerking wordt via een luchtwasser en biobed geëmitteerd.

5.9.6.1 Toetsingskader

Dierverblijven

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen.
De Wgv is laatstelijk tekstueel gewijzigd per 12 juni 2008 (Staatsblad 2008, 197).

De geurhinder van veehouderijen dient op basis van de methodiek, zoals aangegeven in deze wet en de gelijknamige regeling, te worden getoetst. De Regeling geurhinder en veehouderijen (Rgv) bevat emissiefactoren die nodig zijn om in de vergunde en in de aangevraagde situatie de geuremissie van een veehouderij te kunnen berekenen. De Rgv bevat een lijst met verschillende stalsystemen per diercategorie en de daarbij behorende emissiefactoren.

De geuremissie per dier is uitgedrukt in Europese odour units ('Europese geureenheden') per tijdseenheid per dier (ou_E/s/dier). De geuremissie vanuit een veehouderijbedrijf wordt uitgedrukt in Europese odour units per tijdseenheid (ou_E/s).

De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunningen. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Rgv. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.

De geurbelasting berekend met V-Stacks vergunning wordt uitgedrukt in Europese odour units per kubieke meter lucht (ou_E/m^3) als 98-percentielwaarde (P98). De 98-percentielwaarde betekent dat deze concentratie gedurende 2% van de tijd wordt overschreden, de overige 98% van het jaar is de concentratie lager. Kortheidshalve wordt in de Wgv en in deze handleiding gesproken van ou_E/m^3 waar wordt bedoeld ou_E/m^3 als 98-percentielwaarde.

De Wgv geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object. Ingevolge artikel 1 Wgv wordt onder geurgevoelige object verstaan: gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.

In de Wgv worden normen onderscheiden voor concentratiegebieden (zoals bedoeld in bijlage I van de Meststoffenwet) en niet-concentratiegebieden. De gehele gemeente Horst aan de Maas is gelegen in een concentratiegebied. Toetsing dient plaats te vinden aan de volgende normen (artikel 3, eerste lid Wgv):

- Geurgevoelige objecten in concentratiegebied, binnen de bebouwde kom: 3,0 ou_E/m^3;
- Geurgevoelige objecten in concentratiegebied, buiten de bebouwde kom: 14,0 ou_E/m^3.

Op grond van artikel 6, eerste lid Wgv kan bij gemeentelijke verordening worden bepaald dat andere normen van toepassing zijn dan de desbetreffende waarden zoals genoemd in artikel 3, eerste lid van de Wgv. De gemeenteraad van de gemeente Horst aan de Maas heeft voor het betreffende gebied geen afwijkende normen vastgesteld voor veehouderijen.

Ingevolge artikel 3, eerste lid Wgv wordt een vergunning geweigerd indien de geurbelasting op een geurgevoelig object meer bedraagt dan de hiervoor genoemde waarden. In afwijking van artikel 3, eerste lid Wgv moet de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij binnen de bebouwde kom ten minste 100 meter en buiten de bebouwde kom ten minste 50 meter bedragen.
Op grond van artikel 4, eerste lid van de Wgv dient de afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld en een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom ten minste 100 meter te bedragen en buiten de bebouwde kom ten minste 50 meter te bedragen.

Onverminderd de artikelen 3 en 4 bedraagt ingevolge artikel 5, eerste lid van de Wgv de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object:

- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- ten minste 25 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Slachterij
In de NeR is een bijzondere regeling opgenomen voor de vleesindustrie. Voor het hinderniveau rondom slachterijen is in deze bijzondere regeling het volgende vermeld:
"Een geurconcentratie van 3 ge/m^3 als 98-percentiel mag ter plaatse van de te beschermen objecten niet worden overschreden. Wanneer geurreducerende maatregelen worden getroffen moet in ieder geval aan deze waarde worden voldaan.

Wanneer de geurconcentratie ligt tussen 1,1 en 3 ge/m^3 als 98-percentiel dient het bevoegd gezag af te wegen of maatregelen ter verdere reductie nodig zijn. Voor de beoordeling van de situatie moet gebruik worden gemaakt van de hindersystematiek geur. Beneden een berekende concentratie van 1,1 ge/m^3 als 98-percentiel zijn maatregelen niet noodzakelijk". Omgerekend naar ou$_E$/m^3 geldt derhalve voor de geur afkomstig uit de slachterij het volgende toetsingskader:

- streefwaarde: 0,55 ou$_E$/m^3 als 98-percentielwaarde;
- grenswaarde: 1,5 ou$_E$/m^3 als 98-percentielwaarde.

Compostering en bio-energiecentrale

De lucht uit gebouw 9 (mengkeuken coproducten) en gebouw 10 (compostering) wordt via de composteertunnels afgevoerd. De lucht uit de tunnels wordt via een gaswasser en biobed geëmitteerd. De afstelling van een WKK-installatie is niet altijd gemakkelijk waardoor de verbranding niet altijd volledig is en ook de afgassen van de WKK-installatie geurrelevant zijn.

Voor de geur die hier vrijkomt kan het beste worden aangesloten bij de bijzondere regeling uit de NeR voor GFT-compostering. Voor nieuwe inrichtingen geldt in deze bijzondere regeling een richtwaarde van 0,5 ou$_E$/m^3 als 98-percentielwaarde en een grenswaarde van 1,5 ou$_E$/m^3 als 98-percentielwaarde. In het tussengebied moet door het volgen van de hindersystematiek geur worden bepaald of sprake is van een aanvaardbaar hinderniveau.

Toetsingskader NGB

Er is sprake van diverse activiteiten waarbij geur vrijkomt. Zoals hierboven beschreven kent elke activiteit zijn eigen toetsingskader. Daarom is voor de toetsing gebruik gemaakt van een gewogen toetsingskader. De gemiddelde norm betreft 2,6 ou$_E$/m^3 als 98-percentielwaarde voor woningen binnen de bebouwde kom en 12,1 ou$_E$/m^3 als 98-percentielwaarde voor woningen buiten de bebouwde kom.

Toetsingskader Kuijpers

Naar aanleiding van de zienswijzen is geconstateerd dat per abuis getoetst is aan het gewogen gemiddelde van het NGB (inclusief de varkensstallen van Heideveld). Derhalve is aanvullend door ons het gewogen gemiddelde bepaald van alleen de activiteiten van de inrichting van Kuijpers. Uit de aanvraag blijkt dat de geurbelasting t.g.v. de inrichting van Kuijpers als volgt is:

geurbron	geuremissie (ou$_E$/uur)	jaaremissie* (ou$_E$/jaar)	streefwaarde (ou$_E$/m^3)	genswaarde (ou$_E$/m^3)	bijdrage jaaremissie (%)
dierverblijven	699 * 10^6	612 * 10^{10}		3,0 (binnen bebouwde kom) 14,0 (buiten bebouwde kom)	67,5
slachterij	11,8 * 10^6	4,3 * 10^{10}	0,55	1,5	0,5
Bioenergiecentrale en compostering	331 * 10^6	290 * 10^{10}	0,55	1,5	32
totaal	1042 * 10^6	907 * 10^{10}			100

* jaaremissie dierverblijven + bioenergiecentrale en compostering: geuremissie * 24* 365 uur/jaar
jaaremissie slachterij: geuremissie * 3.640 uur/jaar

Hiermee zijn de volgende geurnormen berekend voor de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V.:

- binnen de bebouwde kom: 0,675 * 3,0 + 0,325 * 1,5 = 2,5 ou$_E$/m^3
- buiten de bebouwde kom: 0,675 * 14,0 + 0,325 * 1,5 = 9,9 ou$_E$/m^3

5.9.6.2 Toets geur dierverblijven aan Wgv

Op basis van de omrekeningsfactoren van bijlage 1 van de Rgv wordt voor de aangevraagde situatie een geuremissie berekend van 190.068,5 ou_E/s (zie onderstaande tabel).

Aangevraagde dierbezetting					
Stalnr.	Diersoort	Aantal dieren	Huisvestingssysteem	Emissiefactor (ou_E/dier/s)*	geur (ou_E/s)
2	(groot)ouder-dieren	74.448	E4.1: BWL 2009.23 E4.6: BWL 2007.08.V2	0,56	41.690,9
4	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,14	37.094,4
5	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,14	37.094,4
6	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,14	37.094,4
7	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	0,14	37.094,4
Totaal		1.134.288			190.068,5

* emissiefactor volgens bijlage 1 van de gewijzigde Regeling geurhinder veehouderij van 3 oktober 2011 (Staatscourant 18 oktober 2011, 18729) voor het genoemde staltype met chemische luchtwasser.

In bijlage 8 van de aanvraag zijn verspreidingsberekeningen opgenomen voor de geur van de dierverblijven. De verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd met het programma V-STACKS Vergunning versie 2010. Hiermee is de geurbelasting bepaald bij de geurgevoelige locaties in de omgeving van de inrichting Kuijpers. De resultaten zijn samengevat in onderstaande tabel.

object	geurnorm (ou_E/m^3)	geurbelasting (ou_E/m^3)	afstand (m)
grens Horst	3,0	0,4	>50
grens Melderslo	3,0	0,2	>50
grens Grubbenvorst	3,0	0,4	>50
Witveldweg 30	14,0	5,6	>50
Witveldweg 33	14,0	13,0	>50
Horsterweg 70	14,0	1,5	>50
Horsterweg 80	14,0	4,9	>50

Uit de tabel blijkt bij alle objecten dat wordt voldaan aan de geurnorm uit de Wgv.
Tevens wordt voldaan aan de vereiste minimale afstand tot aan de buitenzijde van een geurgevoelig object. Geconcludeerd kan worden dat er ingevolge de Wgv geen grond is om de vergunning vanwege de geurbelasting te weigeren.

5.9.6.3 Toets totale geurbelasting inrichting

In bijlage 17 van de Mer is een geuronderzoek (Geuronderzoek Nieuw Gemengd Bedrijf te Horst aan de Maas, KNOW10A1, juni 2010, PRA Odournet bv) opgenomen. Hierin is de geuremissie van de diverse activiteiten opgenomen en is de geurbelasting in de omgeving berekend met een verspreidingsmodel. De verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd voor het gehele concept NGB (varkensbedrijf en pluimveebedrijf). Afzonderlijke verspreidingsberekeningen voor alleen de inrichting van Kuijpers zijn niet beschikbaar. Wel zijn verspreidingsberekeningen uitgevoerd voor de geurbelasting van alleen de dierverblijven van het pluimveebedrijf (bijlage 8 aanvraag).

Dierverblijven

Op basis van de omrekeningsfactoren van bijlage 1 van de Rgv wordt voor de aangevraagde situatie een geuremissie berekend van 190.068,5 ou_E/s (zie paragraaf 5.9.6.2).

Slachterij

De geuremissie als gevolg van de pluimveeslachterij is berekend met behulp van de emissiekentallen uit de bijzondere regeling voor de vleesindustrie uit de NeR. De lucht van de slachterij wordt afgezogen en behandeld in eenzelfde luchtwasser als in de stallen wordt gerealiseerd. Deze chemische luchtwasser heeft een 40% geurreductie. Verder wordt bij deze emissie ook de geurbelasting ten gevolge van de afvalwaterzuiveringsinstallatie AWZI) meegenomen. De totale emissie van de slachterij incl. AWZI bedraagt $11,8 * 10^6$ ou_E/h.

Compostering en bio-energiecentrale

Voor het biobed wordt uitgegaan van een restconcentratie van 2.500 ou_E/m^3. Met een debiet van 30.000 m^3/h levert dit voor het biobed een geuremissie op van $75 * 10^6$ ou_E/h.
Voor de WKK-installaties wordt voor de berekeningen uitgegaan van een geurconcentratie van 10.000 ou_E/m^3 (worst case). Hiervoor geldt een debiet van 25.632 m^3/h hetgeen resulteert in een geuremissie van $256 * 10^6$ ou_E/h. In totaal voor de compostering en bio-energiecentrale $331 * 10^6$ ou_E/h.

verspreidingsberekeningen NGB

Uit de verspreidingsberekeningen (concept NGB als geheel) volgt dat binnen de contour van 2,6 ou_E/m^3 als 98-percentielwaarde (grenswaarde voor woningen binnen de bebouwde kom) geen aaneengesloten woonbebouwing gelegen is. Binnen de contour van 12,1 ou_E/m^3 als 98-percentielwaarde (grenswaarde voor woningen buiten de bebouwde kom) is geen woning gelegen. Er wordt voldaan aan het toetsingskader. Er is geen reden om de vergunning vanwege de geurbelasting te weigeren.

aanvullende verspreidingsberekeningen

Door bureau HMAO van de provincie Limburg zijn nieuwe verspreidingsberekeningen voor alleen de inrichting Kuijpers uitgevoerd met PLuimPlus. De rapportage van de uitgevoerde verspreidingsberekeningen ligt met het besluit en de overige bescheiden ter inzage. Uit de nieuw uitgevoerde verspreidingsberekeningen volgt dat binnen de contour van 2,5 ou_E/m^3 geen woningen uit de bebouwde kom zijn gelegen. Binnen de contour van 9,9 ou_E/m^3 zijn geen woningen gelegen.

Omdat de inrichting van Kuijpers voldoet aan het toetsingskader (gewogen gemiddelde geurnorm) is geen geurnorm opgenomen in deze vergunning. Wel is in de voorschriften de mogelijkheid opgenomen om bij een gevalideerd klachtenpatroon een onderzoeksverplichting op te leggen op grond waarvan - indien nodig - nadere voorschriften kunnen worden opgelegd.

5.10. Verkeer en vervoer

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) moet iedereen voldoende zorg voor het milieu in acht nemen. Hieronder wordt volgens artikel 1.1 lid 2 mede verstaan het zoveel mogelijk beperken van de nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van personen of goederen van en naar de inrichting. Afhankelijk van de aard van de inrichting kan deze te maken hebben met één of meerdere vervoersstromen:

- verkeer van de eigen medewerkers (woon-werkverkeer en zakelijk verkeer);
- verkeer van bezoekers;
- transport van goederen.

Vergunningplichtige inrichtingen dienen bij een vergunningaanvraag informatie te verstrekken over de maatregelen die zijn getroffen om de nadelige gevolgen van vervoerbewegingen te beperken. Het bevoegd gezag kan, indien noodzakelijk geacht, voorschriften hieromtrent aan de vergunning verbinden.

De beleidsnotitie "Vervoermanagement / Mobiliteitsmanagement van en naar een inrichting" beschrijft de wijze van toepassing van de Wet milieubeheer op het gebied van verkeer en vervoer.
De beleidsnotitie is in 2010 in de plaats gekomen van het onderdeel "Vervoermanagement" uit de InfoMil handreiking "Wegen naar preventie bij bedrijven PD09", omdat de in deze handreiking beschreven sytematiek was gewijzigd door de komst van het Activiteitenbesluit en de initiatieven van de Taskforce Mobiliteitsmanagement.

Beoordeling en toetsing
Omdat sprake is van een geïntegreerd bedrijf (ouderdieren, broederij, vleeskuikens, slachterij incl. vleesverwerking en bio-energiecentrale) is het aantal transportbewegingen voor een inrichting van deze omvang al gering in vergelijking tot een niet geïntegreerde bedrijfssituatie. Uitsluitend de aanvoer van mest, coproducten, grond- en hulpstoffen en de afvoer van vlees en het slachtafval (het deel dat niet mag worden verwerkt binnen de inrichting) vindt plaats per as. Hierbij dient nog te worden opgemerkt dat de aanvoer van varkensmest van het nabijgelegen bedrijf Heideveld in een latere fase per ondergrondse pijpleiding zal worden aangevoerd.
Naar onze mening is sprake van een zeer gering besparingspotentieel. Wij hebben dan ook geen voorschriften met betrekking tot vervoersmanagement opgenomen in deze vergunning.

5.11. Visuele hinder

De inrichting van Kuijpers wordt opgericht in het Landbouw Ontwikkelgebied (LOG) Witveldweg. Dit gebied is met name bestemd voor de (her)vestiging van intensieve veehouderijen uit twee reconstructiegebieden: Noord- en Midden Limburg en het Brabantse reconstructiegebied. De nieuwe inrichting komt in de plaats van een aantal vestigingen van Kuijpers Kip in Noord-Brabant. Bij de bouw wordt rekening gehouden met de door de gemeente Horst aan de Maas vastgestelde gebiedsvisie en het landschapsplan. Rondom de inrichting zal voldoende groen worden aangelegd. Bovendien worden bepaalde opslagen/activiteiten niet aan de voorzijde gepland. Zo wordt ervoor gezorgd dat de inrichting zoveel als mogelijk zal opgaan in de landelijke omgeving.
De eerste fase bouwvergunningen zijn, met goedkeuring van de welstandcommissie, inmiddels verleend door de gemeente Horst aan de Maas. Gezien het bovenstaande achten wij het stellen van voorschriften met betrekking tot beperken van visuele hinder niet noodzakelijk.

6. Terinzagelegging

Het ontwerpbesluit en de bijbehorend stukken hebben ter inzage gelegen van 23 november 2011 tot en met 3 januari 2012. Er zijn zienswijzen ingekomen.

Tussen het einde van de terinzagetermijn van het ontwerpbesluit en de vaststellingsdatum van het definitief besluit zit een lange periode. Deze lange periode valt te verklaren uit het grote aantal ingekomen zienswijzen.

7. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

Naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen is het definitieve besluit op de onderstaande punten gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit:

- paragraaf 5.9.3 – wet luchtkwaliteit;
- paragraaf 5.9.6 – geur;
- voorschrift 2.2 is gewijzigd;
- voorschrift 5.11 is gewijzigd;
- voorschrift 8.9a is toegevoegd;
- voorschrift 8.19 is gewijzigd;
- voorschrift 8.20a is toegevoegd;
- voorschrift 10.1 is gewijzigd.

8. Zienswijzen ontwerpbesluit en overwegingen ten aanzien daarvan

Onderstaand zullen wij achtereenvolgens ingaan op de in de verschillende brieven geformuleerde zienswijzen en onze overwegingen daaromtrent. Waar in de verschillende brieven sprake is van zienswijzen die betrekking hebben op hetzelfde (milieu)aspect worden deze zienswijzen in een overweging behandeld. Een groot aantal zienswijzen heeft betrekking op het concept NGB als geheel. In dit besluit wordt uitsluitend ingegaan op de zienswijzen die betrekking hebben op de inrichting van Kuijpers onroerenfd goed B.V.

A)
Middels aangetekende brief van 29 december 2011, ingekomen 2 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Milieu adviesbureau Het Groene Schild namens Stichting Wakker Dier, Postbus 92024, 2090 AA te Amsterdam.

Zienswijzen

1) Megastallen in relatie tot omslag naar een diervriendelijke duurzame landbouw
De beide vestigingen Laagheide 9 (Heideveld) en Witveldweg 35 (Kuijpers) vormen samen verreweg het meest grootschalige industriële veebedrijf van Nederland. Het kan amper meer een megastal genoemd worden, maar heeft de dubieuze eer een geheel nieuwe categorie te realiseren: de gigastal.

Feitelijk wordt het een industrieel bedrijf ter grootte van 3.450 NGE en is het daarmee 11½ groter dan een megastal (300 NGE). In de maatschappelijke discussie megastallen stelde de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, dhr. Bleker, hierover:
'Excessen, zoals een bedrijf met een miljoen kippen of meer, passen niet bij Nederland. Gelukkig hebben we die excessen ook niet Maar als zich een ontwikkeling voordoet waarbij die excessen zich aankondigen, wil ik een wettelijke mogelijkheid hebben om dat een halt toe te roepen'.'

De aanvraag is een veelvoud van wat de Staatssecretaris als voorbeeld van een exces aangaf. Alleen al de vleeskuikentak omvat meer dan 1 miljoen kuikens. De gigastal dwarsboomt ook de door vrijwel iedereen noodzakelijk geachte omslag naar een diervriendelijkere duurzamere landbouw. De Commissie van Doorn alsmede in de Dialoog megastallen werd onomwonden geconcludeerd dat grootschalige industriële onduurzame veehouderij geen toekomst heeft in Nederland. Het is maatschappelijk niet geaccepteerd maar evengoed economisch niet rendabel met het oog op de toekomst. Landbouworganisaties onderschrijven deze visie. De aangevraagde gigastal past in het geheel niet in de breed gewenste ontwikkeling. Gezien de urgentie van de omslag op het gebied van dierenwelzijn, milieu en landbouwbelang, is dit plan voor een gigastal een klap in het gezicht van het deel van de veehouders die wel een omslag willen maken. Alle energie moet juist gestoken worden in verduurzaming, in plaats van verdere industrialisering en verwijdering van de maatschappij. Een nieuwe schandpaal voor de veesector is absoluut ongewenst.

Voorstanders van megastallen geven vaak aan dat hierdoor goedkoper kan worden geproduceerd en dit ten goede kan komen aan extra investeringen in dierenwelzijn. De geschiedenis wijst echter uit dat industrialisering slechts gebruikt is om vlees in de vorm van kiloknallers steeds goedkoper geproduceerd te krijgen. Vrijwillige investeringen in dierenwelzijn zijn altijd uitgebleven. Ook de vergunningaanvragen Witveldweg en Heideveld laten zien dat dierenwelzijn helemaal niet gebaat is bij megastallen; in tegendeel. In beide aanvragen wordt inleidend gesproken over het belang van meer 'welzijn' waarna het woord in het geheel in de meer dan vierhonderd pagina's niet meer terugkomt. In de uitgebreide rapporten die jaren geleden over het initiatief zijn geschreven is slechts indicatief naar welzijn gekeken.

Kippen en varkens worden in etages opeengestapeld, de kuikens worden zelfs op lopende banden vetgemest. De vleeskuikenmoederdieren worden in kooien gehouden waar in gangbare vleeskippenhouderijen grondhuisvesting, vergelijkbaar met een scharrelstal normaal is. Op het moment dat de legbatterij voor legkippen verboden wordt vanwege dierenwelzijn, is het onbegrijpelijk dat dit industriebedrijf juist investeert in dergelijke zeer ongebruikelijke kooien en dus verder dierenleed. In de kooien is de scharrelruimte een wassen neus, de legnesten onvoldoende en kan het voor het welzijn noodzakelijke stofbaden alleen gestoord plaatsvinden. De zeugen worden gehouden in ligboxen met uitloop, het meest fraudegevoelige groepshuisvestingssysteem waar in de praktijk vaak de verplichte groepshuisvesting in wordt onthouden. Ook voor het overige ontbeert het varkensdeel elke extra investering in welzijn boven de wettelijke verplichte minimumnorm voor vee-industrie. Door vroegtijdig uitladen van de vleeskuikenstallen zal aanvraagster de kuikens voor die tijd langer dicht opeen kunnen houden, met dierenleed tot gevolg. Mede om bovenstaande reden moet bij de aangevraagde industriële gigastal voor een verdere verslechtering van dierenwelzijn gevreesd worden.

De Staatssecretaris heeft op 23 november 2011 aan de Tweede Kamer dan ook aangegeven dat er geen ruimte is in Nederland voor nieuwe grote megastallen. In de brief wordt ondermeer gesteld:
"Er is geconcludeerd dat business as usual geen optie meer is. Het huidige overheersende business- en verdienmodel, dat gebaseerd is op bulkproductie en een lage kostprijsstrategie, is zowel maatschappelijk gezien als vanuit een oogpunt van internationale concurrentie op termijn een doodlopende weg.

Ook de commissie Van Doorn wijst op een afnemende maatschappelijke waardering en de onvermijdelijke noodzaak tot verandering."

"De positie van de veehouderij in het landelijk gebied staat ter discussie als gevolg van lokale overlast, onduidelijkheid over de risico's voor de volksgezondheid, zorgen over het dierenwelzijn en over de leefbaarheid en sociale cohesie in lokale gemeenschappen."

"In zorgvuldige duurzame veehouderijketens staan het welzijn en de zorg voor dieren centraal en zijn de volksgezondheidrisico's geminimaliseerd."

"Tegen deze achtergrond vindt het kabinet een ongebreidelde groei van de omvang van bedrijven niet gewenst."

"De Gezondheidsraad is door het kabinet gevraagd advies uit te brengen over een beoordelingskader voor micro-organismen en endotoxinen afkomstig uit veehouderijen, Dit advies zal in het derde kwartaal van 2012 worden afgerond. Het kabinet zal het restrictieve beleid conform de motie van de leden Grashoff en Van Veldhoven (TK Kamerstuk 28 286, nr. concept Pagina 4/13 488) opnieuw onder de aandacht brengen van provincies en gemeenten. Daarbij zal zij de provincies en gemeenten verzoeken ook in 2012 niet mee te werken aan nieuwe aanvragen waarbij wijzigingen in bestemmingsplannen nodig zijn voor stallen groter dan 300 NGE en meer dan één bouwlaag. Het kabinet heeft er alle vertrouwen in dat de provincies en gemeenten hun verantwoordelijkheid blijven nemen."

Er is daarom alle reden om niet mee te werken aan het onderhavige project, dat zou leiden tot de grootste vee-industrie van Nederland. Nu de Staatsecretaris provincies en gemeenten uitdrukkelijk verzoekt niet mee te werken aan benodigde wijzigingen in bestemmingsplannen voor initiatieven zoals het NGB, is er dan ook alle reden om de benodigde milieuvergunningen te weigeren op grond van art. 8.10 lid 3 Wet milieubeheer.

Overwegingen

Op de website van het ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) wordt uitgebreid ingegaan op de toekomstvisie van de veehouderij in Nederland. In deze visie staat centraal dat de overheid en de veehouders willen dat de veeteelt zo duurzaam en diervriendelijk mogelijk wordt. Ook moet de veehouderij goed in de lokale omgeving passen. Daarbij vindt het kabinet een ongeremde groei van veehouderijbedrijven ongewenst.

In zijn visie op de toekomst van de veehouderij schrijft staatssecretaris Bleker van EL&I dat het kabinet inzet op een aanpak langs 2 sporen:

- ketengestuurde verduurzaming van de veehouderij;
- meer aandacht bij provincies en gemeenten voor het zorgvuldig inpassen van veehouderij in de lokale leefomgeving.

Inpassen veehouderij in omgeving

De inpassing van veehouderijen in de lokale omgeving is een belangrijke verantwoordelijkheid van de ondernemers zelf. De opgave voor ondernemers is om in harmonie met hun directe leefomgeving te ondernemen. Het kabinet vindt een ongeremde groei van veehouderijbedrijven ongewenst. Wel moeten agrarische gezinsbedrijven de ruimte krijgen om geleidelijk te kunnen groeien en zich te ontwikkelen.

Provincies en gemeenten kunnen via de ruimtelijke ordening en milieu-instrumenten al sturen op een goed woon- en leefklimaat in het landelijk gebied. Het kabinet brengt het belang van de inpassing en de vormgeving van veehouderijbedrijven onder de aandacht van provincies en gemeenten.

Het kabinet heeft de Gezondheidsraad opdracht gegeven onderzoek te doen naar de gezondheidsrisico's van veehouderijbedrijven voor omwonenden. De Gezondheidsraad komt in het 3e kwartaal van 2012 met een advies over de beoordeling van de risico's van blootstelling aan schadelijke ziektekiemen uit veehouderijen. Het kabinet vraagt om die reden provincies en gemeenten ook in 2012 niet mee te werken aan nieuwe aanvragen voor stallen groter dan 300 Nederlandse grootte-eenheid (NGE) en meer dan een bouwlaag waarvoor wijzigingen in het bestemmingsplan nodig zijn (brieven 31 januari en 27 maart 2012). Verder komt er een wettelijke mogelijkheid om grenzen te kunnen stellen aan de grootte van een veehouderij wanneer de volksgezondheid, sociaaleconomische effecten of ethische overwegingen daarom vragen.

Vooruitlopende op het advies van de Gezondheidsraad is sinds 10 juli 2012 het RIVM rapport 609400004/2012 "Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden" openbaar. Dit rapport betreft een literatuuronderzoek wat is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ter ondersteuning van de GGD'en. Het rapport komt er in het kort op neer:

- **Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden**
  Momenteel kunnen er geen wetenschappelijk onderbouwde uitspraken worden gedaan over het infectierisico van omwonenden van veehouderijen, met uitzondering van Q-koorts. Het is aangetoond dat omwonenden van melkgeitenbedrijven met Q-koorts, een verhoogd risico hebben om deze infectieziekte te krijgen. Voor de overige zoönosen (infectieziekten die van dier op mens worden overgedragen) zijn onvoldoende gegevens beschikbaar over het risico in relatie tot de afstand tot veehouderijen, het bedrijfstype en de bedrijfsgrootte. Wel is bekend dat veehouders, medewerkers op veehouderijen en dierenartsen een verhoogd risico hebben om bepaalde zoönosen op te lopen. Direct contact met dieren is daarbij vaak een risicofactor.
- **Zes zoönotische infectieziekten onderzocht**
  Dat concludeert het RIVM op basis van een literatuuronderzoek dat is uitgevoerd op verzoek van de GGD'en. Zij hebben het RIVM gevraagd wat de achtergrond was van een afstandsadvies van 1 à 2 km uit 2008. Dit advies blijkt betrekking te hebben op de afstand tussen bedrijven onderling en is erop gericht dierziekten te beheersen, in het bijzonder 'vogelgriep' (aviaire influenza). Of ook een verhoogd risico voor omwonenden kan worden vastgesteld, heeft het RIVM in het onderliggende rapport bekeken aan de hand van zes voorbeelden van zoönosen (vogelgriep, Q-koorts, psittacose, campylobacteriose, veegerelateerde MRSA en ESBL-producerende bacteriën).

  Om inzicht te verkrijgen in de infectierisico's voor omwonenden van veehouderijen is het belangrijk om nader onderzoek te verrichten. Van belang daarbij zijn mogelijke relaties tussen de aanwezigheid van micro-organismen in de omgeving van veehouderijen en de mate waarin zoönotische infecties bij omwonenden voorkomen.

Inpassen Kuijpers als onderdeel concept NGB in lokale leefomgeving

Gezien het bovenstaande verzoek van de Staatssecretaris, waarin het kabinet vraagt om ook in 2012 niet mee te werken aan nieuwe aanvragen voor grote stallen waarvoor wijzigingen in het bestemmingsplan nodig zijn, is allereerst relevant nogmaals te noemen dat Provinciale Staten van Limburg tijdens de vergadering van 11 februari 2011 de motie 'Intensieve Veehouderij' hebben verworpen.

In deze motie werd GS opgedragen:

- de bouw van nieuwe megastallen in Limburg tegen te gaan in afwachting op meer duidelijkheid;
- binnen een maand met een voorstel te komen om via een aantal POL-wijzigingen de bouw van stallen groter dan 200 NGE te voorkomen;
- een hardheidsclausule in te bouwen zodat – indien nodig- individuele gevallen aan de Staten kunnen worden voorgelegd.

Verder hebben De Tweede Kamer Der Staten-Generaal tijdens de vergadering van 31 januari 2012 de motie Van Gerven (SP) over een megastal in Horst aan de Maas verworpen. In deze motie werd de regering verzocht: om alle mogelijke middelen in te zetten om de realisatie van de megastal met 1,2 miljoen kippen en 35.000 varkens te voorkomen.

Daarnaast zijn naar aanleiding van de plannen van het concept NGB en de door Gedeputeerde Staten vastgestelde ontwerpbesluiten voor Heideveld en Kuijpers kamervragen gesteld door het SP lid van Gerven (ingezonden 28 november 2011) en door het GroenLinks Lid Grashoff (ingezonden 13 januari 2012).

In zijn brief van 30 november 2011 geeft de Staatssecretaris antwoord op de door lid Van Gerven gestelde vragen. In antwoord op de vragen 2 t/m 5 wordt door de Staatssecretaris aangegeven dat een zeer gering percentage van de bedrijven een grotere omvang heeft dan wat overeenkomt met een bedrijf waar één of twee gezinsinkomens uit behaald kunnen worden. Bestaande bedrijven die qua omvang daar boven zitten komen dus ook voor. Zoals aangegeven in zijn visie veehouderij, biedt het huidige ruimtelijke ordening- en milieu-instrumentarium provincie en gemeenten de mogelijkheden te sturen op een goed woon- en leefklimaat in de directe omgeving van de locatie van het NGB. Als een dergelijke grootschaligheid de toekomstige hoofdontwikkelingrichting gaat worden, dan wil de Staatssecretaris een grens kunnen stellen aan de omvang van bedrijven op een locatie. Op dit moment is ingrijpen voor het kabinet niet aan de orde. De gemeente Horst a/d Maas streeft naar een goede inpassing van het NGB in de lokale omgeving en heeft hiertoe in samenwerking met onder andere landschapsarchitecten en de omgeving een landschapsplan opgesteld en op 20 oktober 2009 vastgesteld.

In zijn brief van 3 februari 2012 geeft de Staatssecretaris antwoord op de door lid Grashoff gestelde vragen. De Staatssecretaris verwijst hiervoor kortheidshalve naar zijn uitgebreide antwoorden over vergelijkbare vragen die in zijn brief van 5 december 2011 aan de Kamer zijn gegeven, dit naar aanleiding van het Algemeen Overleg (AO) Intensieve Veehouderij van 1 december 2011. Naar de mening van Staatssecretaris handelt de gemeente Horst aan de Maas zorgvuldig door de GGD in te schakelen, een fijnstof meetpunt in te richten en door het voor het gebied opgestelde landschapsplan. Er is voor de Staatssecretaris dan ook geen reden om bij de gemeente aan te dringen op uitstel.
Verder is de volgende vraag gesteld:
Stel dat het Nieuw Gemengd Bedrijf excelleert op vlakken als dier- en volksgezondheid, dierenwelzijn, voedselveiligheid, gebruik van antibiotica, energie, milieu, gebruik van duurzame grondstoffen en landschappelijke inpassing en met de bedrijfsvoering dus een integrale- en optimale keuze van maatregelen voor verschillende duurzaamheidsaspecten vormt past deze dan in de visie zoals de Staatssecretaris voor ogen heeft?

Een stal die in alle opzichten voldoet aan zulke eisen, voldoet aan de visie (een duurzame veehouderij in 2020 waarin het welzijn van het dier centraal staat) van de Staatssecretaris. Zijn zorg zit erin dat naarmate bedrijven veel groter worden, de kans op spanning met de uitgangspunten van zijn visie groter wordt.

Daarbij is door de Staatssecretaris aangegeven dat hij een wettelijke voorziening zal treffen, die een grondslag geeft om een grens te stellen aan de omvang van bedrijven als de noodzaak daartoe is aangetoond. Die noodzaak kan ook bestaan uit volksgezondheidseffecten.
In de kamerbrief van 5 juni 2012 gaat de Staatssecretaris uitgebreid in op de stand van zaken aangaande de eerder aangekondigde aanzet voor een norm voor de schaalgrootte van veehouderijbedrijven op een locatie.

Daarbij wordt ingegaan op de wijze waarop dat het kabinet het afgelopen anderhalf jaar maatregelen heeft genomen om tot een toekomstbestendige duurzame veehouderij te komen. Het sluitstuk van deze inzet voor een toekomstbestendige duurzame veehouderij is het vraagstuk van de omvang van de veehouderij, waarbij de vraag voorligt of er grenzen aan de omvang van de veehouderij moeten worden gesteld.
Naar de mening van de Staatssecretaris staat in een duurzame/zorgvuldige veehouderij niet het hok of de omvang, maar het dier centraal. Verder is niet het eindproduct, maar het productieproces leidend. Het vraagt van de ondernemer het besef dat hij of zij niet alleen bijdraagt aan de productie van veilig voedsel, maar het ook zo doet dat het proces veilig en acceptabel is voor de omgeving waarin dat gebeurt. In deze benadering passen geen zeer grootschalige en zeer sterk geïndustrialiseerde bedrijven. Een verdere toename van dergelijke bedrijven op een locatie is derhalve niet gewenst. Naar de mening van de Staatssecretaris is het stellen van een grens aan de maximale omvang van een veehouderij daarom noodzakelijk. Tegen deze achtergrond en daarbij rekeninghoudende met een aantal criteria wordt in de kamerbrief een voorstel gedaan tot een bandbreedte voor een maximale omvang van de veehouderij.
Voor het stellen van grenzen aan de omvang ziet de Staatssecretaris twee mogelijkheden:

1. Convenant LTO, IPO en VNG;
2. Wettelijke voorziening, Het wetsvoorstel is thans in voorbereiding en zal in procedure worden gebracht.

De komende maanden worden beide wegen met betrokkenen verkend. In zijn brief van 12 juni 2012 geeft de Staatssecretaris aan dat hij een wetsvoorstel (technisch) zal voorbereiden en de beslissing overlaat aan een volgend kabinet.

In de uitzending van het actualiteitenprogramma Nieuwsuur van 9 juli 2012 gaat de Staatssecretaris specifiek in op de casus van het concept NGB in relatie tot het bovenstaande in voorbereiding zijnde wetvoorstel. Naar zijn mening past dit initiatief qua grote niet binnen het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel. Echter in deze specifieke situatie, waarbij ondernemers al jaren bezig zijn met het doorlopen van allerlei procedures en subsidies zijn toegezegd, kun je deze beleidswijziging niet met terugwerkende kracht van toepassing verklaren op deze casus.

Conclusie
Gelet op de landelijke discussie omtrent zogenoemde 'megastallen in relatie tot omslag naar een diervriendelijke duurzame landbouw' en het gegeven dat de Staatsecretaris provincies en gemeenten heeft verzocht niet mee te werken aan de voor grote stallen benodigde wijzigingen van bestemmingsplannen, wordt door reclamanten verzocht om de benodigde milieuvergunning te weigeren op grond van art. 8.10 lid 3 Wet milieubeheer (Wm).

Een milieuvergunning kan slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd. In afwijking hiervan kan de vergunning tevens worden geweigerd ingeval door verlening daarvan strijd zou ontstaan met een bestemmingsplan (art. 8.10 lid 3 Wm).

Met artikel 8.10, lid 3 Wm is beoogd om een bevoegdheid in het leven te roepen om een milieuvergunning eventueel te weigeren indien één of meer gevallen aan de orde zijn zoals die in dit wetsartikel zijn genoemd. Doel van de wetswijziging waarbij een nieuw derde lid aan artikel 8.10 is toegevoegd is dat er daar waar sprake is van risico's voor de leefomgeving een sluitende afstemming tussen milieuvoorschriften, bestemmingsplan en bouwregelgeving tot stand moet worden gebracht. Milieubelastende activiteiten kunnen daardoor tevens getoetst worden op de consequenties daarvan voor de kwaliteit van de ruimtelijke leefomgeving. Blijkens de Memorie van Toelichting (MvT) bij de wetswijziging (Kamerstukken II, 2006/2007, 30 938, nr. 3) is het met name de bedoeling dat door de wetswijziging het vestigen of in stand houden van bepaalde milieubelastende bedrijven nabij woonwijken kunnen worden voorkomen dan wel de mogelijkheid voor het bevoegde Wm-gezag bestaat om hieraan bepaalde voorschriften te kunnen verbinden.

In casu behoeft de Wm-vergunning alleszins niet geweigerd te worden om risico's voor de leefomgeving te voorkomen dan wel te voorkomen dat er milieubelastende activiteiten nabij een woonomgeving wordt toegestaan. Het gebied waarin de inrichting gevestigd wordt is op ruime afstand gelegen van een woonwijk en daarom in principe geschikt voor een bedrijf als dat van Heideveld. Om die reden is het gebied door de provincie Limburg dan ook als zoekgebied LOG is aangewezen.

De bestemmingsplanwijziging die is opgestart vindt plaats in verband met de realisatie van het Landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Witveldweg en is conform de gebiedsvisie LOG Witveldweg die in de Gemeenteraad van 12 februari 2008 is vastgesteld. Sinds 2004 zijn de beide inrichtingen binnen het concept NGB in overleg met de gemeente Horst a/d Maas over vestiging in het LOG Witveldweg.
In juli 2010 heeft de gemeenteraad van Horst a/d Maas ingestemd met het opstarten van de projectbesluit- en bouwvergunningprocedure voor de twee inrichtingen binnen het concept NGB onder de voorwaarde dat, indien de resultaten van de fijnstofmetingen nabij Grubbenvorst en/of de resultaten uit het IRAS, NIVEL en RIVM rapport "Mogelijke effecten van intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden, 7 juni 2011" daartoe aanleiding zouden geven, de gemeente zich het recht voorbehoudt de in gang gezette procedure af te breken en de bouwvergunningen te weigeren.
kan worden voortgezet.
Op voorstel van het College heeft de gemeenteraad op 22 november 2011 besloten in te stemmen met de brief aan de GGD Limburg-Noord, inhoudende opdrachtverstrekking om het bovengenoemde IRAS, NIVEL en RIVM rapport te vertalen naar de locatie van het NGB en de directe omgeving, inclusief de omliggende kernen Grubbenvorst, Lottum, Melderlo en Horst. Het advies moet de gemeente adviseren over de vraag of de komst van de twee inrichtingen binnen het concept NGB tot zodanige gezondheidsrisico's leidt in de directe omgeving en in de omliggende woonkernen, dat vestiging van het concept NGB niet verantwoord is.
Inmiddels heeft de GGD op 25 april 2012 in het gemeentehuis van Horst a/d Maas de resultaten van het onderzoek gepresenteerd aan een grote groep genodigden. Op 8 mei 2012 is het definitieve advies van de GGD Noord-Limburg ontvangen. Samenvattend komt de GGD tot de volgende conclusies:

- de oprichting van het initiatief levert een minimaal extra risico op voor de bevolking van de woonkernen ten aanzien van het aspect fijn stof en geur;
- de oprichting van het initiatief levert geen risico op voor de bevolking van de woonkernen ten aanzien van de biologische agentia.

Verder is in samenwerking met de gemeente en ons bureau Handhaving Monitoring Advies en Onderzoek (HMAO) in oktober 2011 een meetstation aan de Hoogheide te Lottum gerealiseerd voor fijnstofmetingen. Uit de berekende gemiddelden blijkt dat, als de meetresultaten geëxtrapoleerd zouden worden naar een jaargemiddelde, de jaargemiddelde grens- of streefwaarde van de PM_{10} en of $PM_{2,5}$ normen niet worden overschreden.

Zowel het gezondheidskundig advies van de GGD Noord-Limburg als de onderzoeksresultaten van de fijnstofmetingen van de provincie Limburg geven geen aanleiding de voor het concept NGB in gang gezette procedure af te breken en de bouwvergunningen te weigeren. Aangezien de gemeenteraad heeft besloten de projectbesluitprocedure te delegeren aan het college van B&W, ligt de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid hierover bij het college van B&W. Op 29 mei 2012 hebben B&W besloten de projectbesluit- en bouwvergunningprocedure voor het concept NGB te vervolgen.

Hieruit blijkt duidelijk dat de gemeente Horst a/d Maas vanuit planologisch oogpunt meewerkt om de daadwerkelijke realisatie van Heideveld binnen het concept NGB mogelijk te maken en streeft de gemeente Horst a/d Maas naar een goede inpassing van het concept NGB in de lokale omgeving.

Gelet op het voorgaande zien wij onvoldoende redenen om de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer uitsluitend vanwege strijd met het gemeentelijk bestemmingsplan te weigeren. Het bestuur van de provincie Limburg zal dit alleen doen als zij zèlf tot de conclusie komt dat Heideveld op de voorziene locatie planologisch onaanvaardbaar is.

2) Gezondheid
De GGD Noord-Limburg heeft opdracht gegeven om nader onderzoek te doen naar de gezondheidsaspecten van het NGB. Ook de Staatssecretaris verwijst naar onduidelijkheid en onzekerheid over de gezondheidsaspecten. Dit blijkt ook wel uit het gegeven dat de Gezondheidsraad opnieuw om advies is gevraagd. Dat advies komt pas in 2012. Thans beschikken we wel reeds over het Informatieblad intensieve Veehouderij en gezondheid, Update 2011 van de GGD (september 2011). Volgens deze publicatie dient op basis van de op dit moment bekende publicaties en onderzoeken binnen een straal van 250 meter het voorzorgsprincipe leidend te zijn. Dit betekent bij nieuwbouw en planontwikkeling geen intensieve veehouderij in een straal van 250 meter van gevoelige bestemmingen bouwen. In casu bevinden er zich tal van gevoelige bestemmingen binnen 250 meter van de nieuwbouwstallen aan de Laagheide 9, zoals de woningen Losbaan 43, 45, 47, 42 en 31. In de omgeving van de geplande Witveldweg 35 bevinden zich de woningen Witveldweg 33, 37 en 40 binnen die afstand. Echter ook buiten die afstand zijn de meetbare concentraties endotoxinen en veespecifieke MRSA-bacteriën, tot op een afstand van ongeveer een kilometer van een intensieve veehouderij, groter dan de achtergrondwaarden.
Wakker Dier verwijst hierbij tevens naar de zienswijze die mr. X.N.P. Wynands ten aanzien van het aspect volksgezondheid namens Vereniging Behoud de Parel en anderen inbrengt.

Tegen deze achtergrond is vergunningverlening in strijd met het voorzorgbeginsel.

Overwegingen
Gezondheidsaspecten dienen primair in het kader van andere wetgeving beschouwd te worden. Een Wm-vergunning biedt hier geen, althans slechts zeer beperkte aanvullende ruimte toe. In het kader van de emissie en immissie van fijn stof en stikstofoxiden, afkomstig van de onderhavige inrichting, hebben wij uitgebreid getoetst aan de eisen uit de Wet luchtkwaliteit (hoofdstuk 5 van de Wm) welke zijn

opgenomen ter bescherming van de volksgezondheid. In het hoofdstuk luchtkwaliteit van het bestreden besluit zijn wij op dit aspect ingegaan. Geconcludeerd kan worden dat er in ruime mate aan de wettelijke grenswaarden voor fijn stof en stikstofoxiden wordt voldaan. Ook voor wat betreft de geurbelasting welke optreedt als gevolg van het in werking zijn van de inrichting, moet geconcludeerd worden dat geurhinder niet aan de orde kan zijn en omwonenden hiertegen voldoende worden beschermd. In dit opzicht hebben wij de volksgezondheid dus betrokken in onze afwegingen om tot het bestreden besluit te komen. Ter bevestiging van ons standpunt dat een diepgaandere beoordeling van gezondheidsaspecten niet behoeft plaats te vinden in het bestreden besluit, verwijzen wij naar recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 april 2011 (ABRS 201008545/1/M2) en 29 december 2010 (ABRS 29 december 2010, 201000770/1/M2) welke als volgt luiden:
"2.10.1. In hetgeen [appellant sub 2] en anderen hebben aangevoerd kan geen grond worden gevonden voor het oordeel dat het college de vergunning had moeten weigeren in verband met de gestelde gezondheidsrisico's dan wel ter beperking van die risico's nadere voorschriften aan de vergunning had moeten verbinden. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat volgens het Informatieblad waarop [appellant sub 2] en anderen zich beroepen, de gezondheidsrisico's voor omwonenden van veehouderijen door dierlijke griepvirussen onvoldoende bekend zijn en onvoldoende kunnen worden vastgesteld." Reclamant heeft verder ook niet aannemelijk gemaakt dat het in werking zijn van de inrichting zodanige risico's voor de volksgezondheid kan opleveren dat om die reden nadere voorschriften aan deze vergunning moeten worden verbonden, dan wel dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd. Reclamant heeft evenmin gewezen op algemeen aanvaarde en erkende wetenschappelijke inzichten waaruit een andere conclusie valt te trekken. Het informatieblad waarop zij zich baseert, geeft immers weer dat de gezondheidsrisico's voor omwonenden van Veehouderijen door dierlijke griepvirussen onvoldoende bekend zijn en onvoldoende kunnen worden vastgesteld.
De afstand van 250 meter tussen een veehouderij en gevoelige bestemmingen wordt in het Informatieblad uit 2011 weliswaar genoemd, maar allerminst kan uit de diverse onderzoeken die in het Informatieblad worden genoemd de conclusie worden getrokken dat binnen deze 250 meter, los van geldende wet- en regelgeving op milieugebied, er daadwerkelijk zodanige concrete risico's zijn voor de volksgezondheid. De gebezigde termen als 'kunnen' en 'mogelijk' zijn onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd om hier in een Wm-vergunning mee rekening te mogen houden.
De gemeente Horst aan de Maas heeft te kennen gegeven planologische medewerking te verlenen aan de inpassing van de onderhavige inrichting. In dit besluit zijn wij slechts volgend.

Voor wat betreft de landelijke discussie over intensieve veehouderij en gezondheid van omwonenden, heeft het kabinet de Gezondheidsraad (GR) om advies gevraagd om een beoordelingskader te maken voor de gezondheidsrisico's van blootstelling aan verschillende micro-organismen die afkomstig zijn van de veehouderij.

Daarbij heeft de Staatssecretaris van EL&I de GR ook verzocht om daarbij het nut en noodzaak van een norm voor een minimale afstand tussen veebedrijven en woongebieden te onderzoeken (zie brief Staatssecretaris van 5 december 2011 inzake Kamervragen Algemeen Overleg Intensieve Veehouderij). Met daarbij aandacht voor moor mogelijke technische maatregelen.
Daarbij is door de Staatssecretaris aangegeven dat hij een wettelijke voorziening zal treffen, die een grondslag geeft om een grens te stellen aan de omvang van bedrijven als de noodzaak daartoe is aangetoond. Die noodzaak kan ook bestaan uit volksgezondheidseffecten. De precieze vormgeving hiervan wordt op dit moment bezien.
Hiermee rekeninghoudende heeft het kabinet opdracht gegeven onderzoek te doen naar de gezondheidsrisico's van veehouderijbedrijven voor omwonenden. De GR komt in het 3^{e} kwartaal van

2012 met een advies over de beoordeling van de risico's van blootstelling aan schadelijke ziektekiemen uit veehouderijen.

Middels een brief van 27 maart 2012 attendeert de Staatssecretaris nogmaals op de komst van het advies van de Gezondheidsraad over een beoordeling voor micro-organismen en endotoxinen uit veehouderijen

Vooruitlopende op het advies van de Gezondheidsraad is sinds 10 juli 2012 het RIVM rapport 609400004/2012 "Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden" openbaar. Dit rapport betreft een literatuuronderzoek wat is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ter ondersteuning van de GGD'en (zie onze overwegingen betreffende zienswijze 1 van brief A).

Ook het door de GGD Limburg-Noord uitgebrachte gezondsheidsadvies is geen reden om extra voorschriften inzake volksgezondheid aan dit bestuit te verbinden dan wel de vergunning te weigeren (zie onze overwegingen betreffende zienswijze 1 van brief A).

3) MER
Ten behoeve van beide projecten is gezamenlijk een MER opgesteld. Daarmee is niet voldaan aan de MER-verplichtingen, aangezien voor elk project afzonderlijk een MER had moeten worden opgesteld. Doordat de beide projecten grotendeels gezamenlijk zijn beoordeeld in de MER, is onvoldoende in kaart gebracht wat de milieugevolgen van de projecten afzonderlijk zijn. Er kunnen daarom onvoldoende conclusies worden getrokken ten aanzien van de milieugevolgen van de projecten afzonderlijk.
De MER is bovendien verouderd, aangezien deze dateert uit 2009 en zich in tussentijd tal van ontwikkelingen hebben plaatsgevonden, waar geen rekening mee is gehouden, zoals de intensieve veehouderijen die zich inmiddels gevestigd hebben aan de Losbaan 12 en 21 en andere nabijgelegen projecten, zoals de Floriade in 2012, het bedrijventerrein Trade Port Noord, het glastuinbouwgebied Californië, de uitbreiding van de veiling ZON Grubbenvorst, alsmede de verkeerstoename op de A73. Dit alles kan een aanmerkelijke invloed hebben op de bestaande toestand van het milieu, waarop de onderhavige inrichtingen invloed kunnen hebben, zoals de ammoniakbelasting, de geurhindersituatie, de geluidssituatie, de (volks)gezondheidaspecten, de fijn stof concentratie).

Overwegingen
Het maakt niet uit of er één of twee milieueffectrapportages zijn opgesteld voor twee inrichtingen, als de inhoud van het MER die beide inrichtingen maar goed beschrijft en in de vergunningen ook rekening wordt gehouden met de inhoud van het MER. In casu worden geen argumenten genoemd waaruit het tegendeel van het voorgaande zou moeten blijken.
De in het MER beschreven effecten zijn actueel en niet anders als er voor de beide inrichtingen ieder één afzonderlijke MER zou zijn gemaakt. De inhoud van het MER is actueel voor beide inrichtingen en in de vergunningen is rekening gehouden met de uitgangspunten van het MER, de daaruit voortvloeiende aanbevelingen en het toetsingsadvies van de m.e.r.-commissie.
Reclamanten miskennen overigens dat wij op basis van artikel 14.5, eerste lid van de Wm zelfs verplicht waren om één MER op te laten stellen, aangezien voor twee met elkaar samenhangende activiteiten, zoals die in casu, waaronder die uit dit besluit, één MER moet worden gemaakt. Het maken van één MER voor de beide inrichtingen was derhalve zelfs verplicht op basis van de Wm. Dat het MER inmiddels dateert uit 2009 doet niks af aan de deugdelijkheid van de rapportage en de onderbouwing van dit besluit. Het is onoverkomelijk dat er de nodige tijd zit tussen het MER en de Wm-vergunning.

In tegenstelling tot wat reclamanten beweren, dienen recente ontwikkelingen, die zich na het MER en het ontwerp van dit besluit hebben voorgedaan, afgewogen te worden tegen hetgeen middels dit besluit wordt vergund en niet andersom

4) Geur

In het ontwerpbesluit ten aanzien van Laagheide 9 baseert u zich voor wat betreft de geurhinderbeoordeling geheel op de V-stacksberekening uit de aanvraag. U neemt de rekenresultaten over, kennelijk zonder ze te controleren. Ze zijn in ieder geval niet juist. Diverse parameters zijn onjuist ingevoerd. De geurbelasting op de meest belaste woningen, in ieder geval Losbaan 43, overschrijdt, anders dan u stelt, dan ook de norm van 14 ou_E/m^3. Bovendien ontbreken ten onrechte 2 woningen in de berekeningen. De woningen Losbaan 42 en Losbaan 44 bevinden zich nog dichterbij dan Losbaan 43 en de andere wel berekende woningen. Het betreft geen agrarische bedrijfswoningen. De bewoners hebben geen binding met de varkensstal achter nr. 44, noch met enig ander agrarisch bedrijf. Het betreft dus twee burgerwoningen waarop de norm van 14 ou_E/m^3 van toepassing is. Gelet op de kortere afstand staat vast dat deze norm hier overschreden zal worden.

Ten aanzien van de Witveldweg 35 geeft u aan dat er verschillende toetsingskaders zijn (de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) voor de dierenverblijven met een norm van 14 ou_E/m^3 voor woningen buiten de bebouwde kom, de NER voor de slachterij, met een norm (grenswaarde) van 1,5 ou_E/m^3, en de NER-regeling voor GFT-compostering ook met een norm (grenswaarde) van 1,5 ou_E/m^3 (alle normen gelden als 98-percentiel-waarden). U stelt op basis hiervan een gemiddelde norm van 12 ou_E/m^3 voor de gehele inrichting voor woningen buiten de bebouwde kom.
In §5.9.8.3 van de considerans stelt u dat binnen de contour van 12,1 ou_E/m^3 geen woning van derden is gelegen. Dat is echter niet mogelijk, aangezien uitsluitend vanwege de bijdrage van de dierenverblijven u reeds een geurbelasting van 13 ou_E/m^3 berekent op de woning Witveldweg 33. Deze woning bevindt zich dus in ieder geval binnen de 12 ou_E/m^3 -contour vanwege de gehele inrichting.

Wanneer u besluit tot een gemiddelde norm voor de gehele inrichting vanwege de verschillende aspecten binnen de inrichting, kunt u niet de bijdrage van de dierenverblijven, die het grootste aandeel hebben in het ophogen van dat gemiddelde, buiten beschouwing laten. Overigens is het gemiddelde van 1,5, 1,5 en 14 niet 12, maar 5,7 ou_E/m^3. Die norm wordt evident overschreden op tal van omliggende woningen. Bovendien is het volstrekt niet acceptabel om de slachterij en de compostering en bio-energiecentrale niet tevens aan de veel strengere NER-normen te toetsen die hiervoor gelden. Dat levert onvoldoende bescherming. Volgens de NER geldt als uitgangspunt voor het voorkomen van hinder een waarde van 1 ge/m^3 als 99,5 percentiel. Een geurconcentratie van 3 ge/m^3 als 98-percentiel (overeenkomend met 1,5 ou_E/m^3) mag ter plaatse van de te beschermen objecten in ieder geval niet worden overschreden. Onderzoek of deze bedrijfsonderdelen voldoen aan de afzonderlijke normen had niet achterwege mogen blijven zeker niet nu zelfs de geringste aanwijzing dat daaraan voldaan kan worden, ontbreekt. Indien niet aannemelijk is dat de normen haalbaar zijn, dient de vergunning geweigerd te worden. In ieder geval dient u, indien geen weigering volgt, een geurnorm in de voorschriften op te nemen. Dit steekt te meer nu als algemeen uitgangspunt heeft te gelden dat bij een geurconcentratie van 10 ge/m^3 als 98-percentiel (overeenkomend met 5 ou_E/m^3) er zonder meer van kan worden uitgegaan dat de bevolking ernstige geurhinder ondervindt (zie o.a. Herziene nota stankbeleid). Een hoog niveau van bescherming van het milieu is dan dus niet gegarandeerd. Vergunningverlening is strijdig met de Wet milieubeheer.
De V-stacks berekening voor de dierenverblijven klopt bovendien niet. De verticale uittredesnelheid vooral van de vleeskuikens is niet in overeenstemming met het aantal dieren en de het in de berekening vermelde oppervlak van de ventilatoren. Dit oppervlak is bovendien niet terug te vinden op de staltekening, dus het is niet duidelijk of het juist is.

Op basis van het oppervlak van de ventilatoren en het aantal dieren zou een veel te hoge verticale uittredesnelheid berekend worden, die absoluut niet realistisch is. Ook de precieze ligging van de luchtwassers is niet duidelijk. Gevreesd moet dan ook worden voor een niet realistische aanvraag en een veel hogere geurbelasting dan waarvan wordt uitgegaan.

Overwegingen

Toetsingskader inrichting
Bij een inrichting waar geuremissie plaatsvindt moet de totale geurbelasting van de inrichting getoetst worden aan de van toepassing zijn de geurnorm. Indien in een inrichting meerdere, verschillende geurbronnen zijn, is het gebruikelijk om de totale geuremissie van de inrichting te toetsen aan een **gewogen gemiddelde** geurnorm. In het ontwerp besluit is per ongeluk getoetst aan het gewogen gemiddelde van het NGB (inclusief de varkensstallen van Heideveld). N.a.v. de zienswijze is door ons het gewogen gemiddelde bepaald van alleen de activiteiten van de inrichting Kuijpers en zijn door ons (bureau HMAO) nieuwe verspreidingsberekeningen uitgevoerd met PLuimPlus.
Uit de nieuw uitgevoerde verspreidingsberekeningen volgt dat binnen de contour van 2,5 ou_E/m^3 geen woningen uit de bebouwde kom zijn gelegen. Binnen de contour van 9,9 ou_E/m^3 zijn geen woningen gelegen (zie de aangepaste paragraaf 5.9.6 van het besluit). De rapportage van de uitgevoerde verspreidingsberekeningen ligt met het besluit en de overige bescheiden ter inzage.

Toetsingskader dierverblijven
De Wet geurhinder en veehouderij vormt sinds 1 januari 2007 het toetsingskader voor vergunningverlening als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. Voor toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij is de geurbelasting t.g.v. de dierverblijven bepaald met het model V-stacks. Door appellant wordt gesteld dat de V-stacks berekening onjuist is omdat met name de verticale uittredesnelheid niet realistisch is en dat de gebruikte oppervlakken van de ventilatoren niet terug te vinden zijn op de staltekening en dus niet gecontroleerd kunnen worden. In bijlage 7 van de aanvulling op de Mer zijn weerstandsberekeningen opgenomen die aantonen dat de gebruikte uittredesnelheid wel haalbaar is (zie ook paragraaf 4.1.5 van het besluit). In bijlage 7 van de aanvraag zijn dimensioneringsplannen opgenomen waarin voor de luchtwassers van de stallen de oppervlakken zijn weergegeven. Hieruit volgt dat voor de berekening met V-stacks de juiste invoergegevens zijn gebruikt. Door ons bureau HMAO zijn de V-stacks berekeningen gecontroleerd. Voor de woning Witveldweg 33 wordt een geurbelasting als gevolg van de dierverblijven berekend van 12,8 ou_E/m^3.
De rapportage van de uitgevoerde V-stacks berekeningen ligt met het besluit en de overige bescheiden ter inzage.

Verschillen V-stacks versus PLuimPlus
De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor geur vanwege dierenverblijven van veehouderijen bij vergunningverlening. Voor toetsing van veehouderijbedrijven aan de Wgv wordt gebruikt gemaakt van het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning. In de ministeriële regeling bij de Wet geurhinder en veehouderij, de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) is het gebruik van V-Stacks vergunning verplicht gesteld (artikel 2, lid 1 Rgv). Voor het toetsen van geur vanuit dierenverblijven mogen geen andere verspreidingsmodellen worden gebruikt.

De geurbelasting in de omgeving (alle geurbronnen, dus niet alleen de pluimveehouderij maar ook de slachterij, de AWZI en de WWK) dient volgens de NeR berekend te worden met behulp van het Nieuw Nationaal Model (NNM) in de vorm van de meest recente versie van KEMA STACKS of PLuimPlus.

V-Stacks vergunning is afgeleid van het Nieuw Nationaal Model (NNM). Het V-Stacks rekenhart is direct afgeleid van het NNM rekenhart. De basis, het bi-Gaussiche pluimmodel en de turbulentie- en grenslaaghoogte bepaling uit de meteoparameters, is identiek. Ook de pluimhoogte stijging wordt in het uur-voor-uur –rekenprincipe op gelijke manier bepaald.

Naast overeenkomsten zijn er ook verschillen met de NNM berekening (KEMA STACKS of PLuimPlus). De meest opvallende verschillen zijn de invoer- en keuze mogelijkheden. In onderstaande tabel is een opsomming gegeven van afwijkingen die tot verschillen in uitkomst kunnen leiden.

	V-Stacks	NNM-rekenen
Gebouwmodule	Beperkte gebouwmodule	Wel gebouwmodule
Meteo	Meteo 1995-1999 20% van de uren	Laatste 5 of 10 jaar Alle uren
	Eindhoven of Schiphol	Plaatsafhankelijke meteo
Roosterafstand	Grofmazig	Fijnmazig

Gebouwmodule
Een van de keuze mogelijkheden van NNM die niet is overgenomen in V-Stacks maar die wel tot verschillen aanleiding geeft, is de gebouwmodule. NNM biedt de gebruiker de mogelijkheid om per bron één zuiver blokvormig gebouw gedetailleerd (lengte, breedte, hoogte en oriëntatie gebouw) in te voeren. In de verspreidingsberekening wordt dan voor die bron het effect van het gebouw op de verspreiding meegenomen. In het model gebeurt dit door een deel van de pluim op te laten mengen in het zog achter het gebouw hetgeen op korte afstand van de bron tot hoge concentraties aanleiding kan geven, en bij de woningen tot een lagere concentratie.
Omdat het de verwachting was dat het voor de vele agrarische bronnen voor V-Stacks lastig zou zijn om de complete reeks benodigde gebouwparameters te achterhalen en rekentijd te besparen is gekozen om de NNM-gebouwmodule niet over te nemen in V-Stacks. In plaats daarvan heeft het model een eenvoudige één-dimensionale relatie voor gebouw- en emissiepunthoogte.

Meteobestanden en selectie
V-Stacks rekent, net zoals het NNM destijds voorschreef voor prognostisch rekenen met de meteo voor de jaren 1995-1999. Om rekentijd te besparen rekent V-Stacks niet chronologisch alle 43.800 uren van deze vijf jaar door maar is er een random selectie van uren gemaakt. In V-stacks vergunning staat het rekenpercentage vast (20%), dit kan nergens veranderd worden.
De NNM-meteo bestanden worden jaarlijks aangepast waarbij de gemeten meteo van het afgelopen jaar wordt toegevoegd aan de bestanden. Voor de NNM berekening is de meteo gekozen van 2006-2010.

Een ander belangrijk verschil tussen V-Stacks en NNM-rekenen is de meteo. De meteorologische omstandigheden beïnvloeden de verspreiding van geur en de geurbelasting. V-Stacks vraagt de gebruiker om te kiezen tussen de meteorologie van Eindhoven en Schiphol. Het NNM werkt met plaatsafhankelijke meteo die door inter-/extra-polatie uit de E&S-meteobestanden wordt bepaald. Op deze wijze worden voor een specifieke locatie meer representatieve meteorologisch gebruikt voor de berekening dan wanneer de metingen van Schiphol of Eindhoven sec worden gebruikt.

Roosterafstand
Bij V-Stacks is het niet mogelijk om de roosterafstand (aantal rekenpunten) in te voeren. Bij NNM is dit wel mogelijk. Door te kiezen voor een groot aantal receptorpunten (kleine roosterafstand tussen rekenpunten) is het mogelijk om voor geurgevoelige objecten vlakbij de bron de geurbelasting nauwkeuriger te berekenen.

Voor de geurgevoelige objecten heeft de provincie Limburg, bureau Advies en Onderzoek verspreidingsberekeningen voor alleen de pluimveehouderij uitgevoerd met zowel V-Stacks als met PluimPlus. De invoergegevens zijn voor beide modellen gelijk gehouden. Hieruit blijkt dat de geurbelasting t.g.v. de stallen bepaald met PLuimPlus lager is dan de geurbelasting die is bepaald met V-stacks. De verschillen zijn te verklaren door de eerder genoemde verschillen in de modellen.
De rapportage van de uitgevoerde verspreidingsberekeningen ligt met het besluit en de overige bescheiden ter inzage.

In het besluit is voor toetsing van de geurbelasting t.g.v. de stallen aan de Wet geurhinder en veehouderij, zoals verplicht door de Wet, gebruik gemaakt van het programma V-stacks.
Voor toetsing van de geurbelasting van de gehele inrichting (incl. bio-energiecentrale) is, zoals voorgeschreven in de NeR, gebruik gemaakt van de resultaten berekend met het NNM in de vorm van de meest recente versie van PLuimPlus.

5) Geluid
Omtrent Laagheide 9 stelt u in de considerans dat het bedrijf in de representatieve bedrijfssituatie (RBS) kan voldoen aan de richtwaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde. Toch schrijft u ruimere geluidsvoorschriften voor, tot 33 dB(A) in de nachtperiode bij de woning Losbaan 42. Gelet op de motivering biedt dit onnodig veel geluidsruimte en daardoor onvoldoende bescherming.

Er zijn bovendien 2 akoestische rapportages opgesteld, die sterk van elkaar afwijken. U schijnt zich te baseren op het niet ter inzage gelegde rapport van G&O consult van 24 februari 2011. Door Arcadis is op 29 juni 2010 echter ook een akoestisch rapport opgesteld voor zowel de inrichting Laagheide 9 als Witveldweg 35. Volgens dit akoestisch rapport heeft het bedrijf Laagheide 9 echter veel meer geluidruimte nodig, tot wel 45 dB(A) etmaalwaarde. Gelet hierop zou sprake zijn van een verkapte weigering. Deze geluidsbelasting is bovendien in ieder geval aanmerkelijk hoger dan de richtwaarde en dan het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Mede gelet hierop dient u kritisch te bekijken of de aannames in het rapport van G&O wel realistisch zijn. Het ziet er sterk naar uit dat de onderhavige locatie vanwege de geluidsbelasting niet geschikt is voor een dermate grote inrichting.

Ook het voorschrift voor de maximale geluidsniveaus (8.3) sluit niet aan op uw motivering. Met name in de nachturen geeft het veel ruimere waarden dan de volgens de motivering benodigde waarden (nodig = 40 dB(A), toegestaan is maximaal 55 dB(A)).

Op voorhand neemt u met betrekking tot beide inrichtingen ook aan dat er zich geen tonale geluiden - voordoen. Het is echter bekend dat laadliften veelal tonaal geluid veroorzaken. In het akoestisch rapport van G&O voor Laagheide 9 wordt nota bene bevestigd dat de laadlift tonaal geluid veroorzaakt {§ 3.2). Men rekent echter slechts met 1/8 deel van de laadtijd omdat de laadlift slechts gedurende dat gedeelte van de tijd in gebruik zou zijn. Dat is onjuist. De straffactor moet over de gehele periode dat wordt geladen en gelost in rekening worden gebracht. Verwezen zij naar uitspraak 200701877/1 en met name naar de in die kwestie uitgebrachte StAB-adviezen, waarin dit expliciet is gesteld.

Ook overigens is in het akoestisch rapport niet met alle relevante geluidsbronnen voldoende rekening gehouden. Zo is de geluidsemissie van de WKK-motor onrealistisch laag gesteld op 80 dB(A). In het rapport van Arcadis is het bronvermogen maar liefst 14 dB(A) hoger! (94 dB(A)). Niet duidelijk is hoe men op de waarde 80 dB(A) komt. De wasplaats ontbreekt geheel als geluidsbron bij G&O. Geluidsbronnen vanwege diverse laad- en losactiviteiten zijn bij G&O belangrijk lager ingeschat dan door Arcadis. Rijbewegingen met een tractor ontbreken geheel bij G&O. Dit is niet realistisch bij een dergelijk bedrijf.

Omtrent Witveldweg 35 verwijst u naar een referentieniveaumeting die niet ter inzage ligt. Niet blijkt dat het referentieniveau van het omgevingsgeluid zowel in de dag- als de avond- als ook de nachtperiode is onderzocht, noch dat het bij alle relevante woningen aan de Witveldweg is onderzocht. Niet blijkt dan ook dat het referentieniveau van het omgevingsgeluid bij alle relevante woningen zodanig hoog is, dat dit de met name in de nachtperiode hoge door u in het ontwerpbesluit in voorschrift 9.2 voorgestelde geluidsnormen rechtvaardigt.

Overwegingen

Een besluit dient gebaseerd te zijn op het akoestisch rapport dat bij de aanvraag om een milieuvergunning is gevoegd. In dit rapport dienen wel de uitgangspunten in acht genomen te zijn die uit het MER – akoestisch onderzoek naar boven zijn gekomen (BBT-technieken en een zo akoestisch gunstig mogelijk inrichting van het terrein).
Bij agrarische activiteiten in buitengebeid wordt als richtwaarde voor de omgeving in principe uitgegaan van 40-35-30 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Dit is tevens het minimum te vergunnen niveau. Lagere waarden hebben geen zin omdat de van nature voorkomende geluiden al gauw op deze 40-35-30 dB(A) uitkomen. Als deze richtwaarden niet kunnen worden gehaald is het uitgangspunt om zo dicht mogelijk bij het referentieniveau van het omgevingsgeluid te gaan zitten, waarbij de te vergunnen waarden doorgaans worden afgerond op een veelvoud van 5.

In §5.8.2 van de considerans van het ontwerpbesluit wordt ingegaan op de normstelling voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$). Daarbij is aangegeven dat de gehanteerde normstelling is gebaseerd op het referentieniveau van het omgevingsgeluid.
In het kader van de MER- en vergunningprocedure heeft ons bureau Handhaving Monitoring Advies en Onderzoek (HMAO) geluidmetingen- en berekeningen uitgevoerd teneinde het referentieniveau van het omgevinggeluid vast te stellen. De resultaten van deze geluidmetingen- en berekeningen zijn vastgelegd in het rapport met de titel "Referentieniveau geluid omgeving Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB) Grubbenvorst" (kenmerk G10015JV van mei 2010). Op basis van dit rapport leiden wij een referentieniveau van het omgevinggeluid af van 50, 45 en 40 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

De akoestische situatie van de inrichting is vastgelegd in de bij vergunningaanvraag ingekomen aanvullende gegevens van 25 februari 2011 (rapportnr. 3076ao0110 van 24 februari 2011). Dit rapport heeft gewoon ter inzage gelegen met alle andere relevante stukken. Zoals opgemerkt door reclamanten is het inderdaad zo dat bij het door Arcadis opgestelde MER een ander akoestisch onderzoek heeft gezeten (rapportnr. 110502.201295.004B van 29 juni 2010) met andere uitgangspunten. Echter hierbij moet niet worden vergeten dat de insteek van het akoestisch rapport bij het MER anders is dan het akoestisch rapport bij de vergunningaanvraag. Allereerst is sowieso relevant dat voor het MER de geluidbelasting van het concept NGB als geheel naar de omgeving inzichtelijk is gemaakt en dat uiteindelijke de beide inrichtingen (Heideveld en Kuijpers) apart zullen worden vergund. Daarbij zijn in het akoestisch rapport behorende bij het MER meer alternatieven beschouwd om daaruit het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) te kunnen selecteren. Daarin kan ook gekeken worden naar een

vanuit akoestisch oogpunt zo gunstig mogelijke geluidbelasting naar de omgeving. Uiteindelijk worden gedurende zo'n traject (van MER naar uiteindelijke indienen vergunningaanvraag) de plannen steeds concreter en worden de definitieve keuzes gemaakt over de bouw van inrichting en de daarbij behorende geluidsbronnen en uitgewerkt in een gedetailleerd akoestisch rapport.

Gelet op bovenstaande is het dus niet vreemd dat er verschillen zitten in de beide akoestische rapporten en de daarin gehanteerde aannames en berekende geluidbelastingen bij woningen.

Het bij de vergunningaanvraag toegevoegde akoestisch onderzoek is uitgevoerd overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai uitgave 1999' en beschouwt de representatieve bedrijfssituatie (RBS). Uit het akoestisch onderzoek volgt dat in de representatieve bedrijfssituatie (RBS) bij de meest geluidbelastende gevels van de maatgevende woningen het referentieniveau van 50, 45 en 40 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode kan worden gerespecteerd.

In tegenstelling tot reclamanten zijn wij van mening dat alle relevante stukken met betrekking tot het milieuaspect geluid op een correcte wijze ter inzage hebben gelegen.

6) Fijn stof
Hoewel u in de considerans van beide ontwerpbesluiten aangeeft dat de afwezigheid van een woning onvoldoende motivering is om de fijn stof immissie op een bepaald punt niet te beoordelen, beperkt u de beoordeling toch tot een aantal omliggende woningen. Daarbij gaat u er aan voorbij dat mogelijke overschrijdingen van de normen voor fijn stof ook kunnen optreden op andere plekken buiten de inrichting, bijvoorbeeld in de tuinen bij woningen.

Overwegingen
In § 5.9.3 van de considerans wordt ingegaan op de Wet luchtkwaliteit, waarbij aandacht is besteed aan de uitgevoerde verspreidingsberekeningen voor de componenten fijn stof en stikstofdioxide.

Uit de in de vergunningaanvraag uitgevoerde verspreidingsberekeningen (zie bijlage 9 aanvraag en bijlage 20 van het Mer) blijkt inderdaad dat alleen is getoetst bij de maatgevende woningen in de directe omgeving van Kuijpers. Verder zullen wij onderstaand motiveren waarom andere plaatsen buiten de inrichting van Kuijpers onroerend goed BV zijn uitgezonderd op basis van het toepasbaarheidsbeginsel en het blootstellingscriterium.

TOEPASBAARHEIDSBEGINSEL
Bij het toepasbaarheidsbeginsel gaat het voornamelijk om de toegankelijkheid van plaatsen. De luchtkwaliteit hoeft niet beoordeeld te worden op:

a. locaties die zich bevinden in gebieden waartoe leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is, en/of;
b. terreinen waarop een of meer inrichtingen zijn gelegen, waar bepalingen betreffende gezondheid en veiligheid op arbeidsplaatsen als bedoeld in artikel 5.6, tweede lid, van toepassing zijn, en/of;
c. de rijbaan van wegen en de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang tot de middenberm hebben.

<u>Voor het publiek ontoegankelijk en geen vaste bewoning</u>
Ontoegankelijk voor het publiek zijn terreinen die niet geschikt of bedoeld zijn voor menselijke toegang. Wanneer het publiek een locatie niet kan betreden, omdat die is bebouwd of afgesloten door een hek of water is er sprake van een voor het publiek ontoegankelijk terrein en hoeft de luchtkwaliteit daar niet

bepaald te worden, omdat daar geen sprake zal zijn van blootstelling van mensen. Ook water dat niet bevaren kan worden is niet voor het publiek toegankelijk. Dit geldt ook wanneer het verboden terrein is. Wanneer ergens een bordje staat met verboden toegang kan dat extra aangeven dat er sprake is van een voor het publiek ontoegankelijke plek. Alleen een bordje plaatsen is echter niet voldoende, het terrein moet in de praktijk al niet geschikt of bedoeld zijn voor menselijke toegang. Een bordje plaatsen op bijvoorbeeld een recreatief wandelpad zorgt er dus niet voor dat er op grond van toegankelijkheid niet meer getoetst hoeft te worden aan luchtkwaliteit. Een wandelpad is namelijk geschikt en bedoeld voor het publiek. De blootstellingsduur zal in zo'n geval bepalend zijn of op daar ook daadwerkelijk getoetst moet worden.

De in de omgeving van Kuijpers gelegen akkers, weilanden en afgeschermde natuurgebieden zijn uitgesloten van toetsing omdat ze niet voor publiek toegankelijk zijn (akkers en weilanden) of de verblijftijd per persoon te kort is (weg, wandelpad en bos).

Terreinen met één of meer inrichtingen waar arbo-regels gelden
Op het terrein van de inrichting (inclusief de eigen bedrijfswoning) waar de luchtverontreiniging ontstaat, wordt de luchtkwaliteit niet getoetst. Dat wordt beschouwd als terrein van de inrichting. Dat geldt ook voor bedrijfsterreinen of bij bijvoorbeeld bedrijfsverzamelgebouwen.

De rijbaan van wegen en de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang hebben tot de middenberm
De rijbaan met de daarop aanwezige weggebruikers valt buiten het toetsingskader. Dat heeft tot gevolg dat ook een fietspad dat onderdeel van de rijbaan is, niet getoetst hoeft te worden. De stoep is geen onderdeel van de rijbaan. Fietspaden buiten de rijbaan en stoepen kunnen dus op grond van dit artikel niet worden uitgesloten van toetsing. Of er in de praktijk ook daadwerkelijk toetsing relevant is op deze plaatsen zal afhangen van de blootstellingsduur.
De middenberm van wegen wordt ook uitgesloten van toetsing, tenzij voetgangers normaliter toegang hebben tot de middenberm. Toegankelijke middenbermen zijn bijvoorbeeld oversteekplaatsen of ov-haltes. Ook hier geldt dat in de praktijk de blootstellingsduur bepalend zal zijn of er op zo'n plek getoetst moet worden. In dit soort gevallen zal het daarom werkbaarder zijn om eerst naar de blootstelling te kijken en dan pas naar toegankelijkheid.

BLOOTSTELLINGSCRITERIUM
De luchtkwaliteit moet alleen bepaald (gemeten of berekend) worden op plaatsen waar de blootstelling significant is. Bij toetsing van de gevolgen van een project aan de luchtkwaliteitseisen is dus van belang dat de plaatsen waar significante blootstelling plaatsvindt, worden bepaald. Daarvoor moet eerst duidelijk zijn wat significant is of niet.
De luchtkwaliteit wordt bepaald op plaatsen waar de bevolking 'kan worden blootgesteld gedurende een periode die in vergelijking met de middelingstijd van de betreffende luchtkwaliteitseis significant is'. Hieruit blijkt dat *de duur van de periode dat iemand (1 individu) gemiddeld wordt blootgesteld* bepalend is voor de vraag of de luchtkwaliteit dient te worden beoordeeld. Er wordt daarbij verder geen onderscheid gemaakt naar de gevoeligheid van groepen of de aard van het verblijf. De grenswaarden zijn opgesteld ten behoeve van de gezondheid van de gehele bevolking.

Met 'Significant in vergelijking met de middelingstijd van de grenswaarde' wordt bedoeld:
Het gaat daarbij om de blootstelling gedurende een periode, die in vergelijking met de middelingtijd van de grenswaarde (jaar, etmaal, uur) significant is. Voor fijn stof heb je te maken met een daggemiddelde en een jaargemiddelde grenswaarde. Daarbij is relevant voor fijn stof dat als de daggemiddelde

grenswaarde wordt overschreden, de jaargemiddelde norm ook wordt overschreden. De daggemiddelde grenswaarde is daarmee bepalend. Voor fijn stof geldt dan ook een middelingtijd van een dag en moet de verblijftijd vergeleken worden met een dag. Bij stikstofdioxide heb je te maken met een jaargemiddelde en een uurgemiddelde norm.
Uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) komt naar voren dat een overschrijding van de uurgemiddelde norm (vrijwel) niet voorkomt. In de praktijk zal een bepaling van de plaatsen waar significante blootstelling in vergelijking met een uur plaatsvindt, dus vaak niet nodig zijn. Overschrijdingen van het jaargemiddelde komen vaker voor, maar hoeven alleen bepaald te worden op plaatsen waar de verblijfstijd significant is in vergelijking met een jaar.

*Significant ten opzichte van de middelingstijd van een **jaar***
In de omgeving van Kuijpers onroerend goed BV is geen sprake van overige voor wonen bestemde gebouwen (bijv. woonboten), kinderopvang, scholen, verzorgings- en bejaardenhuizen, revalidatie-instellingen en overige gebouwen (niet zijnde (hoofdzakelijk) een werkplek), waar sprake is van een langdurig verblijf door personen waardoor deze meegenomen moeten worden bij de beoordeling van de luchtkwaliteit.

*Significant ten opzichte van de middelingstijd van een **dag (etmaal)***
In de omgeving van Kuijpers onroerend goed BV is geen sprake van recreatiewoningen en campings, sport- en recreatieterreinen, buitenzwembaden, speelplaatsen, speelweiden en speeltuinen, parken, pretparken en dergelijke, havens voor recreatievaartuigen en badinrichtingen in oppervlaktewater als bedoeld in de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) waardoor deze meegenomen moeten worden bij de beoordeling van de luchtkwaliteit.

Door reclamanten is aangegeven dat de luchtkwaliteit alleen is beoordeeld bij de woningen en dat voorbij wordt gegaan dat overschrijdingen ook kunnen optreden op andere plekken buiten de inrichting, bijvoorbeeld in de tuinen bij woningen. Een bij een woning gelegen tuin is significant ten opzichte van de middelingstijd van een dag. Zoals door reclamanten terecht is opgemerkt is bij de ligging van de rekenpunten bij woningen niet specifiek aangegeven of het hier gaat om de gevel of de tuin bij een woning. Echter naar onze mening is deze specificatie ook niet relevant, omdat de bij de rekenpunten berekende maximale bijdrage van Kuijpers zodanig laag is dat zondermeer bij zowel de gevel als ook de voor- en achtertuin van de woning kan worden voldaan aan de in bijlage 2 van de Wet milieubeheer vastgelegde daggemiddelde grenswaarde voor fijn stof.

*Significant ten opzichte van een middelingstijd van een **uur***
In de omgeving van Kuijpers onroerend goed BV is geen sprake van stations en haltes voor openbaar vervoer, parkeerterreinen, rustplaatsen langs de snelweg en andere weggebonden activiteiten (tanken, pech onderweg), winkels en andere daarmee vergelijkbare commerciële activiteiten, de berm bij wegen, langs en op het water (anders dan in de Whvbz aangewezen plaatsen) en vaarwegen en (zee)havens) waardoor deze meegenomen moeten worden bij de beoordeling van de luchtkwaliteit.

7) Ammoniak
U toetst slechts aan de beste beschikbare technieken in combinatie met de Beleidslijn IPPC-omgevingstoets en art 4 tot en met 7 van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). U gaat echter voorbij aan art, 3 lid 4 Wav. Nu beide inrichtingen betrekking hebben op een MER-plichtig bedrijf, dient daarnaast ook rekening gehouden te worden met de uitkomsten van de MER. Daaruit volgt dat er voor beide inrichtingen wel degelijk mogelijkheden zijn om een verdere reductie van ammoniakemissies te

bewerkstelligen. In het MMA is de ammoniakemissie immers fors lager (bij het varkensbedrijf 4.642 kg per jaar in plaats van de 14.729,55 kg die u voornemens bent te vergunnen).

Overwegingen
Door reclamanten wordt gesteld dat slechts is getoetst aan de beste beschikbare technieken in combinatie met de Beleidslijn IPPC-omgevingstoets en art 4 tot en met 7 van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Naar de mening van reclamanten wordt voorbij gegaan aan artikel 3 lid 4 van de Wav, omdat uit dit artikel volgt dat rekening moet worden gehouden met de uitkomsten van het MER waaruit blijkt dat een verdere reductie van de ammoniakemissie haalbaar is.

In paragraaf 5.9.5.1 van de considerans wordt uitgebreid ingegaan op de toetsing van het milieuaspect ammoniak in relatie tot de dierverblijven. In hoofdstuk 5 van het MER wordt beschreven hoe tot de locatiekeuze tot stand is gekomen en welke stalsystemen (en uitvoeringen daarvan) zijn beschouwd om te komen tot het voorkeursalternatief (VKA). De keuze voor het stalsysteem voor de inrichting Kuijpers onroerend goed BV is gebaseerd op het samenbrengen van de hele keten op één locatie (vermeerdering, broederij, mesten van kuikens, slachterij en verwerking), een daarbij passende omvang (dieraantallen) en de beschikbare ruimte. Bij de keuze voor het VKA is zeer nadrukkelijk geoptimaliseerd op het gebied van de emissies (geur, ammoniak, fijn stof), de geurbelasting (uitvoering van de stallen) en de landschappelijke inpassing. Uit het MER blijkt dat er voor het pluimveebedrijf geen alternatieven zijn behalve het beschreven en aangevraagde VKA. Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Kuijpers.

8) Directe ammoniakschade
U wijst er in de considerans van de inrichting Witveldweg 35 op dat er zich binnen 25 meter van de rand van de stallen een deel van de teeltgronden van de firma Coenders BV bevindt, waar rozen geteeld worden. U stelt echter dat het rapport Stallucht en Planten rozen niet aanwijst als te beschermen gewassen. Dat is onjuist. Het betreft hier tuinbouwgewassen. Ten aanzien van tuinbouwgewassen stelt het rapport een minimale afstand van 25 meter. Aangezien deze afstand niet gehaald wordt, dient de vergunning Witveldweg 35 geweigerd te worden.

Daar komt nog bij dat de genoemde afstand in het rapport als een absoluut minimum wordt gepresenteerd. Het rapport stelt immers dat er tussen deze minimumafstand en curve b uit de grafiek 8 in het rapport, een reële kans op beschadiging bestaat. Op grond van de in het rapport gepresenteerde gegevens is de grootte van die kans niet aan te geven. Daarbij dient bedacht te worden dat het een zeer gedateerd rapport is en dat het in casu om een zeer grote inrichting gaat. De ammoniakemissie is in het rapport uitgedrukt in mestvarkenseenheden-ammoniak (MEA). Een mestvarkenseenheid-ammoniak komt overeen met de ammoniakemissie van een mestvarken in traditionele huisvesting met een ammoniakemissie van 2,5 kg per dier. De onderhavige inrichting komt dus overeen met 3839 / 2,5 = 1538 MEA. Curve b geeft dan een afstand van ongeveer 180 meter. Dat betekent dat tot op ongeveer 180 meter afstand met een reële kans op beschadiging van de rozen rekening gehouden moet worden.

Van het rapport is in 1996 een update gemaakt: "Effecten van ammoniak op planten in de directe omgeving van stallen. Update van een risico-schatting". Dit rapport is als toetsingskader niet geaccepteerd omdat er geen afweging in is gemaakt ten aanzien van welke schade nog aanvaardbaar kan worden gevonden. Dit neemt niet weg dat ook op basis van dat rapport moet worden geconcludeerd dat bij de onderhavige inrichting tot een aanzienlijk grotere afstand rekening moet worden gehouden met directe ammoniakschade. Inmiddels is ook dat rapport gedateerd.

Gelet echter op de bekende informatie staat het voorzorgbeginsel er absoluut aan in de weg om de onderhavige vergunning zonder nader onderzoek te verlenen.

Overwegingen
Zoals in het besluit verwoord is uit uitspraken van de Raad van State gebleken dat het kader voor de beoordeling van directe ammoniakschade nog steeds wordt gevormd door het rapport "Stallucht en planten 1981". Rozen worden in het betreffende rapport niet genoemd als te beschermen planten. Uit de uitspraak van de Raad van State 200901260/1/M2 van 18 november 2009 volgt dat gewassen die niet worden genoemd in het betreffende rapport geen bescherming behoeven voor directe ammoniakschade.

9) Covergister
Niet is veiliggesteld dat de coproducten voor de covergister aan de Witveldweg 35 allen op de positieve lijst van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet voorkomen. Zo ontbreekt flotatieslib van plantaardige salades op de positieve lijst, evenals slib uit de afvalwaterbehandeling van plantaardige salades. Niet is derhalve veiliggesteld dat ten allen tijde het digestaat niet als afvalstof is aan te merken. U heeft het afvalstoffenrecht daarom ten onrechte niet van toepassing verklaard op het digestaat.

De Handreiking co-vergisting van mest adviseert dat de PR 10^{-6} contour niet buiten de grens van de inrichting komt te liggen. In casu is niet duidelijk of daaraan voldaan wordt.

Er is geen voorschrift dat het weren van ontstekingsbronnen in de omgeving van de biogasopslag regelt, zoals is aanbevolen in de Handreiking.

De Handreiking adviseert voorts mede ter vermindering van externe risico's vanwege het hoog giftige zwavelwaterstof (H_2S) bij ontwerp van de installatie te specificeren welk H_2S-gehalte verwacht wordt, en welke maatregelen getroffen worden ter vermindering van dit gehalte. Onderdeel van de maatregelen moet minimaal zijn dat in de vergistingstank ontzwaveling wordt toegepast. Daarbij moet verzekerd zijn dat zolang het vergistingsproces loopt, er altijd ontzwaveld wordt, ook bij storingen of incidenten. De vorming van zwavelwaterstof kan worden voorkomen door zo min mogelijk zwavelhoudende stoffen toe te voegen. Bij de selectie van co-substraten moet er aandacht zijn voor het zwavelgehalte van de co-substraten. Co-substraten met een relatief hoog zwavelgehalte zoals koolsoorten en eiwitrijk materiaal moeten gedoseerd worden toegevoegd. Hoewel in § 5.9.4 van de considerans over dit onderwerp wordt gesproken, ontbreken de hierboven genoemde maatregelen.

Overwegingen
In voorschrift 5.10 van het besluit is een limitatieve lijst opgenomen van coproducten die mogen worden meevergist is het covergistingsproces. Alle door ons toegestane stoffen staan op de positieve lijst. Flotatieslib van plantaardige salades en slib uit de afvalwaterbehandeling van plantaardige salades behoren ons inziens tot categorie C2 onder 5 "Reststof die is vrijgekomen bij de fabrieksmatige productie van uitsluitend de voedingsmiddelen salades, sauzen en quiches en die bestaat uit slib na fysisch chemische zuviering van afvalwater door flocculatie en flotatie (voedingsmiddelen flotatieslib).

Bij de beoordeling van de risico's voor de externe veiligheid is gebruik gemaakt van de RIVM-documenten "Veiligheid grootschalige productie van biogas" en "Effect- en risicoafstanden bij de opslag van biogas" Hieruit volgt dat de afstand tot de plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} per jaar voor een grootschalige installatie gelijk is aan maximaal 50 meter gemeten vanaf het midden van de gasopslag/vergister. Deze (beperkte) afstand geldt voor grootschalige installaties (tot 4000 m^3) met biogas waarvan het H_2S-gehalte maximaal 1 vol% is.

Dit is het geval bij de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V. De kleinste afstand tussen de inrichtingsgrens en een het midden van een (na)vergister is volgens de tekening uit de aanvraag 50 meter. De PR-contour bevindt zich hiermee volledig binnen de grens van de inrichting. Er zijn geen woningen of andere kwetsbare objecten gelegen binnen de PR-contour.

Omdat binnen de gehele inrichting een rook- en vuurverbod geldt was het voorschrift voor het weren van ontstekingsbronnen in de omgeving van de biogasopslag in eerste instantie niet opgenomen. Voor de volledigheid is een voorschrift (voorschrift 8.20a) hiervoor toegevoegd aan het besluit.

De biologische ontzwaveling wordt zoals gebruikelijk uitgevoerd door een geringe luchtinjectie (4-6%) van de biogasproductie onder de kapconstructie van de (na)vergisters. Hierbij wordt het gehalte aan zwavelwaterstof (H_2S) in elk geval gereduceerd tot beneden 250 ppm. Dit is niet expliciet aangegeven in de aanvraag. In het besluit is een maximumnorm opgenomen voor het gehalte aan H_2S. Hiervoor is tevens een meetverplichting opgenomen. Omdat er een maximum is gesteld aan gehalte H_2S achten wij het niet nodig om een beperkingen op te leggen voor hoeveelheden toe te voegen zwavelrijk cosubstraat. Verder is voorgeschreven dat de ontzwaveling en de fakkel moeten kunnen blijven draaien bij storingen en stroomuitval.

10) Procedureel
Ook procedureel zijn er gebreken. Diverse relevante stukken, waaronder het al genoemde akoestisch rapport van G&O, zijn niet op de juiste wijze ter inzage gelegd. Ook een akoestisch rapport specifiek over Witveldweg 35 ontbreekt. De referentieniveaumetingen waarnaar wordt verwezen, ontbreken ook. Diverse andere gegevens als situatieschets, staltekeningen, geurberekeningen/-onderzoek zijn niet elektronisch ter inzage gelegd. Belangen van Wakker Dier en mogelijk derden zijn daardoor geschonden en/of kunnen daardoor geschonden zijn.

Overwegingen
Naar onze mening hebben alle relevante stukken (MER, vergunningaanvraag en aanvullende gegevens) op de juiste wijze ter inzage gelegen bij de gemeente Horst a/d Maas en de provincie Limburg. Voor de daadwerkelijke inzage van deze stukken zal men zich dus moeten wenden tot de gemeente Horst a/d Maas en de provincie Limburg. Alleen het ontwerpbesluit en de bekendmaking worden door ons op internet gezet.

B)
Middels fax en brief van 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 4 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Wöstens juridisch advies namens Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., Waldeck Pyrmontsingel 18, 6521 BC te Nijmegen en Vereniging Leefmilieu te Nijmegen.

De zienswijzen betreffen de milieugevolgen van beide bedrijfsplannen, waaronder geurhinder, natuurschade door ammoniakemissies, geluidhinder, watervervuiling, fijnstof emissies, risico's voor de volksgezondheid en een onvoldoende reguleren van afvalverwerking.

Overwegingen
Uit het schrijven van 2 januari 2012 blijkt allerminst dat Wösten juridisch advies, dan wel de heer mr. Wösten door Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., Waldeck Pyrmontsingel 18, 6521 BC te Nijmegen en Vereniging Leefmilieu te Nijmegen gemachtigd is om namens haar zienswijzen in te dienen

tegen het ontwerp van dit besluit. Deze tekortkoming is niet hersteld en aangezien de termijn om zienswijzen in te dienen tegen het ontwerp van dit besluit op 3 januari 2012 eindigde was het voor ons in alle redelijkheid ook niet meer mogelijk om het gebrek te laten herstellen. Datzelfde geldt voor de verzochte termijn waarbinnen de gronden voor de zienswijzen zouden worden aangevuld. Gronden zijn noch binnen, noch buiten de zienswijzetermijn aangevuld. Het is volgens bestendige jurisprudentie, zoals ABRS 2 januari 1996, AB 1996, 181, niet toegestaan om buiten de gestelde termijn van 6 weken, waarbinnen zienswijzen kunnen worden ingediend, zienswijzen te accepteren.
Aangezien reclamante geen zienswijzen binnen de daartoe gestelde termijn heeft ingediend, dient zij in beroep niet ontvankelijk te worden verklaard op basis van artikel 6:13 van de Awb.

C)
Middels fax en brief 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 5 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Wöstens juridisch advies namens:

- M.E.J.M. Baggen, Venloseweg 55 te Grubbenvorst;
- W. Bergs, Witveldweg 8 te Grubbenvorst;
- B. Botman, Witveldweg 72 te Horst;
- P.J. Geerlings, Witveldweg 17 te Grubbenvorst;
- J.J.M. Geurts, Witveldweg 13 te Grubbenvorst;
- N. Gilissen, Stationsweg 10 te Lottum;
- H.A. Hendrickx-Rebbers, Grubbenvorsterweg 32a te Lottum;
- H. Hendrix, Horsterdijk 16a te Lottum;
- H. Hermkens, Witveldweg 18 te Grubbenvorst;
- J.A.T. Hoof, Losbaan 1 te Grubbenvorst;
- N.J.A. Jacobs, Burg. Van Leentstraat 3 te Grubbenvorst;
- P. Niessen, Losbaan 45 te Grubbenvorst;
- J.M. Putker, Witveldweg 22 te Grubbenvorst;
- B. Sanders, Meerlosebaan 10 te Grubbenvorst;
- D. Siepermann, Kaldenbroek 1 te Lottum;
- P. Simons, Maricollenweg 23 te Grubbenvorst;
- J.A.J. Teeuwen, Meerlosebaan 1-c te Grubbenvorst;
- W.P.J. Vogelzangs, Spechtenlaan 6 te Grubbenvorst;
- F. Coenders, Witveldweg 33 te Grubbenvorst;
- P. Vallen, Winterheide 16 te Grubbenvorst;
- P.J.M. Beerkens, Prof. Linssenlaan 1 te Grubbenvorst;
- C.J. van der Zalm, Lavendelheide 14 te Grubbenvorst;
- L.H.G.G. Linskens, E. Dorsstraat 26 te Grubbenvorst;
- J.H.J. Engels, De Akkervrouw 11 te Grubbenvorst;
- N. Hendrix, Kloosterstraat 78 te Grubbenvorst;
- J. Gubbels, Tuinhaversveld 9a te Grubbenvorst;
- M. Vergeldt, Losbaan 46 te Lottum;
- E. Dings, Losbaan 46 te Lottum.

Korte beschrijving bedrijfsplan zoals opgenomen in zienswijze

1. Het bedrijfsplan omvat:
   - installatie voor het fokken van ruim 1.000.000 vleeskippen (genoemde fokcyclus van 6,5 weken; jaarlijks ca. 8.000.000 te slachten kippen) alsmede het houden van 75.000 vleeskuikenouderdieren (broedeierenproductie vleeskuikens)
   - kippenslachterij met een capaciteit van 4.000 kippen per uur;
   - mestvergisting van jaarlijks 100.000 mest en ander materiaal alsook een nergiecentrale (gasverbranding) en warmtekrachtkoppeling (WKK)
2. Beoogd bedrijfsperceel zoals genoemd in de milieuvergunningaanvraag: ca. 200 bij 160 meter (3,2 hectare)
3. Twee pluimveestallen (vleeskuikenstal 170 x 125 meter, ouderdierenstal 35 x 90 meter, bouwhoogte 14 meter)
4. Verwachte geuremissie pluimveestallen 190.000 ou (8.260 mve)
5. Verwachte ammoniakemissie pluimveestallen 3.840 kg per jaar
6. Verwachte ammoniakemissie overige bedrijfsactiviteiten 2.490 kg per jaar
7. Verwachte fijnstofemissie pluimveestallen 15.400 kg PM_{10} per jaar
8. Totaal genoemd jaarlijks waterverbruik: 240.000 m^3
9. Verwachte gemiddelde geluidbelastingprognose in dagperiode op 50 meter afstand : 45-48 dB(A)
10. Binnen 250 meter van het bedrijfsperceel zijn 4 woningen van derden gelegen
11. Binnen een afstand van 1000 meter wordt gelijktijdig de oprichting beoogd van een megastal voor ca. 35.000 varkens
12. Binnen de invloedsfeer van de beoogde inrichting bevinden zich meerdere natuurwaarden die worden overbelast door de reeds bestaande veehouderij. Delen van het nabijgelegen natuurgebied De Maasduinen verdragen een depositie van 400 mol stikstof, terwijl feitelijk een 6 x hogere waarde optreedt. Een verdere toename van ammoniakemissies geldt als ontoelaatbaar.
13. In de verschillende procedures circuleren meerdere aanvraagsters, waardoor het onduidelijk is wie de werkelijke ondernemer is, en in welke mate de afzonderlijke bedrijven één bedrijf vormen.
14. De ondernemers claimen op omstreden gronden een innovatief karakter; het veehouderij-initiatief onderscheidt zich niet wezenlijk van reguliere intensieve veehouderij.
15. Door de provincie is een bedrag van omstreeks € 300.000, - verstrekt ten behoeve van de NGB-vergunningaanvraagsters waaronder een tegemoetkoming in de kosten van de vergunningaanvraag.
16. De energieopwekking verkregen door mestvergisting, met mest afkomstig uit – alles behalve duurzame – intensieve veehouderij, greigt te kunnen worden afgezet als duurzame 'groene' stroom.

Zienswijzen

1) onduidelijkheid over de vergunningaanvraagster

Kuijpers Onroerend Goed BV wordt genoemd als vergunningaanvraagster voor de pluimveestallen, de mestvergister als ook de slachterij. In de bouwvergunningaanvraagprocedure voor de locatie Witveldweg wordt daarentegen Bio Energiecentrale Maashorst BV genoemd. In de MER-procedure treedt KnowHouse op als initiatiefnemer van de MER. Daarbij worden vervolgens genoemd: Heideveld Beheer BV, Kuijpers Onroerend Goed BV, Christiaens Engineering and Development, maar ook Bio Energie Centrale Maashorst. De vergunningaanvraag noemt tevens Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB), wat suggereert dat als één bedrijf wordt opgetreden (tezamen met het beoogde varkensbedrijf aan de Laagheide).

Het optreden van veel verschillende partijen maakt in hoge mate onduidelijk wie de werkelijke vergunningaanvraagsters zijn, en op welke wijze de initiatieven zich bedrijfsmatig tot elkaar verhouden. Dit is noodzakelijke informatie, aangezien vastgesteld dient te kunnen worden hoe de afzonderlijke bedrijfsinitiatieven zich tot elkaar verhouden.

Overwegingen
Uit het ontwerp van dit besluit blijkt overduidelijk aan wie vergunning wordt verleend en door wie vergunning is aangevraagd. Kuijpers Onroerend Goed BV is aanvraagster en aan deze rechtspersoon wordt ook vergunning verleend. Volgens het systeem van de Wm is het overigens onmogelijk om vergunning te verlenen aan iemand anders dan de aanvraagster van de vergunning. Dat naderhand de vergunning mogelijk geldt voor een ander, aangezien die de inrichting drijft, doet daar niet aan af. Er is geen reden om te twijfelen over de zeggenschap over de toekomstige inrichting door Kuijpers Onroerend Goed BV. In het MER zijn de twee afzonderlijk met elkaar samenhangende activiteiten samen beoordeeld. In die rapportage staan de mogelijke milieueffecten van de activiteiten centraal en niet wie als mogelijke aanvraagsters/drijvers van beide vergunningen/inrichtingen zijn aan te merken. Uit beide Wm-aanvragen blijkt verder duidelijk dat er sprake is van twee afzonderlijke inrichtingen en dat er geen sprake is van voldoende bindingen tussen beide activiteiten om ze tezamen als één inrichting te beschouwen.

2) Aanvraagster en onderzoeksrapporten
Onderdeel van de vergunningaanvraag zijn een groot aantal onderzoeksrapporten naar de verschillende milieugevolgen. Het merendeel van deze rapporten (geluid, fijnstof, geur) worden opgesteld door of in opdracht van de vergunningaanvraagsters. Dit betekent dat de berekeningen worden opgesteld in opdracht van partijen die direct belang hebben bij de uitkomst van de berekeningen. Deze werkwijze komt het vertrouwen van cliënten in de uitkomst van de betrokken onderzoeksrapporten niet ten goede. Dat het bevoegde gezag nadien de betrokken rapporten op deugdelijkheid beoordeelt kan niet gelijkwaardig worden genoemd aan de situatie dat het onderzoek wordt uitgevoerd door een onafhankelijk bureau.

Overwegingen
Het is zeer gebruikelijk dat ten behoeve van vergunningverlening noodzakelijke onderzoeksrapporten in opdracht van de vergunningsaanvraagster worden opgesteld. Het is immers de vergunningsaanvraagster die verantwoordelijk is voor een deugdelijk onderbouwde vergunningsaanvraag waarop wij moeten kunnen beslissen. Dat de onderzoeksresultaten daarmee in twijfel worden getrokken, achten wij onbegrijpelijk. De normen die aan onderzoeken worden gesteld zijn duidelijk en verifieerbaar is daarmee ook of de onderzoeken naar behoren zijn uitgevoerd. Aangezien onderzoeken die noodzakelijk zijn voor een vergunningsaanvraag altijd door vergunningsaanvraagster moeten worden aangeleverd, zouden in de redenering van reclamanten alle onderzoeken uit vergunningsaanvragen niet onafhankelijk zijn uitgevoerd. Bij het ontbreken van daadwerkelijke concrete gronden die de deugdelijkheid, dan wel de vermeende onafhankelijkheid/onpartijdigheid van de onderzoeken zou betwisten, treft deze zienswijze geen enkel doel.

3) Vergunningaanvraagster claimt innovatief karakter
De vergunningaanvraagster legt een sterke nadruk op het innovatieve karakter van het bedrijfsinitiatief. Dat wekt verwachtingen bij cliënten. De nadruk op het innovatieve karakter hangt mogelijk samen met het gegeven dat bedrijfsinnovatie als criterium wordt genoemd voor het verkrijgen van instemming van het gemeentebestuur van Horst aan de Maas voor de vestiging van het bedrijf (i.h.k.v. het beoogde projectbesluit t.b.v. wijzigen bestemmingsplan). Aangenomen wordt dat de initiatiefnemers - mede gezien

de actuele politieke discussie rond megastallen - in de veronderstelling zijn dat bedrijfsinnovatie een politiek gunstige omstandigheid is voor steun van het openbaar bestuur. Dit maakt de vraag relevant of het initiatief terecht aanspraak maakt op de innovatieclaim.

1a) Innovatieclaim intensieve veehouderij, maatschappelijk ondernemen
Uitvoering van het bedrijfsplan zou het grootste veehouderijbedrijf van Nederland doen ontstaan. Of, in dagelijks taalgebruik: de grootste megastal van Nederland.

Intensieve veehouderij kenmerkt zich door een maximaal gerationaliseerd productieproces, gericht op het zo economisch mogelijk fokken en mesten van dieren, waarbij de leefbehoeften van de dieren ondergeschikt worden gesteld aan de productiedoelstelling van de ondernemer. Tegenwoordig wordt daarom ook wel gesproken van industriële veehouderij. Het landbouwhuisdier kent in dit bedrijfsconcept -uitsluitend een rol als 'ding' zonder zelfstandig bestaansrecht. De inzet hierbij is het realiseren van de laagst mogelijke kostprijs per eenheid product middels buikproductie: de 'kiloknaller'[1]. De te stellen vraag is daarom: onderscheidt het voorliggende bedrijfsplan zich van de beschreven werkwijze?

Vastgesteld moet worden dat met het bedrijfsinitiatief de beoogde leefruimte voor de dieren niet afwijkt van hetgeen wettelijk minimaal is verplicht Dit betekent dat de dieren een minimaal leefoppervlak wordt geboden, daglicht en gelegenheid voor soorteigen gedrag wordt onthouden (voldoende leerruimte voor scharrelen), wordt aangestuurd op een geforceerd groeiproces die onverenigbaar is met de welzijnsbelangen (in de volksmond 'plofkippen')[1], kappen snavel (vleeskuikenouderdieren). De vleeskippen worden met het beoogde bedrijfsplan in meerdere verdiepingen (acht) gehouden. Dit heet efficiënt grondgebruik, maar betekent tevens een verder intensiveren van de veehouderij.

Het bedrijfsinitiatief staat hiermee haaks op de maatschappelijke ontwikkeling, waarin bijvoorbeeld de supermarktketen Albert Heijn zich concreet ten doel stelt in de nabije toekomst regulier geproduceerd consumptievlees zoals de kiloknaller om maatschappelijke redenen niet langer te verkopen.[2] Het is te verwachten dat Albert Heijn het consumptievlees van Kuijpers Kip als kwalitatief onvoldoende zal kwalificeren om het in de schappen te leggen.
Het bedrijfsinitiatief claimt (MER, pag. 7) zich gunstig te onderscheiden inzake dierenwelzijn. Als voornaamste concreet feit inzake dierenwelzijn noemt het bedrijfsplan de afwezigheid van pluimveetransport vanwege de ter plaatse op te richten slachterij. De kippen worden gefokt op de locatie waar ze zullen worden geslacht. Dit moet een wat morbide claim heten inzake verbetering van dierenwelzijn. Voor zover dit al een verbetering kan worden genoemd dient gelijktijdig te worden vastgesteld dat met het oprichten van een slachterij naast de kippenflat (de dieren worden in acht verdiepingen gehouden) tevens de industrialisering van de veehouderij weer een stap voorwaarts zet.

Vastgesteld moet worden dat het bedrijfsinitiatief zich niet onderscheidt van reguliere nieuwvestiging intensieve veehouderij. Dit wordt ook vastgesteld door Blonk Milieu Advies in hun rapport 'Nieuw Gemengd Bedrijf, Duurzaam en innovatief?' (Conclusies, § 6.2.1).[3]
De beoogde veehouderij betreft niet enkel een reguliere wijze van intensieve veehouderij, maar betekent bovendien een stap richting verdere intensivering/industrialisering. Het reguliere veeproductieproces blijft Ongewijzigd, de schaalvergroting neemt sterk toe.

Het bedrijfsplan ambieert op dit punt kennelijk geen echte innovatie. Het is wenselijk dat de aanvraag op dit punt meer helderheid biedt.

[1] *Voor een journalistieke en met vakprijs bekroonde weergave van eht productieproces van vleeskippen, zie NRC Handelsblad 2 december 2006, bijlage M 'De kippenmoord' (gerard van Westerloo): "Achtendertig dagen nadat Anja, Manja en Tanja als gouden kuikentjens uit het ei zijn gekropen, snijdt een volautomatisch mes hun kelen door. Ze zijn inmiddels vetgemest tot twee kilo en hebben geen daglicht gzien. Uiteindelijk belanden ze als fileetjes in de schappen van de supermarkt. Gerard van Westerloo volgde Anja, Manja en Tanja door de hele Nederlandse kippenketen. Van broederij, via mesterij en slachterij tot vleesverwerkings- en verpakkingsindustrie."*

[2] *http://www.ah,rd/albertheijn/persberichten/bericht?id=608718*

[3] *http://www.blonkmilieuadvies.n)/nl/publicaties/publicatie3.php*

Het onderzoek heeft plaats gevonden in opdracht van de gemeente Horst aan de Maas, LLTB en de Stichting Milieufederatie Limburg. Cliënten laten overigens enkele kritische kanttekeningen bij dit rapport maken. Het bureau voert voor onhoudbare refenties op voor haar conclusies. Bijvoorbeeld het door Blonk gehanteerde Maatlat Duurzame Veehouderij, onderdeel Dierenwelzijn is een referentiekader zonder enig gezag. Dit volgt al uit het gegeven dat voor dierenwelzijn essentiële elementen zoals bijvoorbeeld daglicht, uitloop, snavelkappen en castreren, inzet van het zogenaamde 'plofkip-rassen' geen toetselementen zijn in die meetlat Blonk laat ten onrechte na de (beperkte) betekenis van die meetlat te benoemen.

1b) Innovatieclaim, kostprijsverlaging door logistiek voordeel

Het bedrijfsplan kenmerkt zich door het realiseren van kostprijsverlaging middels logistieke voordeel door schaalvergroting en ketenkoppeling. Het betreft een varkensbedrijf, een vleeskippen(fok)bedrijf, een kippenslachterij en een mestvergistingsinstallatie gecombineerd met energieopwekking uit biogas.

Het realiseren van logistiek voordeel in de intensieve veehouderij kan anno 2012 nauwelijks innovatief heten. Het realiseren van kostprijsverlaging door schaalvergroting en logistiek voordeel geldt al decennia als het voornaamste kenmerk van de intensieve veehouderij. De einduitkomst hiervan is megabulkproductie. Zowel in de publieke opinie alsook onder deskundigen circuleert de steeds breder gedeelde opvatting dat de grenzen van schaalvergroting in de veehouderij zijn bereikt, zo niet overschreden. De mogelijkheden tot verdere kostprijsverlaging blijken bovendien overwegend uitgeput Mede hierom zijn ook de reconstructieplannen en landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's), gericht op het mogelijk maken van megastallen, in diskrediet geraakt.

In de provincie Noord-Brabant - zonder bedreiging de meest varkensrijke provincie van Nederland - geldt het reconstructiebeleid inmiddels zelfs als achterhaald. Het provinciebestuur denkt zelfs over het intrekken van de reconstructieplannen. Ruimte bieden voor verdere schaalvergroting wordt door het Brabantse provinciebestuur niet langer als een kansrijk antwoord gezien op de vele problemen rond intensieve veehouderij in Nederland.[4] Schaalvergroting en het realiseren van logistiek voordeel kan niet meer innovatief genoemd worden.

[4] *Zie onder meer*
http://www.brabantnl/politiek-en-bestuur/geef-uw-mening/besluitvorming-beinvloeden/burgerinitiatief/burgerinitiatief-megastallen.aspx en:
http://www.ed.nl/regio/eindhovenregio/7459579/Reconstructie-buitengebied-grote-chaos.ece en:
http://www.serbrabant.nl/index_standpunten.html
Laatst genoemde link: 'Omslag Brabantse agrosector; naar een versnellingsagenda', SER-Brabant, 27 mei 2010
"Daar komt nog bij dat het vooi ons zeer de vraag is of er - in het licht van het streefbeeld 2020 —wel in dezelfde termen moet blijven worden gedacht over de inrichting van landbouwontwikkelingsgebieden. Het tot dusverre gangbare reconstructiebeeld daarover is dat het om gebieden gaat waar de grootschalige intensieve veehouderij zijn gang kan gaan, in negatieve termen gesteld een soort Testgebieden of afvoerputjes. Het moge duidelijk zijn dat voor ons geen wenkend perspectief is. De lat moet aanzienlijk hoger, SER Brabant denkt veeleer aan bruisende werkgebieden waar de nieuwe duurzame verbindingen tussen veehouderij, agrofood en andere kennisdomeinen op een innovatieve en duurzame wijze gestalte gaan krijgen Meer diversiteit en kwaliteit, waarmee wordt teruggekeerd

naar acceptabele verhoudingen in het buitengebied. Tegen deze achtergrond tekenen wij aan dat er bij de overheid en haar stakeholders bereidheid moet zijn om de uitgangspunten van het reconstructiebeleid te toetsen aan de nieuwe, duurzame visie op de toekomst van de Brabantse agrosector. Mogelijk leidt dat tot herijking van dit beleid."

1c) Innovatieclaim, vergaand gesloten kringloop
De claim van bedrijfsinnovatie wordt voorts ontleend aan de vergaand gesloten kringloop van grondstoffen (MER, pag. 7,17).
In de eerste plaats wordt opgemerkt dat mestvergisting op een aanzienlijk aantal locaties in Nederland reeds in werking is. Buiten Nederland (Duitsland, Denemarken) vindt mestvergisting al decennia op grotere schaal plaats.[5] De toepassing van mestvergisting kan daarom nauwelijks innovatief heten. Verwezen wordt naar VROM-Inspectie; Co-vergisting van mest in Nederland, Beperking van risico's voor de leefomgeving; 19 oktober 2009, §2:

Inventarisatie hoeveelheid Co-vergisters en analyse milieuvergunningen
In Duitsland wordt Co-vergisting af tientallen jaren toegepast. Inmiddels zijn er meer dan 3000 installaties In werking. Denemarken telt honderden vooral gezamenlijk (coöperaties van boeren) geëxploiteerde installaties. Ook in België Is het fenomeen in opkomst. In Nederland heeft de activiteit de afgelopen tien jaar een vlucht genomen, dankzij de van overheidswege verstrekte MEP-subsidies (Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie) en thans SDE (Stimulering Duurzame Energieproductie).

Voorts geldt dat de duurzame herkomst van het veevoer (brijvoer - deels afkomstig uit humane voedselindustrie- en overig grondstoffen) door de ondernemers niet hard kan worden gemaakt (niet is geborgd). Uit de stukken volgt bovendien dat sprake is van de import van soja als varkensvoer, hetgeen op gespannen voet staat met duurzaam ondernemen. Zolang het veevoer (immers de meest elementaire grondstof voor de veehouderij) geen onderdeel uitmaakt van een gesloten kringloop kan de claim niet gehandhaafd blijven.

Ook geldt dat geen oplossing wordt geboden voor het probleem voor het mestoverschot, dit als gevolg van de Nederlandse veestapel-omvang die in de wereld haar gelijke niet kent. Met mestvergisting blijft het probleem van een hoog nutriënten-overschot (nitraten en fosfaten) in Nederland bestaan. Het nog intensiever houden van dieren al dan niet gecombineerd met mestvergisting biedt hiervoor geen oplossing. De problematiek van een overschot aan natuurlijke meststoffen in combinatie met een intensief agrarisch gebruik van kunstmest blijft onbesproken. Het restproduct van de vergisting wordt digestaat genoemd, en zou ingezet kunnen worden als alternatief voor kunstmest De verhouding van de kunstmestafzet en de natuurlijke mest-afzet bepalen in hoge mate het succes van een geslaagde afzet van het digestaat. Het realiteitsgehalte van de afzet van het digestaat wordt onvoldoende in beeld gebracht De claim van een gesloten kringloop wordt feitelijk niet waar gemaakt.

[5] *Internationale verkenning mestvergisting, Ecofys, november 2003; digitaal beschikbaar via internet*

1d) Claim landelijk milieuvoordelen, artikel 77 Meststoffenwet
Eveneens onhoudbaar is de claim dat met dit plan landelijk milieuvoordelen optreden.[6] Althans, dit staat alles behalve vast, en kan daarom niet zonder meer gesteld worden. Immers, per 2015 wordt in Nederland de groeistop van de Nederlandse veestapel voor de varkens en de kippen opgeheven. Dit volgt uit artikel 77 Meststoffenwet.[7] De groeistop is ingesteld vanwege de grote milieuproblemen rond de veehouderij. Het per 2015 opheffen van het veestapel-groeiverbod betekent dat het aantal te houden dieren in Nederland in 2015 weer kan toenemen. Dat brengt dan mee dat het eventueel elders opheffen van bedrijven als gevolg van het voorliggende initiatief per saldo geen verschil maakt De dieren die in het

NGB zouden worden gehouden betekent niet noodzakelijkerwijs het minder houden van dieren elders. Daarmee zou de claim van een landelijk milieuvoordeel vervallen.

De kenmerken van het bedrijfsplan maken de innovatieclaim niet waar.

[6] *Deze claim wordt ontleend aan het rapport Nieuw Gemengd Bedrijf, Duurzaam t/t innovatief?, Blonk Milieu Advies BV/SPF Gezonde Varkens, mei 2008; rapport in opdracht van o.a. B&W van Horst aan de Maas). In het rapport wordt geheel voorbij gegaan aan het feit dat het mestproductieplafond (inclusief dierrechtenstelsel voor kippen en varkens) per 2015 wordt opgeheven.*
[7] *Meststoffenwet, artikel 77: Hoofdstuk V vervalt met ingang van 1 januari 2015.*

Overwegingen
Naar de mening van reclamanten legt vergunningaanvraagster een sterke nadruk op het innovatieve karakter van het bedrijfsinitiatief, wat verwachtingen wekt. De nadruk op het innovatieve karakter hangt mogelijk samen met het gegeven dat bedrijfsinnovatie als criterium wordt genoemd voor het verkrijgen van instemming van het gemeentebestuur van Horst aan de Maas voor de vestiging van het bedrijf (i.h.k.v. het beoogde projectbesluit t.b.v. wijzigen bestemmingsplan). Door reclamanten wordt aangenomen dat de initiatiefnemers - mede gezien de actuele politieke discussie rond megastallen - in de veronderstelling zijn dat bedrijfsinnovatie een politiek gunstige omstandigheid is voor steun van het openbaar bestuur. Dit maakt de vraag relevant of het initiatief terecht aanspraak maakt op de innovatieclaim. Naar de mening van reclamanten maken de kenmerken van het bedrijfsplan de innovatieclaim niet waar.

Reeds in 2008 is door een onafhankelijke deskundige, het bureau Blonk Milieu Advies, in opdracht van het gemeentebestuur van Horst aan de Maas, een onderzoek uitgevoerd naar de vraag van duurzaamheid en innovatie van de beide inrichtingen binnen het concept NGB. Met dit onderzoek heeft de gemeente laten uitzoeken in hoeverre de aanpak van het concept NGB past binnen de criteria van het Landbouwontwikkelingsgebied Witveldweg (LOG Witveldweg). Het eindrapport is op 29 mei 2009 gepresenteerd aan de gemeenteraad en een aantal betrokken organisaties. Volgens dit rapport bevat het concept NGB duidelijk een aantal duurzame en innovatieve elementen. Naar aanleiding van dit rapport hebben B&W op 8 juli 2009 een positief besluit genomen over de duurzaamheid en innovatie van het concept NGB.

Of de activiteiten verder een innovatief karakter hebben of niet, is voor ons geen aspect dat bij het verlenen van een Wm-vergunning betrokken mag worden en in zoverre is het ook niet relevant en treft deze zienswijze geen doel. Er worden verder geen argumenten genoemd waarom dit al dan niet innovatieve bedrijf milieuhygiënisch niet toelaatbaar zou zijn.

4) MER
Het opgestelde MER betreft meerdere afzonderlijke bedrijfsplannen. De MER betreft zowel een varkensbedrijfsplan, het voorliggende pluimveebedrijf alsook een slachterij en mestvergisting.

Naar aanleiding van de ter inzage legging van de MER is bij brief van 29 november 2010 namens cliënten ingebracht:

3b. MER, omvang inrichting
Met het voorliggende initiatief wordt niet goed duidelijk gemaakt of sprake is van drie bedrijfsinitiatieven danwel één bedrijfsinitiatief. Dit is een essentiële vraag, aangezien daar van afhangt welke eisen aan het MER dient te worden gesteld.

Daarbij speelt het volgende.
Knowhouse is de vergunningaanvraagster. Knowhouse is niet de beoogde bedrijfsvoerder. Er zijn meerdere beoogde bedrijfsvoerders. In het MER wordt expliciet gesteld dat sprake is van afzonderlijke bedrijven. Dat betekent dat de eventueel te verlenen vergunning uiteenvalt in meerdere vergunningen. Blijkens de stukken zullen ook afzonderlijk vergunningen worden aangevraagd. Niet kan worden ingezien dat één MER voor verschillende bedrijfsinitiatieven volstaat.

Het voornaamste raakvlak tussen de bedrijven lijkt de gelijktijdigheid van het initiatief en de relatieve nabijheid van de beide bedrijfslocaties. De initiatiefnemers geven aan tenminste twee zelfstandige bedrijven te beogen. Beide vergunningaanvragen zijn voorbereid door verschillende adviseurs (Hendrix UTD te Boxmeer en Geling Advies te Sint Anthonis). Het varkensbedrijf en pluimveebedrijf worden afzonderlijk vergund, ondanks dat het pluimveebedrijf wordt vergund samen met een kennelijk door anderen te ondernemen slachterij. Het Besluit MER laat geen ruimte voor een gecombineerde MER van verschillende bedrijfsplannen.

Bij brief van 29 november 2010 is voorts namens cliënten ingebracht:

2b. MER-richtlijnen, ingehaald door de tijd
Sinds het moment van het uitbrengen van de MER-richtlijnen (januari 2007) en het bekendmaken van het MER (oktober 2010) zijn bijna 4 jaar verstreken. Sindsdien zijn ook de inzichten rond de milieu-effecten vanwege veehouderij ingrijpend gewijzigd. Met name de inzichten rond de risico's voor de volksgezondheid zijn ingrijpend gewijzigd. In samenhang daarmee zijn ook de opvattingen over het ruimtelijk beleid (kortom, het antwoord op de vraag in welke mate ruimte dient te worden. geboden voor schaalvergroting voor intensieve veehouderij in verhouding tot woon- en werkbelangen van derden) flink in beweging.

Gezien het lange tijdsverloop sinds het opstellen van de richtlijnen en de ingrijpend gewijzigde inzichten inzake de gezondheidrisico's kunnen de MER-richtlijnen niet volstaan als beoordelingskader van het opgestelde MER. Afwezigheid van richtlijnen inzake de gevolgen van het plan voor de volksgezondheid zijn onverenigbaar met de wettelijke eisen en/of Richtlijn 85/337/EEG. De thans geformuleerde richtlijnen van de M.e.r.-commissie kunnen niet zonder actualisatie worden gehandhaafd.

Weliswaar is de MER geactualiseerd nadat deze ter inzage heeft gelegen. Op genoemd punt (beoordeling gezondheidrisico's) heeft evenwel geen wezenlijke aanpassing plaats gehad. Er is in de aanvraag een schrijven opgenomen over gezondheidrisico's die niet beschouwd kan worden als een deskundige risico-analyse. Onlangs is door B&W van Horst aan de Maas de GGD opdracht gegeven om een risico-analyse op te stellen. Kennelijk vindt op dit punt geen afstemming plaats tussen het gemeentebestuur en het provinciebestuur.

Voorts kan niet goed worden begrepen dat de MER niet tevens als plan-MER is opgesteld. Met het beoogde plan is het toestaan van een nieuwe bedrijfsperceel noodzakelijk van ruim 5 hectare. Een dwingende noodzaak om een plan-MER noodzakelijk te achten is gelegen in meerdere factoren:

- De gezondheidrisico's heten mede een ruimtelijk belang;
- Er wordt een bouwperceel beoogd van ruim 3 hectaren, waar agrarische bouwblokken van maximaal 1,5 ha gebruikelijk zijn;
- De beoogde bedrijfsgebouwhoogten wijken aanmerkelijk af dan hetgeen in de agrarische sector gebruikelijk is. Gesproken wordt over bouwhoogten van 14 meter, waar bouwhoogten tot 10 meter gebruikelijk zijn. De ondernemer pleit bovendien voor toestemming voor nog hogere bouwwerken;
- Het voorliggende initiatief is onlosmakelijk verbonden met het beoogde LOG-Witveld, wat hoofdzakelijk een ruimtelijk beleidskader betreft;
- B&W van Horst aan de Maas stelt te sturen op ruimtelijke kwaliteit. B&W stelt maar liefst als ambitie: 'gebouwen stralen rust en harmonie uit'. De verenigbaar van de bedrijfsplannen met de beoogde ruimtelijke kwaliteit laat zich thans slecht beoordelen.

Overwegingen

Reclamanten miskennen dat wij op basis van artikel 14.5, eerste lid van de Wm verplicht zijn om één MER op te laten stellen, aangezien voor twee met elkaar samenhangende activiteiten, zoals die in casu, waaronder die uit dit besluit, één MER moet worden gemaakt. Artikel 14.5, eerste lid van de Wm bevat immers een coördinatieregeling voor met elkaar samenhangende activiteiten die allemaal binnen een beperkte tijdsperiode tot stand zullen komen. Ondanks dat er sprake is van twee inrichtingen, hangen de activiteiten wel degelijk met elkaar samen. Fysiek is er zelfs een binding tussen beide afzonderlijke bedrijven. Het maken van één MER heeft voor de omgeving waartoe reclamanten behoren, bovendien het voordeel dat beide activiteiten tezamen integraal worden beschouwd voor wat betreft hun milieuhygiënische inpasbaarheid. Dit impliceert dat de gevolgen van beide inrichtingen bij elkaar opgeteld inpasbaar zijn. Dat er de nodige tijd zit tussen het vaststellen van de richtlijnen m.e.r. en het verlenen van de Wm-vergunningen is onoverkomelijk. Dit neemt niet weg dat het MER niet actueel zou zijn. De gewijzigde inzichten in gezondheidsrisico's zouden ook niet tot een andere MER hebben geleid. Het informatieblad van de GGD Nederland uit 2011 bevat namelijk evenmin breed gedragen en daadwerkelijk wetenschappelijk onderbouwde uitgangspunten. Dit wordt als zodanig bevestigd door het sinds 10 juli 2012 openbaar gemaakte RIVM rapport 609400004/2012 "Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden" openbaar en het door de GGD Limburg-Noord uitgebracht gezondheidsadvies. Voor de inhoud van dit rapport en advies verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A.

Om alle ontwikkelingen binnen het LOG Witveldweg mogelijk te maken stelt de gemeente Horst a/d Maas een bestemmingsplan op. Het bestemmingsplan is onder andere kaderstellend voor de nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven in het LOG Witveldweg. Ten behoeve van de besluitvorming wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Horst aan de Maas is bevoegd voor de planologische procedures en daarmee ook voor het opstellen van een plan-m.e.r. In tegenstelling tot het gestelde door reclamanten is voor de wijziging van het bestemmingsplan een plan-m.e.r. opgesteld. Inmiddels is op 28 juni 2012 door de m.e.r.-commissie het voorlopige toetsingadvies uitgebracht over deze plan-m.e.r. (rapportnummer 2374-98).

5) Betekenis van de MER in de besluitvorming
Cliënten zijn danig in verwarring gebracht door de stelling van GS dat haar voornemen tot vergunningverlening direct volgt uit een positief toetsingsadvies van de M.e.r.-commissie (considerans pagina 14, §4.1.12). Daarmee wordt de suggestie gewekt dat GS een positief vergunningbesluit in handen stelt van de m.e.r.-commissie. Met deze handelswijze miskent GS fundamenteel haar eigen rol. Immers, niet de m.e.r.-commissie beslist over de vergunningverlening maar GS. Ook beslist de m.e.r.-commissie niet over het voldoen van het bedrijfsplan aan de geldende normen. De m.e.r.-commissie oordeelt uitsluitend over de vraag of de MER voldoende informatie verschaft U wordt verzocht de veroorzaakte verwarring duidelijk weg te nemen.

Overwegingen
Een milieueffectrapportage (m.e.r.) levert de informatie die nodig is om het milieubelang volwaardig te wegen bij besluiten over plannen en projecten met grote milieugevolgen. De rapportage vermeldt de milieugevolgen van een plan of project en de mogelijke (milieuvriendelijkere) alternatieven. Een m.e.r. is verplicht bij de bouw van onder andere grote veehouderijen. Naast de m.e.r. bestaat ook het MER. De m.e.r. staat voor de procedure van de milieueffectrapportage, het MER is het milieueffectrapport.

Uit het positieve toetsingadvies van de m.e.r.-commissie blijkt dat het MER (inclusief de aanvullingen) een voldoende onderbouwing geeft van de milieugevolgen ten gevolge van de door Kuijpers aangevraagde activiteiten. In § 4.1.12 van de considerans is aangegeven dat wij op grond hiervan besluiten de aangevraagde vergunning te verlenen voor de door Kuijpers aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst (gemeente Horst a/d Maas) gewenste oprichting van een korte keten pluimveehouderij en bio-energiecentrale met in totaliteit 1.134.288 vleeskuikens en (groot)ouderdieren.

Zoals door reclamanten is aangegeven speelt het positieve toetsingsadvies van de m.e.r.-commissie een belangrijke rol bij onze besluitvorming. Het is echter zeker niet zo dat de positieve besluitvorming, het afgeven van een milieuvergunning, in handen wordt gegeven van de m.e.r.-commissie. Immers in de considerans van de milieuvergunning worden alle relevante milieuaspecten afzonderlijk beschouwd. Daarnaast is in § 4.1.12 van de considerans (eindconclusie van het MER) aangegeven dat naar onze mening de in deze vergunning opgenomen voorschriften in voldoende mate waarborgen dat de milieugevolgen, als gevolg van de binnen de inrichting van Kuijpers onroerend goed BV uitgevoerde activiteiten, acceptabel zijn voor de omgeving. Verder blijkt duidelijk uit H6 van de considerans (Besluit) dat de besluitvorming ligt bij Gedeputeerde Staten van Limburg en niet bij de m.e.r.-commissie.

6) Overzicht vergunningaanvraagstukken ontbreekt
Het ontwerpbesluit geeft ten onrechte geen overzicht van de afzonderlijke vergunningaanvraagdocumenten, met ook vermelding van kenmerk en/of datum. Hierdoor is niet verifieerbaar op basis van welke stukken een beoordeling is gemaakt Thans is nauwelijks na te gaan welke stukken u tot de aanvraag rekent. U wordt verzocht alsnog een compleet overzicht te geven van de stukken die tot de aanvraag dienen te worden gerekend.

Overwegingen
In § 1.4 van de considerans (Leeswijzer) is voor de duidelijkheid een leeswijzer opgenomen. In deze leeswijzer is precies aangegeven welke (aanvullende) stukken door Kuijpers onroerend goed BV allemaal zijn ingediend in het kader van de m.e.r.-procedure en vergunningprocedure Wet milieubeheer.

Daarnaast is in de considerans bij de verschillende milieuaspecten (o.a. geur en luchtkwaliteit) duidelijk aangegeven welke documenten c.q. rapporten zijn gebruikt bij de milieuhygiënische beoordeling van deze milieuaspecten. Verder blijkt uit het besluit (H6 considerans) welke stukken als zodanig deel uitmaken van de vergunning.

7) Akoestisch rapport niet ter inzage gelegd
Uit navraag is gebleken dat het akoestisch rapport van 24 februari 2011 niet ter inzage is gelegd. Bij de gemeente Horst aan de Maas heeft uitsluitend een akoestisch rapport van 29 juni 2010 ter inzage gelegen. Nu niet de volledige aanvraag ter inzage is gelegd, is niet overeenkomstig de Awb gehandeld.

Overwegingen
De akoestische situatie van de inrichting Kuijpers is vastgelegd in het akoestisch rapport "Akoestisch onderzoek Witveldweg 35 te Grubbenvorst" van 24 februari 2011 met kenmerk 3076ao0110, opgesteld door G&O Consult, Sint Anthonis. Dit rapport maakt onderdeel uit van de aanvullende gegevens die zijn ingekomen op 25 februari 2011. In tegenstelling tot reclamanten zijn wij van mening dat dit akoestisch rapport met alle andere relevante stukken op een correcte wijze ter inzage heeft gelegen.

8) Wettelijk toetsingskader, datum indiening aanvraag
Uit de stukken die ter inzage zijn gelegd blijkt niet dat de aanvraag eerder dan 1 oktober 2010 is ingediend. Uit de stukken blijkt niet dat eerder dan 1 oktober 2010 stukken zijn ingediend die zijn aan te merken als een vergunningaanvraag. Een ontvangststempel ontbreekt op de stukken die ter inzage zijn gelegd. Het moet er daarom voor worden gehouden dat de aanvraag is ingediend na 1 oktober 2010 met als gevolg dat de WABO van toepassing is op de vergunningaanvraag. U heeft de aanvraag niet beoordeeld op basis van de juiste wetgeving.

Overwegingen
Op de door Kuijpers ingediende aanvraag om een oprichtingsvergunning ingevolge artikel 8.1 van de Wet milieubeheer (Wm) staat een registratiestempel met de dag van ontvangst, zijnde 30 september 2010. Uit deze registratiestempel blijkt dus duidelijk dat de Wm-aanvraag is ingediend vóór 1 oktober 2010, waardoor de Wabo op deze procedure niet van toepassing is.
Op 25 februari 2011 zijn aanvullende gegevens ingediend. Omwille van de **leesbaarheid** van de aanvraag zijn de aanvullende gegevens integraal opgenomen in een nieuwe aanvraag die daarmee de aanvraag van 30 september 2010 in zijn geheel vervangt. Dit houdt echter niet in dat een nieuwe procedure is gestart. De datum op de aanvraag die ter inzage heeft gelegen heeft wellicht voor verwarring gezorgd.

9) Omvang inrichting
Het voorliggende bedrijfsplan omvat zowel een tweetal pluimveestallen alsook een slachterij en energiecentrale. Hierbij is sprake van een tweetal- en wellicht zelfs een drietal – te onderscheiden bedrijfsinitiatieven. De functionele, organisatorische en/of financiële verwevenheid van de bedrijfsinitiatieven zijn beperkt inzichtelijk gemaakt. Er is onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat ten onrechte één evrgunning wordt verleend voor meerdere bedrijfsinitiatieven. Althans, in de voorliggende aanvraag wordt het beoogde varkensbedrijf aan de Laagheide buiten de beoordeling gelaten, terwijl kennelijk nauwe bindingen zullen bestaan met betrekking tot dat bedrijfsplan. Uit de aanvraag blijkt het voornemen van een mestleiding tussen het varkensbedrijf en de mestvergister (zie staltekening pluimveebedrijf: 'ondergrondse mestband'). Met die leiding ontstaat een functionele binding tussen de mestvergister en het varkensbedrijf. Niet kan worden ingezien dat een gemeenschappelijke kantine wel geldt als indicatie voor functionele binding, en de aanwezigheid van een mestleiding tussen

het hier te vergunnen bedrijf en het varkensbedrijf wordt genegeerd. Immers, de binding tussen het varkensbedrijf en de mestvergisting is geen andere dan die van het kippenbedrijf en de mestvergisting. Nu bovendien voor het varkensbedrijf en pluimveebedrijf tezamen een MER is opgesteld kan bezwaarlijk worden vastgehouden aan de stelling van de aanvraagster dat het varkensbedrijf en kippenbedrijf met mestvergister als twee afzonderlijke inrichtingen dienen te worden aangemerkt.

Overwegingen
De samenhang van de projecten uit het oogpunt van het besluit m.e.r. en artikel 14.5 van de Wm is reeds eerder aan bod geweest. De samenhang bestaat daarin dat in dezelfde tijdsperiode en in de directe nabijheid van elkaar twee activiteiten worden ontplooid. Om te waarborgen dat de beide te verlenen Wm-vergunningen optimaal op elkaar zijn afgestemd is er één MER gemaakt. Of er sprake is van 1 of 2 inrichtingen in de zin van artikel 1.1 van de Wm is een geheel andere vraag met een geheel ander antwoord. Er zijn geen dan wel onvoldoende bindingen tussen beide bedrijven om ze tezamen als één inrichting te beschouwen. Allereerst is de exploitatie van de bedrijven en daarmee de daadwerkelijke zeggenschap binnen de bedrijven volledig gescheiden. Van technische bindingen, zoals gemeenschappelijke voorzieningen zoals de bedrijfsriolering of de nutsvoorzieningen is evenmin sprake. Van functionele bindingen is pas sprake als er daadwerkelijk uitwisseling van personeel, diensten, materieel of goederen plaats vindt. Hiervan is evenmin sprake. Een potentiële mestleiding van het ene naar het andere bedrijf waar slechts in één richting mest van de ene naar de andere inrichting gaat is niet bepaald te kwalificeren als een uitwisseling van door beide bedrijven te gebruiken diensten, personeel of goederen. Bovendien is slechts één van drie bindingen onvoldoende om van één inrichting te spreken volgens bestendige jurisprudentie van de ABRS.

10) Opheffen bestaande agrarische bouwpercelen niet gewaarborgd
In de aanvraag wordt gesteld dat het bedrijfsplan samenhangt met het opheffen van pluimveebedrijven in Noord-Brabant. Die opheffing is niet geborgd. Zo lang die opheffing niet is geborgd kan dit niet worden betrokken in de voorliggende besluitvorming.

Overwegingen
Het al dan niet opheffen van pluimveebedrijven elders is geen aspect dat een afweging kan en mag krijgen bij het beoordelen van een aanvraag om een vergunning voor een op te richten inrichting op basis van de Wet milieubeheer. Een aanvraag om een Wm-vergunning kan slechts in het belang van het milieu worden geweigerd. Het opheffen van pluimveebedrijven elders is geen milieubelang.

11) Aanvraag, Ivb
Het aanvraagformulier geeft geen volledig beeld van de totale ammoniakemissies. Ten onrechte wordt enkel de emissie uit de stallen genoemd.
De aanvraag bevat onvoldoende informatie over de transportcapaciteit van de ondergrondse mestband tussen de mestvergister en het varkensbedrijf.
De aanvraag bevat onvoldoende informatie inzake de te verwerken afvalstoffen.
De aanvraag voldoet niet aan het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit (Ivb).

Overwegingen
In paragraaf 2.5 van de aanvulling op het mer zijn de ammoniakemissies van de bio-energiecentrale beschreven. Uit deze gegevens blijkt dat de totale emissie aan ammoniak groter is dan de grensmassastroom uit de NeR. Derhalve is voor ammoniak een concentratiegrenswaarde en meetverplichting opgenomen in de voorschriften.

De mest van het naburige varkensbedrijf zal per mestleiding naar de BEC worden vervoerd. Door aanpassing van de Uitvoeringsregeling meststoffenwet is dit per 1 oktober 2011 mogelijk geworden. Details en informatie t.a.v. capaciteit zijn in het kader van deze vergunning niet van belang aangezien de mestleiding buiten de inrichting is gelegen. Het toezicht op de ondergrondse leiding is een taak van ministerie van ELI. Overigens is in bijlage 15 van de aanvraag opgenomen dat jaarlijks maximaal 60.000 ton drijfmest van buiten de inrichting wordt aangevoerd naar de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V.

In bijlage 15 van de aanvraag is een lijst opgenomen van te verwerken afvalstoffen. Zoals verwoord in het besluit is deze lijst naar onze mening deels onjuist c.q. onvolledig en is in voorschrift 5.10 een limitiatieve lijst opgenomen van afvalstoffen die mogen worden verwerkt in de BEC. Alle stoffen die mogen worden geaccepteerd en verwerkt zijn genoemd in onderdeel IV van bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (positieve lijst).

U geeft in uw zienswijze aan dat de aanvraag niet voldoet aan het Ivb. U geeft echter niet aan welke onderdelen ontbreken. Wij zijn van mening dat de aanvraag, het mer en de aanvullingen hierop voldoende informatie bevatten voor een zorgvuldige afweging van de milieuaspecten.

12) Afstemming ruimtelijk beleid
Ten onrechte is niet getoetst op de verenigbaarheid van het bedrijfsplan met het ruimtelijke beleid, met name het bestemmingsplan. Het terzake bevoegde gezag (het gemeentebestuur) stelt die beslissing mede afhankelijk van de uitkomst van een onderzoek naar de gezondheidrisico's. Vooralsnog staat niet vast dat het bedrijf ruimtelijk inpasbaar is.

Overwegingen
Indien het verlenen van deze vergunning daadwerkelijk strijdig zou zijn met het heersende bestemmingsplan dan bestaat er een bevoegdheid om de aangevraagde vergunning vanwege strijdigheid te weigeren. De gemeente Horst aan de Maas is echter nauw betrokken geweest bij het initiatief om onderhavig bedrijf te realiseren op de nu beoogde locatie. Het gemeentebestuur heeft ons altijd verzekerd planologische medewerking te zullen verlenen aan de realisatie van de onderhavig te vergunnen inrichting. Volgens bestendige jurisprudentie van de ABRS is dat voldoende om geen gebruik te maken van de bevoegdheid die artikel 8.10, derde lid van de Wm ons geeft.

13) Ammoniak
Wetenschappelijk is vastgesteld dat op een afstand van 1 kilometer van een veehouderij slechts ca. 20% van de ammoniakemissies zijn neergeslagen. Op 100 kilometer zijn minder dan 60% van de emissies neergeslagen. Verwezen wordt naar de recente publicatie 'Effecten van ammoniak op de Nederlandse natuur', pagina 26 (Alterra-rapport 1698, ISSN 1566-7197 [2008], in opdracht van het ministerie van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu en het ministerie van LNV)[8].

Hieruit volgt dat de invloedsfeer van ammoniakemissies zeer ver reikt. En, dat op een afstand van enige duizenden meter deposities zeker niet verwaarloosbaar zijn.
Verder geldt als milieuwetenschappelijk feit dat het merendeel van de natuurwaarden ernstig worden overbelast door ammoniakdeposities, waaronder het natuurgebied Kaldenbroek en het N2000-gebied Maasduinen. De relevante natuurwaarden blijken ernstig te worden overbelast door de reeds bestaande veehouderij. Waar een maximale depositiewaarde van 400 mol is gewenst, treedt feitelijk een ruim 6 x hogere depositiewaarde op.

Kortom, een nieuwe emissiebron geldt als ongewenst. Met het beoogde bedrijfsinitiatief is evenwel sprake van aanzienlijke ammoniakemissies en -deposities. Op dit moment moet kennelijk worden uitgegaan van een emissie van ruim 6.000 kilo NH_3.

Het MER, pag. 55 haalt het reconstructieplan aan uit 2004 (!), stellend dat verwacht wordt dat de ammoniakdeposities zullen dalen. Daarmee worden ernstig achterhaalde inzichten genoemd. De (voormalige) Minister van LNV heeft moeten vaststellen dat de depositieafname reeds vele jaren stagneert.[9] De genoemde passage in het MER is onhoudbaar.
Een deugdelijke probleemschets in de MER ontbreekt. Over de kwalificatie van de ernst van de bestaande achtergronddeposities op de omliggende natuurwaarden wordt in het MER geen informatie verschaft. Niet wordt inzichtelijk gemaakt dat de problematiek zich kenmerkt door een combinatie van emissies door uitgereden mest (ca. 45% van de emissies), emissies vanwege melkveehouderij (ca. 20%) en IV-stalemissies (ca. 20%). Op de cumulatie van de effecten van dit bedrijfsplan met de beoogde ontwikkeling van het agrobusinesspark Witveld wordt evenmin nader ingegaan. De mogelijkheden tot verdere depositiereductie langs technische weg (bijvoorbeeld door de combinatie van emissiearme stallen met luchtwassers) blijven ongenoemd.

[8] *Volledige rapport (middels zoekterm 1698) beschikbaar via:*
http://www.alterra.wur.nl/NL/publicaties+Aterra/Alterra+rapporten/

[9] - *MvT Crisis en Herstelwet, Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010,32 127, nr. 3, pagina 25*
- *Natuurbakns 2009; Planbureau voor de Leefomgeving, pagina 172:*

"Sinds 2003 daalt de emissie niet meer. De totale ammoniakemiseie in Nederland bedroeg in 2007 ongeveer 133 miljoen lig, waarvan de landbouwemissie ruim 90% uitmaakt (120 miljoen kg). De emissie ligt daarmee nog boven het vastgestelde NEC-plafond van 128 miljoen kg (EU, 2001)."

Overwegingen
De eventuele depositie van ammoniak in een beschermd natuurgebied is geen aspect dat in een Wm-vergunning beoordeeld mag worden. De eventuele gevolgen van de onderhavige inrichting voor nabijgelegen natuurgebieden dienen in een daartoe strekkende Natuurbeschermingswetvergunning vergund/beoordeeld te worden. Dat deze vergunning voroalsnog niet is aangevraagd dan wel nog niet is verleend is geen reden de onderhavige vergunning niet te verlenen.

14) Gezondheidrisico's: niet bouwen op minder dan 250 meter van omliggende woningen
De GGD adviseert een minimum afstand aan te houden van 250 meter tussen op te richten veestallen en woningen van derden. Nu enerzijds de fijnstofemissies van het bedrijfsinitiatief als uitzonderlijk hoog gelden, en anderzijds een viertal woningen binnen 250 meter van de beoogde inrichting zijn gelegen, kan niet worden ingezien dat het bedrijfsinitiatief voor een vergunning in aanmerking kan komen.
Door de aanvraagster is een notitie gevoegd met de titel Volksgezondheid en Nieuw Gemengd Bedrijf d.d. 18 februari 2011. Het stuk draagt uitsluitend het NGB-logo, zonder de auteur of diens deskundigheid te noemen. In het stuk worden hoofdzakelijk relatieve vergelijkingen gemaakt met bestaande bedrijfsvoering elders en relatieve vergelijkingen met afstanden tussen bestaande bedrijfslocaties en de beoogde bedrijfslocaties. Daarmee wordt geen risico-inschatting gegeven. Het stuk draagt zeer nadrukkelijk het karakter uitsluitend potentieel positieve punten te willen noemen, zonder een compleet en representatief beeld te schetsen.

Het antibioticagebruik geldt als een essentieel aandachtspunt in de zorg ter voorkoming van gezondheidsrisico's. Algemeen erkend is de noodzaak om tot een ingrijpende reductie te komen van het antibioticagebruik in de veehouderij. Het MER maakt niet duidelijk of - en hoe - de bedrijfsvoering zich verhoudt tot de inzichten inzake reductienoodzaak van antibioticagebruik. De aanvraag wordt op dit punt ten onrechte niet concreet.

Overwegingen

Op de internetsite van GGD Nederland is te lezen dat zij in een reactie op het rapport van de commissie Alders "Van Mega naar beter" over de maatschappelijke dialoog megastallen stelt dat de huidige wet- en regelgeving niet toereikend is voor het beschermen van de volksgezondheid. GGD Nederland vindt dat de intensieve veehouderij moet worden gezien als een industriële bedrijfstak, waar hoge eisen worden gesteld aan de bedrijfsvoering. Daar hoort naar haar mening ook een advies over een gezonde afstand tussen bedrijven en woonkernen bij. GGD Nederland pleit ervoor dat er bij nieuwbouw en planontwikkeling van bedrijven en woningen een afstandsnorm wordt gehanteerd van 250 meter. Bij een afstand tot 1.000 meter moet er een gezondheidsadvies worden meegenomen bij de vergunningverlening tot uitbreiding.

Allereerst is relevant dat de door reclamanten genoemde afstandsnorm van 250 meter tussen op te richten veehouderijen en woningen, zoals bepleit door GGD Nederland, als zodanig niet is verankerd in (milieu)wet- en regelgeving.

Daarnaast bevat het informatieblad van de GGD Nederland uit 2011 evenmin breed gedragen en daadwerkelijk wetenschappelijk onderbouwde uitgangspunten. Dit wordt als zodanig bevestigd door het sinds 10 juli 2012 openbaar gemaakte RIVM rapport 609400004/2012 "Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden" en het gezondheidsadvies van de GGD Noord-Limburg. Voor de inhoud van dit rapport en advies verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A.

De door reclamanten genoemde notitie van 18 februari 2011 (bijlage 5 ingekomen aanvullende gegevens MER van 25 februari 2011) is door de initiatiefnemers zelf opgesteld (zie samenvatting bij de aanvulling op het MER), mogelijk in samenspraak met diens adviseurs, en moet worden gezien als een document waarin wordt ingegaan op de volksgezondheid in relatie tot de omvang van het concept NGB. De notitie is ook niet bedoeld om een risico-inschatting te maken. Zoals reeds eerder opgemerkt dienen gezondheidsaspecten primair in het kader van andere wetgeving beschouwd te worden. Een Wm-vergunning biedt hier geen, althans slechts zeer beperkte aanvullende ruimte toe. In het kader van de emissie en immissie van fijn stof en stikstofoxiden, afkomstig van de onderhavige inrichting, hebben wij uitgebreid getoetst aan de eisen uit de Wet luchtkwaliteit (hoofdstuk 5 van de Wm) welke zijn opgenomen ter bescherming van de volksgezondheid. In het hoofdstuk luchtkwaliteit van het bestreden besluit zijn wij op dit aspect ingegaan. Geconcludeerd kan worden dat er in ruime mate aan de wettelijke grenswaarden voor fijn stof en stikstofoxiden wordt voldaan. Ook voor wat betreft de geurbelasting welke optreedt als gevolg van het in werking zijn van de inrichting, moet geconcludeerd worden dat geurhinder niet aan de orde kan zijn en omwonenden hiertegen voldoende worden beschermd. In dit opzicht hebben wij de volksgezondheid dus betrokken in onze afwegingen om tot het bestreden besluit te komen. Ter bevestiging van ons standpunt dat een diepgaandere beoordeling van gezondheidsaspecten niet behoeft plaats te vinden in het bestreden besluit, verwijzen wij naar recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 april 2011 (ABRS 201008545/1/M2) en 29 december 2010 (ABRS 29 december 2010, 201000770/1/M2).

Verder geldt naar de mening van appellaten het antibioticagebruik als een essentieel aandachtspunt in de zorg ter voorkoming van gezondheidsrisico's. Algemeen erkend is de noodzaak om tot een ingrijpende reductie te komen van het antibioticagebruik in de veehouderij. Het MER maakt niet duidelijk of - en hoe - de bedrijfsvoering zich verhoudt tot de inzichten inzake reductienoodzaak van antibioticagebruik. De aanvraag wordt op dit punt ten onrechte niet concreet. Naar onze mening wordt in de bovenstaande genoemde notitie van 18 februari 2011 (bijlage 5 ingekomen aanvullende gegevens MER van 25 februari 2011) in voldoende mate ingegaan op het door initiatiefnemers minimaliseren van het antibioticagebruik. Naar onze mening dient het antibioticagebruik te worden beschouwd in het kader van andere wetgeving. Een Wm-vergunning biedt hier geen ruimte toe.

15) Geur

Blijkens het MER, pag. 59, afbeelding 4.5 dient in en ook buiten aanzienlijke delen van het plangebied met een slecht tot zeer slecht werk- en leefklimaat tekening te worden gehouden. Het betrokken gebied zal een slecht leefklimaat hebben, en mogelijk ook een slecht werkklimaat.

De vergunningaanvraag verschaft onvoldoende kwalitatieve duiding van de te verwachten geurbelasting. Er worden afbeeldingen (geurcontouren) weergegeven zonder dat de feitelijke geurbelasting, uitgedrukt in ou_E/m^3 een kwalitatieve waardering wordt gegeven. Gewezen wordt op onderstaande tabel die deze informatie wel geeft.

Milieukwaliteit	Geurgehinderden (%)	voorgrondbelasting (ou_E/m^3)	achtergrondbelasting (ou_E/m^3)
zeer goed	0 - 5	0 – 0,7	0 – 1,5
goed	5 - 10	0,7 – 1,8	1,5 – 3,5
redelijk goed	10 - 15	1,8 – 3	3,5 – 6,5
matig	15 – 20	3 – 4,5	6,5 – 10
tamelijk slecht	20 - 25	4,5 – 6,5	10 – 14
slecht	25 – 30	6,5 – 8,5	14 – 19
zeer slecht	30 - 35	8,5 – 11,3	19 – 25
extreem slecht	35 – 40	11,3 – 14,7	25 – 32

Leefklimaat versus geurgehinderden versus geurbelasting

De percentages zijn afkomstig uit het 'Geuronderzoek stallen intensieve veehouderij', Ministerie van VROM, maart 2001. De geursituatie worden beschreven in termen van milieukwaliteit, onderverdeeld in acht categorieën van 'zeer goed' tot 'extreem slecht'. Deze termen zijn afkomstig uit de 'GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)' en zijn afhankelijk van de geurhinderpercentages.

In de omgeving van het beoogde bedrijf zullen de omliggende woningen enkel als gevolg van de veestallen net niet overbelast worden door de stalemissies. Er is vervolgens geen deugdelijke totaalbeoordeling gemaakt waaarbij ook de mestvergisting en slachterij-emissies zijn betrokken.
Bij het MER is wel een onderzoek gevoegd naar de cumulatieve geur-effecten van de verschillende bedrijfsplannen (dus inclusief het varkensbedrijf). De betrokken rapporteur PRA-Odournet bv doet een

voorstel voor een zelfbedachte norm voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de cumulatieve effecten. Cliënten betwisten de aanvaardbaarheid en houdbaarheid van een belastingwaarde van 2,6 ou/m^3 als 98-percentielwaarde voor omliggende woningen.
Een geurreductierendement van de luchtwasser is enkel bekend voor wat betreft de dierverblijven. Niet is aangetoond dat de aangevraagde luchtwassers ook een 40% geurreductie realiseert van de slachterij.
Ten onrechte zijn geen geurnormen en controlevoorschriften gesteld voor de slachterij.
Ten onrechte zijn geen geurnormen en controlevoorschriften gesteld voor de vergister.

Overwegingen
Naar de mening van reclamanten verschaft de vergunningaanvraag onvoldoende kwalitatief inzicht in de te verwachten geurbelasting, waarbij een tabel is toegevoegd van het percentage geurgehinderde afhankelijk van de voorgrond- en achtergrondbelasting.

De geurhinder van veehouderijen dient op basis van de methodiek, zoals aangegeven in de Wet geurhinder en veehouderijen (Wgv) en de gelijknamige regeling (Rgv), te worden beoordeeld. Deze wetgeving schrijft voor dat de geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunningen. Vervolgens moet de berekende geurbelasting (uitgedrukt in Europese odour units per kubieke meter lucht 'ou_E/m^3' als 98-percentielwaarde) bij geurgevoelige objecten worden getoetst aan de normstelling uit de Wgv, waarbij in de normstelling een verschil wordt gemaakt concentratiegebieden en niet concentratiegebieden. De hele gemeente Horst a/d Maas is gelegen in een concentratiegebied. Volgens artikel 3, eerste lid Wgv geldt voor geurgevoelige objecten in concentratiegebieden binnen de bebouwde kom een normstelling van 3,0 ou_E/m^3 en voor buiten de bouwde kom een normstelling van 14,0 ou_E/m^3.

In bijlage 8 van de aanvraag zijn de resultaten toegevoegd van de met V-Stacks Vergunningen uitgevoerde verspreidingsberekeningen. In § 5.9.6.2 van de considerans van het ontwerpbesluit is een tabel opgenomen van deze rekenresultaten en de toetsing aan de normstelling uit de Wgv.
De betreffende metingen zijn gecontroleerd door bureau HMAO van de provincie Limburg. De resultaten van deze berekeningen liggen samen met de overige stukken ter inzage met het definitieve besluit.

Bij een inrichting waar geuremissie plaatsvindt moet de totale geurbelasting van de inrichting als geheel getoetst worden aan de van toepassing zijnde geurnorm. Indien in een inrichting meerdere, verschillende geurbronnen zijn, is het gebruikelijk om de totale geuremissie van de inrichting te toetsen aan een gewogen gemiddelde geurnorm. In het ontwerp besluit is echter per ongeluk getoetst aan het gewogen gemiddelde van het NGB (inclusief de varkensstallen van Heideveld). N.a.v. de zienswijze is het gewogen gemiddelde bepaald van de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V. en zijn nieuwe verspreidingsberekeningen uitgevoerd door bureau HMAO van de provincie Limburg. De resultaten van deze berekeningen liggen samen met de overige stukken ter inzage met het definitieve besluit en zijn beschreven in paragraaf 5.9.6 van het besluit. Ook uit de verspreidingsberekeningen van bureau HMAO blijkt dat de geurbelasting bij de omliggende woningen voldoet aan de norm. De aangevraagde situatie is vergunbaar.

In tegenstelling tot reclamanten zijn wij van mening dat in het ontwerpbesluit op een correcte wijze rekening is gehouden met de beoordeling en toetsing van de berekende geurbelasting bij de in de omgeving van Kuijpers gelegen geurgevoelige objecten.

Een geurreductie van 40% bij gebruik van de aangevraagde luchtwasser is inderdaad bepaald voor dierverblijven. Wellicht dat de geurreductie van deze luchtwasser bij gebruik in de slachterij anders is. Uit bovenstaande tabel blijkt dat de bijdrage van de slachterij aan de jaaremissie voor geur slechts 0,5% bedraagt. Een eventuele kleinere geurreductie door de luchtwasser bij de slachterij heeft een verwaarloosbaar effect op de totale jaaremissie als gevolg van de inrichting als geheel.

16) Directe ammoniakschade

Met de beoogde bedrijfsvoering is sprake van een jaarlijkse ammoniakemissie van minimaal 6.000 kilo. Van directe ammoniakemissies is bekend dat schade kan worden toegebracht aan kweekgewassen. Dit wordt 'directe ammoniakschade' genoemd. Op minder dan 25 meter ten oosten van de projectlocatie worden tuinbouwgewassen (rozen) gekweekt. Hierbij wordt opgemerkt dat het huidige beoordelingskader onvoldoende moet heten, aangezien daarin slechts vaste aan te houden afstanden worden genoemd, onafhankelijk van de emissie.
De betrokken ondernemer maakt zich ernstige zorgen over de schadelijke invloed voor zijn bedrijfsvoering indien de beoogde megastal inclusief slachterij en vergister zouden worden gerealiseerd. Voor nadere details op dit punt wordt verwezen naar de zienswijzenbrief van Boels Zanders Advocaten d.d. 16 december 2011, ingediend namens vereniging Behoud de Parel en anderen.

Overwegingen
Zoals in de considerans van het ontwerpbesluit is verwoord volgt uit vaste jurisprudentie van de ABRS dat het kader voor de beoordeling van directe ammoniakschade nog steeds wordt gevormd door het rapport "Stallucht en Planten 1981". Volgens het rapport geldt geen minimale afstand tussen stallen en akkerbouwgewassen en grasland (ABRS van 16 februari 2011, nr. 201003564/1/T1/M2). Uit de uitspraak van de ABRS 200901260/1/M2 van 18 november 2009 volgt dat planten die niet worden genoemd in het betreffende rapport (o.a. rozen) geen bescherming behoeven voor directe ammoniakschade.

17) Fijnstof
Met name vanwege het beoogde aantal vleeskuikens zal een fijnstofemissie optreden die in de veehouderij haar gelijke niet kent. Veehouderij geldt als bron van ca. 20% van de nationale fijnstofemissies. De vleeskuikenhouderij levert hierin de grootste bijdrage. Anders gezegd: vleeskuikenstallen gelden als fijnstofbommen.
De beoogde luchtwasser reduceert slechts 30% van de fijnstofemissies. Dat betekent dat de fijnstofemissies met de beoogde installatie overeenkomt met het houden van ruim 700.000 vleeskuikens zonder fijnstofreductie (70% van het totaal aantal te houden vleeskuikens). Vermoedelijk is hiermee sprake van de grootste Nederlandse veehouderij-fijnstofbron.
Er is vermoedelijk iets mis met het rekenmodel van de vergunningaanvraagster. Onwaarschijnlijk is de uitkomst. Deze suggereert dat de inrichting slechts een beperkte fijnstofemissie veroorzaakt. Waarschijnlijk zijn bronnen vergeten danwel onderschat.
Verder geldt dat ten onrechte uitlsuitend de beoordeling is beperkt tot omliggende woningen. Aldus wordt niet overeenkomstig te stellen eisen gehandeld.

Overwegingen
Zoals beschreven in het ontwerpbesluit is de luchtkwaliteit beoordeeld op basis het luchtkwaliteitsonderzoek dat als bijlage 20 van het MER is toegevoegd. Het betreffende luchtonderzoek bevat de emissies en verspreidingsberekeningen van het NGB als geheel dus voor de inrichting Heideveld en Kuijpers samen.

Mede naar aanleiding van deze zienswijze heeft bureau HMAO van de provincie Limburg nieuwe verspreidingsberekeningen voor fijn stof (PM10) en NO_x uitgevoerd met het programma PluimPlus 4.0. Hierbij zijn alleen de bronnen van de inrichting Kuijpers gebruikt (veehouderij en bio-energiecentrale). De resultaten van de verspreidingsberekeningen liggen samen met de overige stukken ter inzage met het definitieve besluit en zijn beschreven in paragraaf 5.9.3 van het besluit. Uit de resultaten blijkt dat de jaargemiddelde concentratie ruim lager is dan de grenswaarde en dat het aantal overschrijdingen van de 24-uursgemiddelde concentratie lager is dan de norm. De door ons uitgevoerde verspreidingsberekeningen bevestigen de resultaten van het door aanvraagster toegevoegde luchtkwaliteitsonderzoek . De aangevraagde activiteiten van Kuijpers voldoen aan de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer en zijn vergunbaar.

Voor wat betreft de keuze van de beoordelingspunten verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 6 van brief A.

18) Geluid

Door u wordt een uitzonderlijk hoog referentieniveau vastgesteld. U noemt waarden die 10 dB(A) boven de waarden liggen die als richtwaarden voor het buitengebied gelden. Betwijfeld moet worden of de genoemde meting representatief is geweest.
De representativiteit van de geluidbeoordeling staat niet vast.
In het ter inzage gelegde akoestisch onderzoek van 29 juni 2010 met kenmerk 110502/ZF0/OP8/201295/004B 110502.201295.004B) worden deels hogere geluidwaarden en deels lagere geluidwaarden genoemd dan de gestelde geluidnormen. Hieruit volgt dat deels te ruime normen zijn gesteld, en deels de vergunning impliciet is geweigerd.
Thans bestaat onduidelijkheid over de te nemen akoestische maatregelen. In het akoestisch onderzoek van 29 juni 2010 worden te nemen akoestische maatregelen genoemd. Nu nadien een nieuw akoestisch rapport is opgesteld bestaat onduidelijkheid over de status van dit rapport en de daarin genoemde maatregelen. Gelet op de ventilatiecapaciteit wordt bestreden dat het optreden van tonaal geluid kan worden uitgesloten.

Overwegingen

In §5.8 van de considerans van het ontwerpbesluit wordt ingegaan op de gehanteerde normstelling voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau. Deze normstelling is gebaseerd op een systematiek die uitgaat van een 3-staps afwegingstraject, te weten:

1. richtwaarden gerelateerd aan de woonomgeving;
2. overschrijding richtwaarden op grond bestuurlijke afweging, waarbij het referentieniveau van de omgeving een belangrijke rol speelt;
3. als maximum geldt voor nieuwe inrichtingen de etmaalwaarde van 50 dB(A) op de gevel van de maatgevende woning of het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Voor bestaande inrichtingen geldt een maximum van 55 dB(A).

Daarbij is aangegeven dat in het kader van de MER- en vergunningprocedure ons bureau Handhaving Monitoring Advies en Onderzoek (HMAO) geluidmetingen en –berekeningen heeft uitgevoerd teneinde het referentieniveau van het omgevinggeluid vast te stellen. Deze resultaten hiervan zijn vastgelegd in het rapport met de titel "Referentieniveau geluid omgeving Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB) Grubbenvorst" (kenmerk G10015JV van mei 2010) en hebben met de overige stukken ter inzage gelegen. Uit dit rapport blijkt dat in de dagperiode het omgevingsgeluid maatgevend is en in de dag- en avondperiode het wegverkeerslawaai. Op basis van dit rapport leiden wij voor Kuijpers een normstelling af van 50, 45 en 40 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Het referentieniveau van het omgevingsgeluid is door ons vastgesteld volgens de daarvoor voorgeschreven methode IL-HR-15-01. Uit de rapportage blijkt dat het wegverkeer van de in de directe nabijheid gelegen autosnelweg A73 veelal bepalend is voor het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Aangezien het wegverkeerslawaai wordt berekend en niet gemeten behoeft naar onze meting niet getwijfeld te worden aan de representativiteit van de vastgestelde referentieniveaus.

De richtwaarde voor een landelijke woonomgeving bedraagt 40 dB(A) etmaalwaarde. Dit betekent inderdaad dat wij op basis van het referentieniveau voor de dag-, avond- en nachtperiode uitgaan van een normstelling die 10 dB(A) hoger ligt dan de richtwaarde voor een landelijke woonomgeving. De door Kuijpers aangevraagde activiteiten zijn getoetst aan de vastgestelde normstelling. Hieruit blijkt dat wordt voldaan aan de norm en dat de geluidbelasting bij woningen als gevolg van de activiteiten Kuijpers nergens hoger is dan 40, 36 en 36 dB(A).

Verder wordt door appellaten verwezen naar het ter inzage gelegde akoestisch onderzoek van 29 juni 2010 met kenmerk 110502/ZF0/OP8/201295/ 004B 110502.201295.004B), waarin deels hogere geluidwaarden en deels lagere geluidwaarden zijn genoemd dan de gestelde geluidnormen. Naar de mening van appellaten volgt hieruit dat deels te ruime normen zijn gesteld, en deels de vergunning impliciet is geweigerd.
In §1.4 van de considerans van het ontwerpbesluit is een leeswijzer van gebruikte stukken opgenomen. Het door reclamanten genoemde akoestisch onderzoek maakt deel uit van het MER. Dit rapport heeft wel ter inzage gelegen met alle overige stukken, maar is als zodanig niet gebruikt bij de beoordeling en toetsing van de door Heideveld veroorzaakte geluidbelasting naar de omgeving. In §5.8 van de considerans van het ontwerpbesluit (overwegingen geluid) is aangegeven dat bij de beoordeling van de akoestische situatie van de inrichting gebruik is gemaakt van het bij de ingekomen aanvullende gegevens van 25 februari 2011 toegevoegde akoestische rapport. Uit de beoordeling en toetsing van het langtijdgemiddeld beoordelingniveau blijkt dat kan worden voldaan aan het bovengenoemde referentieniveau van de omgeving. Het stellen van te ruime geluidnormen, zoals gesteld door reclamanten, is dan ook niet aan de orde. Het uitvoeren van akoestische maatregelen is dan ook niet aan de orde.

Verder zijn reclamanten van mening dat mede gelet op de ventilatiecapaciteit het optreden van tonaal geluid niet kan worden uitgesloten. Naar onze mening is er geen relatie tussen de omvang van de ventilatiecapaciteit en het optreden van totaalgeluid. Wij gaan er vooralsnog van uit dat bij een correcte installatie van de ventilatoren het optreden van tonaal geluid niet aan de orde is.

19) Water
Het bedrijfsinitiatief omvat het oppompen van 95.000 m^3 grondwater. Het totaalverbruik omvat 240.000 m^3 water. De (on)wenselijkheid daarvan wordt onvoldoende in beeld gebracht. Op diverse plaatsen in Limburg geldt de verdroging als gevolg van een overmatige onttrekking door de agrarische ondernemers als een ernstig knelpunt. Voorts is sprake van meerdere hectares te verharden oppervlak, met als gevolg een gebrekkige bodeminfiltratie van hemelwater. Dit heeft een ongewenst effect op de grondwaterhuishouding. De aanvraag geeft onvoldoende informatie over het te lozen water vanwege enerzijds de co-vergister en anderzijds de slachterij. De gevolgen van de waterlozing zijn onvoldoende gereguleerd.

Overwegingen
Paragraaf 3.7 van de aanvraag geeft aan dat ca. 240.000 m^3 water per jaar wordt gebruikt als drinkwater, voor de reiniging, voor de slachterij en voor de luchtwassers. Uit de tabel blijkt dat alleen leidingwater wordt gebruikt. Er is geen sprake van onttrekken van grondwater.
Uit paragraaf 7.4 van de aanvraag blijkt dat het huishoudelijk afvalwater, het gezuiverde water uit de mestfractie en het gezuiverde water uit de slachtafvalfractie wordt geloosd op de gemeentelijke riolering. Al het hemelwater wordt geloosd op de bodem. Het overige afvalwater wordt verwerkt in de bio-energiecentrale. Ten aanzien van de lozingen op de gemeentelijke riolering is advies gevraagd bij het Waterschap Peel en Maasvallei. Het advies en de daaruit voortvloeiende voorschriften zijn onverkort opgenomen in het besluit. Het Waterschap is van mening dat het afvalwater met inachtneming van de voorgeschreven maatregelen kan worden geloosd op de gemeentelijke riolering.

20) Luchtwassers en dimensionering
Cliënten zijn niet overtuigd van het aangevraagd en vergund zijn van een deugdelijke luchtwastechniek. Bij disfunctioneren van de luchtwassers zullen veelvoudig hogere emissies optreden. De wettelijke normen zullen ernstig worden overschreden bij disfunctioneren van de luchtwassers.
Met luchtwassers blijken in de praktijk aanmerkelijke problemen op te treden. De zorgen van omwonden zijn fors toegenomen door de recente vaststelling dat een groot aantal Brabantse luchtwassers bij veehouderijbedrijven niet blijken te functioneren. U wordt gewezen op het rapport Evaluatie Project Luchtwassers 2009, opgesteld door de Brabantse overheid.[10] Omstreeks 3 van de 4-luchtwassers blijkt niet — aan de gestelde regels te voldoen (!). Uit het betrokken rapport:

- 74 % van de inwerking zijnde luchtwassers voldoet niet aan alle wet- en regelgeving.
- Bij 23 % van de inrichtingen is de emissie te hoog.
- Bij een aantal inrichtingen is niet bekend of de emissie te hoog is of niet. Bij deze inrichtingen waren de luchtwassers wel in werking maar niet geheel overeenkomstig de vergunning uitgevoerd.

U zult begrijpen dat cliënten met deze berichtgeving een zeer beperkt vertrouwen stellen in de luchtwassers. De overheid stelt zich kennelijk naïef op inzake milieuclaims en de toepassingspraktijk van luchtwassers. De klachten bij gebleken disfunctioneren van de luchtwassers na realisatie van de beoogde inrichting zullen niet van de lucht zijn.

De deugdelijkheid van de dimensionering wordt betwijfeld. De voorschriften om een juiste werking en een controle daarop te waarborgen bieden onvoldoende zekerheid.

[10] *Digitaal verkrijgbaar via: www.handhavingbrabant.nl*

Overwegingen
In het ontwerpbesluit zijn een groot aantal doel- en middelvoorschriften (zie hoofdstuk 2 voorschriften) opgenomen met specifieke eisen voor:
1) uitvoering en gebruik van het luchtwassysteem;
2) controle en inspectie van het luchtwassysteem;
3) bouwcontrole.

In eerste instantie is een vergunninghoudster (lees Kuijpers) zelf verantwoordelijk voor het goed functioneren van de luchtwassystemen. In de systeemomschrijving van de luchtwassystemen is opgenomen welke controles door de vergunninghoudster zelf moeten worden uitgevoerd.

Daarnaast is het de taak van de afdeling Handhaving en Monitoring van de provincie Limburg om toe te zien dat de werking van de luchtwassystemen constant en goed is geweest. Om dit te kunnen beoordelen moeten de luchtwassystemen zijn voorzien van een groot aantal elementen, die in onderlinge relatie tot elkaar worden worden bekeken. De procedures met betrekking tot handhaving staan beschreven in hoofdstuk 18 van de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht. De systematiek van beide wetgevingen laat het niet toe dat de procedures met betrekking tot handhaving in de milieuvergunning worden opgenomen.

Bij het niet naleven van een vergunningvoorschrift wordt door de afdeling Handhaving en Moitoring van de provincie Limburg een bestuursrechtelijk traject opgestart. Binnen dit traject krijgt men een keer de mogelijk om een overtreding ongedaan te maken (zogenaamde vooraankondiging bestuursrechtelijk handhaven). Als vervolgens uit de hercontrole blijkt dat de overtreding niet ongedaan is gemaakt wordt daadwerkelijk bestuursrechtelijk opgetreden (dwangsom of bestuursdwang). Bij het opleggen van een dwangsom is sprake van een boete in de vorm van een geldbedrag. De hoogte van deze dwangsom wordt per soort overtreding apart berekend.

Ten aanzien van het niet of slecht functioneren van luchtwassers, zoals gebleken uit een in de provincie Brabant bij veehouders uitgevoerd onderzoek, zijn naar onze mening in de vergunningvoorschriften voldoende waarborgen opgenomen om dit te voorkomen. Naast de uit te voeren rendementsmetingen kan o.a. aan de hand van de afvoer van spuiwater, de continue registratie van het spuidebiet van de chemische wasser met een geijkte waterpulsmeter en de continue registratie van het aantal draaiuren van de circulatiepomp van zowel de chemische wasser als de waterwasser met behulp van een urenteller worden vastgesteld of de luchtwassystemen inderdaad naar behoren functioneren. In de bij het luchtwassysteem behorende systeemomschrijving is precies aangegeven welke eisen nog meer bijdragen aan een optimale technische uitvoering en gebruik van het systeem.

Op grond van de door Gedeputeerde Staten van Limburg vastgestelde ontwerpbesluiten is een 24 uur controle van de luchtwassystemen niet vereist. Echter in deze situatie heeft vergunninghoudster in overleg met de gemeente Horst a/d Maas ervoor gekozen om bij de luchtwassers een webcam te plaatsen, waardoor controle van de binnen de inrichting aanwezige luchtwassystemen te allen tijde mogelijk is. Een en ander is vastgelegd in de tussen de gemeente en de ondernemers van het concept NGB op 5 juli 2001 ondertekende koopovereenkomst en anterieure exploitatieovereenkomst.

21) Co-vergisting

Bijlage 8 van de MER noemt grote hoeveelheden slachtafval die zouden zijn te verwerken in de vergister. De opslag en verwerking van mestafval baart cliënten grote zorgen. De aanvraag gaat onvoldoende in op de potentiële milieueffecten van de vergisting van slachtafval, waaronder gezondheidrisico's. U wordt herinnerd aan de EHEC-affaire. Hierbij wordt ook gewezen op het hieronder aangehaalde VROM-inspectierapport, waaruit blijkt dat de toezicht en naleving op vergisting gebrekkig is.

Evenmin wordt goed duidelijk hoe de verschillende vergistingsingrediënten zich tot elkaar verhouden. Worden alle ingrediënten (mest, landbouw [co-]producten en -residuen, kippenslachtafval) uitsluitend in een bepaalde verhouding gemengd, al dan niet stapsgewijs? Of zijn verschillende vergistingsprocessen te onderscheiden, te weten enerzijds slachtafval en anderzijds mest en co-producten? Zal er worden geëxperimenteerd met mengverhoudingen en vergistingsprocessen? Zo ja, binnen welke bandbreedte en op basis van welke expertise?

Welk waterzuiveringsproces wordt doorlopen? Wat zal de bestemming zijn van de nutriënten N en P? Gaan ze naar het buitenland of worden ze verwerkt tot kunstmest vervanger? Ten onrechte is geen nutriëntenbalans voor de gehele inrichting opgesteld.

Opgemerkt wordt dat co-producten, noodzakelijk voor een succesvol gistproces, schaarser wordt als gevolg van het toenemende aantal mestvergistingsinitiatieven. De aanvraag biedt onvoldoende informatie ten aanzien van de vraag of voldoende vergistingsmateriaal beschikbaar zal zijn.

Genoemd wordt dat niet meer dan 4.000 m^3 biogas wordt opgeslagen met 1 vol% H_2S, en hierom de BRZO niet van toepassing zou zijn. Echter, niet wordt genoemd hoeveel gas met 1 vol% H_2S wel wordt opgeslagen. Vast staat dat in biogas H_2S aanwezig is. In de considerans wordt gesteld dat met maatregelen voldoende kan worden verzekerd dat H_2S uit het gas zal kunnen worden verwijderd. Cliënten merken op dat zij de controle hierop onvoldoende zien verzekerd. De voorschriften zijn niet doelmatig. Elders in de considerans wordt het gas in de navergister als biogas aangemerkt. Deze opslag omvat 4.500 m^3. In totaal zijn 4 vergisters van 4.500 m^3 aangevraagd. De buiten toepassing verklaring van de BRZO lijkt onvoldoende beoordeeld.

Uit onderzoek naar de naleving van de vergunningvoorwaarden voor mestvergisters blijken grote problemen te bestaan. Te noemen is het onderzoek van de VROM-Inspectie 'Co-vergisting van mest in Nederland, Beperking van risico's voor de leefomgeving; 19 oktober 2009'.[11] Het toevoegen van niet vergunde - en dus illegale - stoffen blijkt vaste praktijk. Het rapport stelt het volgende:

Controles door de AID
De AID heeft een dertigtal Co-vergisters geselecteerd en is in het najaar van 2008 gestart met controles van de meststoffenregelgeving. Een beperkt aantal van deze controles zijn door de AID samen met de VWA en de VI uitgevoerd. Hierbij heeft de VI geconstateerd dat zowel de inzichtelijkheid als de volledigheid c.q. juistheid van de transportdocumentatie regelmatig te wensen over laat. Ook is door de VI geconstateerd dat het transport van afvalstoffen die als bijproducten meevergist worden, in een aantal gevallen door niet op de zogenaamde VIHB-lijst voorkomende transporteurs wordt verzorgd, hetgeen in strijd is met de Wm.
Waar nodig heeft de AID bij de overige controles de veiligheid en risicoaspecten, waarvoor de VI verantwoordelijk is, meegenomen. De resultaten zijn voor wat betreft het toepassen van bijproducten niet positief te noemen. Er worden bijproducten toegevoegd die niet vermeld zijn op de positieve lijst. De AID constateerde onder andere op basis van.
vrachtbrieven dat vinassekali (bijproduct van de suikerindustrie), cacaodoppenmeel, stedelijk afval (o.a. keukenafval), waterzuiveringsslib, citroenzuur, glycerinewater, dierlijk vet en ijzerslib naar Co-vergisters wordt afgevoerd. Veel vet- en slibachtige bijproducten zijn afkomstig uit Duitsland, zonder bekende herkomst.
Daarnaast is ook geconstateerd dat er vaak mengsels (mixen) van stoffen die op de positieve lijst staan, zowel onderling als * met andere stoffen als bijproduct worden toegevoegd. Door gebrekkige of ontbrekende informatie over de samenstelling van dergelijke mixen op de begeleidende documenten (vaak wordt alleen de component genoemd die op de positieve lijst staat zonder te vermelden welk deel van de partij uit deze component bestaat) wordt de handhaving ernstig bemoeilijkt.
Van al deze bijproducten inclusief de mixen is nog niet onderzocht door de Commissie van Deskundigen van LNV wat het effect op de bodem en het milieu is. Derhalve mogen deze producten niet worden meevergist en als meststof op het land worden gebracht. Niet onderzocht is of er gevolgen zijn voor de (externe) veiligheid.

Uit de gehouden controles blijkt dat het digestaat van de overtreders niet meer voldoet aan de meststoffenwet en niet mag worden toegepast als meststof op het land. Dit digestaat Is een afvalstof. Het foute digestaat moet in opslag blijven en mag volgens de wet alleen nog maar worden afgeven aan een erkende verwerker in de zin van de afvalstoffenregelgeving (hoofdstuk 10 Wm). Omdat het ongeveer 30 dagen duurt voordat de massa waaraan de niet toegestane bijproducten zijn toegevoegd weer zuiver is, gaat het vaak om grote hoeveelheden fout digestaat. De opgeslagen niet toegestane bijproducten dienen retour te worden gezonden naar de leveranciers. Het digestaat dat niet als meststof op het land mag worden gebracht dient afgevoerd te worden naar erkende verwerkers.
Omdat dit doorgaans tot (zeer) hoge kostenposten voor de ondernemers en niet zelden failissementssituatles leidt wordt een oplossing voor dit probleem c.q. dergelijke partijen in een aantal gevallen gezocht in een ontheffing van het verbod tot storten buiten inrichtingen.

In het rapport wordt een voorbeeld genoemd van een ongeluk waarbij meerdere doden zijn te betreuren geweest. Er worden een aantal concrete ongelukken met mestvergisters beschreven waarbij aanzienlijke overlast voor de omgeving is opgetreden.
Uit het gestelde volgt minimaal de noodzaak van enerzijds een duidelijke lijst van soorten en jaarvrachten aangevraagde te vergisten stoffen en anderzijds deugdelijke vergunningvoorschriften die een doelmatig toezicht op naleving mogelijk maakt.

Er ontbreekt tevens een deugdelijke controlemogelijkheid om toe te zien dat minimaal 50% van de te vergisten stoffen uit mest bestaat. Met toezicht op de acceptatie van aan te voeren stoffen bestaat geen doelmatig toezicht op de mengverhouding.

Ook ontbreekt een deugdelijke controlemogelijkheid om toe te zien op de beperking van het vergistingsmateriaal tot uitsluitend stoffen van de zogenoemde 'positieve lijst'. Indien andere stoffen worden toegevoegd dan van de positieve lijst, dan zal het digestaat moeten worden aangemerkt als afval, en komt dan niet in aanmerking om als meststof te worden toegepast Hierboven is reeds duidelijk gemaakt dat de illegale toevoeging van materiaal regelmatig blijkt voor te komen.

U stelt dat de Verordening dierlijke bijproducten (lees: gezondheidrisicobestrijding vanwege dierlijk materiaal als veevoer) rechtstreeks geldt, en hierom geen nadere regeling in de vergunning is vereist. Dit wordt weersproken, Er ontbreken voorschriften om doelmatig te kunnen controleren op naleving van EG-verordening 142/2011 (zie onder meer artikel 10 van de Verordening).
U heeft onvoldoende gewaarborgd dat u met de gestelde vergunningvoorschriften ook feitelijk in staat bent om toe te zien op naleving van de gestelde voorwaarden.

[11] *Beschikbaar via www.vrominspectie.nl/*

Overwegingen

Vergistingsprocessen
Uit de aanvraag (o.a. hoofdstuk 1) blijkt dat binnen de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V. twee afzonderlijke vergistingsprocessen zijn te onderscheiden:

I. Vergisting van mest met coproducten
De mest wordt met diverse coproducten (alleen producten genoemd in Bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet) in de vergistingsbassins voor- en navergist. Het digestaat wordt vervolgens middels een tweetrapsproces (decanter gevolgd door ultrafiltratie) gescheiden in een dikke en

dunne fractie. De dikke fractie wordt verder verwerkt in het compostering. De dunne fractie wordt in omgekeerde osmose gebracht en middels membraanfiltratie gescheiden in een concentraat en waterfractie. De waterfractie wordt geloosd op de gemeentelijke riolering. Deze lozing is getoetst door het Waterschap Peel en Maasvallei. De door het Waterschap voorgestelde voorschriften zijn overkort in het besluit overgenomen. Het concentraat wordt verkocht als kunstmestvervanger of bijgemengd in de compostering om voor exportwaardige droge mest de juiste concentratie aan nutriënten te verkrijgen.

II. Vergisting van slachtafval en slachtafvalwater
Het slachtafval en het slachtwaterafval worden door een zeefbocht gescheiden. De dunne fractie gaat na flocculatie rechtstreeks naar de slachtafvalvergister. De dikke fractie wordt eerst versneden en samen met het bloed gesteriliseerd (verwarming tot boven 130 °C). Daarna wordt ook dit product overgebracht naar de slachtafvalvergister. Ook de slibfractie uit het flocculatieproces wordt hieraan toegevoegd. Na vergisting wordt het materiaal gescheiden in een dikke en dunne fractie. De dunne fractie wordt op het riool geloosd. Deze lozing is getoetst door het Waterschap Peel en Maasvallei. De door het Waterschap voorgestelde voorschriften zijn overkort in het besluit overgenomen. De dikke fractie wordt opgeslagen in een buffersilo en afgevoerd naar de destructor.

Coproducten
Of voldoende coproducten thans en in de toekomst verkrijgbaar zijn is geen aspect dat moet worden afgewogen in een milieuvergunning.

BRZO
Binnen de inrichting is alleen opslag van biogas boven de (na)vergisters. De totale opslaghoeveelheid is niet vermeld in de aanvraag. Wij hebben een schatting gemaakt op basis van het RIVM-rapport "Veiligheid grootschalige productie van biogas". In dit rapport staat op pagina 12 vermeld dat opslag van biogas boven een vergister mogelijk is tot 500 m^3. Binnen de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V. staan 3 vergisters van 4.500 m^3 elk en 1 navergister van 4.500 m^3. Uitgaande van een hoeveelheid van 500 m^3 biogas per bassin levert dit een opslaghoeveelheid op van 2.000 m^3 voor de covergisting. Daarnaast komt binnen de inrichting een slachtafvalvergister van 1.200 m^3 en een slachtafvalnavergister van 800 m^3. Gezien de omvang van deze bassins zal hier geen 500 m^3 biogas per vergister aanwezig zijn. De totale hoeveelheid voor de inrichting blijft daarmee op basis van deze schatting ruim beneden de drempel van 4.000 m^3. Voorschrift 8.19 regelt dat een vergistingsilo moet zijn voorzien van een niveaumeter voor de hoeveelheid aanwezig biogas en dat bij het bereiken van een bepaald maximumniveau de gasmotor automatisch moet worden opgestart. Om tegemoet te komen aan uw bedenkingen is het voorschrift zodanig aangepast dat registratie moet plaatsvinden van de niveaumetingen en dat de afstelling dusdanig moet zijn dat de totale hoeveelheid biogas in alle vergisters samen nooit meer bedraagt dan 4.000 m^3.

Naleving en veiligheid
Het door reclamant genoemde rapport van de AID is ons bekend. Het betreft hier echter een handhavingsaspect. Kuijpers vraagt een covergisting aan waarin tenminste 50% bestaat uit dierlijke mest. Dit blijkt ook uit bijlage 15 van de aanvraag waarin de jaardoorzet aan dierlijke mest, coproducten en landbouwproducten is weergegeven. In voorschrift 5.11 is opgenomen dat deze maximale hoeveelheden drijfmest en coproducten niet mogen worden overschreden. Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het voorschrift aangepast zodat ook de maximum hoeveelheid voor de landbouwproducten wordt begrensd. Verder blijkt uit de aanvraag, maakt als zodanig deel uit van de vergunning, en vergunning dat alleen stoffen van de positieve lijst worden vergist. Via het afvalregistratie en meldsysteem (voorschrift 5.12 tot en emt 5.22) zitten er naar onze mening voldoende controlemogelijkheden om hierop toe te zien.

Verordening dierlijke bijproducten
De verordening dierlijke bijproducten bevat voorschriften voor het verzamelen, vervoeren, opslaan, hanteren, verwerken en gebruiken of verwijderen van dierlijke bijproducten en daarvan afgeleide producten. Het toezicht hierop vindt plaats door de nVWA. De eisen uit deze Verordening en het Besluit zijn rechtstreeks werkend en mogen daarom niet worden opgenomen als voorschrift in dit besluit. Dit is door de ABRS meermaals in uitspraken bevestigd. Zij stellen onder meer: "Aan de vergunning mogen gezien artikel 8.11, derde lid, van de Wet milieubeheer slechts ter bescherming van het milieu voorschriften worden verbonden. Verder is er geen rechtsregel die verplicht om bij het krachtens de Wet milieubeheer verlenen van een vergunning een opsomming te geven van wettelijke verplichtingen die uit andere wetgeving voortvloeien."

22) Afvalverwerking
Onvoldoende is verzekerd dat het digestaat als meststof kan worden aangemerkt. Dit betekent dat rekening dient te -worden gehouden met de mogelijkheid dat het digestaat als afvalstof dient te worden afgevoerd. U heeft met deze mogelijkheid onvoldoende rekening gehouden.

Met de vergisting is sprake van het accepteren van afvalstoffen. Hieruit volgt dat dient te worden getoetst aan artikel 5.11, sub a-g van het Ivb. De aard van de te accepteren stoffen kan onvoldoende worden beoordeeld. De controle op de acceptatie van afvalstoffen dient te zijn beschreven in de acceptatieprocedure. Deze procedure is onvoldoende beschreven.

De vergunningaanvraag voor de mestvergister moet worden getoetst aan het Landelijk afvalbeheersplan 2 (LAP). In hoofdstuk 16 van het beleidskader van het LAP is vermeld dat alle afvalverwerkende bedrijven moeten beschikken over een adequaat acceptatie en verwerkingsbeleid (A&V-beleid). Hierin dient een afvalverwerker duidelijk aan te geven welke afvalstoffen wel en niet worden geaccepteerd (acceptatiebeleid) en welke afvalstoffen op welke manier binnen het bedrijf worden verwerkt (verwerkingsbeleid). Bij de aanvraag is een onvoldoende beschrijving van het A&V-beleid gevoegd. De aanvraag dient op grond van artikel 5.11, sub b, van het Ivb dan ook buiten behandeling te worden gelaten.

In hoofdstuk 16 van het beleidskader van het LAP is tevens vermeld dat ook inrichtingen in categorie 28.4 Ivb die niet gevaarlijk afval verwerken, moeten voldoen aan de leidraad AO/IC. Niet beschreven is welke gegevens concreet worden geregistreerd in de goederenadministratie en de financiële administratie (bijv. ontvangstdatum afvalstof, NAW-gegevens leverancier en transporteur), of jaarlijkse controle van de bewerkte hoeveelheden aan de hand van de recepturen plaatsvindt en op welke wijze een koppeling tussen de goederenadministratie en de financiële administratie wordt gelegd.
De aanvraag had op grond van artikel 5.11, sub f, van het Ivb dan ook buiten behandeling dienen te worden gelaten wegens het ontbreken van een toereikende omschrijving van de registratie van de afvalstoffen.

Voorts ontbreken op grond van artikel 5.11 van het Ivb in of bij de aanvraag de gegevens onder c, d en e. Ook ontbreken op grond van artikel 5.11 van het Ivb in of bij de aanvraag de gegevens onder g 'de wijze waarop de bij het proces van nuttig toepassen ontstane stoffen, preparaten of andere producten of afvalstoffen worden afgezet, afgevoerd, nuttig toegepast of verwijderd, alsmede de wijze van registratie daarvan'.

De voorschriften 5.12 en 5.13 verhouden zich niet tot de eisen van het Ivb.

Overwegingen
Op basis van sectorplan 7 van het LAP is de minimumstandaard voor het be- en verwerken van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval composteren met het oog op materiaalhergebruik of vergisten met gebruik van het gevormde biogas als brandstof gevolgd door aërobe droging/narijping met het oog op materiaalhergebruik van het digestaat. Dit is precies wat binnen de inrichting is aangevraagd en vergund. Co-vergisten is aangevraagd en dit is het vergisten van uitwerpselen van dieren samen met een ander organisch product. Dit organisch product komt dan vaak uit de land- en tuinbouw of de (vee)voedingsindustrie. Bij co-vergisten ontstaat een digestaat dat in bepaalde gevallen mag worden gebruikt als meststof, compost of afval. Het digestaat mag als meststof met type-aanduiding 'co-vergiste mest' worden gebruikt als het verkregen is door vergisting van tenminste 50% uitwerpselen van dieren, met als nevenbestanddeel uitsluitend één of meer van de producten van bijlage Aa onderdeel IV van de Meststoffenwet. Het 50%-criterium is gebaseerd op gewicht. Het digestaat is dan een dierlijke meststof. Dit is als zodanig aangevraagd en vergund. Indien men uitsluitend plantaardige materialen vergist die vermeld staan onder categorie 1 van bijlage Aa onderdeel IV, mag het digestaat worden gebruikt als overige organische meststof. Hetgeen reclamante stelt, treft derhalve geen doel. Op basis van vergunningsvoorschrift 5.12 mag er pas acceptatie van afvalstoffen plaats vinden als er een door ons goedgekeurd A&V-beleid en AO/IC aanwezig zijn dat moet voldoen aan de daarvoor in aanmerking komende leidraden die bij het LAP behoren. Verder is slechts vergund om afvalstoffen te mogen accepteren die in de bijlage Aa onderdeel IV van de Meststoffenwet staan. Er is derhalve voldoende geborgd dat slechts afvalstoffen mogen binnenkomen, die ook binnen de inrichting verwerkt mogen worden. De goedkeuring van de protocollen staan voor bezwaar en beroep open en het milieu waaronder reclamanten worden derhalve ook niet onevenredig benadeeld. Aan artikel 5.11, onder f wordt derhalve voldaan. Alhoewel artikel 5.11 Ivb van toepassing is op een inrichting die behoort tot een van de categorieën die is genoemd in bijlage I onder 28.4 of 28.5 van het Ivb, gaat het hier feitelijk om een veehouderij, welke stoffen in haar biovergistingsproces verwerkt welke, juridisch gezien, als afvalstoffen aangemerkt moeten worden. De door reclamanten aangehaalde bepalingen uit het Ivb zijn van toepassing op daadwerkelijke afvalbe- en verwerkende inrichtingen. De doelstellingen van deze bepalingen zijn met name de bescherming van de continuïteit van afvalverwerkers. Het is naar onze mening dan ook logisch dat in de aanvraag geen invulling is gegeven aan de in artikel 5.11, c, d en e vermelde gegevens. Immers het betreft hier een veehouderij die t.b.v. van het vergistingsproces moet betalen voor de inkoop van afvalstoffen. In tegenstelling tot reguliere afvalstoffenbe- en verwerkende bedrijven is het dus niet zo dat tarieven worden gehanteerd voor de nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen.
De in artikel 5.11 onder e genoemde beschikbaarheid en vakbekwaamheid is overigens aanwezig, gerelateerd aan de aangevraagde activiteiten (veehouderij, vergisting en slachterij). De gegevens, genoemd in artikel 5.11, onder g van het Ivb zijn wel degelijk in de aanvraag beschreven. Er wordt in dit opzicht bijvoorbeeld duidelijk beschreven wat er gebeurt met binnen de inrichting vrijkomend slachtafval en digestaat.

23) Mestoverschot, dierrechten
Cliënten verzoeken om duidelijkheid over de vraag of met het bedrijfsinitiatief sprake zal zijn van een procentuele korting op de te verwerven dierrechten krachtens de Meststoffenwet als gevolg van de beoogde export van meststoffen naar het buitenland.

Overwegingen
Naar onze mening dienen aspecten inzake de te werven dierrechten te worden beschouwd in het kader van de Meststoffenwet. Een Wm-vergunning biedt hier geen ruimte toe.

24) Slachtbedrijf
Waar het veehouderij-initiatief zich kenmerkt door het willen realiseren van de grootste veehouderij van Nederland, geldt voor de slachterij waarschijnlijk het tegendeel: het zal één van de kleinste slachterijen van Nederland zijn. Dit doet de vraag stellen naar het economisch rendabel kunnen functioneren van de slachterij.

Overigens worden in de aanvraag onduidelijke informatie over het slachtbedrijf verschaft. De aanvraag meldt:

Slachterij
Om een rendabele opzet van de slachterij te garanderen is een minimum capaciteit van 4000 kuikens per uur vereist. Dit betekent bij een dagelijkse slachttijd van 8 uur dat er 32.000 kuikens per dag geslacht kunnen worden. Dit is bij 5 dagen per week dus 160.000 kuikens. Bij een cyclusduur van 6,5 weken binnen de vleeskuikenhouderij zijn dus totaal 6,5 keer 160.000 kuikens nodig op basis van afgeleverde kuikens. Dit betekent dat in de vleeskuikenshouderij plaats moet zijn voor ca. 1,1 miljoen kuikens (uitval, onderbezetting e.d. ca. 5-10%).

Het bovenstaande kan onmogelijk een argumentatie zijn voor de aantallen te houden vleeskippen. Immers, in bovenstaande redenatie zou de slachterij slechts 1 week per fokcyclus van 6,5 weken in bedrijf zijn, en de rest van de tijd stil staan. Uitgesloten moet worden dat dit de bedrijfsopzet zal zijn. Indien een rendabele opzet van de slachterij werkelijk het criterium is, dan zal 1/7 deel van het thans aangevraagde aantal vleeskippen volstaan. Immers, indien per jaar ca. 6 tot 7 cycli gedraaid worden zullen ca. 7 x 1.040.000 = 7.280.000 vleeskippen gefokt worden.

Het is gebruikelijk bij industriële aanvragen dat een BBT-toets is bijgevoegd. Is het juist dat door de aanvraagster zelf geen BBT-toets is opgesteld? Uit de aanvraag volgt onvoldoende dat wordt voldaan aan de eisen van BBT.

De lozing van het afvalwater is onvoldoende gereguleerd. De aanvraag beschrijft niet in welke mate sprake is van vervuild water, en wat de nutriëntenlast zal zijn.

Gevreesd wordt voor geurhinder als gevolg van de slachterij. Er zijn ten onrechte geen deugdelijke voorschriften gesteld in de vorm van geurnormen en controlevoorschriften.

Overwegingen
De minimum cyclusduur is 6,5 weken. Dit houdt in dat maximaal 8 cycli per jaar worden gedraaid. Dat levert 8 x 1.040.000 vleeskuikens = 8.320.000 vleeskuikens per jaar op. Dit is gelijk aan 160.000 vleeskuikens per week en dus een 100% bezetting van de slachterij.

In de aanvraag is uitsluitend een BBT-toets m.b.t. de luchtwassers opgenomen. De BBT-toets is uitgevoerd door het bevoegd gezag op basis van de informatie uit de aanvraag en de mer. Daar waar de aanwezige informatie onvoldoende was is de BBT-eis overgenomen als voorschrift (o.a. voorschrift 3.3 en 3.4)

Voor de indirecte lozing van het afvalwater is advies ingewonnen bij het Waterschap Peel en Maasvallei. Het advies van het Waterschap (considerans en voorschriften) is onverkort overgenomen in het ontwerp besluit. Het Waterschap is van mening dat het afvalwater met inachtneming van de voorgeschreven maatregelen kan worden geloosd op de gemeentelijke riolering.

Het bevoegd gezag moet de effecten van de gehele inrichting op de diverse milieuaspecten beoordelen en afwegen. Dit houdt in dat alleen geurnormen en controlevoorschriften kunnen worden opgenomen voor de gehele inrichting en niet per activiteit.

25) Voorschrift 2.2
Een dieraantallenregistratie voorschrijven van maximaal 6 maanden oud bij een bedrijfscyclus, waarbij elke 6 weken een nieuwe lichting dieren wordt geplaatst geeft geen blijk van goed inzicht in de bedrijfsvoering. Gelet op de bedrijfscyclus is een actualiteitsvoorschrift van 6 weken vereist in plaats van 6 maanden. Na een tijdsverloop van 6 maanden zouden reeds meerdere lichtingen zijn voltooid.

Overwegingen
De constatering met betrekking tot de dieraantallenregistratie is juist. Het aanwezige standaardvoorschrift (voor met neme de varkenshouderij) is door ons per abuis niet aangepast. Voor de vleeskuikenhouderij is een actualiteitsvoorschrift van 6 weken nodig. Voorschrift 2.2 is aangepast.

26) Overheidssubsidie voor vergunningaanvraagster
Gedeputeerde Staten van Limburg heeft bij brief van 15 februari 2011 het volgende verklaard:

> e) Via het project Stimulering agro-innovatie Limburg (SAIL) is door know-house €294.988,00 beschikbaar gesteld aan Nieuw Gemengd Bedrijf ten behoeve van de conceptontwikkeling. Tevens is via SAIL €117.743,00 beschikbaar gesteld voor de 2e fase van de conceptontwikkeling die was gericht op uitwerking van de maatschappelijke bedrijfskundige en technische aspecten.

Hieruit volgt dat de vergunningaanvraagster door de belastingbetaler met een bedrag van ruim €300.000,- is gesubsidieerd in de ontwikkelingskosten, waaronder ook de kosten voor het indienen van de vergunningaanvraag. Hierbij is onder meer de hieronder genoemde correspondentie gevoerd (gedeeltelijk weergegeven).

> Projectplan 'Nieuw Gemengd Bedrijf: al doende leert men';
> Cofinanciering project NGB: al doende leert men van Heideveld Beheer BV te Grubbenvorst.
>
> Geachte heer (...),
>
> U heeft Stichting Administratiekantoor Aandelen KnowHouse op 21 september 2009 om cofinanciering gevraagd in de kosten van het project NGB: al doende leert men. Wij hebben dit verzoek ontvangen op 22 september 2009.
>
> Beoordeling
> Wij hebben uw subsidieaanvraag (inclusief de aanvulling op het projectplan) ter beoordeling voorgelegd aan de toetsingscommissie. Deze commissie heeft op 7 januari 2010 het project goedgekeurd en positief geadviseerd. De commissie stelt als voorwaarden ten aanzien van de monitoring van het project, dat de lessons learned dienen te worden vastgelegd en verspreid. Elke 3 è 4 maanden rapporteert u (schriftelijk of mondeling) aan de commissie over de voortgang van het project.
> De financiële bijdrage van het project SAIL3 is maximaal €117.743,-.
> (...)
> Stichting Administratiekantoor Aandelen KnowHouse Venlo,
> (...) (voorzitter Stichting Administratiekantoor Aandelen KnowHouse)

Cliënten wensen door GS te worden geïnformeerd over de subsidiemogelijkheden van de onderzoekskosten die cliënten moeten maken in verband met het indienen van zienswijzen op het voorliggende bedrijfsplan.
Indien cliënten geen aanspraak kunnen maken op subsidie dan zien zij graag een extra voorwaarde verbonden aan de subsidietoekenning: de vergunningaanvraagster dient met het aanvaarden van de subsidie afstand te doen van het recht om de tussenkomst van de bestuursrechter te vragen met betrekking tot het vergunningbesluit Deze eis geldt sinds kort als een gebruikelijke voorwaarde voor subsidietoekenning door de overheid. Immers, de rijksoverheid heeft subsidies stopgezet aan organisaties indien die ook procedeerden tegen de overheid.

Tevens wordt om opheldering gevraagd over de verhouding tussen KnowHouse en het provinciebestuur. De overheidssubsidie blijkt te worden verstrekt door Stichting KnowHouse. KnowHouse BV is waarschijnlijk de initiator van de Milieu Effect Rapportage (MER). Er treden in het NGB-initiatief een tweetal rechtspersonen op met de naam KnowHouse, waarvan niet duidelijk is hoe deze zich tot elkaar verhouden, en wat hun relatie is tot het provinciebestuur. Een verstrengeling van functies dient te worden vermeden. De rol van vergunningaanvraagster en vergunningverlener dient duidelijk onderscheiden te kunnen worden. Het mag niet zo zijn dat met het toekennen van subsidie aan het bedrijfsinitiatief en deelnemen in KnowHouse het openbare bestuur zich aan het bedrijfsinitiatief committeert. Immers, dit zou in de weg staan aan een onafhankelijke beoordeling van de gevolgen voor de leefomgeving van het bedrijfsplan.

Tot slot
Hierboven is reeds opgemerkt dat KnowHouse als organisatie is betrokken in de vergunningprocedure. KnowHouse is de aanvraagster van de MER namens de ondernemers. Door deze organisatie is op 9 november 2011 een presentatie verzorgd waarbij kennelijk een opvatting is uitgesproken over de zorgen van de omwonenden van de projectlocaties. Bij die opvatting is onderstaande afbeelding gebruikt. De vele problemen rond de intensieve veehouderij hebben een reeks van wetgeving noodzakelijk gemaakt om die problemen het hoofd te bieden. Concreet zijn te noemen de Meststoffenwet (aan plafonds binden van veestapel vanwege mestoverschot), de Wet geurhinder en veehouderij (aanpak geurhinder), Wet Ammoniak en Veehouderij (beschermen natuurwaarden tegen schadelijke ammoniakdeposities) en als laatste en meest ingrijpende: de Reconstructiewet concentratiegebieden (aanpak van talloze ruimtelijke knelpunten rond intensieve veehouderij in Zuid- en Oost-Nederland). Indien bovenstaande afbeelding representatief is voor het beeld van KnowHouse van mijn cliënten dan moet worden betwijfeld of KnowHouse een geschikte partij is om de zorgen van cliënten weg te nemen. In ieder geval dient te worden vastgesteld dat de afbeelding niet bijdraagt aan het vertrouwen van cliënten in het bedrijfsinitiatief.

Overwegingen
Naar onze mening dienen aspecten inzake subsidieverlening (incl. kosten indienen van een vergunningaanvraag) te worden beschouwd in het kader van bijvoorbeeld een Subsidiebesluit. Een Wm-vergunning biedt hier geen ruimte toe.

Verder wordt door reclamanten opheldering gevraagd over de verhouding tussen Knowhouse en het provinciebestuur.

In het kader van het nu voorliggende besluit is er geen relatie tussen Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg en Knowhouse. Immers de Wm-vergunning is aangevraagd en verleend aan de rechtspersoon Kuijpers Onroerend Goed B.V., waarvan Knowhouse als zodanig geen deel van uitmaakt.

Het is wel zo dat Knowhouse tijdens het vooroverleg en de op te stellen documenten in het kader van de m.e.r.-procedure en vergunningenprocedure heeft opgetreden als aanspreekpunt en intermediair tussen de verschillende partijen die betrokken zijn c.q. waren bij beide procedures.

27) Conclusie
U wordt verzocht de gevraagde vergunning te weigeren.
U wordt verzocht om een ontvangstbevestiging van deze brief.[12]

[12] Uit eerdere correspondentie is gebleken dat GS van Limburg -in afwijking van wat algemeen gebruikelijk is - geen ontvangstbevestiging sturen na ontvangst van procedurestukken. Daarmee laat het provinciebestuur ongewenste onduidelijkheid over een correcte ontvangst van de zienswijzen.

Overwegingen
Er bestaat gezien de voorgaande overwegingen geen enkele reden de gevraagd vergunning te weigeren. Er bestaat verder geen verplichting om de ontvangst te bevestigen van ingekomen zienswijzen. Een ieder die zienswijzen heeft ingediend, krijgt een definitief besluit toegezonden en kan daarin zien wat met haar ingediende zienswijzen is gebeurd. Wat reclamanten verder vindt van het niet bevestigen van ingediende zienswijzen komt voor haar rekening.

D)
Middels fax en (aangetekende) brief van 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 4 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Boels Zanders Advocaten namens mevrouw P.A.A.M. Aerdts-Geurts en namens de heer B. Aerdts, Losbaan 31, 5971 PA te Grubbenvorst.

Zienswijzen
Voor wat betreft de inhoud van de zienswijzen wordt verwezen naar de door Boels Zanders Advocaten in haar brief van 16 december 2011 namens een aantal andere cliënten ingediende zienswijzen.

Overwegingen
Zie onze overwegingen betreffende de zienswijzen zoals weergegeven onder E.

E)
Middels fax en (aangetekende) brief, ingekomen respectievelijk 16 en 20 december 2011, zijn zienswijzen ontvangen van Boels Zanders Advocaten te Roermond namens:
- Vereniging Behoud de Parel, Winterheide 3 te Grubbenvorst;
- P.Th.J. Schreurs, De Bisweide 62 te Grubbenvorst;
- P.J.J.M. Geurts, Blauwververstraat 77 te Horst;
- A.G.M. Strous, Molenveld 12 te Grubbenvorst;
- J.M.F. Obers, Schoolstraat 4 te Grubbenvorst;
- F.P. Hoek, Meerlosebaan 22 te Grubbenvorst;
- J.G.L. Kurstjens, Meerlosebaan 7 te Grubbenvorst;
- P.J.H. van Rengs, Meerlosebaan 16 te Grubbenvorst;
- P. van Raak, Burg. Cremersstraat 9 te Grubbenvorst;
- Frank Coenders BV, Witveldweg 33 te Grubbenvorst;
- F.M.P. Coenders, Witveldweg 33 te Grubbenvorst.

Zienswijzen

1) Onlosmakelijke samenhang met ruimtelijke ordening
De revisievergunning en oprichtingvergunning (milieurechtelijk deel) van het Nieuw Gemengd Bedrijf (hierna NGB) kan niet los worden gezien van het ruimtelijk ordening deel. Ook de wetgever vindt dit inmiddels, hetgeen blijkt uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Milieurecht en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijke delen onder de noemer omgevingsrecht.

Er wordt gewezen op het feit dat in het ruimtelijke ordening spoor (ro-spoor) reeds drie uitvoerige zienswijzen zijn ingediend tegen de ontwerpbesluiten en bouwvergunningen t.b.v. de megastallen voor varkens en kippen en de Bio Energie Centrale (BEC) die het NGB wenst te realiseren. Afschriften van deze zienswijzen zijn toegevoegd als bijlage 2, 3 en 4. Deze zienswijzen dienen hier als volledig, herhaald en ingelast beschouwd te worden.

Specifiek wijst men op een aantal aspecten uit bovengenoemde zienswijzen, te weten:
- Het bepaalde in paragraaf 1.1 (pag. 3 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.1, waarbij deze zienswijze dient te worden uitgelegd dat men van mening is dat door het totale project dat het NGB mogelijk maakt een oprichtingvergunning dient te worden verleend en dat het juridisch niet juist is om het project op te knippen (zie pag. 4 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.3 onder "Watertoets" en "Uitkomsten overleg" (zie pag. 6 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.2 onder " Uitkomsten planologisch onderzoek" (zie pag. 6 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in pragraaf 2.3.3. onder "Aanvullende eisen indien geen m.e.r.", waaruit met name dient te worden afgeleid dat men wil persisteren bij de zienswijze die door Wosten juridisch advies is ingediend tegen het milieueffectrapport (hierna: het MER), welke als bijlage 2 bij de zienswijzen in het ruimtelijk ordening deel is bijgevoegd (zie pag. 9 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.3. onder " Waarden in en buiten het projectgebied", waarbij men ter zake de opmerkingen over de Vogel- en Habitatrichtlijnen, de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet als de Wet luchtkwaliteitwil benadrukken dat in de onderhavige besluitvorming onvoldoende eigen onderzoek is gedaan en te veel is afgegaan op onderzoeken die door aanvraagsters zijn aangereikt (pag. 11 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.4. (zie pag. 11 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5. onder " IPPC" (zie pag. 12 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5. onder " Vogel- en habitatrichtlijn en Natuurbeschermingswet 1998" (zie pag. 12 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder " Wet geurhinder en veehouderij (zie pag. 13 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5. onder " Wet ammoniak en veehouderij" (zie pag. 13 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder " Luchtkwaliteit" (zie pagina 13 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5. onder " Voorgenomen activiteiten en landschappelijke inpassing" (zie pag. 15 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5. onder " Verkeer en parkeren" (zie pag. 16 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5. onder " Volksgezondheid" (zie pag. 16 van bijlage 2, 3 en 4).

Bovendien verzoekt men de zienswijze van Frank Coenders BV en anderen tegen het MER als hier herhaald en ingelast te beschouwen (toegevoegd als bijlage 5). Hetzelfde geldt m.b.t. de zienswijzen die Vereniging Behoud de Parel (toegevoegd als bijlage 6) en DAS (toegevoegd als bijlage 7) tegen het MER hebben ingediend. Ook bij de als bijlage 5 tot en met 7 bijgevoegde documenten moeten hier als ingelast worden beschouwd.

Overwegingen
Het RO-deel en het Wm-deel hebben weliswaar raakvlakken met elkaar, doch het zijn twee volledig gescheiden trajecten. Dat dit met de komst van de Wabo per 1 oktober 2010 veranderd is, maakt dit niet anders.
Zienswijzen tegen besluitvorming in de zin van het RO-spoor en bouwvergunningen kunnen in besluitvorming op basis van de Wm geen afweging vinden. Er bestaat ook geen enkele reden op basis van ingediende zienswijzen/bezwaren in andere procedures dan de Wm-vergunningenprocedure deze vergunning te weigeren.
Bovendien worden in de zogenaamde ingelaste zienswijzen in het kader van andere besluitvorming geen enkele gronden aangetroffen waarom deze te verlenen vergunning ondeugdelijk zou zijn op bepaalde onderwerpen. Zienswijzen over onderwerpen als 'verkeer en parkeren', 'natuurbescherming', 'flora en fauna' zijn per definitie geen aspecten die in een Wm-vergunning beoordeeld mogen worden. Aspecten als luchtkwaliteit, volksgezondheid, IPPC, Wet geurhinder/ammoniak en veehouderij zijn in dit besluit gedetailleerd en gedegen beoordeeld en kunnen niet anders als leiden tot een positieve Wm-vergunning. De zienswijzen tegen het MER uit bijlage 5, 6 en 7 worden verderop behandeld.

2) Visie staatsecretaris H. Bleker van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Op 23 november 2011 heeft de staatssecretaris aangegeven dat er geen ruimte in Nederland meer is voor nieuwe grote megastallen. Duurzamer en dus duurder vlees alsmede ruim baan voor familiebedrijven, is wat de secretaris wenselijk acht. In de zienswijzen wordt verwezen naar een aantal relevante pasages uit bovenstaande brief aan de 2e Kamer Kamer der Staten Generaal.

Men is van mening dat de Staatssecretaris niet mis te verstane bewoordingen heeft gebruikt en dat ook in 2012 niet moet worden meegewerkt aan nieuwe projecten als die het NGB wenst te realiseren. Derhalve dient niet mee te worden gewerkt aan projecten die pas in 2012 worden vergund.
Temeer nu de gemeente Horst a/d Maas de vergunningverlening in het ruimtelijk spoor voor onbepaalde tijd heeft uitgesteld vanwege gebelken grote onzekerheden over de gezondheidsaspecten. Niet zonder reden heeft de gemeente de GGD Noord-Limburg opdracht gegeven om nader onderzoek te doen naar die aspecten alvorens door het ter zake bevoegde bestuursorgaan van de gemeente kan worden besloten in dat ruimtelijke spoor. Ook de staatssecretaris verwijst naar onduidelijkheid en onzekerheden over de gezondheidsaspecten. Dit blijkt ook wel uit het gegeven dat de Gezondheidsraad opnieuw om advies is gevraagd. Dat advies komt pas in 2012. Gelet op de onzekerheid ter zake gezondheidsrisico's die grootschalige megastallen veroorzaken, dient de oprichtingvergunning en revisievergunning te worden geweigerd in het belang van van het milieu, zoals bedoeld in artikel 8.10 lid 1 van de Wet milieubeheer (Wm). Vooral ook omdat de onzekerheid die bestaat over diverse aspecten duidelijk blijkt uit de ter inzage gelegde ontwerp van de revisievergunning. Zie bijvoorbeeld paragraaf 4.1.3 van de oprichtingvergunning (pag. 11), maar ook de paragrafen 4.4.1 en 4.4.2 (pag. 18 en 19). Het blijkt bovendien uit paragraaf 5.9.5.1 onder "Directe ammoniakschade" (pagina 57).

Overwegingen
Zie onze overwegingen betreffende zienswijze 1 van brief A.

3) Terinzagelegging

Op grond van art. 3:11 lid van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) wordt het ontwerpbesluit samen met de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage gelegd. Op grond van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) dienen bepaalde stukken en gegevens bij de aanvragen te worden gelegd. Deze eisen volgen met name uit artikel 5.1 en 5.16 van het Ivb. Uit de elektronisch beschikbaar gestelde stukken stukken maakt men op dat niet alle stukken ter inzage zijn gelegd. De bijlagen 1-2, 4-4, 7-11, 13, 15-17 en 19 ontbreken. Hieronder vallen inde ieder geval de situatieschets, de stalbeschrijvingen, de berekeningen geurhinder voor omliggende geurgevoelige objecten (woningen; bijlage 8 volgens de aanvraag) het geuronderzoek NGB (bijlage 17 van de aanvraag), de bijlage controlepunten wekelijkse controle biologische luchtwassysteem bij het technisch informatiedocument 'luchtwassystemen voor veehouderij' , de nulsituatie bodemonderzoek en de veiligheidsinformatiebladen van reinigings- en ontsmettingsmiddelen. Gezien het voorgaande verzoekt men inzichtelijk te maken in hoeverre aan de eisen uit het Ivb is voldaan. Daarnaast verzoekt men om aan Boels Zanders Advocaten een afschrift te verstrekken van alle op de aanvragen en de ontwerpbesluiten betrekking hebbende stukken.

Overwegingen

Naar onze mening hebben alle relevante stukken tezamen met het ontwerp van dit besluit ter inzage gelegen. Reclamanten zijn op geen enkele wijze benadeeld door het vermeend niet ter inzage leggen van relevante stukken. Daadwerkelijk bewijs dat relevante stukken niet ter inzage hebben gelegen, kunnen wij niet terug vinden in zienswijzen van reclamanten. Reclamanten zijn in ieder geval op basis van hetgeen ter inzage is gelegd in staat geweest om gemotiveerde zienswijzen in te dienen tegen het ontwerp van dit besluit.

Reclamanten miskennen overigens volledig dat de artikelen 5.1 en 5.16 van het Ivb niet bepalen welke informatie bij een ontwerpbesluit ter inzage moet worden gelegd. Deze artikelen bepalen slechts welke gegevens onder andere in een vergunningsaanvraag moeten zitten.

Artikel 3:11 van de Awb bepaalt wat ter inzage gelegd moet worden. Dit zijn stukken die redelijkerwijs noodzakelijk zijn om het ontwerpbesluit te kunnen beoordelen. Uit de grote hoeveelheid aan gedetailleerde zienswijzen tegen het ontwerpbesluit blijkt niet bepaald dat het ontwerpbesluit niet beoordeeld kon worden en reclamanten in die zin benadeeld zijn.

4) Bescherming van het milieu

Artikel 8.10 lid 1 Wm bepaalt dat de vergunning slechts in het belang van het milieu geweigerd kan worden. Dit criterium moet ruim worden opgevat. Hieronder vallen in ieder geval aspecten zoals bodem, lucht, gevaar, schade en hinder, alsmede de verbetering van het milieu, de zorg voor een doelmatig beheer van afvalstoffen of doelmatig beheer van afvalwater, de zorg voor een zuinig gebruik van energie en grondstoffen, alsmede de zorg voor de beperking van de nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van personen of goederen van en naar de inrichting. Verwijzend naar hetgeen hiervoor is betoogd alsmede hetgeen hier herhaald en ingelast dient te worden beschouwd (zie bijlage 2, 3 en 4 voor de zienswijzen in het RO-spoor en de bijbehorende bijlage 2), is men van mening dat de aangevraagde vergunningen dienen te worden geweigerd.

Bij de beslissing op de aanvraag dient het bevoegd gezag in ieder geval de bestaande toestand van het milieu te betrekken, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan hebben (art. 8.8 lid 1 sub a Wm). Alsmede de gevolgen voor het milieu, mede in hun onderlinge samenhang bezien, die de inrichting kan veroorzaken, mede gezien haar technische samenhang bezien, die de inrichting kan veroorzaken, mede gezien haar technische kenmerken en haar geografische ligging (at. 8.8 lid 1 sub b Wm).

Voorts de m.b.t. de inrichting en het gebied waar de inrichting zal zijn of is gelegen, redelijkerwijs te verwachten toekomstige ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu (art. 8.8 lid 1 sub c Wm). Daarnaast de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen(art. 8.8 lid 1 sub e Wm). Verwijzend naar hetgeen hiervoor is betoogd alsmede hetgeen in deze als hier herhaald en ingelast dient te worden beschouwd (zie bijlage 2, 3 en 4 voor de zienswijzen in het RO-spoor en de bijbehorende bijlage 2) is men van mening dat onvoldoende rekening is gehouden met het bepaalde in art. 8.8 lid sub a tot en met e Wm.

Aanvullend wordt nog betoogd dat bij toekomstige ontwikkelingen kan worden gedacht aan ontwikkelingen in de inrichting zelf, maar ook de vestiging van nevenindustrieën en planologische ontwikkelingen die in het gebied in het verschiet liggen. Ruimtelijke plannen als streek- en bestemmingsplannen kunnen daartoe bijvoorbeeld een indicatie geven (Tweede Kamer, 1988/1989, 21087, nr. 3, p. 71). Die ontwikkeling moet dan wel concreet zijn. Ingevolge jurisprudentie lijkt er pas sprake te zijn van 'een redelijkerwijs te verwachten toekomstige ontwikkeling' indien er een planologisch kader is en er concrete stappen zijn om daar invulling aan te geven. In het MER waarin in de vergunning wordt verwezen staat op pagina 60 dat naast het NGB er momenteel (stand van zaken eind 2009) een aantal andere initiatieven voor de nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in het LOG Witveldweg bekend zijn, te weten:

- Het bedrijf Klopman, 1.200 vleeskalveren;
- Het bedrijf Coenders, 2.240 vleesvarkens;
- Het bedrijf Hendrikx zal ook vleesvarkens gaan houden (omvang nog onbekend).

Ter zake van de bovenstaande drie bedrijven is er inmiddels veel meer bekend. Zo is het bedrijf Klopman al gerealiseerd op de Losbaan 21. Dit bedrijf wil nu juitbreiden naar 2.400 vleeskalveren, hetgeen blijkt uit het ontwerp van de omgevingsvergunning die tot 5 januari 2012 ter inzage ligt. Het bedrijf Coenders is ook gerealiseerd op de Losbaan. Ook het bedrijf Hendrikx is al gerealiseerd op de Losbaan 12. Het bedrijf bestaat uit ca. 510 zeugen, 2.450 gespeende biggen, 100 opfofzeugen en 4 dekberen.

In de ontwerpbesluiten wordt m.b.t. de mogelijke nadelige gevolgen voor het milieu (stikstofdioxide, fijn stof, geur, ammoniak, geluid, volksgezondheidsaspecten, hinder, bodem, water en verkeer) onvoldoende de bestaande en voldoende concrete toekomstige situatie betrokken en beschreven. Immers, het MER dateert van 2009. In de tussentijd hebben zich in het plangebied in ieder geval nog twee andere intensieve veehouderijen gevestigd (Klopman en Hendrikx). De invloeden van deze bedrijven zijn niet meegenomen. Daarnaast heeft Klopman ook al om uitbreiding verzocht waarvan inmiddels het ontwerpbesluit inmiddels ter inzage ligt. Voorts is er geen rekening gehouden met de gevolgen van de naastgelegen projecten, zoals de Floriade (2012), bedrijventerrein Trade Port Noord, de realisatie en uitbreiding van glastuinbouwgebied Californie, de uitbreiding van de veiling ZON Grubbenvorst, het reeds aanwezige bedrijf Prime Champ alsmede de invloed van dit alles op de verkeerstoename op de A73 (parallel gelegen aan de Witveldweg).

Overwegingen

Bij het opstellen van het MER is rekeninggehouden met de op dat moment bekend zijnde toekomstige ontwikkelingen in de directe omgeving van Kuijpers (oprichting aantal veehouderijen in het LOG Witveldweg). De overige door reclamanten genoemde ontwikkelingen (o.a. Floriade en Tradeport Noord zijn niet gelegen binnen de directe invloedssfeer van Kuijpers en kunnen dan ook geen belemmering vormen voor het verlenen van onderhavig besluit.

De genoemde realisatie en opschaling van een aantal veehouderijen hebben evenmin invloed op het vergunning van de door Kuijpers aangevraagde activiteiten. De effecten van deze uitbreidingen inclusief de wijziging van Kuijpers worden niet cumulatief beschouwd. In het kader van de Wet milieubeheer worden de gevolgen voor het milieu per inrichting beschouwd. Het is wel zo dat bij de beoordeling van de effecten van Kuijpers op de luchtkwaliteit is getoetst aan de meest actuele luchtkwaliteitgegevens. In deze gegevens zijn alle andere nabijgelegen activiteiten (o.a. inrichtingen en wegen) verdisconteerd voor wat betreft hun effecten op de luchtkwaliteit. Hiermee is naar onze mening rekening gehouden met het gestelde in artikel 8.8 van de Wet milieubeheer.

5) Fijn stof en stikstofdioxide

Het bepaalde in de vorige alinea blijkt eens temeer uit het luchtkwaliteitsonderzoek dat ten behoeve van de ontwerpen is opgesteld. Ook daarin is geen rekening gehouden met de nieuwvestiging van grootschalige veehouderij, waarbij tevens gedacht kan worden aan het bedrijf van maatschap Coenders en het bedrijf Hagens. Net zo min is rekening gehouden met de in de vorige alinea gedulde projecten. Uit de berekeningen die in het luchtkwaliteitsonderzoek zijn weergegeven volgt dat naar aanleiding van de vestiging van het NGB (dus zowel het project aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst als aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst) de maximumnormen aangaande fijn stof- en stikstofdioxide-emissie niet worden overschreden. Het is onduidelijk of dit ook geldt indien bestaande en toekomstige projecten en ontwikkelingen in de berekeningen zouden zijn betrokken (cumulatie). Immers, uit de wet volgt dat het aantal overschrijdingsdagen van de 24-uursgemiddelde concentratie PM10 (fijn stof) op maximaal 35 maal per kalenderjaar is gesteld. Het aantal overschrijdingsdagen van het concept NGB wordt op (maximaal) 15 berekend. Niet inzichtelijk is wat de bestaande concentratie van fijn stof- en stikstofemissie is op de planlocatie en de directe omgeving en of door realisering van het NGB deze normen zullen worden overschreden. In het luchtkwaliteitenonderzoek wordt slechts met een algemene concentratiekaart betreffende heel Nederland (afkomstig uit het PBL 2010) de huidige situatie weergegeven. Het is onduidelijk of ook gericht onderzoek is gedaan naar de concrete, huidige uitstoot in het plangebied. Die onduidelijkheid bestaat ook ter zake de uitstoot van grote toekomstige ontwikkelingen (nagenoeg) aangrenzend aan het plangebied die reeds in volle gang zijn. Dat dit relevant is heeft het RIVM (of IRAS)-rapport van 7 Juni 2011 (IRAS universiteit Utrecht, NIVEL & RIVM, 'Mogelijke effecten Intensieve veehouderij op gezondheid omwonenden', onderzoek In opdracht van het ministerie van VWS, p. 10.) reeds aangetoond. Dit rapport toont onder andere aan dat omwonenden van veehouderijen aan hogere fijn stof-emissie worden blootgesteld. Dit geldt dus des temeer indien in het plangebied meerdere veehouderijen zijn gelegen en aangrenzend aan het plangebied onder meer een snelweg (A73) en de vele reeds omschreven grootschalige projecten zijn gesitueerd. Met name met betrekking tot de uitstoot van fijn stof heeft de gemeenteraad van de gemeente Horst aan de Maas aan de GGD de opdracht verstrekt om de gevolgen voor omwonenden te onderzoeken. Dit houdt al in dat de resultaten die door het NGB zelf zijn aangedragen niet als zijnde toereikend worden geacht. De resultaten van dit onderzoek dienen naar de stellige mening van cliënten te worden afgewacht bij vergunningverlening.
Aanvullend aan hetgeen hiervoor is overwogen, verzochten cliënten de volgende passage op te nemen uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:
"Door emissie van fijnstof en stof kunnen de producten die wij leveren (lees: rozen) schade oplopen en onverkoopbaar worden. De potrozen gaan als visuele planten het handelskanaal in. Hier is gebruikelijk een nultolerantie ten aanzien van residu van gewasbeschermingsmiddelen. Stof in het algemeen, op de planten leidt tot minder waarde of zelfs onverkoopbaar. Verder kunnen stof en residu van gewasbeschermingsmiddelen mogelijk niet onderscheiden worden. Dit kan leiden tot klachten of reclamaties.

Wanneer er langere perioden van droogte (geen regen) zijn, zullen planten, maar ook gebouwen en glasopstanden vervullen, Deze vervulling leidt tot ontsieren van de gebouwen en daadwerkelijk mindere productie van de gewassen. Minder licht betekent minder assimilatie en dus minder groei."

Cliënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Overwegingen
Bij de voor fijn stof (veehouderij en verkeer) en stikstofdioxiden (verkeer en WKK-installatie) uitgevoerde verspreidingsberekeningen is in het MER (bijlage 20) gebruik gemaakt van door het ministerie van Infrastructuur en Milieu goedgekeurde rekenprogramma's en emissiefactoren (zie §5.9.3 ontwerpbesluit). In deze rekenprogramma's (Nieuw Nationaal Model 'Geomilieu V1.62' en 'ISL3a' en Stacks' en CAR II) wordt onder andere gebruik gemaakt van jaarlijks door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) gemaakte zogenaamde GCN-kaarten (Grootschalige Concentratiekaarten Nederland) voor diverse luchtverontreinigde stoffen waarvoor Europese regelgeving bestaat. Deze kaarten geven een grootschalig beeld van de luchtkwaliteit in Nederland en betreffen zowel recente als toekomstige jaren. Deze concentratiekaarten zijn gebaseerd op een combinatie van modelberekeningen en metingen en zijn bedoeld voor het geven van een grootschalig beeld van de luchtkwaliteit in Nederland zowel voor jaren in het verleden als in de toekomst. De Grootschalige concentratiekaarten Nederland (GCN-kaarten) worden toegepast als benadering van de achtergrondconcentratie. De metingen zijn afkomstig van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit (LML). In het LML zijn voor continue monitoring ongeveer 60 vaste stations actief, verdeeld over verschillende soorten locaties (regionaal, stad, straat). Binnen het LML zijn in de provincie Limburg een 3-tal meetstations actief: te weten in Posterholt (nr. 107), Vredepeel (nr. 131) en Wijnandsrade (nr. 133).

Bij de bepaling van de luchtkwaliteit in een lokale situatie wordt de lokale bijdrage, dit als gevolg van de oprichting van Kuijpers, middels verspreidingsberekeningen berekend en opgeteld bij de achtergrondconcentratie. Gezien het feit dat alle in de omgeving van Kuijpers onroerend goed B.V. gelegen fijn stof en stikstofdioxide bronnen (o.a. andere veehouderijen en wegen) zijn meegenomen in het achtergrondniveau is er als het ware sprake van een cumulatieberekening. Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat de uitgevoerde verspreidingsberekeningen voor fijn stof en stikstofdioxide representatief zijn uitgevoerd.

Daarnaast beschikt de provincie Limburg over een eigen meetnet. Het Limburgse meetnet volgt de luchtkwaliteit in Limburg en rondom op belangrijke bronnen. Het gaat hier om structurele metingen, gericht op ontwikkelingen op langere termijn, waardoor trendbewaking en onderkenning van ontwikkelingen in de luchtverontreiniging mogelijk zijn. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de meetgegevens van het provinciale meetnet niet worden meegenomen in de door het RIVM jaarlijks opgestelde GCN-kaarten. De provincie Limburg exploiteert dit meetnet met vier vaste stations, waarvan er twee zijn gelegen in Geleen rondom het bedrijf DSM. Verder is er een meetstation ingericht langs de A2-traverse in Maastricht en een station is sinds 30 maart 2004 ingericht en actief in Buggenum, onder de rook van de Nuon Willem-Alexander elektriciteitscentrale. Verder heeft de provincie Limburg op verzoek van de gemeente Horst a/d Maas sinds begin november 2011 een meetpunt ingericht ten noordoosten van de ontwikkelingen in de regio (klavertje 4 en LOG Witveldweg). Het doel van het meetpunt is het vastleggen van de reële luchtkwaliteit ten aanzien van de parameter fijnstof in relatie tot de ontwikkelingen in de regio.

Dus aanvullend meten in plaats van alleen met berekeningen de luchtkwaliteit te beoordelen. Deze metingen dienen voor zover als mogelijk niet alleen representatief te zijn voor de kern Grubbenvorst maar representatief te zijn voor het gehele gebied (gemeente Horst aan de Maas).

Voor wat betreft het genoemde door de GGD Limburg-Noord uitgevoerde onderzoek verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijzen 1 en 2 van brief A.

Verder wordt door reclamanten gewezen op het feit dat als gevolg van de emissie van fijn stof de geproduceerde rozen schade kunnen oplopen en daardoor onverkoopbaar worden en dat bij langere periode van droogte de planten, maar ook gebouwen en glasopstanden vervuilen. Deze vervulling leidt tot ontsieren van de gebouwen en daadwerkelijk mindere productie van de gewassen. Minder licht betekent minder assimilatie en dus minder groei. Zoals hierboven aangegeven hebben wij de effecten op het milieu als gevolg van de emissie en immissie beoordeeld. Uit deze beoordeling volgt dat aan de wettelijke normstelling hiervoor wordt voldaan. Een verdere aanscherping van de emissie van fijn stof kan in alle redelijkheid niet van ons verlangd worden. De effecten van fijn stof, zoals ze door reclamanten worden geschetst, zullen zich naar onze mening nooit voordoen. Indien reclamanten daadwerkelijk financiële schade zullen ondervinden, als gevolg van het inwerking zijn van de hier te vergunning inrichting, dan zou dit afgewikkeld moeten worden in het kader van de te nemen besluiten op basis van de ruimtelijke inpassing (planschade).

6) Ammoniak

De berekeningen met betrekking tot ammoniak dateren van 8 september 2010 (Laagheide 9) en 14 juli 2009 (Witveldweg 35). Gelet op vermelde data geldt ter zake de validiteit van de berekeningen dezelfde onduidelijkheid als hiervoor is verduidelijkt onder 4 en 5 de bestaande toestand van het milieu en de toekomstige ontwikkelingen zijn niet meegenomen In de beslissingen op de aanvragen. Daardoor Is niet Inzichtelijk of bepaalde grenswaarden al dan niet worden overschreden.

Cliënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Ten aanzien van de locatie Witveldweg 35 in het bijzonder geldt in ieder geval dat de naastgelegen rozenkwekerij van Frank Coenders (Witveldweg 33) hoogstwaarschijnlijk directe ammoniakschade zal ondervinden aan zijn rozen. In het rapport "Stallucht en Planten 1981" worden minimale afstanden aanbevolen tussen stallen en meer gevoelige planten (50 meter) en stallen en minder gevoelige planten (25 meter). In de oprichtingsvergunning geeft u aan dat rozen in het genoemde rapport niet worden aangewezen als te beschermen gewassen (zie pagina 57 van de oprichtingsvergunning). De rozenkwekerij van Coenders bevindt zich binnen 25 meter van de beoogde gevel van de locatie Witveldweg 35. Coenders heeft van een andere rozenkweker vernomen dat zijn rozen onverkoopbaar werden omdat ze zouden stinken vanwege de oprichting van een naastgelegen veehouderij. De vraag Is of het rapport niet voor herziening in aanmerking komt omdat de gegevens (zwaar) verouderd zijn (onder andere omdat de veehouderijen door de jaren flink gegroeid zijn, zowel wat betreft het aantal dieren per locatie alsook wat betreft de staltypen en stalinrichting). Cliënten vinden bovendien dat het rapport dient te worden aangepast betreffende de rozen, die in het rapport niet als geurgevoelige objecten worden aangemerkt maar dit in realiteit wel zijn. Verder geldt voor de inrichting aan de Witveldweg 35 dat uitstoot van ammoniak niet alleen vrijkomt bij de dierenverblijven, maar ook bij de compostering en bij de mestbewerking en mestverwerking.

Aanvullend aan hetgeen hiervoor is overwogen, verzochten cliënten de volgende passage op te nemen uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:
"Ik weet niet of in het oude rapport: Stallucht en Planten uit 1981 expliciet rozen worden genoemd als minder gevoelige planten? Het kan ook zijn dat geen onderzoek is gedaan in rozen. Rapport is dermate oud dat er geen beoordeling is op de bewaarbaarheid van rozen. Rozen worden, na te zijn geoogst in de vollegrond, bewaard in koel- en vriescellen. Wanneer er te veel stikstof In de plant aanwezig Is, zal de bewaring vele malen slechter zijn. Planten rotten dan weg in de koel en vriescellen. Dit leidt tot grote financiële verliezen. De percelen met rozen grenzen aan de perceelsgrens van het kippenbedrijf. Voor de rozen die geteeld worden in potten (containers) gelden andere criteria. Ten eerste dient de bemesting voor deze planten uitgekiend te zijn op maximale groei en bloei. Dit betekent dat de bemesting van de planten en het afharden richting het bloemstadium afgestemd zijn. Depositie van ammoniak (dus stikstof) zal dit proces kunnen beïnvloeden. Hetgeen betekent te veel groei, te lang gewas of te zacht gewas. Kortom kwaliteitsverlies. Ten tweede zou depositie van ammoniak kunnen leiden tot visuele schade aan blad en bloem. Verbranding of lichte plekken op het gewas. Ten derde is aan te geven dat gewassen bij ons gedeeltelijk in kassen worden opgekweekt In de eerste fase van de groei. Vervolgens worden deze bulten gezet om verder te kweken. In deze overgangsfase zijn planten erg kwetsbaar. Een belasting van stikstof op deze plant kan mogelijk schade aanrichten."

Cliënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Overwegingen
Voor wat betreft de validiteit van de berekeningen, de bestaande en toekomstige toestand van het milieu zie onze overwegingen betreffende de zienswijze 4 van brief C en de zienswijzen 4 en 5 van brief E.

Directe ammoniakschade
Zoals in het besluit verwoord is uit uitspraken van de Raad van State gebleken dat het kader voor de beoordeling van directe ammoniakschade nog steeds wordt gevormd door het rapport "Stallucht en planten 1981". Rozen worden in het betreffende rapport niet genoemd als te beschermen planten. Uit de uitspraak van de Raad van State 200901260/1/M2 van 18 november 2009 volgt dat gewassen die niet worden genoemd in het betreffende rapport geen bescherming behoeven voor directe ammoniakschade.

Totale ammoniakemissies
Binnen de inrichting komt ammoniak vrij bij de dierenverblijven maar ook bij de bio-energiecentrale.
De ammoniakemissie van de dierverblijven is getoetst aan de Wet ammoniak en veehouderij. De overige emissies zijn beschreven in paragraaf 2.5 van de aanvulling op het mer. Deze emissies zijn getoetst aan de Nederlandse emissierichtlijn (NeR). Uit deze gegevens blijkt dat de totale emissie aan ammoniak groter is dan de grensmassastroom uit de NeR. Derhalve is voor ammoniak een concentratiegrenswaarde en een meetverplichting opgenomen in de voorschriften.

7) Geur
De cumulatieve geurbelasting (binnen LOG Witveldweg) is onvoldoende in kaart gebracht. Op verzoek van de m.e.r.-commissie is het MER op dit gebied aangevuld middels een cumulatieve geurbelastingkaart van het plangebied. Los van het feit dat deze kaart erg onduidelijk is, lijkt deze aan te geven dat de grenswaarden bij omliggende geurgevoelige woningen door cumulatie overschreden worden. In de aanvraag worden echter enkel de effecten van de planlocatie Laagheide 9 beschreven en berekend. Daarin is geen tabel opgenomen met de geurwaarden indien men uitgaat van cumulatie van geurbelasting van (gerealiseerde en toekomstige) veehouderijen in het plangebied.

In ieder geval blijkt uit de tabel met rekenresultaten wel dat enkel door middel van de realisatie van de planlocatie Laagheide 9 de wettelijke grensnorm van 14 odour units per kubieke meter lucht ex art, 3 lid 1 sub b Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) tot een tiende procentpunt benaderd wordt voor de locatie Losbaan 43 en zeer dicht benaderd worden aan de Losbaan 45 (12,8 ou_E/m^3) en Losbaan 46 (13,0 ou_E/m^3). Dientengevolge is hoogstwaarschijnlijk tengevolge van de cumulatie van geurhinder door (uitbreiding) van nabijgelegen veehouderijen zoals Klopman (Losbaan 21) en Hendrikx (Losbaan 12) sprake van overschrijding van de wettelijke grenswaarden.
Binnen de inrichting aan de Witveldweg 35 komt geur vrij uit de stallen, uit de slachterij, bij de compostering, de mestbewerking en mestverwerking en de WKK-installaties. Er zijn wel verspreidingsberekeningen uitgevoerd voor de geurbelasting van de dierverblijven van het pluimveebedrijf, maar niet van de totale inrichting. Dit had wel plaats moeten vinden om te bezien of de grenswaarde voor omwonenden (met name Witveldweg 33; rozenkwekerij Coenders) niet wordt overschreden.
Aanvullend aan hetgeen hiervoor is overwogen, verzochten cliënten de volgende passage op te nemen uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:
"De geurbelasting op ons bedrijf is tweeledig. Ten eerste de geur op woning en bedrijfsgebouwen ligt erg dicht bij de norm van 14 geureenheden. Echter werkzaamheden vinden ook plaats buiten op het veld of op de containervelden die zijn ingericht voor het telen van potrozen. Voor deze beide intensieve teelten is veel arbeid nodig die handmatig wordt gedaan gedurende langere perioden. Mensen staan dus langdurig bloot aan deze geuremissie, die dus hoger is dan toelaatbaar op de gebouwen. Welke consequenties dit heeft weet ik niet, maar dat dit consequenties heeft voor mijn bedrijf, in de zin van behoud van gekwalificeerd goed personeel, lijkt mij wel duidelijk. De gezondheidsaspecten voor het personeel nog maar even buiten beschouwing gelaten. Verder is het zo dat wij vele klanten ontvangen op ons bedrijf, die wij moeten verleiden tot aankoop van onze producten. Met een permanente geur van kippen in de buurt zal dit niet gemakkelijk zijn.
Het tweede aspect van geuremissie is gescholen in het feit dat mijn planten die afgeleverd worden richting de consument, via retail of tuincentra, kunnen stinken naar kippen. Een collega vaste planten kweker heeft opmerkingen van een partij Lavendel (een plant die van zichzelf een aangename geur heeft) gekregen van zijn klant omdat deze naar varkens stonk. In ons geval telen wij ook speciale lijnen rozen die gericht zijn op (aangename) geur. Feit is dat de consument steeds meer emotie en beleving wil van de planten die hij koopt. Een dergelijke ontwikkeling van mijn verkoop in die richting staat een intensieve veehouderij, langs ons bedrijf, in de weg. Kwaliteitskeurmerken, zoals HACCP of MPS gaan een steeds grotere rol spelen in de verkoop van onze rozen en zijn bij sommige klanten al voorwaarde voor "licence to produce"
Welke aspecten spelen er ten aanzien van overlast door vliegen en insecten rond het NGB?
Fysieke last aan de ene kant en overdragers van dier- en plantenziekten aan de andere kant.
Welke gevolgen kan dit hebben voor de arbeidsomstandigheden en voor de rozen die wij telen?"

Cliënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Overwegingen
Reclamanten vragen zich af waarom ook niet andere veehouderijen (gerealiseerde en toekomstige) worden meegenomen in de geurberekingen. Bij de individuele vergunningverlening op grond van de Wgv mag geen rekening worden gehouden met de cumulatie van geurbelasting, wat als zodanig wordt bevestigd door een uitspraak van de Raad van State (ABRvS 200903424/1/M2 van 7 april 2010). In deze uitspraak stelt de afdeling vast dat uit artikel 3, eerste lid, van de Wgv, bezien in samenhang met artikel 2, eerste lid, volgt dat bij toetsing aan de daarin genoemde grenswaarden slechts de geurbelasting van de

inrichting zelf in ogenschouw mag worden genomen. Een beoordeling van eventuele cumulatieve geurbelasting is niet toegestaan.

Voor wat betreft Kuijpers is niet alleen gekeken naar de geur vanwege de dierverblijven. In paragraaf 5.9.6 van het ontwerpbesluit is verwezen naar bijlage 17 van het MER (geuronderzoek van het NGB, Kuijpers incl. Heideveld). Omdat geen verspreidingsberekeningen voor alleen de inrichting Kuijpers beschikbaar waren zijn deze door ons achteraf uitgevoerd. De resultaten liggen samen met de overige stukken ter inzage en zijn beschreven in paragraaf 5.9.6. Toetsing van de geuremissie van de gehele inrichting (dierveblijven en bio-energiecentrale) is uitgevoerd overeenkomstig de NeR en de hierin beschreven systematiek.

Verder merken reclamanten op dat de berekende geurbelasting bij de woning en bedrijfsgebouwen van het bedrijf Frank Coenders erg dicht bij de norm van 14 odourunits ligt. Echter de werkzaamheden vinden ook plaats buiten op het veld of op de containervelden die zijn ingericht voor het telen van potrozen.
De mensen staan dus langdurig bloot aan deze geuremissie, die dus hoger is dan toelaatbaar op de gebouwen. Welke consequenties dit heeft weet men niet, maar dat dit consequenties heeft voor mijn bedrijf, in de zin van behoud van gekwalificeerd goed personeel, lijkt mij wel duidelijk.
De gezondheidsaspecten voor het personeel nog maar even buiten beschouwing gelaten. Verder is het zo dat wij vele klanten ontvangen op ons bedrijf, die wij moeten verleiden tot aankoop van onze producten. Met een permanente geur van kippen in de buurt zal dit niet gemakkelijk zijn

Ingevolge artikel 1 van de Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv) wordt onder een geurgevoelig object verstaan: gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.

Gezien de in artikel 1 van de Wgv gegeven definitie, hebben wij (container)velden die zijn ingericht voor het telen van rozen in het ontwerpbesluit niet aangemerkt als een geurgevoelig object (§5.12.5 considerans).
De NeR beschrijft in paragraaf 2.9.2 welke objecten beschermd moeten worden tegen geurhinder en welke criteria daarbij van belang zijn. Op grond van deze criteria is het werken op de containervelden door ons niet aangemerkt als te beschermen object.

Door reclamanten wordt gewezen op de relatie tussen geur en gezondheid. Voor zover ons bekend is er geen wetenschappelijk onderbouwde relatie tussen beide aspecten. Daarnaast is er vanuit de Wgv en de NeR een wettelijke normering waaraan getoetst moet worden. Uit het onderhavige besluit blijkt dat kan worden voldaan aan deze wettelijke normering en het aspect geur geen belemmering is om deze vergunning af te geven.

De inrichting zoals die hier wordt vergund heeft naar onze mening geen overmatige aantrekking van insecten (ongedierte) tot gevolg, aangezien de dieren inpandig worden gehuisvest en de vrijkomende lucht middels luchtwassers wordt gereinigd. Verder worden alle activiteiten met betrekking tot de vergunde mestbe- en verwerkinginstallatie inpandig uitgevoerd dan wel worden de opslagen afgesloten uitgevoerd. Desondanks hebben wij een vangnet voorschrift (zie voorschrift 1.5) opgenomen dat vergunninghouder ertoe verplicht om te allen tijde ongedierte te voorkomen en te bestrijden.

Van een relatie tussen fysieke last/ arbeidsomstandigheden aan de ene kant en overdragers van dier- en plantenziekten en de onderhavige vergunde inrichting aan de andere kant is ons niets bekend. Voor wat betreft het aspect volksgezondheid verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A en zienswijze 14 van brief C. Daarnaast behoren arbeidsomstandigheden zowel binnen als buiten de inrichting niet tot het afwegingskader van een Wm-vergunning.

Voor wat betreft het door reclamanten genoemde onverkoopbaar worden van producten verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 5 van brief E.

8) Brijvoerkeuken

Hoewel samenhangend met het in paragraaf 2.6 aangevoerde aspect "geur" vragen cliënten apart uw aandacht voor de brijvoerkeuken. Uit de aanvraag (tabblad F p. 3; p. 85 van aanvraag deel A) blijkt dat de geuremissie van de brijvoerkeuken niet is meegenomen in de geurberekeningen. Cliënten verzoeken u te verduidelijken hoe zich dit verhoudt met het bepaalde op de website van Kenniscentrum Infomil ter zake geuroverlast tengevolge van brijvoerkeukens:

"De ervaring leert dat met name bedrijven die met bijproducten werken geuroverlast voor de omgeving veroorzaken. Mogelijke bronnen voor deze geuroverlast zijn:

- Veel bijproducten geven een andere geurcomponent aan het voer dan droogvoer. Om deze reden kan de geur van het met bijproducten geprepareerde brijvoer vaak onderscheiden worden van gewoon voer. Overigens betekent een andere geur niet automatisch dat er sprake is van geuroverlast. Dit lijkt regelmatig het geval te zijn, maar niet altijd;
- Het soort bijproduct dat wordt gevoerd. Het ene bijproduct stinkt meer dan het andere. Zo heeft uiensap doorgaans een onaangenamere geur dan aardappelproducten. Verder is het ene bijproduct gemakkelijker verteerbaar dan het andere, hetgeen mede bepalend is voor de geur van de mest. Op basis van ervaringen kan gesteld worden dat vismeelproducten, uienproducten, maïskweekwater en aardappeldiksap vanwege de aard van het product vaak stinken. Producten als wei, vla, ijs, vevotex, vevocel, etc. zijn bederfelijke producten die om die reden tot stank kunnen leiden. Bij producten als tarwezetmeel, aardappelproducten, vetten en andere relatief droge producten zijn er doorgaans weinig stankproblemen. In zijn algemeenheid veroorzaken natte bijproducten dus eerder geuroverlast dan droge bijproducten;
- Het mengen van brijvoer in de opslagvoorziening. Dit is noodzakelijk bij sommige producten om ze homogeen te houden. Bij veel mengen kan fermentatie (gisting) plaatsvinden wat weer tot geuroverlast kan leiden.
- Het vullen en legen van de brijvoer opslag.
- Het mengen van brijvoerproducten in de mengtank. Door de bewerking kan geuroverlast ontstaan.
- Overige vormen van slecht management. Bijvoorbeeld morsverlies bij het bereiden van brijvoer, slechte reiniging van de brijvoerkeuken, het niet direct gebruiken van brijvoer dat uit de silo gehaald wordt, leidingbreuk, trogvervuiling, bevuiling hokvloer, etc."

Op pagina 78 en 79 van de revisievergunning wordt op de beoordeling en toetsing van de brijvoerkeuken ingegaan. Op pagina 79 staat hierover het volgende vermeld:

"Bij het vullen van de silo's kan via de ontluchting een kortstondige geurpiek ontstaan. Echter gelet op de continue geuremissie van de dierverblijven kunnen beide geurpieken als verwaarloosbaar worden beschouwd en zijn daarom verder buiten beschouwing gelaten."

Cliënten kunnen zich niet verenigen met het bepaalde in laatstbedoeld citaat. Dat geuremissie vanuit brijvoerinstallaties door de Afdeling serieus wordt genomen blijkt duidelijk uit de weergegeven jurisprudentie van bovengenoemde site van Kenniscentrum Infomil.

Het feit dat de brijvoerkeuken is uitgevoerd als een afgesloten gebouw doet hier, gelet op de grootschalige hoeveelheden van brijvoerproducten en bijbehorende (geautomatiseerde) werkzaamheden, niet aan af. Daarnaast blijkt uit het MER (pagina 25 onderaan) dat zowel de natte als droge grondstoffen (voor opsomming van deze grondstoffen zie bijlage 25 van de aanvraag) middels vrachtwagens worden aangevoerd en gelost. In het akoestisch onderzoek wordt ervan uitgegaan dat er dagelijks ongeveer 4,5 uur grondstoffen worden gelost (zie tabel 4.1 op pagina 13 van het akoestisch onderzoek). Dit is volgens cliënten nou niet bepaald een verwaarloosbare geurpiek. Daarnaast blijkt uit de opsomming van grondstoffen (bijlage 25) dat ook onder andere behoorlijke hoeveelheden uiensap, vissoep en wei (kaaswei en mozzarellawei), waarvan bekend is dat ze erg stinken, worden aangeleverd. Met andere woorden, de brijvoerkeuken, inclusief haar lospunt, had in de geurberekeningen moeten worden meegenomen. Dit is onterecht achterwege gelaten.

Overwegingen
Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting Kuijpers.

9) Geluid

Het akoestisch onderzoek dateert van 29 juni 2010. Indien dat onderzoek wordt afgezet tegen het bepaalde in de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai" heeft te gelden dat de cumulatieve geluidbelasting onvoldoende in kaart is gebracht. Voor de woningen aan de Losbaan geldt een referentieniveau (richtwaarden) van 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Voor de woningen aan de Witveldweg geldt een referentieniveau van 50, 45, 40 dB(A). Niet is duidelijk waarom voor de woningen aan de Witveldweg hogere richtwaarden worden gehanteerd en waar dit op is gebaseerd. Daarnaast geldt dat deze richtwaarden (zowel bij woningen aan de Losbaan als aan de Witveldweg) met de komst van het NGB overschreden zullen worden. Onduidelijk is of de maximaal te vergunnen grenswaarden van respectievelijk 70 en 60 dB(A) overschreden worden indien ook de (indirecte) geluidhinder van (vracht)verkeer van en naar de inrichtingen van Coenders, Klopman en Hendrikx meegenomen zou worden. Dit is niet onderzocht. Met enkel een controlemeting nemen omwonenden voorts geen genoegen. Ook is niet helder en niet goed gemotiveerd waarom voor verschillende naastgelegen woningen, verschillende richtwaarden worden gesteld (zie beoordelingstabel onder 9.2 en 9.3 uit vergunningvoorschriften voor locatie Laagheide 9 en Witveldweg 35).

Overwegingen
In het kader van de vergunningverlening is het referentieniveau van het omgevingsgeluid bepaald ter plaatse van de Losbaan en de Witveldweg. Het referentieniveau is door bureau HMAO van de provincie Limburg bepaald overeenkomstig de 'Richtlijnen voor karakterisering en meting van het omgevingsgeluid, IL-HR-15-01' van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, van april 1981. Het vaststellen van het referentieniveau is nodig in het kader van het vaststellen van een adequaat beschermingsniveau en is derhalve de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Zoals ook aangegeven in de inleiding van de IL-HR-15-01, bevat een onderzoek van het omgevingsgeluid meer dan alleen een zuiver meettechnische handeling. Het omgevingsgeluid is van veel factoren afhankelijk, zoals windsnelheid en windrichting, tijd van de dag, type omgeving en de langdurige aanwezigheid van geluidsbronnen in de omgeving. In onderhavige situatie is het referentieniveau vastgesteld voor zowel de dag-, avond- als nachtperiode. Uit het rapport blijkt dat aan de Losbaan in alle periodes het omgevingsgeluid bepalend is en dat het referentieniveau gelijk is aan 40/40/35 dB(A). Voor de Witveldweg is in de dagperiode het omgevingsgeluid bepalend en in de avond- en nachtperiode het wegverkeer (o.a. A73). Het referentieniveau voor de Witveldweg is derhalve gelijk aan 50/45/40 dB(A).

Voor wat betreft de vaststelling van het referentieniveau verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 18 van brief C.

Overeenkomstig de regelgeving is de geluidsbelasting voor de inrichting Kuijpers onroerend goed BV in kaart gebracht en getoetst aan de normen. Omdat de inrichting niet is gelegen op een gezoneerd industrieterrein is toetsing van cumulatieve geluidsbelasting niet aan de orde en is de geluidsbelasting van de omliggende inrichtingen als Coenders, Klopman en Hendrikx niet meegenomen in de afweging. In de Handreiking wordt niet voorgeschreven dat rekening moet worden gehouden met de geluidsbelasting van reeds aanwezige of toekomstige bedrijven of met verkeerslawaai. Cumulatieve geluidshinder is geen weigeringsgrond voor inrichtingen die niet zijn gelegen op een gezoneerd industrieterrein (zie o.a. uitspraak ABRvS 200504245/1 van 1 februari 2006).

10) Bodem
In het kader van de milleueffectrapportage is een historisch en verkennend bodemonderzoek aan de Laagheide 9 en de Witveldweg 35 uitgevoerd. In de vergunningvoorschriften (onder 7) zijn maatregelen opgenomen om het bodemrisico tegen te gaan. Voor beide locaties is de verplichting opgenomen om de nulsituatie van de bodem te onderzoeken. Ten aanzien van beide locaties wordt geëist dat dit onderzoek uiterlijk twee maanden na het in werking treden van de vergunning is uitgevoerd, waarbij de resultaten uiterlijk drie maanden na het in werking treden van de vergunning moeten zijn overlegd. Geldt niet dat op voorhand van vergunningverlening een correcte weergave van de bestaande toestand van het milieu wordt beschreven? Dient bij afwezigheid van een nulsituatie bodemonderzoek deze omissie niet vooraf te worden gerepareerd aan de hand waarvan eventueel te nemen milieubeperkende maatregelen kunnen worden opgelegd?

Overwegingen
Het is zeker zo dat voor het kunnen verlenen van een Wm-vergunning de noodzakelijke gegevens in de vergunningsaanvraag beschreven moeten zijn. Het betreft dan die gegevens die noodzakelijk zijn om de gevolgen voor het milieu voldoende te kunnen beoordelen en daar zonodig ook voorwaarden aan te kunnen stellen. De gesteldheid van de bodem is niet zodanig relevant voor het verlenen van deze vergunning dat die bodemgesteldheid niet pas voor het in werking zijn van de inrichting overlegd kan worden. Hiermee wordt bereikt dat de verontreinigingssituatie bekend is en bij het ooit beëindigen van de inrichting vastgesteld kan worden of er bodemvrontreiniging heeft plaats gevonden als gevolg van het in werking zijn van de inrichting.

11) Volksgezondheidsaspecten (verspreiding ziekten dier-mens)
De volksgezondheidsaspecten zijn door u niet onderzocht. In de ontwerpvergunningen wordt volstaan met een verwijzing naar de aanvulling op het MER van 29 september 2010. Dit is onvoldoende. Cliënten verwijzen in dit verband naar een aantal passages uit het rapport van het RIVM van februari 2008:

"In het algemeen kan gesteld worden dat als een micro-organisme op een bedrijf aanwezig is, er een verband is tussen bedrijfsgrootte en de hoeveelheid micro-organismen die naar buiten verspreid kan worden via mest via de lucht."

"Naast de effecten van schaalvergroting op de verspreiding van micro-organismen naar buiten is ook de bedrijvendichtheid van belang. De verspreiding van micro-organismen naar andere bedrijven wordt vergemakkelijkt wanneer bedrijven relatief dicht opeen gelegen zijn (minder dan 1-2 km)" (RIVM briefrapportnr. 215011002, februari 2008, p. 13).

Daarnaast geeft het RIVM ook nog aan dat op LOG's zowel bedrijfsgrootte als veedichtheid toenemen (RIVM briefrapportnr. 215011002, februari 2008, p. 16). Dit geldt zeker voor het LOG Witveldweg. Het RIVM geeft voorts aan dat het NGB veel van de genoemde kansen benut, zoals een vergaande ketenintegratie, eigen mestverwerking en slachtfaciliteiten (voor pluimvee). Maar dat door reeds bestaande en nog nieuw te bouwen bedrijven in dit gebied de afstand tussen bedrijven hooguit 500 meter zal bedragen, hetgeen de verspreiding van micro-organismen vergroot.

Cliënten verwijzen ook naar een rapport van IRAS van 1 juni 2011:
"Rondom de intensieve-veehouderij zijn met behulp van de vaste meetlocaties hogere concentraties van fijn stof waargenomen. Ook de concentraties van endotoxinen zijn rond de intensieve-veehouderij hoger dan concentraties in de stad. De verhoogde endotoxineconcentraties hangen vooral samen met de aanwezigheid van varkens en pluimvee. In de monsters fijn stof werd regelmatig de bacterie die Q-koorts veroorzaakt (Coxiella burnetti) aangetroffen, ook al was de epidemie van 2009 in het onderzoeksjaar 2010 al beduidend afgezwakt. Ondanks dat Q-koortsuitbraken zich niet meer voordoen, is de bacterie in deze regio toch nog meetbaar. Vermoedelijk gaat het om lage achtergrondniveaus. Ook de veespecifieke MRSA-bacterie werd vaker en in hogere concentraties teruggevonden in een straal van 1000 meter rond veehouderijbedrijven. Bij de metingen rondom specifieke bedrijven werd duidelijk dat de veehouderij in alle gevallen bijdraagt aan hogere niveaus van endotoxinen tot een afstand van het bedrijf van ongeveer 250 meter. De concentraties waren het hoogst bij varkenshouderijen en pluimveebedrijven (http//www.nivel.nl/pdf/Rapport-Intensieve-Veehouderij.pdf)".

Inmiddels heeft het kabinet de Gezondheidsraad de opdracht gegeven om een advies op te stellen over een beoordelingskader en eventueel in te stellen normen en maatregelen ten aanzien van de gezondheidsrisico's voor de bevolking (Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 28973, nr. 85, p. 8).

Ook op lokaal niveau heeft er een vergelijkbare opdrachtverstrekking plaatsgevonden. Bij de raadsvergadering van de gemeente Horst aan de Maas van 22 november jongstleden heeft de raadsvergadering besloten om de GGD de opdracht te verlenen om voornoemd rapport van 7 juni 2011 (en het rapport van februari 2008 en rapport commissie Alders) te vertalen naar de lokale situatie.

Waar het kabinet en de gemeenteraad gezien het voorgaande dus wel aanleiding zien om extra onderzoek te laten verrichten door een onafhankelijk instituut, laat u dit achterwege. Gelet op de uitkomsten van het RIVM-rapport en de brede maatschappelijk gedragen zorgen ten aanzien van de volksgezondheid (welke zorgen onder andere tot uiting zijn gekomen in het rapport van de Commissie Alders en 'het pleidooi voor een duurzame veeteelt', ondertekend door burgers, hoogleraren, wetenschappers, huisartsen en boeren/bedrijven)(zie http://www.duurzameveeteelt.nl) zou het van goede besluitvorming getuigen om de aangevraagde revisie- en oprichtingsvergunning niet te verlenen.

Overwegingen
Uit meerdere uitspraken van de Raad van State (ABRS nr.200802521/1 van 4 maart 2009 en nr. 200903424/1/M2 van 7 april 2010) blijkt dat het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten een aspect is dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Het is wel zo dat in het kader van vergunningverlening krachtens de Wet milieubeheer ruimte blijft voor een aanvullende toets. Het enkele feit dat er veel dieren worden gehouden binnen de inrichting van Kuijpers is naar onze mening geen zodanige omstandigheid dat er sprake is van een dusdanige grote toename van het besmettingsgevaar (met bijv. de Q-koorts en MRSA bacterie) dat de Wm-vergunning geweigerd had moeten worden. Verder bevat de vergunning voldoende voorschriften die zien op de hygiëne binnen de inrichting om te stellen dat in het kader van de Wet milieubeheer voldoende maatregelen zijn getroffen om besmettingsgevaar te

voorkomen. Uit onze overwegingen in de considerans van het ontwerpbesluit blijkt dat binnen de inrichting van Kuijpers de meest moderne luchtwassystemen worden toegepast, waardoor de emissie van ammoniak, geur en fijn stof zo veel mogelijk worden beperkt.
Hetgeen reclamanten aanvoeren geeft geen aanleiding voor het oordeel dat wij de vergunning had dienen te weigeren vanwege risico's voor de volksgezondheid dan wel ten aanzien hiervan nadere voorschriften aan de vergunning had dienen te verbinden.

Voor wat betreft de volksgezondheid verwijzen wij hier verder naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A.

12) Visuele hinder
De aangevraagde inrichting van Heideveld aan de Laagheide 9, bestaande uit het vergroten van de biggenstallen, het oprichten van een voerlokaal, een vleesvarkensstal, een fokvarkensstal en mestsilo's, kent een oppervlakte van 24.000 m^2 aan nieuwe bebouwing en een hoogte van maximaal 12 meter.
De aangevraagde inrichting van Kuijpers aan de Witveldweg 35, bestaande uit een pluimveebedrijf, slachterij en bio-energiecentrale, kent een bebouwingsoppervlak van 28.000 m^2. De bebouwing zal maximaal 14 meter hoog zijn,

Waar het open landschap met name door de komst van de snelweg (A73) en de vestiging van nieuwe intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg al behoorlijk is verminderd, zal de vestiging van het NGB verdere visuele hinder (bevuiling van het open landschap) opleveren. Niet alleen het oppervlak, maar de totale omvang (met name de hoogte) van de te verbouwen en op te richten gebouwen zullen voor een onaanvaardbare aantasting van het woon- en leefklimaat zorgen. Het feit dat de inrichting omgeven zal worden door groenvoorzieningen kan de omvang en met name de hoogte van de te bebouwen bouwwerken niet verbloemen. Dit kan niet de bedoeling zijn van een landbouwgebied met oog voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden.
Aanvullend aan hetgeen hiervoor is overwogen, verzochten cliënten de volgende passage op te nemen uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:

"Visuele hinder is er voor ons nog op een andere manier. Bedoeling is om de omgeving zo weinig mogelijk te belasten met bebouwing die het landschap ontsiert. Echter dit bouwwerk is zo groot dat je als buur er direct niet omheen kunt. Er ontstaat als het ware een muur van 14 m hoog langs ons bedrijf. Bijkomende effecten zijn een enorme schaduwwerking op ons bedrijf. Hierdoor is er minder groei van de planten. Verder ontstaan er langdurige donkere plaatsen waar ziekten in de rozenteelt op kunnen steken. Belangrijk in de rozenteelt is dat het gewas opdroogt om ziekten van met name valse meeldauw te beperken. Een toename van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op mijn bedrijf is te verwachten. Dit is niet wenselijk. Voorts zullen de beplanting van het NGB zorgen voor meer wild in de buurt van mijn gewassen. Die op zijn beurt schade toe kunnen brengen aan de rozen. Alleen afrastering van mijn percelen kan soelaas bieden."

Cliënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Overwegingen
De vraag of zich visuele hinder voordoet komt primair aan de orde in het kader van planologische regelingen. Het is wel zo dat in het kader van vergunningverlening krachtens de Wet milieubeheer ruimte blijft voor een aanvullende toets.

De ondernemers van de beide inrichtingen binnen het concept NGB hebben reeds eind 2006 door een architect een landschapsvisie laten opstellen. Deze visie beschrijft de bebouwing en specifieke maatregelen om het geheel zoveel mogelijk te laten aansluiten bij het landschap ter plekke. Feit blijft dat de bebouwing toeneemt in een gebied dat nu nog een meer open karakter heeft. Los van de inhoud van het plan geeft het aan dat de ondernemers serieus aandacht besteden aan dit aspect.
Gelet op de maatregelen die genomen worden om de inrichting aan het zicht te onttrekken en zoveel mogelijk op te laten gaan in het landschap zijn wij van mening dat zich niet zodanige visuele hinder voordoet, dat dit zou moeten leiden tot het weigeren van de vergunning of tot het stellen van nadere voorschriften.

13) BEC
Specifiek ter zake de BEC betogen cliënten aanvullend dat onvoldoende inzichtelijk is gemaakt in hoeverre daarbij door de vergistingsinstallatie methaan vrijkomt. Nu het vrijkomen van methaan gebruikelijk is bij vergistingsinstallatles dient duidelijk te worden gemaakt op welke wijze het methaan wordt opgevangen teneinde te voorkomen dat het in de atmosfeer terechtkomt. Ook is onvoldoende duidelijk in hoeverre de BEC voorzien is van reinigende filters teneinde te voorkomen dat schadelijke stoffen in de lucht terecht kunnen komen. Ten slotte vragen cliënten zich af in hoeverre u rekening houdt met het bepaalde in het rapport van het RIVM over bio-energiecentrales, met name de daarin verduidelijkte nadelen van dergelijke centrales (RIVM Rapport 609021104, p. 16).

Overwegingen
Bij de covergisting komt biogas vrij. Biogas is een mengsel van methaan (55-65%) en kooldioxide (35-40%). Verder is het biogas verzadigd met waterdamp en bevat het sporen van waterstof, zwavelwaterstof en ammoniak. Het vrijkomende biogas wordt zoals beschreven in de aanvraag hetzij opgewerkt tot groen gas dan wel in de WKK-installaties omgezet in elektriciteit en warmte. Bij vergunningverlening wordt de Handreiking (co)vergisting van mest als uitgangspunt genomen. In deze Handreiking staat nergens vermeld dat bij vergistingsinstallaties rekening moet worden gehouden met het vrijkimen van methaan. Bovendien zijn in de vergunning voldoende voorschriften (8.10 tot en met 8.34) opgenomen die ervoor zorgen dat de WKK-installatie en de fakkel goed functioneren en er geen biogas (methaan) kan vrijkomen.

De WKK-installaties moeten voldoen aan hetgeen hiervoor is opgenomen in het Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties. Omdat dit een rechtstreeks werkend besluit is zijn voor de WKK-installaties zgeen emissie-eisen opgenomen in de voorschriften van deze vergunning.

Het betreffende RIVM-rapport is bij ons bekend. De daarin genoemde nadelen waaronder extra gebruik kunstmest, ontbossing, ruimtebeslag en concurrentie met voedselgewassen zijn geen aspecten die moeten worden afgewogen in de milieuvergunning.

14) Financiële gevolgen
Specifiek ter zake Frank Coenders BV dient te worden vermeld dat de realisatie van de projecten van het NGB leidt tot aanzienlijke financiële gevolgen; nu daardoor rozen van mindere kwaliteit geteeld zullen worden. In dat kader verzoeken cliënten u om rekening te houden met het volgende citaat uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:
"Als laatste een paar zaken die enig perspectief geven aan u omtrent economische waarden. Een teelt van vollegrondrozen vertegenwoordigt een waarde per hectare van ca. €150.000. Wij maken veel gebruik van rassen die beschermd zijn en waarvoor we licenties betalen. Voor de teelt van rozen in de pot geldt een waarde van €400.000 tot €600.000 per hectare.

U kunt zich voorstellen in geval van claims dat partijen een bedrag ter waarde van de verkoopwaarde (2 tot 3 x productiewaarde) reclameren. Het kan dus gaan om zeer hoge bedragen."

Overwegingen
Allereerst wordt door reclamanten niet concreet onderbouwd dat er daadwerkelijk negatieve financiële gevolgen ontstaan door het verlenen van deze vergunning. In zoverre is de zienswijze slechts suggestief. Belangrijker is dat de kwestie van het eventueel lijden van financiële schade aangekaart moet worden in de desbetreffende RO-procedures waarin de inrichting ruimtelijk mogelijk wordt gemaakt. In die besluitvorming moet tevens rekening worden gehouden met door verwezenlijking van het plan te veroorzaken schade. De Wet milieubeheer biedt hiervoor geen ruimte.

15) Chemische luchtwassers
Cliënten verzoeken u nader te verduidelijken in hoeverre de chemische luchtwassers in staat zijn om de te verwachten ernstige milieugevolgen te beperken. Cliënten plaatsen namelijk grote vraagtekens bij de dimensionering en de controle van de luchtwassers. Cliënten verzoeken u in dit verband rekening te houden met de problemen die in de praktijk van de pluimveesector worden veroorzaakt door de luchtwassers (verstopping van filters door stof, waardoor een verslechterde werking optreedt met als gevolg een hogere uitstoot van ammoniak, fijn stof en geur dan oorspronkelijk was vergund).

Overwegingen
Zie onze overwegingen betreffende zienswijze 20 van brief C.

Bijlagen waarnaar wordt verwezen in de zienswijzen van Boels Zanders

Bijlage 2, 3 en 4 bevatten de zienswijzen die door Boels Zanders, namens een groot aantal reclamanten, zijn ingediend tegen het ontwerpprojectbesluit en de ontwerpbouwvergunning voor de inrichtingen van Heideveld Beheer BV gelegen aan de Laagheide 9 en de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV gelegen aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst. Zoals eerder aangegeven kunnen zienswijzen tegen besluitvorming in de zin van het RO-spoor en bouwvergunningen in besluitvorming op basis van de Wet milieubeheer geen afweging vinden. Derhalve zijn deze bijlagen niet weergegeven in dit besluit.

Bijlage 5, 6 en 7 betreffen zienswijzen die zijn ingebracht tegen de MER. De zienswijzen en de overwegingen ten aanzien hiervan zijn in paragraaf 9 weergegeven.

F)
Middels brief van 26 december 2011, ingekomen 2 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van de heer P.H. Rechsteiner, Meterikseweg 21, 5961 CT Horst

Zienswijzen
De zienswijzen hebben betrekking op de problematiek inzake megastallen in het LOG Witveld in Horst. Daarbij wordt gesproken over de expositie van zowel gezondheidsschadende micro-organismen en chemische stoffen van ontsmettingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen, ammoniak en fijn stof. Het gaat daarbij om de synergie van de nu al aanwezige onaanvaardbare genoemde exposities van reeds producerende agrarische bedrijven en de eventueel nieuw te bouwen bedrijven in het LOG Witveldweg. Met andere woorden de bestaande agrarische bedrijven zoals kassenbedrijven, compostbedrijven, champignonkwekerijen, kalverbedrijven, kippenbedrijven en varkensbedrijven.

De problematiek van de gezondheidsschade is inzake Prime Champ in 2002/2003 al gerapporteerd en later nog weer geactualiseerd. Deze stukken zijn via de gemeente Horst a/d/ Maas aan de provincie verstrekt.

De artsen uit Horst hebben tevens hun rapport bij de gemeente ingediend en de GGD volgt in het voorjaar. Tevens heeft Staatssecretaris Bleker laten weten dat een megastal niet in Nederland thuishoort en dus zeker niet bij de toeristische gemeente Horst.

Er is nooit gereageerd op zienswijzen op de vergunningaanvraag inzake het bestaande varkensbedrijf. Ook Behoud de Peel wordt niet gehoord c.q. beantwoord. De gemeente Horst a/d Maas heeft alle stukken, rapporten etc. Of het nu gaat over Prime Champ of over andere bedrijven met dierlijke organische mest. Het gaat om de synergie in deze van reeds producerende bedrijven en toekomstige nog te vestigen bedrijven, die de horster gemeenschap niet wil.

Door tot goedkeuring over te gaan, voedt alleen maar het vermoeden dat het varkensbedrijf waar Houbensteyn (Houben) achter zit, met veel invloed in de politiek, met stroman Heideveld Beheer BV de megastallen wil doordrukken, voordat men ook in Den Haag met een kabinetsbesluit de deur voorgoed dichtgooit voor Megastallen.

Er zijn verschillende nota's, rapporten etc. gemaakt en verstuurd. Wat kan men nog meer als nooit een antwoord wordt gekregen en gewoon doordendert en de democratische rechten en plichten ten koste van de gezondheid van de inwoners van Horst a/d Maas in de waagschaal stelt.

Het voorgaande is duidelijk: de vergunning voor het bestaande bedrijf moet van tafel. Men is nooit gehoord en heeft het recht om deze beslissing aan te vechten. Zeker omdat men nooit is gehoord moet de procedure voor uitbreiding wachten.

Het bedrijf Prime Champ is een van de vele bedrijven in/bij/rond het LOG, die de boel nu al verzieken voor de onwetende omwonenden/inwoners van Horst aan de Maas. Het gaat om de problematiek van de synergie in dit gebied rond het LOG Witveldweg. Als voorbeeld hiervan wordt genoemd de stapeling van chemische bestrijdingsmiddelen die in minuscule deeltjes uit de kassen komen bij het LOG Wiltveldweg. Er is een kassenbedrijf van 10 Ha wat uit 1 kas bestaat. Biologisch kweken bestaat niet. Alle kassenbedrijven rond het LOG Witveldweg gebruiken chemische bestrijdingsmiddelen.

Door drift en het feit dat de deeltjes bijna 72 uur kunnen zweven, komen zijn de omgevingslucht en met de expositie uit andere bedrijven hebben we hier te maken met Synergie of m.a.w. er is stapeling van gezondheidsschadende stoffen. Voor de duidelijkheid wordt een afstand van 5 km aangehouden. Dit is bewezen bij onderzoeken van fungisporen en actinomyceten.

Overwegingen
Voor wat betreft de volksgezondheid en het door reclamant genoemde GGD rapport verwijzen wij hier verder naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A en zienswijze 14 van brief C.
Voor wat betreft de door reclamant genoemde visie van staatssecretaris de Bleker verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 1 van brief A.
De overige opmerkingen hebben geen betrekking op de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V.

G)
Middels brief van 22 december 2011, ingekomen 23 december 2011, zijn zienswijzen ontvangen van de VROM-Inspectie, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Postbus 16191, 2500 BD Den Haag

Zienswijzen

1) Beoordeling BRZO-status

In uw ontwerpbeschikking komt u op basis van een schatting van de volumes aan biogas tot de stelling dat het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo) niet van toepassing is. Ik ben van mening dat er niet voldoende grond is voor deze stelling.
In de aanvraag wordt geen informatie verschaft over de volumes biogas die zich in de verschillende installaties zullen voordoen. Tevens ontbreekt informatie op basis waarvan die volumes goed kunnen worden berekend. Dat betekent dat zich situaties kunnen voordoen (bijvoorbeeld in het geval van lage vloeistofniveaus in de vergisters) dat het totale volume aan biogas binnen de inrichting de eerste grenswaarde van het Brzo voor zeer licht ontvlambaar gas overschrijdt.
Ik verzoek u om uw Brzo-beschouwing voor deze inrichting te herzien, zonodig een QRA op te (laten) stellen en een aansluitende beoordeling in het kader van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) uit te voeren. Als bij normale bedrijfsvoering de drempelwaarde van 5 ton (ca. 4000 m^3 biogas) voor zeer licht ontvlambaar gas wel wordt benaderd, maar niet wordt overschreden dan dient de vergunning te borgen middels voorschriften dat het volume aan biogas de drempelwaarde van 4000 m^3 niet zal overschrijden.

Overwegingen
Binnen de inrichting is alleen opslag van biogas boven de (na)vergisters. De totale opslaghoeveelheid is niet vermeld in de aanvraag. Wij hebben een schatting gemaakt op basis van het RIVM-rapport "Veiligheid grootschalige productie van biogas". In dit rapport staat op pagina 12 vermeld dat opslag van biogas boven een vergister mogelijk is tot 500 m^3. Binnen de inrichting Kuijpers staan 3 vergisters van 4.500 m^3 elk en 1 navergister van 4.500 m^3. Uitgaande van een hoeveelheid van 500 m^3 biogas per bassin levert dit een opslaghoeveelheid op van 2.000 m^3 voor de covergisting. Daarnaast komt binnen de inrichting een slachtafvalvergister van 1.200 m^3 en een slachtafvalnavergister van 800 m^3. Gezien de omvang van deze bassins zal hier geen 500 m^3 biogas per vergister aanwezig zijn. De totale hoeveelheid voor de inrichting blijft daarmee op basis van deze schatting ruim beneden de drempel van 4.000 m^3.

Voorschrift 8.19 regelt dat een vergistingsilo moet zijn voorzien van een niveaumeter voor de hoeveelheid aanwezig biogas en dat bij het bereiken van een bepaald maximumniveau de gasmotor automatisch moet worden opgestart. Om tegemoet te komen aan uw bedenkingen is het voorschrift zodanig aangepast dat registratie moet plaatsvinden van de niveaumetingen en dat de afstelling dusdanig moet zijn dat de totale hoeveelheid biogas in alle vergisters samen nooit meer bedraagt dan 4.000 m^3.

2) Ontzwaveling biogas

Het biologisch ontzwavelen van biogas is een proces waarbij zuurstof nodig is. Dit wordt bewerkstelligd door te zorgen voor enkele procenten lucht in de gasruimte bovenin de vergistingstanks.
In de aanvraag is niet beschreven hoe dit wordt gerealiseerd, noch wordt informatie verschaft over de dimensionering van die luchttoevoer. Middels een juiste dimensionering kan worden zekergesteld dat de luchttoevoer niet kan leiden tot de vorming van een explosief mengsel in de vergistingtanks.
Anderzijds is het belangrijk dat de luchttoevoer niet stilvalt, aangezien dan de ontzwaveling tot stilstand zou komen, waardoor in principe hoge gehaltes aan zwavelwaterstof (H_2S) kunnen optreden met een navenant hoger risiconiveau voor de inrichting.
Ik verzoek u voorschriften in de vergunning op te nemen waarmee geborgd wordt dat de luchttoevoer goed is gedimensioneerd en dat een eventueel stilvallen van de ontzwaveling direct wordt gesignaleerd, zodat onverwijld passende maatregelen kunnen worden genomen.

Overwegingen

De biologische ontzwaveling wordt zoals gebruikelijk uitgevoerd door een geringe luchtinjectie (4-6%) van de biogasproductie onder de kapconstructie van de (na)vergisters. Dit is niet expliciet aangegeven in de aanvraag. In de Handreiking (co)vergisting van mest staat op pagina 8 dat bij biogas sprake moet zijn van een verdunning van 90-95% lucht om tot een explosief mengsel te komen. Bij een biologische ontzwaveling wordt een hoeveelheid ingebracht die vele malen kleiner is. Op pagina 10 van de Handreiking staat: "om 100 m^3 biogas te reinigen is zo'n 5 m^3 ontzwavelingslucht nodig, om een explosief mengsel te vormen moet in plaats van 5 m^3 zo'n 900 m^3 worden toegevoegd". Dit verschil in hoeveelheid luchttoevoer is dermate groot dat wij geen aanleiding zien voor een voorschrift voor het beperken van de toe te voeren hoeveelheid ontzwavelingslucht. Voorschrift 8.24 regelt wel dat de ontzwaveling bij storing of stroomuitval moet kunnen blijven draaien.

3) Meten zwavelwaterstof (H2S)

In de aanvraag is niet aangegeven waar en wanneer metingen van H_2S zullen worden uitgevoerd. Voor de covergisters is het, gezien de typen te vergisten materiaal, waarschijnlijk toereikend om maandelijks een meting in de verzamelde biogasstroom uit te voeren. Echter, bij de vergisting van slachtafval is het wellicht noodzakelijk om frequenter te meten en dan bij voorkeur in de afgasleiding zo dicht mogelijk bij de gasruimte bovenin de vergister.
Ik verzoek u om in de vergunning voorschriften op te nemen voor een adequate vaststelling van de H_2S-concentratie in het biogas van de vergisting van slachtafval.

Overwegingen

Voor de H_2S-meting hebben wij qua norm en frequentie aansluiting gezocht bij de "Handreiking (co)vergisting van mest". Waar zal worden gemeten is thans nog niet duidelijk. Wel dat het in de gereinigde stroom zal zijn tussen opslag en WKK. Voor de slachtafvalvergisting hebben wij, wellicht onterecht, ook aangesloten bij hetgeen genoemd staat in de handreiking.

Besloten is om het meetvoorschrift 10.1 aan te passen zodanig dat het gereinigde biogas van beide vergistingsprocessen apart en in eerste instantie 2-wekelijks moet worden gemeten. Indien uit de metingen blijkt dat de variatie in de metingen beperkt is, kan op verzoek van aanvraagster deze frequentie omlaag naar 1x per maand en alleen worden gemeten in de gezamenlijke, gereinigde biogasstroom.

9. Zienswijzen MER en overwegingen ten aanzien daarvan

Weergave van de bijlagen waarnaar wordt verwezen in de zienswijzen van Boels Zanders (E)

BIJLAGE 2, 3 en 4

Bijlage 2, 3 en 4 bevatten de zienswijzen die door Boels Zanders, namens een groot aantal reclamanten, zijn ingediend tegen het ontwerpprojectbesluit en de ontwerpbouwvergunning voor de inrichting van Heideveld Beheer BV gelegen aan de Laagheide 9 en de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV gelegen aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst. Zoals eerder aangegeven kunnen zienswijzen tegen besluitvorming in de zin van het RO-spoor en bouwvergunningen in besluitvorming op basis van de Wet milieubeheer geen afweging vinden. Derhalve zijn deze bijlagen niet weergegeven in dit besluit.

Zienswijzen ten aanzien van de MER
Onderstaande bijlagen (bijlage 5, 6 en 7) betreffen zienswijzen die zijn ingebracht tegen de MER.
De zienswijzen en de overwegingen ten aanzien hiervan zijn hieronder weergegeven.

BIJLAGE 5

Grubbenvorst, 30-11-2010.

Aan: Provincie Limburg
Afd. Vergunningen en Subsidies
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Betreft: Reactie op MER rapport Nieuw Gemengd Bedrijf d.d. 12-7-2010.

Aangaande het rapport wil ik u erop wijzen dat een aantal voor mij relevante zaken niet, of nauwelijks aandacht hebben.
Met mij worden bedoeld: Frank Coenders B.V.(boomkwekerij) en F.M.P Coenders (privé). Als directe buur van het nieuw op te richten vleeskuikensbedrijf en bio-energiecentrale wil ik u wijzen op een aantal relevante zaken voor zowel onze privé en werksituatie op de Witveldweg 33 te Grubbenvorst. Ons bedrijf betreft een boomkwekerij met zowel vollegrondsteelt van rozen als containerteelt binnen en buiten. Wij zijn gelegen aan de zuid/oost zijde van het voornoemde bedrijf.

Een groot aantal aspecten, die ik in een eerdere zienswijze aan u heb gestuurd, heeft u behandeld in uw MER-rapport. Echter hieronder wil ik een aantal zaken noemen die niet of onvoldoende worden belicht:

1. De beschrijving van de huidige situatie is onvoldoende up to date. Er worden oude kaarten gebruikt, waarop huidige bebouwing en bouwvlakken niet zijn weer gegeven. Hierdoor wordt een onduidelijk beeld geschetst van de ruimte die momenteel al benut wordt in het LOG Witveld. Voor mijn situatie betekent dit dat niet alle bebouwing en containervelden zijn ingetekend.
2. Er is onvoldoende aandacht voor de andere bedrijven (niet intensieve veehouderij) binnen het LOG Witveld. Een beschrijving van de activiteiten en ontwikkelingen van de bedrijven hoort bij een volledige informatieverstrekking.
3. Geen aandacht is er voor mensen die werkzaam kunnen zijn op percelen rond om de bedrijven van het NGB. Verondersteld wordt dat iedereen altijd maar binnen werkt. Er bestaat hierdoor de mogelijkheid dat gekwalificeerd personeel van mijn bedrijf binnen afzienbare tijd elders werk gaat zoeken. Dit kan toch niet de bedoeling zijn van een dergelijke ontwikkeling.
4. Welke effecten heeft het mogelijkerwijs onttrekken van grondwater door het NGB en de bio-energiecentrale op de omgeving en direct op mijn bedrijf? In de geschetste situatie wordt uitsluitend gebruik gemaakt van leidingwater. De mogelijkheid van gebruik van grondwater door het NGB en de bio-energiecentrale lijken mij voor de hand liggend, maar de effecten zijn nader onderzocht.
5. In geval van calamiteiten worden er bufferzones in werking gesteld. Wat betekent dat voor mijn bedrijf en in geval van blokkering van in- en uitgaande transporten? Hoe groot zijn deze zones? Wie is hiervoor verantwoordelijk, en wie draait er op voor de kosten die als gevolg ervan ontstaan? In de rapportage is dit verre van duidelijk.
6. Er is onvoldoende aandacht voor cumulatie van geur, ammoniak en fijnstof van alle bedrijven in het LOG-witveld en daarbuiten. Te denken valt hierbij aan de compostering van champignonaarde aan de westzijde van het LOG gebied.
7. Wat zijn de normen in de praktijk van uitval van installaties mbt geur- en ammoniakwassers? Hoe vaak wordt de norm daardoor overschreden, en wat is toelaatbaar?
8. Met betrekking tot de landschappelijke inpassing wordt er aan de zuidzijde een bomenstrook gerealiseerd, deels op mijn eigendommen. Hierdoor ontstaat er een duidelijke schaduwwerking op mijn percelen. Verder is het zo dat hierdoor mij een zichtlocatie aan de A73 wordt ontnomen.

Tot slot wil ik nog vermelden dat legio getallen en waarden in het rapport vraagtekens bij mij oproepen. Voor mij zijn deze niet te beoordelen. Er wordt te weinig gerefereerd aan bestaande situaties elders in de praktijk. Het effect van mogelijke hinder in de toekomst is moeilijk in te schatten, voornamelijk doordat de grootte van de op te zetten bedrijven niet te vergelijken is met bestaande bedrijven in mijn omgeving.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, en vertrouw erop dat u aandacht heeft voor onze situatie.

Hoogachtend,
Frank Coenders B.V.
Witveldweg 33
5971 NS Grubbenvorst

Fam. Coenders
Witveldweg 33
5971 NS Grubbenvorst

Overwegingen
Naar de mening van reclamanten worden een groot aantal aspecten, die eerder als zienswijzen tegen het MER zijn ingediend, niet of onvoldoende belicht.

Uit de in het ontwerpbesluit weergegeven procedureverloop (§ 4.1.1 considerans) blijkt dat het MER is ingekomen op 15 juli 2010 en dat tijdens de terinzagelegging van 20 oktober 2010 t/m 31 november 2010 een groot aantal zienswijzen zijn ingediend, waaronder die van reclamanten. Deze op 1 december 2010 ingekomen zienswijzen zijn vervolgens doorgestuurd naar de m.e.r.-commissie. Uit het toetsingsadvies van de m.e.r.-commissie kan wordt opgemaakt wat met deze zienswijzen al dan niet is gedaan. Ook is in het toetsingsadvies een bijlage toegevoegd met daarin opgenomen een overzicht van alle personen die zienswijzen hebben ingediend. Uit het eerder genoemde procedureverloop kan worden gelezen dat naar aanleiding van het MER door de m.e.r.-commissie een groot aantal aanvullingen zijn gevraagd. Daarbij is o.a. ook aan de orde gekomen dat het kaartmateriaal moest worden aangevuld. Tijdens het ingediende MER is naar onze mening gebruik gemaakt van de op dat moment beschikbare en actuele kaarten. Echter is het wel zo dat je deels wordt ingehaald door de tijd, omdat er sinds het indienen van het MER en het nu voorliggende definitieve besluit inmiddels bijna 2 jaar zijn verstreken. Het feit dat niet alle bebouwingen en container zouden zijn ingetekend is naar onze mening niet relevant voor deze Wm-vergunning. Bij de beoordeling van de verschillende relevante milieuaspecten (o.a. geur, geluid en luchtkwaliteit) is in het besluit rekening gehouden met de maatgevende te beschermen objecten, waaronder die van reclamanten. Daarbij heeft de toetsing aan bijv. normen of grenswaarden plaatsgevonden op de wijze zoals de wet- en regelgeving dat voorschrift (zie considerans ontwerpbesluit). Mensen die buiten werkzaam zijn worden nu eenmaal niet aangemerkt als een te beschermen object in het kader van Wet milieubeheer. Ook de ruimte die op dit moment al wordt benut in het LOG Witveldweg is een aspect wat niet aan de orde hoeft te komen in de Wet milieubeheer.

Binnen de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V. wordt geen grondwater gebruikt, enkel leidingwater. Niet verontreinigd hemelwater wordt op de bodem geloosd, het overige afvalwater wordt verwerkt in de bio-energiecentrale en daarna geloosd op de gemeentelijke riolering.

De door reclamanten genoemde bufferzones in relatie tot calamiteiten betreffen veiligheidszones. Deze veiligheidszones zijn bedoeld om te voorkomen dat bepaalde risicovolle handelingen (bijv. open vuur) te plicht plaatsvinden tot risicovolle installaties (o.a. WKK's en vergistingsilo's). Deze veiligheidszones zijn permanent en moeten te allen tijde worden gerespecteerd en treden niet pas inwerking bij het optreden van een calamiteit. Deze veiligheidszones hebben geen invloed op de bedrijfsvoering van naburige bedrijven (incl. aan- en afvoerbewegingen), omdat deze zijn gelegen binnen de inrichting.
De verplichtingen voor bedrijven ten aanzien van gas- en stofontploffingsgevaar zijn vanaf 1 juli 2003 verankerd in de Arbowet en het Arbobesluit. Concreet gaat het voor inrichtingen (bedrijven) dan met name om het explosieveiligheidsdocument, de RI&E voor de onderdelen gas- en stofontploffing, en de gevarenzone-indeling.
De Inspectie SZW (inspectiedienst van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) is de toezichthoudende instantie. Om deze reden worden ten aanzien van gasontploffingsgevaar geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

Naar de mening van reclamanten is er onvoldoende aandacht voor cumulatie van geur, ammoniak en fijnstof van alle bedrijven in het LOG-Witveld en daarbuiten. Te denken valt hierbij aan de compostering van champignonaarde aan de westzijde van het LOG gebied.
In het MER (incl. aanvullingen) is bij de uitgevoerde berekeningen voor o.a. geur en fijn stof rekening gehouden met de aanwezigheid van en nog te vestigen veehouderijen in het LOG Witveldweg

(=cumulatie). Daarbij is gebruik gemaakt van de door de gemeente Horst a/d Maas verstrekte informatie omtrent deze veehouderijen. Er is bij deze berekeningen geen rekening gehouden met de invloed van andere bedrijven gelegen buiten het LOG Witveldweg, zoals het door reclamanten genoemde bedrijf van Prime Champ ten westen van het LOG Witveldweg aan de andere van de Rijksweg A73. Echter naar onze mening gaat het te ver om ook deze bedrijven mee te nemen in het voor Kuijpers onroerend goed B.V. opgestelde MER, dit als onderdeel van het concept NGB.

Voor wat betreft de door appellaten gestelde vraag naar de aanwezigheid van normen voor de uitval van luchtwasinstallaties kunnen wij opmerken dat deze niet bestaan. De luchtwassystemen moeten zo worden bedreven dat het uitvallen daarvan zoveel mogelijk wordt voorkomen. Ook de in vergunning opgenomen voorschriften zijn hierop afgestemd. Verder verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 20 van brief C.

Voor wat betreft de landschappelijke inpassing verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 12 van brief E.

BIJLAGE 6

Vereniging Behoud de Parel
p/a Winterheide 3
5971 GD Grubbenvorst

Aan: Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Grubbenvorst 29 november 2010, BdP/0104

Onderwerp: Nieuw Gemengd Bedrijf Grubbenvorst, MER[1]

Geachte Gedeputeerde Staten van Limburg,

Bij deze onze zienswijze m.b.t. het MER NGB te Grubbenvorst

Ons inziens is deze mer onvolledig en onjuist op de volgende punten.

1) Gezondheidseffecten grootschalige intensieve veehouderijen.
1A Bijlage 22[2] stelt dat de volksgezondheid geen wettelijk toetsingskader is, citaat uit mer - NGB: "Omdat volksgezondheid geen wettelijk toetsingskader kent, is dit thema opgenomen in een apart hoofdstuk".
Ons inziens is dit een ernstige omissie. Immers de Wet Publieke Volksgezondheid (WPV) stelt duidelijk in artikel 2 lid c, *het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen.*
Volgens het RIVM schuilt het gevaar voor de volksgezondheid in het feit dat wanneer pluimvee en varkens op korte afstand van elkaar gehouden worden een verhoogd risico voor het ontstaan van aviaire influenza optreedt[3]. Ook het door de GGD Brabant uitgegeven informatieblad "Intensieve veehouderij en gezondheid" januari 2009, wijst op blz 16 op tal van infectieziekten o.a. influenza, citaat:

"Schaalvergroting
De GGD adviseert gemeenten om de introductie en verspreiding van micro-organismen tegen te gaan bij de verdere ontwikkeling van het landbouwontwikkelingsgebied. En daarmee ook de kans op infectieziekten te verkleinen. Dit kan door de volgende punten mee te nemen:
Voldoende afstand (minimaal 1-3 km) tussen bedrijven om verspreiding van dierziekten en zoönosen van het ene naar het andere bedrijf te voorkomen. Drie kilometer is een zone die onder andere wordt gehanteerd bij de bestrijding van uitbraken van besmettelijke, aangifteplichtige, dierziekten (beschermingsgebied). Een en twee kilometer worden in de literatuur genoemd als afstanden waarbinnen het risico op influenzavirus overdracht tussen bedrijven duidelijk verhoogd is[4].

De afstand tussen het pluimveegedeelte van het NGB en het dichtst bijzijnde varkensbedrijf is ongeveer 350 meter.

Daarbij geeft bijlage 22 de bovenstaande feiten m.b.t. o.a. influenza incorrect weer, citaat uit zin blz 30: *"te voorkomen dat varkens en kippen op 1 bedrijf worden gecombineerd"*

Gemeente Horst aan de Maas heeft weliswaar door de GGD Noord Limburg een rapport laten opstellen inzake het NGB, en de mogelijke effecten m.b.t. de volksgezondheid, echter dit rapport is volstrekt onvolledig[5]. Daarbij heeft de GGD aangeven dat het slechts een quickscan betrof. Gemeente Horst a/d Maas heeft zich evenwel in haar verdere besluitvorming mede laten leiden door dit onvolledige rapport [6].

1B Ook is gemeente Horst aan de Maas voorbijgegaan aan artikel 2 lid a WPG:
"a. het verwerven van, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking". Immers er is m.b.t. de bewoners van het LOG Witveld, en de daarbuiten gelegen woningen huishoudens nooit een dusdanig bevolkingsonderzoek uitgevoerd waarbij een "nul meting" m.b.t. de genoemde bewoners is vastgesteld.
De genoemde "gezondheidssituatie" van de bewoners behelst uiteraard naast de fysiologische aspecten de psychologische aspecten en de interactie hier tussen[7].

1C Met betrekking tot verspreiding van aviaire influenza en andere zoönosen stellen wij dat tussen de afdeling pluimvee NGB en nabijgelegen varkensbedrijven minimaal de afstand aangehouden dient te worden die duidelijk in.Richtlijn 2005 / 95 EU genoemd wordt,
art. 16.1 lid a): een beschermingsgebied met een straal van ten minste drie kilometer rond het bedrijf.
In dier voege is het advies van De Raad voor Dieraangelegenheden aan de Tweede Kamer (februari 2008) duidelijk: *"Met betrekking tot (aangifteplichtige) dierziekten is er in geval van familiebedrijven sprake van een relatief grote kans op een relatief kleine ramp en op megabedrijven is er sprake van een relatief kleine kans op een absoluut grote ramp". Het NGB valt dus duidelijk onder "de grote ramp".*
Daarbij blijkt momenteel zeer duidelijk dat de overheid gezondheidsproblemen bij de mens, veroorzaakt door vee, volkomen onderschat. De huidige situatie met bijvoorbeeld Q-koorts is hier een droevig voorbeeld van. De berichtgeving van bijvoorbeeld alleen d.d. 17 november 2010 liegt er niet om:
Algemeen Dagblad: *Vrees voor epidemie chronische Q-koorts*[8]
Brabants dagblad: *Nagolf chronische Q-koorts*[9]
Dat de overheid dit weer niet serieus neemt blijkt uit het volgende bericht: Bn / De Stem, *Bleker legt Brabants rapport Q-koorts opzij* [10].

Zo ook ESBL[11]. Deze groep bacteriën stelt wetenschappers nog voor tal van raadsels. Ze komen o.a. voor op kip, kalkoen, varkensvlees en kalfsvlees[12]. Uit recent onderzoek blijkt dat veel meer mensen besmet zijn dan aanvankelijk werd gedacht. In de ziekenhuizen hebben in een derde van alle gevallen patiënten ESBL's bij zich die identiek zijn aan de ESBL's in het kippenvlees[13]. Dit baart ons grote zorgen, het NGB is hierdoor een groot risico m.b.t. de volksgezondheid. De omvang van het bedrijf en de personele bezetting[14] zullen bijdragen aan een verhoogde inzet van antibiotica, de belangrijkste oorzaak van ESBL.

1D Ten minste dient ook gekeken te worden naar de emissies van o.a. endotoxinen. Overschrijden deze een gezondheidsnorm[15]?

1D Daarbij stellen wij dat gezien de omvang en combinatie van activiteiten op een beperkte locatie, te weten pluimvee, slachterij en mestverwerking, in nabijheid van een varkensbedrijf, gerechtvaardigd is dat op zijn minst Art 174 EU Verdrag[16] terdege wordt meegewogen in de MER.

Er wordt bezien vanuit de bovengenoemde combinatie voorbij gegaan aan art 174 lid 1:
1. Het beleid van de Gemeenschap op milieugebied draagt bij tot het nastreven van de volgende doelstellingen[17]:

- *behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu.* Het is overduidelijk dat de mogelijke komst van het NGB m.b.t. de locale situatie - bewoners in en rondom het LOG Witveld - een verslechtering van de kwaliteit van het milieu behelst.
- *bescherming van de gezondheid van de mens.* De gezondheid van de mens zal door de komst van dit bedrijf verslechteren.

Ook is met name voorbij gegaan aan art 174 lid 3: "*de beschikbare wetenschappelijke en technische gegevens*". Betreffende de omvang en gecombineerde activiteiten zijn op dit moment geen wetenschappelijke en technische gegevens bekend die mogelijke risico's blootleggen. In dier voege kan het NGB er niet komen zolang hier geen absolute duidelijkheid over bestaat.

In deze wijzen wij u ook op het EU-Verdrag, artikel 152 lid 1 (Volksgezondheid), citaat: "*Bij de bepaling en de uitvoering van elk beleid en elk optreden van de Gemeenschap wordt een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid verzekerd.*

Het optreden van de Gemeenschap, dat een aanvulling vormt op het nationale beleid, is gericht op verbetering van de volksgezondheid, preventie van ziekten en aandoeningen bij de mens en het wegnemen van bronnen van gevaar voor de menselijke gezondheid. Dit optreden omvat de bestrijding van grote bedreigingen van de gezondheid, door het bevorderen van onderzoek naar de oorzaken, de overdracht en de preventie daarvan, alsmede door het bevorderen van gezondheidsvoorlichting en gezondheidsonderwijs ".
Daarbij stelt EU-Verdrag artikel 152 lid 4b: *in afwijking van artikel 37, maatregelen op veterinair en fytosanitair gebied aan te nemen die rechtstreeks gericht zijn op de bescherming van de volksgezondheid".*

Ook de EU Richtlijn 2003/99/EG preambule (2) ,*De bescherming van de volksgezondheid tegen ziekten en besmettingen die direct of indirect van dieren op de mens kunnen worden overgedragen (zoönoses) is van het allergrootste belang*" is zeer duidelijk hierin, en verwijst direct naar bovenstaand artikel uit het EU-Verdrag.[18]

Het is duidelijk dat een mogelijke komst van het NGB indruist tegen het EU Verdrag zolang de gevaren voor de volksgezondheid niet duidelijk zijn onderzocht.

IE De effecten van stank -eufemistisch door de overheid "geur" genaamd - op de mens worden door de GGD duidelijk anders ingeschat als door de overheid (die de taak heeft de burger te beschermen, Grondwet nota bene). Daarbij gaat de overheid volledig voorbij aan haar eigen beleid. In een voormalige beleidsdoelstelling "Herziene Nota Stankbeleid 1994", destijds mede geformuleerd door de heer Alders, stelde men dat intensieve veehouderijen in 2010 geen mensen meer zouden hinderen[19]. In de mer vinden we dit beleid echter niet terug.

In "GEZONDHEIDSEFFECTSCREENING STAD & MILIEU Handboek voor een gezonde inrichting van de woonomgeving", GGD 2006, wordt uitgebreid ingegaan op stank veroorzaakt door intensieve veehouderijen. Hierin wordt o.a. gesteld dat stank, blz 50: "*Geur kan dus verschillende gezondheidseffecten oproepen bij de mens: (ernstige) hinder, verstoring van gedrag en activiteiten en stressgerelateerde somatische gezondheidsklachten*".

Ook stelt dit rapport dat meer dan 10 ge/m3 (overeenkomend met 5 Ou) een GES score van 6 oplevert, d.w.z. een onvoldoende milieu gezondheid kwaliteit voor de betrokkenen oplevert.

Ondanks dat de lokale overheden zich zullen verschuilen achter de toegestane norm van 14 Ou veroorzaakt door één bedrijf op één woning, en het feit dat accumulatie uit de wet is gehaald, waardoor de locale omstandigheden nog verder kunnen verslechteren, is dus duidelijk in tegenspraak met hetgeen de GGD adviseert én hetgeen destijds als beleid werd geformuleerd.

Ook recent mengt de wetenschap zich in de absurd hoge stankbelasting op woningen, met name in LOG gebieden. Zo stelt Professor Brunekreef het volgende, citaat website Universiteit Utrecht[20]:
Epidemioloog kritisch over wet - "Stanknormen rammelen" De wettelijke normen voor stankhinder van de intensieve veehouderij zijn wetenschappelijk zeer gebrekkig onderbouwd. Om aan de onzekerheid hierover een einde te maken is nieuw onderzoek nodig ". En: *"Alles wat we over stankhinder uit veestallen welen is gebaseerd op één beperkt onderzoek van tien jaar geleden"*.

Ipso facto volgt dus ook dat het genoemde EU-Verdrag en de Richtlijnen m.b.t. de volksgezondheid ook van toepassing zijn op de enorme stankoverlast die het NGB gaat veroorzaken. Dus de m.e.r.-commissie dient een weloverwogen gezondheidsadvies te geven m.b.t. de discrepantie tussen de wettelijke stanknorm en de GGD-formulering / de opmerking van Prof. Brunekreef.

Ook stelt de Directeur van de GGD, de heer De Vries dat, citaat de Gelderlander[21]: "*Ook wil hij dat bij de beoordeling van vergunningen voor de veehouderij in de toekomst ook gekeken wordt naar de gevaren voor de volksgezondheid*".

Op grond van Richtlijn 2003/4/EG[22], en Richtlijn 96/61/EG (IPPC-richtlijn) verzoeken wij u in de mer mee te nemen:
Een volledige analyse van de gezondheid, veiligheid en de levensomstandigheden van de bewoners in en om het LOG Witveld, zoals deze nu is. Daarbij een duidelijke toekomstverwachting en risicoanalyse na de mogelijke vestiging van het NGB, in samenhang met de andere nieuwvestigingen dan wel uitbreidingen van bestaande bedrijven, m.b.t. de verslechtering van de gezondheid, veiligheid en levensomstandigheden van deze bewoners, ontstaan door "verontreinigingen" [23].

Daarbij zijn wij van mening dat het te verwachten onderzoek IV en gezondheid deel uit gaat maken van deze mer-NGB [24,25] en dat berichtgeving in de media, o.a. van de GGD of het RIVM, meegenomen dient te worden in deze mer.

Overwegingen

Voor wat betreft het aspect volksgezondheid wordt door reclamanten alléén verwezen naar bijlage 22 van het MER. Naar aanleiding van het voorlopige toetsingadvies van de m.e.r.-commissie van 17 januari 2011 wordt in de ingekomen aanvullende gegevens van 25 februari 2011 ook nog ingegaan op het aspect volksgezondheid in relatie tot de omvang van de beide inrichtingen binnen het concept NGB, waarbij wordt verwezen naar de op dat moment bekende informatie of lopende onderzoeken. Verder willen wij hier nogmaals verwijzen naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A, zienswijze 14 van brief C en zienswijze 11 van brief E. Hiermee rekeninghoudende is het aspect volksgezondheid naar onze mening in voldoende mate aan de orde gekomen in het MER.

Verder wordt door reclamanten voor wat betreft de effecten van geur verwezen naar het voorbijgaan aan de Herziene Nota Stankbeleid 1994 en de daarin opgenomen beleidsdoelstellingen en dat de veehouderij in 2010 geen mensen zouden hinderen.
Met de brief van juni 1995 van de minister, zoals opgenomen als bijlage bij de NeR, wordt ingegaan op het stankbeleid zoals dat geformuleerd is in de Herziene Nota stankbeleid. Deze brief schenkt aandacht aan het algemene geurbeleid, reikwijdte beleid, gevolgen voor uitvoeringspraktijk, vergunningen die voor aanpassing in aanmerking komen en vervolgactiviteiten.
Van stank is pas sprake als geur hinderlijk wordt ervaren. Bij het algemeen stankbeleid is voor het jaar 2010 als doelstelling geformuleerd geen ernstige hinder. In tegenstelling tot reclamanten betekent het stankbeleid dus niet dat de veehouderij geen mensen zou mogen hinderen.

Daarbij is in de NeR aangegeven dat in de uitvoeringspraktijk van individuele situaties het onderscheidt hinder en ernstige hinder lastig is te hanteren en uit te leggen. Om deze reden wordt bij de uitvoering van het stankbeleid dit onderscheid niet meer gehanteerd. In plaats daarvan kan door het bevoegd bestuursorgaan het niveau worden vastgesteld waarbij sprake is van hinder die acceptabel wordt geacht. De wijze waarop dit wordt vastgesteld wordt aan het bevoegd bestuursorgaan overgelaten. Indien een bedrijfstakstudie voorhanden is wordt mede op basis van de daarin opgenomen informatie het hinderniveau vastgesteld; in een bedrijfstakstudie wordt onder andere rekening gehouden met het kenmerkende type geur en wordt aandacht besteed aan de relatie geurconcentratie – geurhinder.

Uiteindelijke heeft de kamer op 29 maart 1995 ingestemd met het volgende stankbeleid. Als algemeen uitgangspunt wordt gehanteerd het voorkomen van (nieuwe) hinder. Daarvan afgeleid is de volgende beleidslijn te geven:

- als er *geen hinder* is, zijn *maatregelen niet nodig*;
- als er *wel hinder* is, worden *maatregelen* op basis van het *ALARA* principe afgeleid;
- *mate van hinder* kan onder andere worden bepaald via een belevingsonderzoek, hinderenquete, klachtenregistratie etc. Voor categorie 1 bedrijven komt het hinderniveau in de bedrijfstakstudie aan de orde;
- de *mate van hinder* die nog acceptabel is, wordt vastgesteld door het *bevoegd bestuursorgaan*.

Voor wat betreft de sector veehouderijen is naar onze mening deze Nota met de inwerkingtreding van de Wet geurhinder en veehouderijen (Wgv) in januari 2007 deels achterhaald. Immers de Wgv geeft normen voor geurgevoelige objecten waaraan moet worden getoetst.

Daarnaast biedt de Wgv de mogelijkheid om bij gemeentelijke verordening te bepalen dat andere normen van toepassing zijn dan de standaardnormen uit de Wgv. Bij het opstellen van zo'n geurverordening kan een gemeente op basis van de berekende gecumuleerde geurbelasting en het daarmee samenhangende aantal geurgehinderde komen tot een afwijkende geurnormering (bestuurlijke afweging mate van hinder die nog acceptabel is). In deze situatie heeft de gemeente Horst a/d Maas ervoor gekozen om geen geurverordening op te stellen.

Aangezien binnen de inrichting van Kuijpers niet alleen een veehouderij wordt opgericht, maar ook een slachterij en een BEC, is door bureau PRAO een geuronderzoek uitgevoerd voor de gehele inrichting. In dit onderzoek is de geurbelasting van de gehele inrichting inzichtelijk gemaakt en is bij de beoordeling van de geurbelasting aansluiting gezocht bij het in de NeR opgenomen stankbeleid. Op basis van dit stankbeleid is voor de gehele inrichting van Kuijpers in het besluit een normstelling geformuleerd die is afgestemd op de mate van hinder die wij nog acceptabel vinden bij te beschermen geurgevoelige objecten (bestuurlijke afweging).

2) Samenstelling werkgroep mer - NGB
De werkgroep van de Commissie bevat de volgende leden, citaat website mer:.

Werkgroep van de Commissie m.e.r.
dhr. ing. R. Aagten
dhr. ir. J.J. Bakker
dhr. ing. H.J.M. Hendriks
dhr. ing. W. Hoeve 4

Voorzitter van de werkgroep: dhr. ir. N.G. Ketting
Secretaris van de werkgroep: dhr. ing. G.J.H. Elbertsen

Echter in de publicatie mer-ngb staan de volgende namen:

Samenstelling commissie:
De heer ir. N.G. Ketting (voorzitter)
De heer drs. CA. Balduk (secretaris)
De heer ing. R. Aagten (werkgroeplid)
De heer ing. H.J.M. Hendriks (werkgroeplid)
De heer C. Spapens (werkgroeplid)

De naam van de dhr. ir. J.J. Bakker ontbreekt in de mer NGB Welke verklaring is hiervoor te geven?
De naam van de heer ing. W. Hoeve ontbreekt in de mer NGB. Welke verklaring is hiervoor te geven?
De naam van de secretaris van de werkgroep: dhr. ing. G.J.H. Elbertsen ontbreekt in de mer NGB. Welke verklaring is hiervoor te geven?
De heer drs. C.A. Balduk (secretaris) is toegevoegd aan de mer NGB. Welke verklaring is hiervoor te geven?
De heer C Spapens (werkgroeplid) is toegevoegd aan de mer NGB. Welke verklaring is hiervoor te geven?

Wij merken op inzake de door ons naar voren gebrachte bezwaren betreffende de gezondheidsrisico's dat geen van de mer-werkgroepleden een medische achtergrond heeft en in dier voege geen juist advies kan uitbrengen met betrekking tot gevaren betreffende de volksgezondheid.

Ook bevreemdt het ons dat er geen veterinair deskundige op het gebied van dierziekten en zoönosen lid is van de werkgroep, mede met het oog op Richtlijn 2005/94/EG en beschikking van de commissie van 14 juni 2006 (2006/415/EG).

Overwegingen
Omdat tussen de startnotie, het richtlijnenadvies, het vaststellen van de richtlijnen en het publiceren van het MER enkele jaren zijn verstreken kunnen zich logischerwijs wijzigingen voordoen binnen de werkgroepsamenstelling. De precieze redenen voor de wijziging van de werkgroepsamenstelling is ons niet bekend, maar gedacht kan bijvoorbeeld aan het verlaten van de mer-commissie of het aanvaarden van een nieuwe functie. De opmerking dat geen van de werkgroepleden een medische achtergrond heeft of veterinair deskundig is wil naar onze mening nog niet zeggen dat de mer-commissie aangaande deze onderwerpen geen advies heeft gevraagd buiten de leden van de werkgroep.

3) Kosten / Baten analyse
Op grond van Richtlijn 2003/4/EG, verzoeken wij u in het MER mee te nemen:
- Een volledige kosten / baten analyse en andere economische analyses voor de bewoners in en om het LOG Witveld en hun activiteiten[26] in en om het LOG Witveld met de komst van het NGB;
- De maatschappelijke kosten die het NGB met zich meebrengt.

4) Dierruimingen en maatschappelijke kosten
Wij verzoeken om een duidelijk plan inzake dierruimingen. Een risico-inventarisatie m.b.t. zoönozen, een plan van "afvoer", wie hier op toeziet, hoe het LOG en omliggende wegen mogelijk worden afgezet[27], de consequenties voor aanliggende bedrijven en passanten, de kosten voor de maatschappij en of de ondernemers hier tegen verzekerd zijn, dan wel een noodfonds hebben, etc.

Overwegingen
Een MER levert de informatie op die nodig is om het milieubelang volwaardig te wegen bij besluiten over plannen en projecten met grote milieugevolgen. De rapportage vermeldt de milieugevolgen van een plan of project en de mogelijke (milieuvriendelijkere) alternatieven. De door reclamanten genoemde onderwerpen hebben niets te maken met het inzichtelijk maken van de milieugevolgen en horen daarom naar onze mening niet thuis in een MER.

5) Commentaar op Het MER – NGB

5a) Mer en vergunningen
De inrichtingen werken vergaand met elkaar samen en combineren in dat kader het MER met bijbehorende onderzoeken en ruimtelijke procedures.
In het kader van de Wet milieubeheer dienen ze echter beschouwd te worden als twee separate inrichtingen: één inrichting wordt gevormd door het varkensbedrijf, de andere door de combinatie van initiatieven van de BEC en het pluimveebedrijf.

Ons inziens is dit juridisch gezien niet mogelijk, Richtlijn 97/11/EG toont in Bijlage I de intensieve veehouderij. Echter in bijlage II de "Installaties voor het slachten van dieren". Ons inziens is voor elke installatie een aparte mer en een aparte vergunningaanvraag noodzakelijk.

Overwegingen
Zie onze overwegingen betreffende zienswijze 3 van brief A.

5b) Ammoniak I[28]
De gewijzigde WAV biedt de omliggende bossen, EHS, schraalgraslanden etc. geen bescherming meer, behalve de genoemde 250 meter zone [29 30 31]. Het is evident dat ammoniak afkomstig van deze bedrijven op deze gebieden terecht komt. In deze gebieden komen tal van bij de wet beschermde soorten voor. Wij verzoeken om een volledige lijst van deze soorten, inclusief insecten paddenstoelen etc.[32]. Daarbij zijn wij van mening dat voor deze soorten, met name de soorten gevoelig voor ammoniak [33] een Ffw vergunning noodzakelijk is. Deze ontbreekt in het MER.

Soortenbescherming
Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten geïnventariseerd zijn in het studiegebied (de genoemde opsomming van gebieden die o.i. relevant zijn) en geef aan tot welke categorie deze soorten behoren.
Gebruik bijvoorbeeld de Ellenberg[34]lijst en lijsten betreffende de kritische depositie[35] om vast te stellen welke Rodelijst soorten definitief zullen verdwijnen in het studiegebied door de ammoniak emissie - die immers een accumulerend effect in de bodem heeft - vanuit het LOG Witveld in relatie tot de komst van het pluimveebedrijf[36], maak hierbij gebruik van de recentste depositiekaarten[37]. Maak daarbij gebruik van grondmonsters om het nitraat en ammoniak gehalte in de bodem vast te stellen, nul-meting. Deze grondmonsters dienen representatief te zijn voor het studiegebied.

De flora en faunawet stelt o.a. in art 8: *Het is verboden planten, behorende lot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, U beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.* Behoud de Parel is van mening dat ammoniakdepositie op gebieden waar beschermde inheemse plantensoorten staan, ammoniak deze soorten vernielt, beschadigt, dan wel anderszins verwijdert van hun groeiplaats, mitsdien de kritische depositie m.b.t. een bepaalde soort[38] overschreden wordt.

Beschrijf welke soorten reeds verdwenen zijn uit het studiegebied door de jarenlange ammoniak emissie vanuit het LOG Witveld en welke herstel maatregelen de gemeente/provincie door de jaren heen heeft uitgevoerd om deze soorten te behouden/ te beschermen [39].
Beschrijf welke van de geïnventariseerde Rodelijst soorten, dan wel soorten genoemd in Bijlage IV Habitatrichtlijn, voorkomende in het studiegebied, definitief geëlimineerd worden, staande in hun huidige standplaats, veroorzaakt door hogere ammoniakdepositie, ontstaan door nieuwvestigingen dan wel uitbreidingen, en motiveer waarom u een hogere ammoniakdepositie toe zal staan, zijnde in tegenspraak met de Ffw.

Ook dient de extra ammoniak emissie van de pluimveeafdeling getoetst te worden aan het "Actieplan Bedreigde soorten Noord- en Midden-Limburg[40]" en aan de "Nota Natuur en Landschapsbeheer 2010 - 2020". In hoeverre bedreigt de extra ammoniakemissie de (in dit actieplan en nota genoemd) bedreigde soorten?
Daarbij dient ons inziens uit de Nota de genoemde doelstelling, blz.15 citaat: "*de stikstof:deposiüe per 2020 in de EHS en zeker in de voor stikstofdepositie gevoelige Natura 2000 gebieden* [41] *nergens meer 1700 mol/ha overstijgt*", duidelijk benoemd te worden in de mer in relatie tot de haalbaarheid hiervan, daarbij mede in relatie tot het feit dat het pluimvee gedeelte uit Brabant afkomstig is en dus nu onze EHS gaat bedreigen, en daarbij hiervan de legitimiteit aan te tonen.

Daarbij dient men in de mer de "Nota Natuur voor Mensen en Mensen voor Natuur (2000)" te benoemen en uit te werken.
Ons inziens ontbreken daarbij in de mer de documenten:
"Biodiversiteit werkt: voor natuur, voor mensen, voor altijd Beleidsprogramma biodiversiteit 2008-2011"
"Natuurdoelenkaart, Aanbieding nieuwe Beleidsstrategie Soorten LNV".
Benoem de effecten van het voornemen in relatie tot deze twee documenten.

Betreffende de biodiversiteit is geen duidelijk notitie gemaakt in de mer. Wij verzoeken u kennis te nemen en het plan te motiveren [42] aan hand van de volgende tekst uit: "*Biodiversiteit werkt: voor natuur, voor mensen, voor altijd. Beleidsprogramma biodiversiteit 2008-201 lblz.6: Het besluit van de Europese Unie het verlies aan biodiversiteit - binnen de EU - in 2010 helemaal een halt toe roepen Met deze scherpe ambitie neemt de Europese Unie wereldwijd de leiding in de aanpak van de aantasting van biodiversiteit. In 2006 heeft de Europese Unie in een Commissiemededeling en Actieplan uitgewerkt hoe het dit wil bereiken. O.a.: Biodiversiteit en de EU*

1. *Bescherming van de meest belangrijke habitats en soorten van de EU.*
2. *Behoud en herstel van biodiversiteit en ecosysteem diensten van het EU platteland.*
3. *Behoud en herstel van biodiversiteit en ecosysteemdiensten van het EU mariene milieu.*
4. *Versterking van de bijdragen van de regionale en territoriale ontwikkeling aan de biodiversiteit van de EU.*

Daarbij dient de extra ammoniak-emissie, afkomstig van deze Brabantse boeren, onderzocht -en duidelijk beschreven - te worden aan de hand van het in de NOTA genoemde EU Countdown beginsel, d.w.z. komt er door deze extra ammoniak- emissie nu meer of minder biodiversiteit in de omgeving van Horst aan de Maas?
Ook merken wij op nogmaals op dat in de mer de afdelingen gesplitst moeten worden en afzonderlijk moeten worden bestudeerd. Immers het is een bestaand varkensbedrijf, waar zomaar in de mer een pluimveebedrijf etc. aan "toe wordt gevoegd".

Overwegingen
Naar onze mening is in het MER voldoende aandacht besteed aan de flora en fauna in de directe omgeving van de inrichting (zie paragraaf 4.4 ontwerpbesluit). Of kuijpers al dan niet dient te beschikken over een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet valt onder de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijf zelf. Het is wel zo dat als derden van mening zijn dat Kuijpers dient te beschikken over een ontheffing en deze niet heeft, een handhavingverzoek kan worden ingediend bij de nieuwe Voedsel- en warenautoriteit (VWA).

5c) Ammoniak II
Ons inziens kan de hele paragraaf betreffende de ammoniak in relatie tot de Natura-2000 gebieden de prullenbak in.

Ammoniakdeposities: groeiende kloof tussen beleidsdoel en praktijk j

Uit de Natuurbeschermingswet volgt de plicht om tot een beoordeling te komen van de verenigbaarheid van de ammoniakdeposities met de betrokken wettelijk beschermde ecologische waarden. Als eis geldt hierbij dat de vergunde activiteiten de instandhoudingdoelstellingen niet in gevaar mogen brengen.

Als een van de voornaamste oorzaken van de teloorgang van de Nederlandse natuur geldt een overmaat aan stikstofdeposities. Deze problematiek komt overeen met hetgeen voorheen met het -niet geheel dekkende- begrip 'zure regen' bekend is geworden. De stikstofdeposities treden immers zowel in droge als in natte vorm op. En, de verzuring treedt pas op na depositie op specifieke bodemsoorten. In het in 2008 in opdracht van het ministerie van VROM en LNV opgesteld onderzoeksrapport 'Effecten van ammoniak op de Nederlandse natuur' wordt de meest recente wetenschappelijke kennis ontsloten voor een breder publiek. Dit rapport is digitaal en kosteloos beschikbaar via de website van Alterra, het nationale kennisinstituut voor de groene leefomgeving, deel uitmakend van de Wageningen Universiteit en Researchcentrum.

De strekking van het rapport is andermaal een bevestiging van de noodzaak van handhaving van reeds lang geldende rijksbeleiddoelstelling om tot een (robuuste) verlaging van de optredende ammoniakdeposities te komen die wordt veroorzaakt door de optelsom van de tienduizenden Nederlandse veehouderijbedrijven. Of, zoals door meerdere bewindsvoerders is gesteld: het fors verdunnen van de ammoniakdeken boven ons land.

In de afgelopen jaren ontwikkelt zich evenwel een steeds grotere kloof tussen enerzijds de rijksdoelstelling en anderzijds de uitvoeringspraktijk. Feit is dat de minister van LNV in navolging van het Planbureau voor de Leefomgeving moet vaststellen dat de emissies en deposities in de afgelopen jaren niet langer een dalende lijn vertonen.

De feitelijk optredende depositiewaarden in de Maasduinen overschrijden de kritische grenswaarden in zeer ernstige mate. Als feitelijk optredende waarde geeft bijvoorbeeld de GCN kaart (2007!) voor de Maasduinen tot 3400 mol NH3 potentieel zuur /ha/per jaar. Als kritische grenswaarde voor bijvoorbeeld zwak gebufferde vennen geldt de waarde van 400 mol/ha/jr. Dit betekent dat feitelijk een bijna tienvoudige te hoge depositiewaarde optreedt.

Natuurbalans 2009 van het Planbureau voor de Leefomgeving schrijft in september 2009 (pagina 172): Sinds 2003 daalt de emissie niet meer. De totale ammoniakemissie in Nederland bedroeg in 2007 ongeveer 133 miljoen kg, waarvan de landbouwemissie ruim 90% uitmaakt (120 miljoen kg). De emissie ligt daarmee nog boven het vastgestelde NEC-plafond van 128 miljoen kg (EU, 2001).

De komst van het pluimveebedrijf draagt substantieel bij aan de ammoniakdepositie op de Maasduinen. Waar een kritische grenswaarde is vastgesteld van 400 mol om zeker te stellen dat de betrokken natuurwaarde in stand blijft, en feitelijk een depositiewaarde optreedt van 3400 mol, moet worden vastgesteld dat het.laten voortduren van een depositiewaarde van 3400 mol krachtens bijvoorbeeld een standstill-beleid onvermijdelijk (ernstige) achteruitgang van de beschermde natuurwaarden betekent. Wij concluderen dat zelfs een standstill-beleid onverenigbaar is met de eis van het laten opstellen van een passende beoordeling en/of de plicht om tot passende maatregelen te komen gericht op instandhouding van de betrokken natuurwaarden. Laat staan' de komst van NGB pluimvee.

Daarbij komt nog dat zowel de Vogelrichtlijn alsook de Habitatrichtiijn (veel) te laat zijn omgezet naar nationale wetgeving. Aan dit gegeven is onvoldoende betekenis toegekend.

- Vogelrichtlijn vergt bescherming vanaf 1981
Indien betekenis zou kunnen worden toegekend aan de op enig moment optredende depositie als gevolg van de reeds bestaande situatie in het LOG Witveld, laat staan de uitbreidingen met veehouderijen - in dit geval uit Brabant! - dan moet worden opgemerkt dat uit de Vogelrichtlijn volgt dat het betreffende gebied

reeds vanaf 1981 Europees rechtelijk bescherming toekwam krachtens die richtlijn. Hieruit volgt dat een latere datum niet als peildatum voor standstill kan worden gehanteerd, om op basis daarvan mogelijke gevraagde deposities te vergunnen.
Overigens blijft het volgens Behoud de Parel onverkort vereist dat de kritische grenswaarde in de mer-NGB en volgende besluitvorming wordt betrokken.

- HvJ EU: geen voordeel trekken uit niet tijdig implementeren richtlijn.
In verband met het voorgaande wordt verwezen naar jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie dat stelt dat het nalaten van tijdige implementatie van Europese richtlijnen, zoals de Habitat- of Vogelrichtlijn, niet tot voordeel voor de lidstaat mag strekken, en aldus een verminderde bescherming van de betreffende gebieden ontstaat. Zie onder meer rechtsoverweging 51 van het Basses Corbières-arrest, uitspraak van 7 december 2000, Hof van Justitie C-374/98.
Blijkens artikel 18 van de Vogelrichtlijn had medio 1981 aan die richtlijn voldaan moeten zijn. Nu kennelijk eerst in 2005 middels nationale wetgeving uitvoering is gegeven aan de Vogelrichtlijn, kan deze datum niet ingeroepen worden als het peildatum voor te vergunnen ammoniakdeposities in het kader van de bescherming van Natura2000-gebieden.

Kortom, indien Europees rechtelijke verplichtingen meebrengen dat reeds in 1981 zeker gesteld had moeten zijn dat de instandhoudingdoelstellingen van het gebied niet mogen worden aangetast, dan bestaat geen ruimte om toenames van ammoniakdeposities welke na 1981 zijn ontstaan ook te vergunnen krachtens de Natuurbeschermingswet, zonder dat daarbij is getoetst of dit verenigbaar is geweest met de Vogelrichtlijn. Althans, de situatie omstreeks 1981 had niet geheel buiten beschouwing mogen zijn gelaten door gemeente Horst aan de Maas, in dit geval dus ook m.b.t. de aanvraag van het NGB (en alle andere uitbreidingen in het LOG Witveld).

- Habitatrichtlijn vergt bescherming vanaf 1994
Een soortgelijk betoog als hiervoor geldt eveneens voor de bescherming krachtens de Habitatrichtlijn. Immers, het betrokken gebied wordt eveneens beschermd krachtens de Habitatrichtlijn. De Europeesrechtelijke implementatieplicht ligt ruimschoots voor 1 oktober 2005, te weten medio 1994 (artikel 23 Habitatrichtlijn). De bescherming die het gebied in 1994 toekwam had in de besluitvorming moeten zijn betrokken. D.w.z. deze had eveneens in de mer-NGB benoemd moeten worden.

Op zijn minst mag het gebied nadat het is aangemeld (in het onderhavige geval 1996 of 1998) niet verder verslechteren. Zo stelt de RvS in o.a. haar uitspraak 200200490:
De Afdeling is van oordeel dat het beginsel van de gemeenschapstrouw (artikel 10 van het EG-Verdrag) meebrengt dat de lidstaten en hun organen zich in een geval als dit gedurende de termijn tussen de inzending van een lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn en de vaststelling van de lijst door de commissie, dienen te onthouden van activiteiten die het bereiken van het door de richtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar kunnen brengen.
Sinds 2004 nemen de landelijke ammoniakemissies weer toe.
Zie onder meer 'Effecten van ammoniak op de Nederlandse natuur', Achtergrondrapport; J. Kros et al.; Alterra-rapport 1698, pagina 10.
Zelfs van één standstill is kennelijk feitelijk geen sprake.

Daarbij stelt "Handreiking beoordeling activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden" op pagina 4 zeer duidelijk:" Voor het bereiken van de instandhoudingdoelstellingen is afname van de depositie van stikstof op een groot aantal Natura 2000-gebieden in Nederland noodzakelijk".

Daarbij is het beleid op de volgende wijze geformuleerd, citaat uit de mer-NGB:
De Limburgs/Brabantse beleidsregel heeft als doelstelling om de ammoniakbelasting op Natura2000-gebieden substantieel te verminderen en tevens de vergunningverlening voor veehouderijbedrijven rond Natura2000-gebieden weer vlot te trekken. De beleidsregel heeft betrekking op het totale Limburgse en Brabantse grondgebied en heeft (voorlopig) alleen betrekking op de stalemissie van ammoniak uit veehouderijbedrijven in relatie tot de stikstofbelasting op Natura2000-gebieden.
De komst van het NGB afdeling pluimvee is eveneens in tegenspraak met deze beleidsregel.

Het verwondert ons dan ook in hoge mate dat projectaanvragen zoals deze elke keer weer over de grenzen van de wet - in dit geval zeer duidelijke Europese Richtlijnen - heen willen marchanderen. Tevens willen wij de ondernemers in dit kader wijzen op toekomstige aansprakelijkheidstellingen voor ecocide.

Overwegingen
Naar onze mening is in het MER voldoende aandacht besteed aan de Natuurbescherming in de directe omgeving van de inrichting (zie paragraaf 4.4 ontwerpbesluit). Verder verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 13 van brief C.

5d) Ammoniak III
In het MER wordt de hele tijd gesteld dat het NGB een verlaging van ammoniak met zich mee brengt to.v. de huidige situatie, enkel het varkensbedrijf. Dit is pertinent een onjuiste voorstelling van zaken. Op de eerste plaats dient men het varkensbedrijf te zien als een bedrijf wat al jaren in overtreding is, het had nl sinds 2007 al moeten voldoen aan de IPPC richtlijnen. Om nu de emissie verlaging voor te stellen als winst voor de natuur is hetzelfde als een crimineel te belonen voor zijn gedrag.
Op de tweede plaats is het ons inziens onjuist om deze twee bedrijven + slachterij + BEC in één mer te beschrijven. Men moet elk bedrijf apart beschrijven en van elk bedrijf apart de ammoniakemissie beoordelen op de natuur.

Overwegingen
Voor wat betreft het moeten opstellen van tweetal milieueffectrapportages verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 3 van brief A.
In het MER is zowel rekeninggehouden met de cumulatie van de relevante milieuaspecten van de beide inrichtingen alsook met de afzonderlijke milieubelasting per inrichting.

5e) Duurzaamheid
Nog steeds wordt in het mer-NGB niet hard gemaakt wat nu eigenlijk duurzaam is. Tal van aannames die eerder geuit werden - waar o.a. het Blonk rapport al vraagtekens bij zette - komen in deze mer weer terug. De vestiging van het NGB afdeling pluimvee kan volgens gemeente Horst aan de Maas met name geschieden als dit een duurzaam en innovatief karakter heeft[43]. Uit Blonk[44] blijkt: (Deel 1 §6.2.1 People)
- Dierenwelzijn: Er is geen wezenlijk verschil met de gangbare inrichtingen van stallen, daarbij is het pluimvee nog steeds de zogenaamde plofkip, het snelgroeiende ras.
Diergezondheid: Op dit punt noemt Blonk niet dat er tal van andere IV-bedrijven m de buurt liggen, die in relatie met pluimvee versnelde uitbraken van zoönozen kunnen bewerkstelligen.
- Volksgezondheid: Dit onderdeel is door Blonk zeer summier behandeld. Zo ontbreekt bijvoorbeeld een opmerking betreffende ESBL. ESBL is al zeer lang bekend[45].

Ook andere zoönozen ontbreken. Evident echter zijn tal van uitspraken; meer vee op een plek betekent automatisch een hogere kans op dierziekten en dus mogelijke besmettingen naar mensen toe. Daarbij stelt Blonk dat het antibioticagebruik zal afhangen van het management. Wij stellen dat dit voor een groot gedeelte afhangt van de schaalgrootte. Het is heel groot, dus ook veel antibiotica, dus ook veel ESBL en MSRA en andere zoönozen.
Daarbij toont een recent bericht[46] dat juist op de grotere bedrijven meer MRSA voorkomt, m.b.t. andere dierziekten mogen we dit dan dus ook verwachten

- Fijnstof. Hierover bericht Blonk dat dit wat betreft het pluimvee hoog zal zijn, maar beoordeeld dient te worden aan de wettelijke normen. Blonk vergeet voor het gemak dat door tal van IV nieuwvestigingen, uitbreidingen en tal van andere projecten in de omgeving het fijnstof alleen maar meer wordt. Elke extra emissie fijnstof is een bedreiging voor de volksgezondheid, dus ook het NGB. Het enige dat nog enigszins innovatief te noemen is het minder slepen met het pluimvee. Echter alle vrachtbewegingen die hierdoor vervallen worden teniet gedaan door alle vrachtbewegingen voor de andere activiteiten. Kortom, de omgeving gaat er overduidelijk op achteruit, of is achteruitgang soms duurzaam en innovatief? Blonk (§ 6.2.2 Planet)
- Ammoniak. Door het varkensbedrijf, hetgeen al jaren niet voldoet aan de IPPC-Richtlijnen en dus al jaren in overtreding is, daalt inderdaad de ammoniak emissie. Dat werd tijd, zeker bezien vanuit alle doelstellingen o.a. biodiversiteit en overbelaste Natura-2000 gebieden. Echter ammoniak vanuit Brabant naar Limburg halen - in Limburg is al veel te veel aan ammoniak - is nimmer duurzaam of innovatief te noemen. Kuipers moet dit probleem maar in Brabant oplossen.
- Nationale schaal: De genoemde nationale daling is een omissie. Kuipers kip en Heideveld varkens hebben gewoon ouderwetse stallen die NIET meer aan de richtlijnen voldoen. De genoemde nationale daling was allang opgetreden - betreffende hun bijdrage uiteraard - als deze ondernemers hun maatschappelijke verantwoording hadden genomen en tijdig deze stallen hadden aangepast aan de vigerende regelgeving. Het is daarbij mede te danken aan het locale bestuur [47] [48] dat de verplichte ammoniak-reductie o.a. vanuit Richtlijn 2001/81/EG niet gehaald is.
- Internationale schaal: Dit is louter probleemverplaatsing. Immers de ammoniak, of omgezet in nitraat, komt nu in het buitenland vrij.
- Luchtwassers: Dit vloeit o.a. voort uit de IPC Richtlijnen. Nogmaals, beide IV-bedrijven hadden allang aan de IPPC richtlijnen moeten voldoen. Hier dus ook niets nieuws onder de zon wat innovatie of duurzaamheid betreft. Het zou pas duurzaam en innovatief zijn geweest als er nul ammoniak uit deze stallen kwam.
- Mestverwerking; mineralen etc: Voor de productie van de zogenaamde co-producten is stikstof noodzakelijk. Hiervan spoelt altijd - tezamen met andere meststoffen zoals kali - een gedeelte uit naar het grondwater, dit is dus duidelijk een verliespost[49]. Daarbij belast de teelt van co-producten [50] - meestal gaat het hier om maïs - altijd in min of meerdere mate het milieu. Waarbij gesteld moet worden dat de teelt van mais het milieu met bestrijdingsmiddelen[51] wel heel zwaar belast, en waarbij het bekend is dat met name maisakkers qua biodiversiteit nagenoeg steriel zijn.
- Energie: Ook hier maakt Blonk een soortgelijke opmerking als wij hierboven deden. Blonk stelt dat 90% van de opgewekte energie van aangevoerde co-producten komt. Wat heeft dit nu te maken met hetNGB?? Het NGB schermt met mestverwerking als zijnde innovatief. Maar wat is daar nu innovatief aan als hiervoor 90% co-product van buitenaf bij moet??
  Daarbij is reeds bekend dat deze installaties amper kunnen draaien zonder subsidie, lees dus ook indirect maisboeren subsidiëren mits gesubsidieerd, hetgeen tegen EU en Nederlands beleid indruist. Daarbij gaat - zoals eerder gesteld - de afname van de transporten voor het pluimvee geheel verloren aan de transporten voor de vergister en de co-producten die erin moeten.

In dier voege vragen wij dan ook om een exact (kosten) plaatje, de milieubeoordeling Richtlijn 97/11/EG art 3 volgend en Richtlijn 2003/4/EG art 2 (e) kosten / baten analyse, waarin exact alle milieubelastingen worden berekend betreffende de vergister[52].

- Broeikasgassen. Blonk heeft niet de productie van broeikasgassen meeberekend die vrijkomen bij de teelt van co-producten. Zo worden maisakkers nagenoeg altijd bemest met drijfmest, die op hun beurt weer hebben bijgedragen aan broeikasgassen.
- Ruimtebeslag voerverbruik. In tijden van economische druk zal een management niet kiezen voor duurzame soja. In de hele analyse van Blonk is dus de milieubelasting die ontstaat door de teelt van veevoer niet uitgewerkt. De milieubelasting is dus dezelfde als bij gangbare bedrijven. Daarbij is dit wat betreft soja in strijd met het VN verdrag inzake de biodiversiteit, iets waar Brazilië - waar veel soja - vandaan komt - nogal lak aan heeft.
- Stank: De stank van het pluimvee verdwijnt in Brabant. Wij mogen hiervan gaan genieten. Is dit duurzaam en innovatief??
  Uitrijden mest is ook zoiets. Dit gebeurt al bijna niet meer vanwege de vigerende regelgeving. De mest had dus toch al naar het buitenland gemoeten, probleemverplaatsing en zeker niet innovatief of duurzaam "
- Natuur en Landschap: Het landschap waar de toerist voor naar Limburg komt, vaak coulisselandschap genaamd, is veelal door grote stallen, kassen en industrieterreinen al voorgoed verknald. Dit geldt ook voor het LOG Witveld. De term "inpassen" kunnen wij dan ook niet begrijpen met gebouwen die een nokhoogte van 14,40 + extraatje hebben. Blonk (§ 6.2.3 Profit)
- Arbeidsomstandigheden. Het een valt tegen het ander weg, zwaar werk versus monotoon werk, en werk in stank, stof, ammoniak en zoönozen.
- Locale economie. De arbeid bestaat - zoals Blonk al indirect concludeerde - uit licht en monotoon werk. Hiervoor is een LBO of zelfs geen opleiding nodig. Het zal er wel op neer komen dat hiervoor elke dag Poolse werknemers aantreden, dit heeft niets te maken met de werkgelegenheid voor de bevolking van Horst aan de Maas. Blonk (§ 6.2.4 Innovativiteit)
- Enkel het korte ketenconcept is innovatief te noemen. De rest niet. Ook Blonk plaatst hier een kanttekening bij de vergister.
- Beschouwing gevoeligheden: Blonk noemt hier een groot aantal zaken die wij hierboven ook hebben opgesomd! De mestverwerking noemt Blonk hier als een van de belangrijkste punten, een punt waar ook wij vele kanttekeningen hebben bijgezet. En zelfs expliciet hebben verzocht om dit eens heel goed door te rekenen. Daarbij zijn er geen berichten dat de afzet van warmte, dan wel gas aan andere ondernemers nu daadwerkelijk voeten heeft gekregen[53]. Ook noemt Blonk o.a. de prijsvorming van co-producten, helaas niet de subsidies[54]. Tja, dan is het zogenaamde innovatieve en duurzame ver te zoeken.

De totaalscore zoals Blonk deze weergeeft in het tekeningetje op blz. 65 rammelt dus aan alle kanten en is ver bezijden de waarheid. Het hele concept is enkel op het punt van het korte keten concept innovatief te noemen, nog geen eens duurzaam. De rest is niet duurzaam en innovatief te noemen. Wij verzoeken de mer commissie dan ook om zeer aandachtig dit hele bedrijfsplan te bestuderen.

De aanbevelingen op blz. 50 mer-NGB zijn dus louter aanbevelingen, niets meer. Indirect zeggen deze aanbevelingen dat het hele verhaal heel wat minder innovatief en duurzaam is. Wij concluderen dit ook. Dus is de besluitvorming door de Horster gemeenteraad niet consistent te noemen.

Overwegingen
Een MER levert de informatie op die nodig is om het milieubelang volwaardig te wegen bij besluiten over plannen en projecten met grote milieugevolgen. De rapportage vermeldt de milieugevolgen van een plan of project en de mogelijke (milieuvriendelijkere) alternatieven. De door reclamanten genoemde onderwerpen hebben niets te maken met het inzichtelijk maken van de milieugevolgen en horen daarom naar onze mening niet thuis in een MER.
Voor wat betreft het innovatieve karakter van het initiatief verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 3 van brief C.

5f) Huidige ontwikkelingen, Plan MER en Richtlijn 97/11/EG art 4 (Gewijzigd) genoemde bijlagen III en IV
Bezien vanuit de cascade aan ontwikkelingen in het LOG Witveld verwonderd het ons ten zeerste dat gemeente Horst aan de Maas al deze ontwikkelingen niet eerder gestroomlijnd heeft middels het vaststellen van de werkelijke milieugebruiksruimte van dit gebied, middels een PlanMER, die al af had moeten zijn voordat het hele gebied op de schop ging[55]. Te denken valt aan een maximum van fijnstof, stank, ammoniak, endotoxines, zoönozen etc, allemaal emissies naar de omgeving toe. En last but not least een goed gezondheidsplan waarin maximale emissies naar de lucht m.b.t. de volksgezondheid ook al waren vastgesteld[56]. Edoch, dit is nog niet gebeurd en leidt tot de gedachtegang dat het NGB - zoals dit in de mer-NGB geschetst wordt - er wel eens helemaal niet kan komen omdat de milieugebruiksruimte al ingenomen is door de andere bedrijven[57]
Wij verzoeken dan ook met klem om eerst de PlanMER uit te brengen, waarin duidelijk de milieugebruiksruimte gedefinieerd is, alvorens de mer-NGB verder in behandeling te nemen[58].

In dier voege is het dan ook verwonderlijk dat in de paragraaf cumulatie[59] de overige IV bedrijven NIET betrokken zijn, mede bezien vanuit allerhande milieubelastende emissies.
Hierover zij opgemerkt dat de genoemde Richtlijn duidelijk stelt in bijlage IH dat de cumulatie met andere projecten dient te worden meegewogen / geanalyseerd.
De cumulatie betreft dan de emissies (aard, hoeveelheid, te verwachten residuen etc.) genoemd in bijlage IV. Deze is dus volstrekt onvolledig in de mer-NGB.
Ook betreft dit een beschrijving van de "waarschijnlijk belangrijke milieu-effecten" op met name: de bevolking etc. In deze merken wij op dat destijds bij het vaststellen van deze Richtlijn, men niet wist welke gevaren de IV met zich meebracht, gevaren die de laatste jaren met regelmaat de media halen, zoals op dit moment chronische Q-koorts, ESBL, overdraagbare vogelgriep, etc. kortom de hele doos van Pandora. Ook deze vereiste (waarschijnlijk belangrijke milieu-effecten) uit de genoemde Richtlijn/bijlage is NIET uitgewerkt in de mer-NGB. Daarbij merken wij op dat de gehele slachterij en de BEC uit beeld blijft m.b.t. zoönozen, endotoxinen, schimmels, bacteriën etc, hetgeen wij opmerkelijk vinden.

En om deze mer helemaal volledig te maken — teneinde te voldoen aan de Richtlijn 97/11/EG en Richtlijn 2003/4/EG - verzoeken wij u om ook de in de nabijheid van het LOG Witveld gelegen projecten[60], zoals de uitbreiding van Handelsterrein ZON, de aanleg van de Greenportlane, de ontwikkeling van o.a. Tradeport Noord, de Floriade, het kassengebied etc. zorgvuldig te analyseren op zowel cumulatie van alle emissies die een effect hebben op de "mens, dier en plant" alsmede de interacties tussen deze emissies. Ook verzoeken wij u, teneinde deze cumulaties goed in beeld te krijgen, deze analyse ook te betrekken op:
a: Het bestaande grondgebruik[61]
b: Het vermogen van het milieu - reeds overbelast door de vele ammoniak door de jaren heen - om nog meer ammoniak[62] op te nemen.

Overwegingen
Om het LOG Witveldweg tot ontwikkeling te brengen heeft het College van B&W op 12 februari 2008 een gebiedsvisie voor LOG Witveldweg vastgesteld. In de gebiedsvisie geeft de gemeente aan binnen welke randvoorwaarden en kaders het LOG ontwikkeld moet worden. Een aantal initiatiefnemers, waaronder de twee inrichtingen van Heideveld en Kuijpers binnen het CONCEPT NGB, hebben inmiddels hun planvormingstrajecten gestart om zich te kunnen vestigen in het LOG Witveldweg.

Deze landbouwontwikkelingen vragen om een breed gedragen visie om ervoor te zorgen dat de verschillende functies elkaar niet in de weg zitten, maar elkaar en het landschap versterken en zorgen voor een duurzaam ingericht landbouwontwikkelingsgebied. Voor LOG Witveldweg is daarom een structuurvisie LOG Witveldweg opgesteld. Als uitgangspunt voor de structuurvisie gelden de reeds vastgestelde randvoorwaarden en kaders uit de gebiedsvisie.

Om alle ontwikkelingen binnen het LOG Witveldweg mogelijk te maken stelt de gemeente Horst a/d Maas een bestemmingsplan op. Het bestemmingsplan is onder andere kaderstellend voor de nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven in het LOG. Ten behoeve van de besluitvorming wordt de plan-m.e.r-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Horst aan de Maas is het bevoegd gezag in deze procedure.

In tegenstelling tot het gestelde door reclamanten is voor de herziening van het bestemmingsplan een plan-m.er. opgesteld. Inmiddels is op 28 juni 2012 door de mer-commissie het voorlopige toetsingadvies uitgebracht over het plan-mer (rapportnummer 2374-98). In haar toetsingadvies is de mer-commissie van oordeel dat in het MER informatie ontbreekt die essentieel is om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in de besluitvorming. De mer-commissie adviseert om een aanvulling op het MER op te stellen voordat het besluit over het bestemmingsplan wordt genomen.
Op de internetsite van de mer-commissie is te lezen dat de advisering van de Commissie tijdelijk is opgeschort om de initiatiefnemers de gelegenheid te geven aanvullende informatie aan te leveren. Zodra de ontbrekende informatie beschikbaar is, wordt de toetsing vervolgd.

5g) Transport
In de mer-NGB wordt extra verkeer genoemd, citaat: "*De Witveidweg is een belangrijke schoolroute voor scholieren op de fiets van Grubbenvorsl naar Horst. Deze weg en alle andere wegen in het LOG maken deel uit van het recreatieffietsroutenetwerk en van een recreatieve wandelroute. Door het vestigen van 6 bedrijven in het LOG zal het aantal vrachtwagenbewegingen in het gebied bijna verdubbelen*".

Ook in dit tekstdeel wordt niet ingegaan op het enorme risico dat scholieren, passanten en recreanten lopen m.b.t. tal van zoönozen, waarvan aviaire influenza in dit geval wellicht de belangrijkste om te noemen is. Daarbij is het ook nog eens zo dat oudere mensen - veelal de recreant -wellicht resistentie tegen tal van virussen hebben opgebouwd gedurende hun leven[63], voor de jeugd is dit beslist niet zo. Elke huisarts[64] zal beamen dat deze schoolgaande route een forse bron van besmetting en verspreiding kan zijn, die gezien de snelle mutatie van influenza, onverantwoord te noemen is.

Overwegingen
Naar onze mening is in het MER voldoende aandacht besteed aan de verkeersveiligheid in de directe omgeving van de inrichting. In het MER is aangegeven dat de gemeente Horst a/d Maas in het kader van het gebiedsplan LOG Witveldweg een verkeersonderzoek heeft gedaan, op basis waarvan zal worden bepaald of maatregelen worden getroffen aan de weg om het vervoer veiliger te maken.

Daarnaast is in bijlage 14 van het MER toegevoegd het in opdracht van de gemeente door bureau Kragten opgestelde verkeersplan ontsluiting LOG Witveldweg.

Naar onze mening is in het MER voldoende aandacht besteed aan de Volksgezondheid. Verder verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A en zienswijze 14 van brief C.

5h) Transporten, NOx en fijnstof

Behoud de Parel heeft in de lente van 2010 een groot aantal meetbuisjes opgehangen teneinde NOx te meten in de gemeente. Deze zijn met name opgehangen op plaatsen waar veel verontreiniging te verwachten was. Zo zijn ook meetbuisjes opgehangen bij woningen gelegen aan de Witveldweg. Op een aantal plaatsen gaven deze metingen overschrijdingen aan. Daarbij wijken onze metingen vaak fors af bij de gegevens van bijvoorbeeld "Saneringstool" of de GCN-kaarten. (In de bijlage het genoemde onderzoek, tevens is aangegeven welke huizen langs de Witveldweg liggen).
Daar wij hogere niveaus van NOx maten is het aannemelijk dat de fijnstofhiveaus ook hoger liggen. Derhalve zijn wij van mening dat de berekeningen m.b.t. NOx en fijnstof gebaseerd zijn op foute uitganggegevens, de resultaten van deze berekeningen zullen dus ook abuis zijn.

Ook bevat de berekening betreffende fijnstof (bijlage 20 mer en verwijzingen naar tabellen) niet de cumulatie met andere IV-bedrijven, hetgeen wel verplicht is volgens de EU Richtlijn. Het is daarbij een omissie te stellen dat in de achtergrondconcentratie - waar de berekening van uit gaat - deze reeds verwerkt is.
Een blik op "saneringstool[65]" laat zien dat veehouderijen in Horst niet zijn meegenomen in deze kaart. Daarbij gaat men in de berekeningen ook. uit van onjuiste gegevens.
Voorbeeld fijnstof: Tabel 7.13[66] (Tabel voor 2011) vermeld het adres waar Hagens - IV bedrijf- is gevestigd.
- Op de kaart - saneringstool - is niet aangegeven dat hier een IV-bedrijf is gevestigd.
- De tabel 7.13 geeft de volgende gegevens: 12 Witveldweg 48 23,4 22,6. Het getal 22,6 geeft de achtergrondconcentratie weer.
- Saneringstool laat op de coördinaten 204.500 / 383.500 (globaal de plaats waar dit bedrijf zich bevind) de volgende gegevens zien:
GCN-achtergrondconcentratiePMIO Jaar 2011 PM10 26.0 ug/m3
De afwijking is 3,4 ug/m3. Echter, hier is een IV bedrijf gevestigd, en de buurman, heeft ook een IV bedrijf. De GCN-achtergrondconcentratie komt dus niet overeen met de werkelijke waarde.

Nog een voorbeeld, NOx, ditmaal Witveldweg 72, waar wijzelf gemeten hebben.
De tabel 7.14[67] geeft de volgende gegevens: 17 Witveldweg 72 27,1 17,2. Het getal 17,2 geeft de achtergrondconcentratie weer.
- Saneringstool laat op de coördinaten 383.781 / 203.568 (globaal de plaats waar deze woning zich bevind) de volgende gegevens zien:
GCN-achtergrondconcentratie NO2 Jaar 2011 NO2 19.8 ug/m3
De afwijking is 2,6 ug/m3.
- Onze meting echter liet een totaal ander cijfer zien, nml 38 ug/m3. Nu is dit cijfer een meting van een maand en in het jaar 2010, saneringstoolgegevens zijn voor 2011. Echter deze afwijking is wel zo enorm dat deze ons inziens om nader onderzoek vraagt.

Verder zijn in de kaarten van bijlage 20 niet de andere IV-bedrijven[68] getoond. De conclusie moet dus zijn dat de daadwerkelijke cumulatie met andere IV-bedrijven en de snelwegen niet -juist zijn meeberekend, ons inziens een zeer ernstige omissie. Wij verzoeken de m.e.r.-commissie dit dan ook grondig te bestuderen.

Overwegingen
In tegenstelling tot wat reclamanten beweren wordt er bij de luchtkwaliteitsberekeningen wel degelijk rekeninggehouden met de door andere aanwezige bedrijven effecten op de luchtkwaliteit. Deze zijn verdisconteerd in het zogenaamde achtergrondniveau (zogenaamde GCN kaarten). Bedrijven die er nog niet zijn kunnen logischerwijs nog niet zijn opgenomen in het achtergrondniveau.
De GCN kaarten zijn gebaseerd op de resultaten van het landelijk meetnet van het RIVM en uitgevoerde berekeningen. De door reclamanten uitgevoerde eigen metingen zijn als zodanig niet erkend waaraan dus geen rechtens te verbinden conclusies mogen worden verbonden.
Daarnaast is de door reclamanten genoemde saneringstool niet relevant voor het opgestelde MER in het kader van de besluitvorming op een Wm-aanvraag. Deze saneringstool is ontwikkeld in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL) om de regionale luchtkwaliteitsknelpunten op te lossen.

5i) Transporten en andere geluidshinder, o.a. ventilatoren van alle stallen in LOG Witveld
Ook hier zien we niet door de Richtlijn vereiste cumulatie van alle geluidsbronnen terug in de mer. Wij verzoeken om een complete inventarisatie van alle geluidsbronnen in het gehele LOG Witveld. Ook blijkt uit de mer blz 135 en verder dat er niet aan de geluidsnormen kan worden voldaan, citaat: " *Het varkensbedrijf overschrijdt in de dagperiode bij twee woningen de richtwaarde van 40 dB(A). Vanwege hetpluimveebedrijf/slachterij/BEC wordt in de nachtperiode de richtwaarde van 40 dB(A) bij drie woningen overschreden".*
Deze overschrijding met alle andere geluidsbronnen in het LOG - vrachtwagens, ventilatoren etc. - zal een zeer duidelijke verslechtering van het leefmilieu inhouden.
Wederom verzoeken wij de m.e.r.-commissie hier aandacht aan te schenken.

Overwegingen
In het kader van de MER- en vergunningenprocedure hebben door ons bureau Handhaving en Monitoring geluidmetingen plaatsgevonden om het referentieniveau van het omgevinggeluid vast te stellen (zie paragraaf 5.8 ontwerpbesluit) bij de nabij de inrichtingen gelegen woonomgeving. In het omgevingsgeluid zijn de akoestische effecten van de in de omgeving gelegen wegen (o.a. A73) en de inwerking zijnde inrichtingen (o.a. andere veehouderijen) meegenomen. Dit betekent dat de invloed van de onderhavige inrichtingen wel degelijk is getoetst aan de gecumuleerde geluidbelasting van de reeds bestaande inrichtingen.

5j) Locatiekeuze LOG Witveld
Conform de reconstructiewet is de locatiekeuze onjuist. De ammoniakemissie uit het gebied Witveld was voor dat er sprake was van aanwijzing tot LOG al m.b.t. de Maasduinen problematisch te noemen. Immers destijds was ook al bekend dat de instandhoudingsdoelstellingen nooit gehaald zouden worden als de ammoniakdepositie niet fors zou dalen.
Door dit gebied aan te wijzen als LOG zijn de problemen m.b.t. ammoniak alleen maar toegenomen. In feite dient het totaal aan ammoniak uit het LOG Witveld met ten minste vier vijfde te dalen t.o.v. de "startsituatie[69]".

Projectvestigingsgebied glastuinbouw Californië
Dit is een larie-paragraaf. Wij snappen de wens van de schrijver om alles mooier voor te doen dan de realiteit. Echter, het wellicht ooit in te vullen kassengebied, deel II, is voor restwarmte veel interessanter, i.v.m. thermische verliezen. Maar dat komt er wellicht nooit. En wij hebben nooit iets concreets vernomen uit Kassengebied I.m.b.t. restwarmte [70]. Men dient zich te houden aan de Richtlijn, bijlage IV, "een fysieke beschrijving etc". Niet allerhande aannames poneren die niet onderbouwd kunnen worden [71].

Overwegingen
De locatie van het gebied Witveld als daadwerkelijk landbouwontwikkelingsgebied (LOG), dat als zodanig deel uitmaakt van het Reconstructieplan Noord- en heeft Midden Limburg, is voor deze procedure een gegeven waar niet meer aan getornd kan worden. Deze gebieden zijn specifiek aangewezen als locaties waar landbouwbedrijven, waaronder veehouderijen zich kunnen vestigen en verder ontwikkelen. Daarnaast is de locatiekeuze van Heideveld ook een vaststaand gegeven, omdat het hier de uitbreiding betreft van een bestaande veehouderij. De locatiekeuze van Kuijpers is met name ingegeven vanuit het kunnen voldoen aan de geurnormering uit de Wgv bij de maatgevende geurobjecten en de beschikbaarheid van gronden bij een zichtlocatie aan de A73.

5k) Luchtwassers Pluimvee
De stank op de woning Witveldweg 33 is 12,7 Ou. Dit is zeer hoog te noemen, en zal veel hoger zijn bij uitval luchtwassers.
Uit mer V-Stacks: Witveldweg 33 205 023 383 202 14,0 12,7
Er wordt gesteld dat de biologische luchtwassers vaker dichtslaan door grove stofdeeltjes en algengroei. Daarvoor kiest men voor chemische luchtwassers, echter u stelt dat deze ook dichtslaan nml., citaat: *"Daarom is gekozen voor de chemische luchtwasser. Die heeft veel minder risico op dichtslaan en heeft daardoor minder kans op tijdelijke geuroverlast voor omwonenden en is veel gemakkelijker in het onderhoud"*. U geeft dus toe dat deze kunnen dichtslaan. Hoe vaak slaan deze dan dicht en wat is dan de daadwerkelijke stankbelasting op de woningen? Hoelang duurt dan de extra stankbelasting. Hoeveel ammoniak gaat er dan ongewassen naar buiten en hoeveel fijnstof. Wordt op het moment van dichtslibben een bypass opengezet? Welke en in welke mate komen er dan zoönozen in de buitenlucht die direct een milieu-effect kunnen hebben? Toon daarbij aan dat zoönozen etc. door een chemische luchtwasser afgevangen worden. Vergelijk dit afvangen - effectiviteit - van zoönozen met een biofilter. Noem maatregelen om storingen te voorkomen, Richtlijn 96/61/EG, art 9, (6) volgend [72]. Beantwoord deze vragen eveneens voor het varkensbedrijf.

Overwegingen
Voor wat betreft het waarborgen van de goede werking van de luchtwassystemen verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 20 van brief C.

5l) Varkensbedrijf
Er wordt 95.000 m^3 grondwater verbruikt. Is hiervoor een vergunning aangevraagd bij de provincie? Hoe wordt dit water gebruikt en is dit geschikt voor dit doel? Is er mbt de kwaliteit van dit water een chemische analyse te overleggen, per slot van rekening is dit drinkwater voor de varkens? Is het wettelijk toegestaan om varkens grondwater te laten drinken? Gaarne een risico-analyse.

Overwegingen
Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting Kuijpers.

5m) WKK BEC Varkensbedrijf
Er staat, citaat: *"Daarnaast wordt er binnen de inrichting een WKK opgesteld in het BEC die energie en warmte levert. Het is de bedoeling om op termijn ook de warmte, die zal worden opgewekt in de BEC aan te wenden in de varkenshouderij* ". Hierover zegt de mer niets concreets. Hoe ziet men dit voor zich. Dit mede ivm latere vergunningaanvragen. Gaarne duidelijkheid.

Overwegingen
Het transporten van warmte vanuit de inrichting van Kuijpers naar de inrichting van Heideveld om deze daar nuttig toe te passen is als zodanig wel in het MER genoemd, maar verder niet uitgewerkt in de concrete plannen. Indien dit in een later stadium aan de orde komt zal hier een aparte (milieu)procedure voor moeten worden doorlopen.

5n) Besmettingen door varkens
Beschrijf de zoönozen die voorkomen in het varkensbedrijf. Beschrijf het risico van verspreiding door het personeel. Beschrijf daarentegen ook het risico van het personeel, immers personeel kan ook virussen en zoönozen naar binnen slepen. Beschrijf ook de besmetting van het varkensbedrijf als op nabij gelegen gronden (drijfmest verspreid wordt.

Overwegingen
Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting Kuijpers.

5o) Antibiotica en andere gebruikte middelen zoals vermeld in beide vergunningaanvragen.
Is het NGB bekend met het gegeven dat het excessieve gebruik van antibiotica in de IV zal bijdragen aan het ontstaan van meerdere bacteriën die antibioticaresistentie vertonen? Is het NGB bekend met onderzoeken waarin duidelijk wordt vastgesteld dat de emissie van antibiotica ook resistentie veroorzaakt in het milieu, met name betrekking hebbende op het uitrijden van met antibiotica doordrenkte mest, dan wel vergiste producten op akkers[73], daarbij uitspoelend naar het grond- en drinkwater en oppervlaktewateren, en daarbij in oppervlaktewateren, middels persistentie, schade veroorzakend?
Is het NGB bekend met het gegeven dat antibiotica-persistentie in het milieu nauwelijks onderzocht is en dat dit uw uiterste aandacht zou moeten vergen. Immers antibiotica veroorzaakt niet alleen MRSA en ESBL maar brengt tal van (bodem) organismen in gevaar door bepaalde mutaties en resistentie tegen antibiotica[74].
Geef een lange termijn verwachting van de effecten van antibiotica in grond, grond- en oppervlaktewater, zowel voor Nederland alsmede het buitenland waar de mest / vergist product naar toe gaat[75].
Is het NGB bekend met het mogelijk ontstaan van een "Super Bug[76]" door excessief in het milieu brengen van antibiotica?
Is het NGB bekend met het Europese beleid aangaande vervuiling en dat de vervuiler betaalt? Hoe stelt het NGB dit voor? Is hier een fonds voor?

In beide milieuvergunningaanvragen worden een groot aantal middelen genoemd, waar onder antibiotica. Van deze middelen zijn product- en veiligheidsbladen bijgevoegd. Echter de milieubeoordelingen ontbreken.

Richtlijn 2003/4/EG , Verordening EG 1049/2001, Verordening EG 1367/2006 en de Wob volgend verzoeken wij u van alle diergeneesmiddelen en de te verwachten diergeneesmiddelen, gebruikt in het LOG Witveld, de milieubeoordelingen[77] door de fabrikanten te overleggen[78].

Nog minder is bekend aangaande de invloed van dierlijke hormonen op ons milieu. Tal van discussies gaan over de inbreng van menselijke hormonen in ons water, bijvoorbeeld de Pil. Evident is echter dat de aantallen dieren, en de mest die vaak direct over het land uitgespreid wordt[79] vele malen meer zal bijdragen aan risico's. Daarbij zijn er meer dieren dan mensen in Nederland.

Daarbij is aangetoond dat de concentratie van hormonen in het milieu in de omgeving van IV hoger is dan nabij of in natuurgebieden. Is het NGB bekend met oestrogene beïnvloeding veroorzaakt door hormonen[80] op o.a. amfibieën en ongewervelden o.a. in aquatische milieu's?
Wat is uw mening hierover en hoe schat u het gevaar op langere termijn in. Wat doet u om dit risico uit te sluiten?

Heeft u onderzoek laten doen naar de effecten van antibiotica en hormonen
Varkensbedrijf: op het gebied LOG Witveld?
Pluimveebedrijf: op de huidige bedrijfslocaties?

Heeft u onderzoek laten doen naar de effecten van antibiotica en hormonen?
Varkensbedrijf: op de aanliggende EHS en het Kaldenbroek?
Pluimveebedrijf: op de omliggende natuur[81]?

Kunt u, mitsdien u dit niet gedaan heeft, duidelijk motiveren waarom u dit niet gedaan heeft? Nogmaals wijzen wij u op Richtlijn 97/11/EG, o.a. productie afvalstoffen, opname van het milieu, omkeerbaarheid van effecten, verwachte emissies (water, lucht en bodemverontreiniging) etc. [82]

Zo niet, bent u bereid dit alsnog te doen, daar er van een grotere dierbezetting in de toekomst sprake zal zijn, waardoor de risico's evident groter zullen zijn.
Kunt u een duidelijke risico-evaluatie overleggen aangaande hormonen en antibiotica die geëmitteerd worden vanuit het NGB [83,84]. Vanuit de huidige situatie, de nieuwvestigingen en uitbreidingen. Beschrijf dit tevens aan de hand van de Kaderrichtlijn Water[85].

Overwegingen
Naar onze mening wordt in de opgestelde notitie van 18 februari 2011 (bijlage 5 ingekomen aanvullende gegevens MER van 25 februari 2011) in voldoende mate ingegaan op het door initiatiefnemers minimaliseren van het antibioticagebruik. Het daadwerkelijke gebruik van antibiotica binnen de inrichting en de mogelijke milieugevolgen buiten de inrichting, dit als gevolg van het in de mest aanwezig zijn van antibiotica, zijn naar onze mening aspecten die buiten het beoordelingskader vallen van een Wm-vergunning. Wel is in de vergunningaanvraag en de Wm-vergunning rekening gehouden met de opslag van antibiotica en het voorkomen van bodemverontreiniging.

5p) Zonnepanelen
Op het varkensbedrijf worden zonnepanelen geplaatst, een goede ontwikkeling. Waarom worden deze niet op het pluimveebedrijf geplaatst? Dit zeker bezien vanuit de zogenaamde duurzame en innovatieve wens van de ondernemer. En bezien vanuit het exorbitante energieverbruik.

Overwegingen
Uit het ontwerpbesluit van Kuijpers blijkt dat binnen de inrichting een eigen BEC aanwezig is. Uit de vergunningaanvraag en het ontwerpbesluit van Kuijpers blijkt dat binnen de inrichting het gevormde biogas middels WKK's wordt omgezet in elektriciteit en warmte. De geproduceerde warmte wordt

gedeeltelijk binnen de inrichting gebruikt in de broederij, voor de verwarming van stallen en gebouwen, in de slachterij, voor de waterzuivering en voor de vergisting. De rest is beschikbaar voor levering aan derden of wordt door middel van absorptie omgezet in koude die vervolgens extern wordt afgezet.
Er bestaat ook de mogelijkheid dat het geproduceerde biogas wordt opgewerkt tot zogenaamd "groen gas" van aardgas kwaliteit. In deze situatie is de inrichting van Kuijpers niet zelfvoorzienend. Het binnen de inrichting plaatsen van zonnepanelen is een verantwoordelijkheid van de ondernemer.

5q) Brandveiligheid
In tegenstelling tot het varkensbedrijf wordt bij het pluimveebedrijf geen melding gemaakt van het gebruik van brandvrije materialen. Bezien vanuit de ligging, langs een drukke snelweg, verzoeken wij om en duidelijke paragraaf van de gebruikte materialen en of deze voldoende brandveilig zijn. En wordt in geval van brand de A73 afgezet?

Overwegingen
Zoals vermeld in paragraaf 5.7.3 van het besluit is als bijlage 13 bij de aanvraag een brandveiligheidsrapport gevoegd. In het brandveilgheidsrapport zijn alle (brand)gevaarlijk opslagen weergegeven en zijn de noodzakelijk compartimentering en warmtestralingsberekeningen opgenomen. Het rapport is door de brandweer van gemeente Horst a/d Maas beoordeeld en onder voorwaarden goedgekeurd. De door de brandweer van Horst a/d/ Maas geconstateerde zaken worden meegenomen in de nog te verlenen bouwvergunningen. Dit is vastgelegd in een voorschrift.
Of in geval van een brand de A73 wordt afgezet bepaalt de brandweer.

5r) Besmettingen door pluimvee en slachterij
Beschrijf de zoönozen die voorkomen in de pluimveeafdeling en de slachterij. Beschrijf het risico van verspreiding door het personeel.

Beschrijf daarentegen ook het risico van het personeel, immers personeel kan ook virussen en zoönozen naar binnen slepen.
Beschrijf ook de besmetting van het pluimveebedrijf als op nabij gelegen gronden (drijf)mest verspreid wordt.

Overwegingen
Gezondheidsaspecten dienen in het kader van andere wetgeving beschouwd te worden. Zie hiervoor ook onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A.

5s) Verwerking slachtafval (water)
Er ontbreekt een risico-analyse m.b.t. het verwerken van het slachtafval en het vrijkomen van o.a. pathogenen. Men stelt dat het slachtafval vergist wordt. Ons is duidelijk geworden dat zieke dieren, die mogelijk zoönozen bevatten, niet vergist mogen worden, citaat[86]:
"Categorie 3-materiaal
Onder categorie 3-materiaal wordt verstaan dierlijke bijproducten die aan de onderstaande beschrijving beantwoorden of materiaal dat dergelijke bijproducten bevat:
b) (art. 6.1b): delen van geslachte dieren, die voor menselijke consumptie ongeschikt zijn verklaard, maar die geen symptomen van op mens of dier overdraagbare ziekten vertonen

f) (art.6.lk): bloed, huiden, hoeven, veren, wol, hoorn, haar en bont afkomstig van dieren die geen klinische symptomen vertonen van een via dal product op mens of dier overdraagbare ziekte;
Hoe kan dit bedrijf garanderen dat "zieke kippen" niet in de vergister terecht komen?

Daarbij is het vergistingsproces nauwelijks beschreven in de mer. Zo blijkt bijvoorbeeld uit Verordening (EG) Nr. 1774/2002 dat dit proces omgeven is met strenge hygiëne-maatregelen die niet terug te vinden zijn in de mer. Citaat uit Verordening: *Biogasinstallaties en composteerinstallaties dienen in het bezit ie zijn van een erkenning van de bevoegde autoriteit. De erkenningsvoorwaarden hebben betrekking op de aard en de uitrusting van de bedrijven. Daarnaast voeren deze bedrijven methoden voor monitoring en controle op de kritische controlepunten in en passen zij deze toe.*

Ook het slachtafvalwater baart ons zorgen, eveneens betreffende zoönozen. Immers juist de geslachte dieren worden hiermee gewassen, juist de inhoud van een geslacht dier bevat talloze zoönozen. De installatie zoals beschreven in bijlage 9, CFF filtratiesysteem, toont temperaturen die juist de groei van allerhande pathogenen versnellen. Talloze malen wordt nml in de tekst 40 C genoemd.

Uit de beschrijving volgt dat het restproduct- inclusief zoönozen- indirect naar deze CFF gaat, waarna splitsing voor riool en Rendac[87] plaatsvindt.
Ook wordt in de tekst niet beschreven of bijvoorbeeld bacteriën worden afgedood. Ook wordt niet beschreven hoe schoon het water is wat naar het riool gaat.
Daarbij stellen we dat niet is gegarandeerd dat antibiotica, dan wel dierlijke hormonen middels dit systeem niet in het milieu komen.

Overwegingen
Uit de aanvraag (o.a. hoofdstuk 1) blijkt dat binnen de inrichting Kuijpers onroerend goed B.V. twee afzonderlijke vergistingsprocessen zijn te onderscheiden:
I. Vergisting van mest met coproducten
II. Vergisting van slachtafval en slachtafvalwater

Het slachtafval en het slachtwaterafval worden door een zeefbocht gescheiden. De dunne fractie gaat na flocculatie rechtstreeks naar de slachtafvalvergister. De dikke fractie wordt eerst versneden en samen met het bloed gesteriliseerd (verwarming tot boven 130 °C). Daarna wordt ook dit product overgebracht naar de slachtafvalvergister. Ook de slibfractie uit het flocculatieproces wordt hieraan toegevoegd. Na vergisting wordt het materiaal gescheiden in een dikke en dunne fractie. De dunne fractie wordt op het riool geloosd. Deze lozing is getoetst door het Waterschap Peel en Maasvallei. De door het Waterschap voorgestelde voorschriften zijn overkort in het besluit overgenomen. De dikke fractie wordt opgeslagen in een buffersilo en afgevoerd naar de destructor.

Het verwerken van slachtafval moet voldoen aan de Verordening dierlijke bijproducten. De verordening bevat voorschriften voor het verzamelen, vervoeren, opslaan, hanteren, verwerken en gebruiken of verwijderen van dierlijke bijproducten en daarvan afgeleide producten. Het toezicht hierop vindt plaats door de VWA. De eisen uit deze Verordening en het Besluit zijn rechtstreeks werkend en mogen daarom niet worden opgenomen als voorschrift in dit besluit. Dit is door de ABRS meermaals in uitspraken bevestigd. Zij stellen onder meer: "Aan de vergunning mogen gezien artikel 8.11, derde lid, van de Wet milieubeheer slechts ter bescherming van het milieu voorschriften worden verbonden. Verder is er geen rechtsregel die verplicht om bij het krachtens de Wet milieubeheer verlenen van een vergunning een opsomming te geven van wettelijke verplichtingen die uit andere wetgeving voortvloeien."

5t) Beëindiging locaties Kuijpers kip
Er staat geen datum vermeld bij de beëindiging. Is dit direct bij de start van het NGB, of jaren daarna? Gaarne een harde datum betreffende bedrijfssluiting[88]. Daarbij is ons niet duidelijk of en hoe de bedrijfssluiting plaatsvindt, Richtlijn 96/61 EG art 3 (f) volgend: "*bij de definitieve stopzetting van de activiteiten de nodige maatregelen worden getroffen om het gevaar van verontreiniging te voorkomen en het exploitatieterrein weer in een bevredigende toestand te brengen* ". D.w.z. worden de gebouwen daadwerkelijk gesloopt of blijft de mogelijkheid bestaan dat een ander pluimveebedrijf hier verder gaat?

Overwegingen
Zie hiervoor onze overwegingen betreffende zienswijze 10 van brief C.

5u) Regenwater
Er worden, zover wij begrijpen, geen extra beschermende maatregelen mbt de bodem en grondwaterbescherming genomen in de nabijheid van de luchtwassers. Juist bij de uitmondingen van de luchtwassers zal veel ammoniak en andere verontreinigingen neerslaan. Motiveer waarom hier geen extra maatregelen genomen worden.

Overwegingen
De door reclamanten geschetste problematiek van potentiële verzuring van grondwater door regenwater dat in aanraking is geweest met ammoniak is vergunningtechnisch een onbekend fenomeen. Daarnaast hebben de luchtwassers een dermate hoog verwijderingrendement dat de restconcentratie ammoniak zodanig laag is dat het risico op een ontoelaatbare verzuring van het grondwater niet aannemelijk is. Verder geniet de onderhavige inrichting geen bescherming in het kader van de Nbw, anders dan te beschermen natuurgebieden (o.a. Natura 2000 gebied de Maasduinen). Tot slot is de depositie van een luchtwasser in de NRB niet aangewezen als een bodembedreigende activiteit. Het in de vergunning opnemen van bodembeschermende voorzieningen is dan ook niet aan de orde.

5v) Grondwater, pluimvee
Een dusdanig substantiële onttrekking van grondwater, voor drinkwater, lijkt ons, bezien vanuit de verdrogingsproblematiek zeer onwenselijk.

Overwegingen
Uit paragraaf 3.7 van de aanvraag blijkt dat binnen de inrichting van Kuijpers onroerend goed B.V. geen grondwater wordt gebruikt. Per jaar wordt naar schatting 240.000 m^3 leidingwater gebruikt als drinkwater, voor de reiniging, voor de slachterij en voor de luchtwassers.

5x) BEC
Er is sprake van 60.000 ton co-product. Op de markt van co-producten begint schaarste te komen. O.a. doordat het grovere snoeihout veelal omgezet wordt in groene stroom. Ook in Duitsland liggen vaak vergisters stil, enerzijds door schaarste, anderzijds door hogere prijzen dan voorheen. Waar wil de BEC dan deze 60.000 ton vandaan halen? Is het de bedoeling dat er bijvoorbeeld 1000 hectare mais[89] geteeld gaat worden? Moet dit in Horst?? Wij zien het co-product gaarne specifieker onderbouwd, materialen, hoeveelheden etc. Hierbij - nogmaals - de milieubelasting van deze co-producten, indien dit (energie) mais betreft[90].

Overwegingen
Uit bijlage 15 van de aanvraag blijkt dat maximaal 41.000 ton coprodcuten en maximaal 20.000 ton landbouwproducten worden ingenomen voor verwerking in de covergistingsinstallatie. Of voldoende coproducten thans en in de toekomst verkrijgbaar zijn is geen aspect dat moet worden afgewogen in een milieuvergunning.

5y) Riool
Is het riool berekend op dit afvalwater, en zo niet, hoe denkt men dit dan op te lossen?

Overwegingen
De gemeente Horst a/d Maas is bij beide procedures betrokken als adviseur in de breedste zin des woords. De gemeente heeft als zodanig niet geoordeeld dat de capaciteit van de gemeentelijke riolering te beperkt zou zijn voor de hoeveelheid te lozen afvalwater vanuit de beide inrichtingen. Daarnaast is het rioleringsplan van beide inrichtingen inclusief de aansluiting op het gemeentelijke riool in nauw overleg met de gemeente, als beheerder van het riool, tot stand gekomen. Er wordt dan ook niet getwijfeld aan de noodzakelijke capaciteit van het gemeentelijk riool.

5z) Export mestproduct I
Hoe hard is de daadwerkelijke export van het genoemde mest- product? Kan dit product via een buitenlandse handelaar weer op de Nederlandse markt komen[91]? Immers, m.b.t. compost zijn hier genoeg bewijzen van te vinden[92]. M.b.t. de problemen in Nederland aangaande nitraten, verzoeken wij dit deugdelijk te onderbouwen en de sanctiemogelijkheden uitdrukkelijk te benoemen.

Export mestproduct II
In hoeverre is het te exporteren product zuiver[93] en geschikt om als meststof te dienen?

Overwegingen
De export van de mestproducten en de controle daarop is geregeld in o.a. de Mestoffenwet en de Verordening dierlijke bijproducten. Dit is geen aspect dat moet worden afgewogen in de milieuvergunning.

5aa) Geluid en mest
Men heeft het over de aanvoer van varkensmest per buis. Deze buis is niet meegenomen in de milieuvergunning. Waarom niet? Is dan wel het lawaai veroorzaakt door de aanvoer van mest[94] meegenomen in de geluidsberekening?

Overwegingen
Ten tijde van het opstellen van het MER en de vergunningenaanvragen voor de beide inrichtingen was in de Meststoffenwetgeving nog niet geformaliseerd en daarmee gelegaliseerd dat de bij Heideveld vrijkomende dierlijke mest middels een pijpleiding mocht worden getransporteerd naar de BEC binnen de inrichting van Kuijpers. Hiermee rekeninghoudende is in de akoestische rapporten van beide inrichtingen bij de beschouwing van de geluidbelasting (incl. indirecte hinder) rekening gehouden dat de dierlijke mest met vrachtwagens wordt getransporteerd van de inrichting van Heideveld naar de inrichting van Kuijpers. Hiermee is vanuit akoestische oogpunt sprake van een worstcase benadering.

Ten tijde van het vaststellen van de beide ontwerpbesluiten is de Meststoffenwet zodanig aangepast dat de dierlijke mest wel middels een transportleiding mag worden getransporteerd. Dit betekent concreet dat de akoestische uitstraling naar de omgeving van de beide inrichtingen minder wordt als gevolg van het wegvallen van grote aantallen vrachtwagenbewegingen.

5bb) Ammoniak

Er wordt gesteld dat er tijdens het composteren geen ammoniak vrijkomt, citaat:"*Alle ammoniak aanwezig in het biogas wordt verbrand in de gasmotoren en omgezet tot NOx. Ammoniak in de composteerlucht wordt zoveel mogelijk voorkomen door de juiste verhoudingen in de input. De ammoniak die toch nog voorkomt in de composteerlucht en de vrijkomende lucht vanuit de droger wordt verwijderd door middel van een biofilter* ".

Dus er komt wel ammoniak vrij. Hoeveel ammoniak komt er vrij en hoeveel vangt de biofilter af. Waarom is deze ammoniak niet in de mer beschreven? Ook deze ammoniak dient in cumulatie met alle IV bedrijven beschreven te worden.

Overwegingen

In de aanvraag van Kuijpers en in paragraaf 5.9.5 van het besluit is aangegeven dat ammoniak vrijkomt uit de stallen, bij de compostering en de mestbe- en verwerking. De in het biogas aanwezige ammoniak wordt volgens de "Handreiking (co)vergisting van mest" vrijwel volledig omgezet in stikstofoxiden. De emissie van stikstofoxiden is geregeld in het BEMS (zie paragraaf 4.9.1). De stallen zijn emissiearme huisvestingsystemen die bovendien zijn voorzien van een chemische luchtwasser met 90% emissiereductie voor ammoniak (BWL2007.08.V2). De lucht van de compostering en de mestbe- en verwerking wordt via een luchtwasser en biobed geëmitteerd. Deze ammoniakemissie is gelijk aan de grensmassastroom voor ammoniak uit de NeR. Derhalve is voor deze emissie, overeenkomstig de NeR, een maximale concentratiegrenswaarde van 5 mg/Nm^3 ammoniak opgenomen in de voorschriften.

De richtlijnen voor het opstellen van het Mer zijn overeenkomstig het richtlijnenadvies van de mer-cie vastgesteld. In dit richtlijnenadvies heeft de mer-cie het niet nodig geacht om inzivcht te evrkrijgen in de cumulatie van deze rest-ammoniakemissie uit de compostering met de overige ammoniakemissies van IV bedrijven.

5cc) BEC, het terrein, de loods en het vergistingproces

Breng met name in kaart de menging van aviaire pathogenen via het samenbrengen van varkens en kippenmest en het mogelijk muteren van deze virussen. Breng ook in kaart het risico van mutatie doordat de agrariërs hun mest naar de vergister brengen per as. Als het ware het terrein contamineren, etc. Breng daarbij het risico van besmetting van het personeel in kaart en de verdere verspreiding van (mogelijk gemuteerde) virussen, huisgenoten etc.

Beschrijf ook de besmetting van de BEC als op nabij gelegen gronden (drijf)mest verspreid wordt.

Overwegingen

Zie hiervoor onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A.

5dd) Stof en stank coproducten
Het is natuurlijk larie te stellen dat aangevoerde co- producten geen stof/ stankoverlast veroorzaken[95]. Dit is absoluut niet duidelijk weergegeven in de mer. Wij verzoeken om een duidelijk specificatie betreffende alle mogelijke co-producten betreffende de stank en het stof, de genoemde lijst Aa IV volgend. Vermeld ook duidelijk welke pathogenen en zoönozen zich rondom deze processen vormen en welke maatregelen er getroffen worden om de volksgezondheid te waarborgen. Ook is niet vermeld of de BEC-loods een sluis heeft - die apart afgezogen wordt - om de eerste stankgolf van activiteiten in de loods af te zuigen.

Overwegingen
Uit de aanvraag blijkt (hoofdstuk 1) dat alle vijzelbare coproducten in silo's (buiten) worden opgeslagen en vandaaruit per leiding worden getransporteerd naar de mengkeuken (gebouw 9). Alle stapelbare en vloeibare coproducten worden inpandig gelost en opgeslagen in sleufsilo's dan wel bunkers in gebouw 9. Gebouw 9 wordt in onderdruk gehouden. De lucht die wordt afgezogen wordt samen met de lucht uit gebouw 10 (compostering) afgevoerd via een luchtwasser en biobed. Naar onze mening is stank als gevolg van de coproducten dan ook niet aan de orde.

Gezondheidsaspecten dienen in het kader van andere wetgeving beschouwd te worden. Zie hiervoor ook onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A.

5ee) Uitstoot luchtwasser
Geef duidelijk aan of de omgeving van de luchtwasser dusdanig is ingericht zodat schadelijke emissies, die direct neerslaan rondom de opening, niet in het grondwater terecht kunnen komen.

Overwegingen
De door reclamant geschetste problematiek van potentiële verzuring van grondwater door regenwater dat in aanraking is geweest met ammoniak en eventuele andere schadelijke emissies is vergunningtechnisch een onbekend fenomeen. Daarnaast is hebben de luchtwassers een dermate hoog verwijderingsrendement dat de restconcentratie ammoniak zodanig laag is dat het risico dat een ontoelaatbare verzuring van het grondwater niet aannemelijk is. Verder geniet de onderhavige inrichting geen bescherming in het kader van de Nbw, anders dan te beschermen natuurgebieden (o.a. Natura 2000 gebied de Maasduinen). Tot slot is de depositie van een luchtwasser in de NRB niet aangewezen als een bodembedreigende activiteit. Het opnemen van eventuele voorschriften dient derhalve geen milieuhygiënisch doel.

5ff) Luchtwasser II
Er wordt gesteld dat de biologische luchtwassers vaker dichtslaan door grove stofdeeltjes en algengroei. Is dit ook zo voor de wasser die bij de BEC gebruikt wordt?. Hoe vaak slaan deze dan dicht en wat is dan de daadwerkelijke stankbelasting op de woningen? Hoelang duurt dan de extra stankbelasting. Hoeveel ammoniak gaat er dan ongewassen naar buiten en hoeveel fijnstof. Wordt op het moment van dichtslibben een bypass opengezet? Welke en in welke mate komen er dan zoönozen in de buitenlucht die direct een milieu-effect kunnen hebben? Toon daarbij aan dat zoönozen etc. door deze luchtwasser afgevangen worden. Noem mogelijke alternatieven. Noem maatregelen om storingen te voorkomen, Richtlijn 96/61/EG, art 9, (6) volgend[96].

Overwegingen
Binnen de inrichting van Kuijpers worden zowel bij de dierverblijven als bij de bio-energiecentrale enkel chemische luchtwassers gebruikt. Deze zijn, zoals beschreven in het MER, met name gekozen vanwege een lager risico op dichtslaan en gemakkelijker onderhoud.

5gg) Gevaar voor broei en brand
Broei en te hoge temperaturen zijn onvoldoende beschreven, geef een extra risico-analyse[97]. Ook te lage temperaturen[98] zijn niet beschreven, dit bijvoorbeeld ivm aanvoer te natte grondstoffen.

Overwegingen
Wij hebben niet de verwachting dat er broei zal ontstaan binnen de inrichting van Kuijpers. Reclamanten geeft verder ook niet weer waarom er meer aandacht aan dit aspect zou moeten worden besteed.
Wij zullen desondanks aan dit besluit een voorschrift (voorschrift 8.9a) verbinden waarin aanvraagster wordt verplicht om, ruim voordat de inrichting in werking wordt gebracht met de aangevraagde nieuwe activiteiten, ter goedkeuring aan ons inzichtelijk te maken hoe zij broei in opgeslagen grond- en afvalstoffen zal gaan voorkomen.

5hh) Uitstoot WKK
Niet in beeld is gebracht welke emissies afkomstig zijn uit de WKK, en welke meetinstrumenten gehanteerd worden om te waarborgen dat de WKK geen giftige emissies uitstoot zoals bijvoorbeeld koolmonoxide. Ook het rapport van Oudeurnet wijst op het mogelijk slecht afstellen van WKK installaties.

Overwegingen
De WKK-installaties moeten voldoen aan hetgeen hiervoor is opgenomen in het Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties. Omdat dit een rechtstreeks werkend besluit is zijn voor de WKK-installaties geen emissie-eisen opgenomen in de voorschriften van deze vergunning.

5ii) Uitstoot WKK, warmte
Het verwonderd ons ten zeerste dat de WKK de verbrandingswarmte (150 °C) zomaar uitstoot. In het kader van "duurzaam en innovatief' was het een grote verbetering geweest als men deze warmte teruggewonnen had. Daarbij is dit in strijd met Richtlijn 96/61/EG art 3 (d) "de energie op doelmatige wijze wordt gebruikt".

Overwegingen
In paragraaf 4.4 van de aanvraag is aangegeven dat de warmte die vrijkomt in de BEC wordt hergebruikt binnen de inrichting voor het verwarmen van de stallen en gebouwen, voor de slachterij, voor de waterzuivering en voor de vergisting.

5jj) Vorming van secundaire aërosolen.
In de gehele mer wordt niet ingegaan op de vorming van secundaire airosolen. De nabijheid van een snelweg, een LOG met veel ammoniakemissie, de slachterij en de BEC is een cocktail van ammoniak en NOx, afgezien van tal van zoönozen en stoffen die de huidige wetenschap nog niet duidelijk in kaart heeft gebracht. Beschrijf volgens de laatste wetenschappelijke inzichten deze chemische processen als deze stoffen in de lucht komen, met name betreffende de volksgezondheid[99].

Beschrijf daarbij de combinatie van fijnstof [100] [101] uit stallen en de BEC in relatie tot het bovengenoemde. Beschrijf dit ook in relatie met (onbekende of nog niet duidelijk genoegzaam benoemde) zoönozen. Beschrijf dit tevens vanuit cumulatie met andere IV bedrijven in het LOG Witveld en de eerder genoemde projecten.
Motiveer waarom u denkt dat deze combinatie geen gevaar oplevert voor de volksgezondheid. Motiveer duidelijk of u in deze inderdaad de eerder genoemde EU-Verdragen, o.a. het genoemde artikel 174 voldoende heeft beantwoord.

Overwegingen
In het ontwerpbesluit van Kuijpers zijn de vrijkomende luchtverontreinigende stoffen getoetst aan de in bijlage 2 van de Wet milieubeheer opgenomen grenswaarden. Deze grenswaarden zijn zodanig opgesteld dat daarmee de volksgezondheid in voldoende mate is beschermd. Voor de door reclamanten genoemde stoffen (o.a. secundaire aërosolen) bestaan geen grenswaarden waaraan moet worden getoetst. Verder willen wij hier nogmaals verwijzen naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A en zienswijze 14 van brief C.
Hiermee rekeninghoudende is het aspect volksgezondheid naar onze mening in voldoende mate aan de orde gekomen in het MER.

5kk) Infiltratie regenwater
Beschrijf of het regenwater[102] indirect in de Gekkengraaf komt. Indien ja, beschrijf dan de vermindering van de waterkwaliteit. Beschrijf daarbij de effecten, met name op langere duur, op de aanwezige flora en fauna.

Overwegingen
In paragraaf 4.5 van het ontwerpbesluit is aangegeven dat binnen de inrichting van Kuijpers geen directe lozingen (= lozingen op oppervlaktewater) plaatsvinden.

5ll) Citaat mer blz 91
"Het hemelwater wat op het terrein valt wordt opgevangen in een aparte riolering en gemeten ". Wat wordt er gemeten? Wat is een aparte riolering? Einde BEC

Overwegingen
Uit paragraaf 7.4.2 van de aanvraag blijkt dat geen apart regenwaterriool wordt aangelegd maar dat het hemelwater van daken en verhardingen wordt geloosd op de bodem. Deze ontkoppeling tussen niet verontreinigd en verontreinigd afvalwater is overeenkomstig het beleid.

5mm) Beoordelingskader effectbeoordeling
In de betreffende Lijst, blz. 95, wordt niet genoemd:

- De emissies van zoönozen en endotoxinen, etc. Zowel separaat als van alle veehouderijen in het LOG tezamen.
- De emissies van antibiotica, diergeneesmiddelen en hormonen. Zowel separaat als van alle veehouderijen in het LOG tezamen. Daarbij duidelijk de effecten op de natuur en de vervolgeffecten op de mens weergevend.

- Idem, de cumulatie van alle ammoniak van alle veehouderijen tezamen. Dit op de omgeving, de WAV gebieden, de Ff-w planten en dieren in de ruimste zin van het woord, de Natura-2000 gebieden, etc.
- Idem, de cumulatie van fijnstof van alle veehouderijen tezamen.
- Idem, de cumulatie van alle stank van blle veehouderijen tezamen.
- Idem, de effecten van alle te verwachten emissies[103] m.b.t. de volksgezondheid van de bewoners en passanten.
  Geef dit in een GES-score weer, waarbij zij opgemerkt dat de huidige GES-score niet de effecten m.b.t. zoönozen en endotoxinen weergeeft, hetgeen wij wel verwachten[104]. Betrek hierin ook de resultaten van het nog uit te brengen rapport van het RIVM, onderzoek IV en volksgezondheid.
- Idem, de effecten van alle te verwachten emissies m.b.t. de natuur[105] in de breedste zin des woords.
- De effecten van alle emissies en de chemische reacties onderling op de buurlanden, met name Duitsland.
- De effecten op het klimaat.
- De effecten op "materiële goederen". Wij denken hierbij aan planschade[106], maar ook voor agrariërs die moeilijker personeel kunnen vinden die bereid zijn te werken in de nabijheid van al die stank en mogelijke gevaren voor de volksgezondheid, waardoor ook schade ontstaat. Neem daarbij mee dat salmonella gewassen kan besmetten waardoor ze onverkoopbaar worden.
- Geef duidelijk het opname vermogen van o.a. de omliggende natuur aan, tot 10 kilometer.
- Geef duidelijk de duur en de mogelijke onomkeerbaarheid van alle effecten aan.

Overwegingen
Het in tabel 7.1 opgenomen beoordelingskader voor de beschrijving van de milieueffecten van het voorkeursalternatief is tot stand gekomen op basis van de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen, dit op basis van het richtlijnenadvies van de m.e.r.-commissie. In dit richtlijnenadvies is niet opgenomen dat de bovenstaande onderwerpen onderzocht moeten worden in het MER. Naarmate een adviesorgaan, zoals de m.e.r.-commissie, meer ervaring heeft met het uitbrengen van adviezen over een bepaald type besluiten, zal een bestuursorgaan meer mogen afgaan op de expertise van het adviesorgaan. In dit opzicht hebben wij in alle redelijkheid mogen uitgaan van de inhoudelijke deugdelijkheid van het advies van de m.e.r.-commissie.
Gelet op het positieve advies van de m.e.r.-commissie blijkt dat het MER (inclusief de aanvullingen) een voldoende onderbouwing geeft van de milieugevolgen. De bovenstaande naar de mening van reclamanten ontbrekende aspecten worden naar onze mening in voldoende beschouwd in het MER of horen niet thuis een MER wat ten grondslag ligt aan een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer.

5nn) Stank
De kaart, afbeelding 7.4, betreffende de stankbelasting door andere bedrijven is niet volledig. Er zijn op dit moment meerdere nieuwvestigingen ia dit gebied[107] die niet op de kaart vermeld staan. Daarbij dient men PrimeChamp - composteerbedrijf en niet in het bezit van een geldige geactualiseerde vergunning - die met regelmaat enorme stankoverlast geeft, te betrekken. Ten einde inzichtelijk te maken wat de daadwerkelijke cumulatie van stank in en om het LOG Witveld is, verzoeken wij om een gedetailleerde berekening met V-Stacks gebied, waarin duidelijk alle IV bedrijven en alle woningen[108] vermeld staan. In verband met het EVRM [109] verzoeken wij ook om een duidelijke belasting op alle woningen, ook die woningen die zijn aangemerkt als zijnde een bedrijfswoning. Immers de mer is hier erg onduidelijk over. Daarbij, het toont in bijlage 16b het V-Stacks rapport voor de pluimveeafdeling, met de eerder genoemde belasting op woning Witveldweg 33,12,7 Ou. (Witveldweg 33 205 023 383 202 14,0 12,7)

Terwijl de bijlage 17b [110] (Oudeurnet) in de tabel toont: 205000.0 383200.0 7.546.909
Deze vreemde discrepantie baart ons ernstige zorgen. Wij verzoeken de m.e.r.-commissie deze discrepantie grondig te onderzoeken.

- Ook verzoeken wij om aanpassing van de getoonde tabel in 7.3.5 Immers het varkensbedrijf is al jaren in overtreding - hier hebben wij melding van gemaakt bij gemeente Horst, echter men was niet bereid actie te ondernemen. Dit bedrijf had al jaren eerder moeten voldoen aan de IPPC Richtlijnen, door nu te stellen dat er een vooruitgang is abject te noemen.
Het pluimveebedrijf brengt een enorme stankoverlast met zich mee - die zoals eerder gesteld, de GGD norm ver overschrijdt- waarbij de BEC er nog een schepje bovenop doet. De tabel schetst een beeld van neutraliteit / licht negatief, hetgeen wij uiterst verwerpelijk vinden, daarbij is cumulatie met andere bedrijven niet opgenomen in deze tabel.
Daarbij stelt de mer, citaat blz. 102: *"Indien de afname van geurbelasting uit stallen door het saneren van de vier locaties van Kuijpers Kip in de beoordeling zou worden meegenomen, worden de effecten per saldo als positief tot zeer positief beoordeeld"*. Ons zijn geen wettelijke maatregelen bekend die betrekking hebben op "stanksaldering". Het is evident dat deze zinsnede dan ook absoluut niet thuishoort in de mer. Daarbij geeft dit het probleem van Kuipers Kip haarscherp aan, op de huidige locatie's stinkt het. Wederom, ook dit bedrijf voldoet niet aan de EPPC richtlijn en had daar al lang aan moeten voldoen.
- Waarom heeft deze ondernemer niet tijdig gezorgd voor aanpassingen aan de vigerende regelgeving?
- Waarom houden de betreffende gemeenten hun een hand boven het hoofd, terwijl ze weten dat ze daarmee de EU regels overtreden?

Overwegingen
Het MER is opgesteld aan de hand van de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen. Deze richtlijnen zijn vastgesteld overeenkomstig het richtlijnenadvies van de m.e.r.-commissie. In dit richtlijnenadvies is niet opgenomen dat de bovenstaande onderwerpen onderzocht moeten worden in het MER.
Naarmate een adviesorgaan, zoals de m.e.r.-commissie, meer ervaring heeft met het uitbrengen van adviezen over een bepaald type besluiten, zal een bestuursorgaan meer mogen afgaan op de expertise van het adviesorgaan. De betekenis van artikel 3:9 Awb kan dan afnemen doordat het bestuursorgaan er na verloop van tijd in principe van zal mogen uitgaan dat het onderzoek door het adviesorgaan steeds op dezelfde zorgvuldige wijze plaatsvindt (MvA II, Parl. Gesch. Awb I, p. 218). Ons inziens is de m.e.r.-commissie bij uitstek deskundig op het gebied van de te onderzoeken onderwerpen in een MER en de beoordeling daarvan. Wij mogen dan ook in alle redelijkheid afgaan op de juistheid van het door de m.e.r-commissie uitgebrachte toetsingsadvies aan ons. Ons is niet gebleken dat de totstandkoming van het advies van de m.e.r.-commissie zodanige gebreken vertoonde dat wij het niet aan ons besluit ten grondslag hadden mogen leggen.
Een toepassing van deze gedachtegang wordt gevonden in ABRS 29 april 1999, AB 1999/266.

Door reclamanten wordt verder gesteld dat bij het inzichtelijk maken van de cumulatieve geurbelasting onvoldoende rekening is gehouden met andere bedrijven (o.a. Prime Champ). In het opgestelde MER is bij het inzichtelijk maken van de cumulatieve geurbelasting gebruik gemaakt van de gegevens over de geuremissie van alle veehouderijen in het plangebied en de omgeving daarvan. Deze gegevens zijn opgevraagd en verstrekt door de gemeente Horst a/d Maas, dit als aanvulling en actualisatie op de gegevens uit het provinciale bestand. Naar onze mening is hiermee in voldoende mate invulling gegeven aan het inzichtelijk maken van de cumulatieve geurbelasting, dit overeenkomstig de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen en het richtlijnenadvies van de m.e.r.-commissie.

In het richtlijnenadvies wordt gesproken over het studiegebied (lees LOG Witveldweg), waartoe het door reclamanten genoemde bedrijf Prime Champ niet binnen ligt.

De door reclamanten genoemde discrepantie in de bijlage 16 en 17, voor wat betreft de berekende geurbelasting bij de woning Witveldweg 33, heeft geen betrekking op de vergunning van Heideveld.

Het is correct dat de vigerende inrichting van Heideveld op dit moment niet kan voldoen aan de IPPC en feitelijk wel al had moeten voldoen aan de IPPC. Daarnaast wordt gesproken over de sanering van een viertal locaties van Kuijpers in de provincie Brabant en dat deze sanering afgezet tegen de oprichting in de provincie Limburg een positief effect heeft. Hiermee rekeninghoudende zijn wij het met reclamanten eens dat op sommige plaatsen in het MER ten aanzien van de geur- en ammoniakemissie een onnodige mooiere voorstelling van zaken wordt gedaan. Bij het opstellen van het MER is het de keuze van de ondernemers zelf geweest om het op deze wijze in het MER op te schrijven. Echter dit laat onverlet dat wij in het onderliggende besluit hier geen rekening mee hebben houden. Immers het besluit is zodanig opgesteld dat een einde wordt gemaakt aan deze niet wenselijke situatie van het niet voldoen aan de IPPC. De vergunning(voorschriften) is/zijn zodanig opgesteld dat wordt voldaan aan de IPPC (toepassing Best Beschikbare Technieken). Daarnaast is in het besluit van Kuijpers géén rekening met de uitwisseling van geuremissies tussen twee provincies (externe saldering), omdat dit als zodanig niet is vastgelegd in wet- en regelgeving.

5oo) Ammoniak varkensbedrijf
Citaat uit de mer, blz. 106: "Bij de beoordeling van de vergunbaarheid van de uitbreiding van het varkensbedrijf zal mogelijk ook de emissie en depositie op basis van het huidig feitelijke aantal dierplaatsen, maar met factoren op basis van de AMvB Huisvesting worden betrokken. Bijvoorbeeld in het kader van een nog vast te stellen provinciale verordening. Het is mogelijk dat er dan, ondanks het feit dat er sprake, is van een daling van de ammoniakemissie, saldering met rechten van stoppende en inkrimpende veehouders nodig is ". In de definitieve mer verwachten wij absolute duidelijkheid m.b.t. dit onderwerp.

Ammoniak pluimveebedrijf:
Citaat uit de mer, blz. 107:" De nieuwvestiging van het pluimveebedrijf leidt tot een toename van de depositie van ammoniak, zowel op de nabij gelegen voor verzuring gevoelige bos- en natuurgebieden als op het verder weg gelegen Natura2000-gebied De Maasduinen. De toename is relatief beperkt: maximaal 4 mol op de Wav-gebieden en maximaal circa 1,5 mol op de Maasduinen ".
Ook hier is weer sprake van onvolledigheid, de BEC en de slachterij dienen hierin betrokken te worden.

Overwegingen
De door reclamanten genoemde onvolledige berekening van de ammoniakemissie en –depositie en het mogelijk aan de orde zijn van saldering met ammoniakrechten is geen onderwerp dat onderdeel uitmaakt van onderhavig besluit. Deze onderwerpen komen pas aan de orde in het kader van de nog aan te vragen en te verlenen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet.

5pp) Stank, ammoniak en (brij)voer
Stank veroorzaakt door brijvoer[111] is niet gekwantificeerd in de mer. De grenzen van de toegelaten stankbelasting zijn reeds opgezocht, echter de stank van het (bfij)voer is nergens gekwantificeerd toegelicht. Dit kan dus inhouden dat de bedrijven de stanknorm overschrijden.
Opslag en bereiding van brijvoedering gaan gepaard met stank en hebben een negatieve invloed op de voederconversie, dit resulteert weer in meer transport, ammoniak, stank en mest. Deze feiten worden absoluut niet toegelicht in de mer.

Overwegingen
Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting Kuijpers

5qq) Landschappelijke inpassing
De gehele inrichting van het LOG-Witveld kenmerkt zich momenteel door het verrijzen van steen met tal van nieuwvestigingen en het afwezig zijn van groen. Deze ontwikkelingen zijn nagenoeg overal in Nederland waar te nemen. Daar waar Nederland zich altijd meende te moeten afficheren als "groen" gidsland, lijkt het nu wel dat wij ons gaan promoten als gidsland voor "bruin"steen, dan wel een golfplatenlandschap of een blokkendoos-buitengebied. De vernieling van het buitengebied, met name het mooie coulisselandschap, zo kenmerkend voor Lottum en Grubbenvorst met "dozen" en "glasbakken" zonder enig substantieel groen, is een doorn in het oog van zeer vele bewoners van deze streek.
Voorheen was het gebied LOG-Witveld zelfs nog een klein stiltegebiedje te noemen, met de Losbaan als weggetje waar je nog veilig in de berm kon picknicken, wat vele recreanten dan ook deden.
Tegenwoordig is deze weg een racebaan voor zwaar beladen vrachtauto's die uit de hele Europese Unie kalveren - soms nagenoeg bevroren, de andere keer hijgend van de hitte [112] - komen afleveren.
Tractoren, beladen met stront, vaak lekkend, een spoor van hun activiteiten achterlatend, doorknoeren dit gebied, en het is nog maar een begin van alles, alles waar een recreant van zegt: "Naar Limburg moetje maar niet meer gaan". Ons wordt al helemaal, ondanks al het overleg, helemaal niets meer gevraagd. Wij worden weggezet als lastpakken, recalcitrante individuen.
Maar wij stellen wel vast dat in de hele mer het aspect van "landschap" en "cultureel erfgoed" in relatie tot alle bovenvermelde zaken niet adequaat beschreven is. Laat staan echt groen, niet dat "forse strookje" van 15 meter, wat de auteur ergens tegenkwam in dit epistel.
Wij verzoeken dan ook op zijn minst - indien Kuipers kip en Heideveld varkens - indien, nadat alle procedures doorlopen zijn, en er groen licht - what's in a name - verleend is, dat deze bedrijven op zijn minst niet die verfoeilijke foute start maken, zoals we nu al zien in dit gebied: kaal, steen, doos [113].
Daarbij is Heideveld varkens wellicht al een voorbode te noemen, amper een boom te bekennen.

Overwegingen
Landschappelijke inpasbaarheid en aanverwante onderwerpen zoals genoemd door reclamanten, zijn geen onderdeel van de afwegingen die gemaakt moeten worden in een Wm-vergunning. Deze aspecten kunnen dan ook geen reden zijn om de vergunning te weigeren.
In de nog te verlenen omgevingsvergunningen voor het onderdeel bouwen zal landschappelijke inpassing een belangrijk beoordelingsaspect zijn als eveneens in de nog te verlenen ruimtelijke toestemmingen.

5rr) Reconstructiewet
De verplaatsing van met name het Brabantse pluimveebedrijf is in strijd met de reconstructiewet:

Artikel 4
Ter bevordering van een goede ruimtelijke structuur van de concentratiegebieden, in het bijzonder met betrekking tot landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water, milieu en infrastructuur, alsmede ter verbetering van een goed woon-, werk- en leefklimaat en van de economische structuur, vindt in deze gebieden een reconstructie plaats op grond van deze wet.
Voor de bewoners in en rondom het LOG Witveld zal met name door het pluimveebedrijf een verslechterd woon-, werk- en leefklimaat optreden. Daarbij dient in ogenschouw genomen te worden dat in dit gebied ook nog tal van agrariërs werkzaam zijn.

Ook m.b.t. de nabij gelegen EHS en het verder weg gelegen Natura-2000 gebied treden aanmerkelijke verslechteringen op. Deze zijn in het mer-NGB niet voldoende uitgewerkt, c.q. gerelateerd aan deze wetgeving.

Artikel 5
De reconstructie omvat de gecoördineerde en geïntegreerde voorbereiding, vaststelling en uitvoering van maatregelen en voorzieningen, waaronder in ieder geval maatregelen en voorzieningen:
a. ter verbetering van de ruimtelijke structuur ten behoeve van de landbouw, mede teneinde de veterinaire risico's voortvloeiend uit een hoge veedichtheid te verminderen;
b. ter verbetering van de kwaliteit van natuur en landschap en
c. ter verbetering van de kwaliteit van milieu en water.

- Met name de komst van het pluimveebedrijf, maar ook de uitbreiding van het varkensbedrijf + de geplande uitbreidingen in het LOG Witveld worden "de veterinaire risico's voortvloeiend uit een hoge veedichtheid" juist vermeerderd.
- Er treedt een verslechtering opvan de kwaliteit van de "natuur en landschap".
- Er treedt een verslechtering op van de kwaliteit van het "milieu en water".
- Brabant heeft een stop op de bouw van megastallen en Limburg biedt uitkomst voor initiatieven in deze. Ondanks dat de uitwerking van de reconstructiewet bij de provincies ligt vinden wij dit toch een voorbeeld van onbehoorlijk bestuur, immers Limburg is geen eiland

Overwegingen
Verplaatsingen van andere inrichtingen en wellicht vermeend optredende verslechteringen voor natuurgebieden in het kader van de Reconstructiewet zijn geen afwegingscriteria die in een te verlenen Wm-vergunning aan de orde mogen komen. Deze aspecten kunnen dan ook geen reden zijn om de Wm-vergunning te weigeren.
Het MER is opgesteld aan de hand van de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen. Deze richtlijnen zijn vastgesteld overeenkomstig het richtlijnenadvies van de m.e.r.-commissie. In dit richtlijnenadvies is niet opgenomen dat de bovenstaande onderwerpen onderzocht moeten worden in het MER. Naarmate een adviesorgaan, zoals de m.e.r.-commissie, meer ervaring heeft met het uitbrengen van adviezen over een bepaald type besluiten, zal een bestuursorgaan meer mogen afgaan op de expertise van het adviesorgaan.
In dit opzicht hebben wij in alle redelijkheid mogen uitgaan van de inhoudelijke deugdelijkheid van het advies van de m.e.r.-commissie.

Grubbenvorst, 29 november 2010 Hoogachtend,

A Vollenberg, Voorzitter
M.Bakker, Secretaris
W.Hendrickx, bestuurslid

Bijlage, luchtkwaliteitsonderzoek, in relatie tot het genoemde punt "Transporten, NOx en fijnstof.

Opmerking: De huizen die langs de geplande route liggen - Witveldweg - zijn rood aangegeven door de auteur.

Luchtkwaliteitsonderzoek
Behoud de Parel
Maart 2009 en februari 2010.

Al vanaf de oprichting is vereniging Behoud de Parel van mening dat er - bezien alle projecten die op dit dorp afkomen — een luchtkwaliteitsonderzoek moet komen. Ook de Dorpsraad Grubbenvorst deelt deze mening.
Het lijkt er namelijk veel op dat het de gemeente en de provincie / rijk het tot doel hebben de maximale norm van 40 mg fijnstof per dag [114] zo snel mogelijk te halen, met de bouw van allerhande projecten zoals Klavertje 4, LOG-Witveld, Greenportlane, Tradeport, de Floriade en wat ze nog allemaal meer bedenken, in plaats van te streven naar een daling van fijnstof en uitlaatgassen [115] [116]
Zowel behoud de Parel als de Dorpsraad hebben dan ook met regelmaat bij de verantwoordelijke wethouder, de heer Litjens, aangedrongen op zo'n onderzoek. De wethouder heeft met regelmaat zo'n onderzoek toegezegd, echter tot op heden, april 2010, is hier nog niets van terecht gekomen. Het luchtkwaliteitsonderzoek waar wij op doelen heeft voornamelijk betrekking op fijnstof. Echter het is ook mogelijk de luchtkwaliteit te onderzoeken op uitlaatgassen, o.a. de zogenaamde stikstofdioxiden [117].
Dit onderzoek is aanmerkelijk goedkoper en eenvoudiger uit te voeren. Het betreft hier het ophangen van zogenaamde meetbuisjes [118] op de daarvoor geschikt geachte plaatsen [119]. Vanaf de oprichting hadden wij nogal wat twijfels bij de zogenaamde berekende luchtkwaliteits-kaarten door de overheid. Het betreft hier de zogenaamde GCN-kaarten [120]. Deze kaarten worden samengesteld uit meetgegevens afkomstig vanaf meetstations die ver weg liggen, zoals in de Vredepeel of Posterholt [121]. Ons is in ieder geval niet duidelijk hoe men hier nu betrouwbare kaarten van kan maken, als deze meetpunten zover weg liggen. Daarbij wordt uitgegaan van het aantal, vervoersbewegingen per weg, de hoeveelheid verkochte (vracht) auto's met daaraan gekoppeld de emissies van deze voertuigen, etc. Ook de recentere geïntroduceerde website van de overheid, die dus m.b.t. alle plannen inzake luchtkwaliteit geraadpleegd dient te worden, de saneringstool [122] [123] wierp vragen op.

Met name ontstonden deze vragen doordat de overheid er vanuit gaat dat de (vracht) auto's schonere uitlaatgassen zouden uitstoten, terwijl de media juist berichten dat de reductie juist tegen blijkt te vallen [124] [125]

Ook de website van deze Saneringstool vermeld de problematiek van het niet juist kunnen vaststellen van emissies[126]:*16-03-2010 Demissionair minister Tineke Huizinga (VROM) heeft bij de Europese Milieuraad aandacht gevraagd voor de keuringseisen voor Euro V en Euro VI vrachtauto 's en bussen. En verderop: Onlangs bleek uit onderzoek van TNO dat vrachtwagens in stedelijk en regionaal verkeer 3 keer meer stikstofoxiden uitstoten dan gemeten bij de typekeuringstest. Dit betekent voor zowel Nederland als andere lidstaten dat het bereiken van Europese luchtkwaliteitsdoelen wordt bemoeilijkt.*
Dit bekend dus concreet dat de gegevens die vermeld staan op de kaarten van de Saneringstool structureel onjuist zijn.

In maart 2009 hebben wij een eerste serie van 5 meetbuisjes opgehangen.
Dit was in de periode dat de recessie hard had toegeslagen en dat de media berichtten dat het verkeer aanmerkelijk gedaald was. Men zou in deze periode dus een lage verontreiniging van de lucht moeten zien, lager in ieder geval als men dit zou vergelijken met de GCN-kaarten. Niets bleek minder waar te zijn! Hieronder een overzicht van de meetresultaten aangevuld met de gegevens van de Saneringstool:

Blauw code	Omschrijving	Startdatum	Starttijd	Einddatum	Eindtijd	Concentratie NO2 (µg/m3)	Saneringstool gegevens 2009
20	BLANCO	9-3-2009	19:05	22-4-2009	7:30	<1	
20-1	Kern Horst	9-3-2009	19:05	22-4-2009	7:30	25	23,8
20-2	Witveld	10-3-2009	12:10	21-4-2009	18:25	23	20,9
20-3	Veiling	10-3-2009	15:30	22-4-2009	13:50	37	25,4
20-4	Veiling	10-3-2009	15:30	22-4-2009	13:50	39	25,4
20-5	Klooster Gr Vorst	11-3-2009	17:00	21-4-2009	18:04	24	21,1
20-6	Maas Gr Vorst	10-3-2009	19:10	21-4-2009	18:12	23	23

Het is juist zeer opvallend dat nagenoeg al deze metingen hoger uitvielen dan gegevens van de GCN kaarten, en dat tijdens een recessie met minder verkeer!
Daarbij valt op dat de metingen op het veilingterrein uitzonderlijk hoog blijken te zijn en de meest forse afwijking laten zien met de Saneringstool gegevens.

Wij besloten deze metingen te herhalen in februari van dit jaar [127]. Ditmaal wilden we een veel. groter gebied analyseren, mede met het oog op de projecten die op korte termijn o.a. door verschillende overheden gerealiseerd zullen worden, bijvoorbeeld de Greenportlane, de Floriade, de uitbreiding van Freshpark etc [128].
De resultaten zijn schokkend te noemen. Zie hiervoor onderstaande tabel:

Blauw code	Omschrijving	Startdatum	Starttijd	Einddatum	Eindtijd	Concentratie NO2 (µg/m3)	Saneringstool gegevens 2009
11	BLANCO					<1	
11-1	Blauwververstraat	30-1-2010	14:30	1-3-2010	13:50	27	24
11-2	Veilingterrein	28-1-2010	14:50	1-3-2010	12:20	42	28,84
11-3	Horsterweg	29-1-2010	16:15	1-3-2010	13:30	40	19,7
11-4	Wit huis bij Interchalet	29-1-2010	17:20	1-3-2010	13:45	46	28,32

11-5	Weg naar Zaar	28-1-2010	15:10	1-3-2010	12:35	35	28,86
11-6	Brandakker	29-1-2010	17:00	1-3-2010	11:50	28	18,7
11-7	Tradeport Zuid	30-1-2010	15:30	1-3-2010	12:10	41	30,3
11-8	Witveldweg	29-1-2010	17:20	1-3-2010	13:40	46	28,2
11-9	Witveldweg	29-1-2010	17:15	1-3-2010	13:35	38	29
11-10	Den Drink	30-1-2010	14:40	1-3-2010	13:55	35	28,4
11-11	Visvijver	28-1-2010	15:20	1-3-2010	12:45	25	21,3
11-12	Veilingterrein	28-1-2010	15:00	1-3-2010	12:15	32	29
11-13	Kassen Calif.	29-1-2010	16:10	1-3-2010	13:15	32	17,9
11-14	Kassen Calif.	28-1-2010	15:45	1-3-2010	13:25	38	18
11-15	Horsterweg	28-1-2010	15:30	1-3-2010	12:30	35	19,7
11-16	Raayeind	29-1-2010	16:30	1-3-2010	12:05	32	32,43
11-17	Heikerkerweg	30-1-2010	16:00	1-3-2010	12:45	32	18,5
11-18	Marco Poloweg	29-1-2010	16:00	1-3-2010	13:05	55	19,9
11-19	Kassen Siberie	30-1-2010	15:15	1-3-2010	13:00	37	27
11-20	Kassen Calif	28-1-2010	15:50	1-3-2010	13:20	35	18,1

Om deze cijfers inzichtelijk te maken middels een kaart, zijn deze gegevens op Google-maps geplaatst: http://maps.google.nl/maps/ms?hl=nl&ie=UTF8&msa=0&msid=104724585590733320467.0004831de58e883ee259a&ll=51.424688.6.114235&spn=0.090768.0.253029&z=12
Enkel de meetgegevens van het Raayeind, de Visvijver en de Blauwververstraat te Horst komen overeen met de gegevens van Saneringstool. Alle andere meetgegevens zijn fors hoger dan de gegevens van Saneringstool, nota bene gegevens die overheden bij het ontwikkelen van hun plannen dienen te raadplegen. En waarop plannen, bij overschrijdingen, dus niet door kunnen gaan. Doordat deze meetgegevens van stikstofdioxiden fors hoger zijn dan de saneringstoolgegevens gaan wij er vanuit dat de fijnstof-gehalten ook forse overschrijdingen zullen laten zien.
Wij zijn dan ook van mening dat:
1) Er voor elk project op locatie een deugdelijke fijnstof en NO2 meting dient te geschieden
2) Dat de Saneringstool gegevens dienen te worden bijgewerkt, liefst voor heel Nederland
3) Dat waar mogelijke overschrijdingen optreden passende maatregelen door de overheden genomen dienen te worden. Het Europese Hof[129] en het Gerechtshof te Amsterdam [130] zijn hier ook heel duidelijk over geweest
4) Dat overheden krachtiger participeren op toekomstige luchtkwaliteitseisen vanuit Europa.

Overwegingen
In het bestreden besluit is bij de voor stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}) gebruik gemaakt van door het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I en M) goedgekeurde rekenmodellen en emissiefactoren. In deze rekenmodellen wordt onder andere gebruik gemaakt van jaarlijks door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) geleverde zogenaamde GCN-kaarten (Grootschalige Concentratiekaarten Nederland) voor diverse luchtverontreinigde stoffen als bedoeld in artikel 66 van de

Regeling beoordeling Luchtkwaliteit. Deze GCN-kaarten zijn gebaseerd op een combinatie van modelberekeningen en metingen en zijn bedoeld voor het geven van een grootschalig beeld van de luchtkwaliteit in Nederland zowel voor de jaren in het verleden als in de toekomst. GCN-kaarten worden toegepast als benadering van de achtergrondconcentratie. Dit is het geval in onder meer CARII, het Nieuw Nationaal Model (NNM) en ISL3a. Ook worden de GCN-kaarten gebruikt in de Monitoringstool.

Bij de bepaling van de luchtkwaliteit in lokale situatie wordt de lokale bijdrage, dit als gevolg van de uitbreiding van Heideveld en de oprichting van Kuijpers, middels verspreidingsberekeningen berekend en opgesteld bij de achtergrondconcentratie. Gezien het feit dat alle in de omgeving van beide bedrijven gelegen bronnen zijn meegenomen in het achtergrondniveau is er als het ware sprake van een cumulatieberekening.

Hetgeen reclamant stelt, geeft geen aanleiding voor het oordeel dat wij niet hebben mogen uitgaan van de gegevens zoals gehanteerd in dit besluit, ten aanzien waarvan - in het licht van artikel 67 van de Regeling beoordeling Luchtkwaliteit- niet kan worden ingezien dat bij het bepalen van de achtergrondconcentratie door ons imissiemetingen hadden moeten worden verricht. Het voorgaande is reeds meerdere malen door de ABRS erkend, zoals o.a. in haar uitspraak van 16 juni 2010, 200906680/1/M1. Ons kan dan ook niet verweten worden dat wij niet hadden mogen uitgaan van de achtergrondgegevens m.b.t. de luchtkwaliteit zoals die in Nederland algemeen erkend zijn. Het is evenmin in strijd met het recht dat wordt uitgegaan van de laatst bekende gevalideerde gegevens (laatste bekende achtergrondgegevens), zoals de ABRS heeft overwogen in haar uitspraak van 13 december 2006, in zaak nr. 200601180/1.

Verder wordt door reclamant verwezen naar de Saneringstool en dat de gegevens die vermeld staan op de kaarten van de Saneringstool structureel onjuist zijn. Daarbij wordt door reclamant verwezen naar de meetresultaten van de achtergrondconcentratie NO_2, op basis van op eigen initiatief opgehangen meetbuisjes in de omgeving van de locaties van de inrichtingen van Heideveld en Kuijpers. Naar onze mening kan aan deze meetresultaten geen waarde worden toegekend, omdat de wijze van meten als zodanig niet erkend is door het Rijk.

1. *Iedereen kan over het MER van 20 oktober 2010 t/m 30 november 2010 schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen.*
2. *Deze bijlage is geschreven door Arcadis, niet door de GGD of het RIVM of anderszins een medisch geschoold en bevoegd persoon.*
3. *Dit betreft alle facetten van de bedrijfsvoering en omgevingsfactoren.*
4. *In bijlage 22 wordt inderdaad een "voldoende grote afstand"genoemd, citaat: " Dit kan worden beperkt door een voldoende grote afstand tussen bedrijven". Echter men noemt niet de afstand die het GGD informatieblad noemt.*
5. *Wij verzoeken de m.e.r.-commissie uitdrukkelijk van dit rapport en onze bezwaren kennis te nemen.*
6. *De Wethouder, de heer Litjens, presenteerde dit onvolledige GGD rapport, net voor de verkiezingen, met veel triomf in de media, met de stelling dat het NGB nooit gezondheidsrisico's met zich mee zou brengen.*
7. *Zo wonen mensen in de nabijheid van het varkensbedrijf al jaren in een stank-overschrijdende situatie.*
8. *http://www.ad.n1/ad/nl/1015/Gezondheid-wetenschap/article/detail/537071/2010/l 1/17/Vrees-voor-epidemie-chrooische-Q-koorts.dhtml*
9. *http://www.brabantsdagblad.nl/laatstenieuws/7642878/Nagolf-chronische-Qkoorts.ece*
10. *http://www.bndestem.nJ/algeineen/brabant/7563891/Bleker-legt-Brabants-rapport-Qkoorts-opzij.ece*

11. *Extended Spectrum Bèta-Lactamase, is een verzamelnaam voor een groep enzymen die door bacteriën gemaakt worden, de ESBL-vormende bacteriën. Deze enzymen zijn in staat de antibioticagroepen cefalosporine en penicilline te hydrolyseren, waardoor deze onwerkzaam worden*
12. *Bron: RIVM http://www.rivm.nl/cib/ESBL/Veeigestelde-vragen-ESBL.jsp*
13. *Bron: NOS http://nos.nl/artikel/199214-meer-mensen-immuun-voor-antibiotica.htal*
14. *Er werken een 4-tal mensen op het pluimveebedrijf. Hoe kunnen 4 mensen de gezondheid van meer dan één miljoen kippen bewaken?*
15. *Momenteel hanteert men 135 EU/m3 voor het binnenmilieu. Het is ons niet duidelijk of deze concentratie kan voorkomen buiten de stallen.*
16. *Betreft oude nummering.*
17. *Zie hiervoor ook de preambule (2) van Richtlijn 97/11/EG waarin dit voorzorgsbeginsel vermeld is.*
18. *Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 152, lid 4, onder b,*
19. *tekstdeel uit: Herziene Nota Stankbeleid 1994: Bron:*
    http://www.infomil.nl/publish/pages/66039/herzienenotastankbeleid.pdf
    6. Het totaalbeeld van kwaliteitsdoelstellingen voor stank.

huidige situatie:	*21% gehinderden*	*5% ernstig gehinderden*
1998:	*17% gehinderden*	
2000:	*12% gehinderden*	
2010:		*0% ernstig gehinderden*

20. *http://www.uu.nyfacultyveterinarymedicine/NL/Actueel/media/2010/Juni/Pages/Stanknormenrammelen.aspx*
21. *http://www.omroepgelderland.nl/web/Nieuws/nieuwsartikel/776291/Dierziekten-meteen-melden-bij-GGD.htm*
22. *En in samenhang te lezen met 2003/35/EG, preambule (1)*
23. *Richtlijn 96/61/EG art 2, definities: 2. "verontreiniging": de directe of indirecte inbreng door menselijke activiteiten van stoffen, trillingen, warmte of geluid in lucht, water of bodem, die de gezondheid van de mens of de milieukwaliteit kan aantasten, schade kan toebrengen aan materiële goederen, dan wel de belevingswaarde van het milieu of ander rechtmatig milieugebruik kan aantasten of in de weg kan staan;*
24. *Zie ook in verdere tekst opmerkingen m.b.t. o.a. zoönozen. Deze dienen in relatie tot deze tekst begrepen te worden.*
25. *Aangezien het IPPC-installaties betreffen is het van belang m.b.t. het besluit van-vergunningverlening artikel 8 Richtlijn 96/61/EG te kennen: Besluiten Onverminderd andere eisen op grond van nationale of communautaire voorschriften verleent de bevoegde autoriteit een vergunning die voorwaarden bevat welke garanderen dat de installatie voldoet aan de eisen van deze richtlijn, of weigert zij de vergunning wanneer dat niet het geval is. Elke verleende of gewijzigde vergunning dient de in deze richtlijn voorgeschreven bepalingen inzake de bescherming van lucht, water en bodem te bevatten. Immers Richtlijn 96/61/EG vloeit als het ware voort uit Richtlijn 97/11/EG, ons inziens dienen deze richtlijnen in eikaars verband gelezen te worden.*
26. *Ook inkomstenderving dient meegewogen te worden. Indirect is dit ook af te lezen in de Richtlijn 97/11/EG, art 3, de genoemde samenhang, in dit geval tussen mens en materiële goederen. In de bijlage IV, lid 3 is dit eveneens genoemd*
27. *Indien ook maar de geringste twijfel optreed m.b.t. het afzetten van de A-73 - lees deze opmerking ook i.v.m. brand van het pluimveegedeelte - dan verzoeken wij u nadrukkelijk dit zeer duidelijk te beschrijven.*
28. *Wij merken op dat de effecten van ammoniak tot op 10 kilometer meetbaar/ berekenbaar zijn.*
29. *In de mer moet duidelijk aangegeven worden waar voor verzuring en vermesting gevoelige gebieden liggen en wat de afstand tot het voornemen is. Hieronder verstaan we de kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de voor verzuring gevoelige gebieden die niet onder de Wav vallen. Het gaat hier niet om elk groenelement, maar om gebieden met een belangrijke natuurwaarde. Ons inziens bevat het studiegebied op zijn minst de aanliggende EHS Lovendaalse Bossen, Kaldenbroek met schraalgraslanden, Houthuizerheide, schraalgraslanden gelegen langs het spoor Nijmegen - Venlo, Reulsberg en gebieden daaromheen liggend zoals het Ham en Brommer,*

Hanenberger Heike, Lottums Schuitwater, Pastoorsweide, Broekhuizer Schuitwater en de sloot langs spoorlijn Venlo Eindhoven.

30. *Wij wijzen u erop dat de website van Provincie Limburg in deze verre van volledig en uiterst gedateerd is.*
31. *2003/4/EG art 4 lid 2 (h) geeft u geen grond tot weigering*
32. *Er dient een duidelijke en volledige beschrijving van alle voorkomende (Rodelijst) soorten in het studiegebied overlegd te worden, inclusief, zoals gesteld, alle dieren incl. vogels, planten incl. orchideeën, insecten zoals bijen libelles vliegen vlinders mieren sprinkhanen, mossen korstmossen en levermossen, amfibieën, vissen en waterdieren. Een veel gemaakte fout van de overheid is het vrij selectief overleggen van lijsten Zie hiervoor bijv. het proefschrift van Knegtering, Edo The Featheries and the Furries Species Characteristics and Tendencies in Public Species Conservation, 2009, Groningen, citaat: blz. 173: "Het bleek dat soorten van verschillende taxonomische groepen in m.e.r.-ren aan bod kwamen, maar ook dat het vaak een beperkt aantal soorten betrof, etc".*
33. *Men kan hiervoor bijvoorbeeld de Ellenberg-lijst hanteren.*
34. *Soorten zijn als zeer gevoelig voor ammoniak aangeduid als sprake is van een Ellenberg waarde voor ammoniak die lager is dan 5. Men kan hierbij het RIVM Rapport 711901016 en latere studies gebruiken.*
35. *Gebruik de meest recente gegevens!*
36. *Wij verwijzen wederom naar Richtlijn 97/11/EG die stelt dat de mer de cumulatie van alle IV bedrijven in het LOG Witveld dient te benoemen.*
37. *Zoals eerder gesteld, de totale Nederlandse ammoniak emissie daalt niet, echter stijgt weer!*
38. *Lees daarbij ook "habitat".*
39. *Gebruik ter motivatie uw gemeentelijk milieubeleidsplan en het provinciale milieubeleidsplan (POL).*
40. *Tot onze verwondering is dit "Actieplan" en verder in de tekst genoerade"Nota" niet genoemd in Bijlage 11, overzicht beleidskader.*
41. *Veel Natura-2000 gebieden kennen een kritische depositiewaarde van 400 mol!*
42. *Uw vaak gebruikte motivatie dat in Brabant de ammoniakdruk afneemt is een farce te noemen, het pluimveebedrijf en de BEC gaat de natuur in Horst aan de Maas bedreigen.*
43. *Nog steeds begrijpt niemand waarom het duurzaam en innovatief is om een drietal bedrijven uit Brabant naar Limburg te verplaatsen.*
44. *Blonk rapport, paragraaf 6 Evaluatie, blz 59*
45. *O.a.http://www.surv.esr.cri.nz/PDF_survciltance/Antimicrobial/ESBUESBL_2008.pdf*
46. *Uit AGD, d.d. 24-11-2010: Veterinair onderzoeker Els Broens van Wageningen UR. Alleen komen bij die grotere bedrijven meer factoren bij elkaar die van belang zijn bij MRSA-besmetting. De optelling van die factoren maakt dat een groter bedrijf vaker besmet is."*
47. *Wij hebben hier Horst aan de Maas geregeld middels correspondentie en vragen op gewezen, waarbij wij duidelijk hebben verzocht om de stal van Heideveld varkens te sluiten i.v.m. de geconstateerde overtreding.*
48. *Gemeente Horst aan de Maas had haar steentje kunnen bijdragen, er waren destijds nog veel meer bedrijven die niet voldeden aan de vigerende wetgeving.*
49. *En een extra belasting voor het milieu*
50. *Citaat uit mer-NGB blz. 47: Dit houdt in dat ruimte wordt geboden voor gebruik van mest en plantaardig materiaal ten behoeve van energieopwekking.*
51. *Met name betreft het hier de voor het grondwater gevaarlijkere herbiciden, waartegen door drinkwaterbedrijven meerdere processen zijn gevoerd.*
52. *Hiermee bedoelen we bijvoorbeeld ook de kosten die drinkwaterbedrijven moeten maken om bijvoorbeeld Bentazon uit het (grond)water te halen.*
53. *In de mer worden deze aannames, meer zijn het niet, ook niet verder naar behoren uitgewerkt. Duidelijk een tekortkoming!*
54. *Juist de extra mestrechten zijn verkregen door het mestverwerkingssysteem. Dit is dus dubbel subsidie te noemen.*

55. *Ook de m.e.r.-commissie noemt dit in haar Richtlijnenadvies,*
56. *In dit geval zou het de gemeente gesierd hebben als ze alle IV-bedrijven in een GES hadden laten weergeven in plaats van het flut-rapport van de GGD te accepteren.*
57. *Het zou zelfs kunnen zijn dat de uitbreidingsplannen van Hagens, en recent van Klopman, al veel te ver gaan.*
58. *Zelfs de aangevraagde uitbreiding van Hagens, die ook al een mer heeft lopen, zou wel eens teveel voor dit gebied kunnen zijn, immers zijn ammoniak-emissie - aanvraag is hoger dan de bestaande situatie.*
59. *In de mer-NGB is in paragraaf 7 een minimalistische poging gedaan om de cumulatie met andere projecten in kaart te brengen.*
60. *Men dient ook PrimeChamp Horsterweg op te nemen in deze lijst. Dit bedrijf emitteert zeer veel ammoniak. Uit zienswijze PrimeChamp: De ammoniak-emissie van dit bedrijfis - geschat aan de hand van de opgegeven analyse van Blauw, waarbij de meetonzekerheid voor deze berekening is gesteld op 10% - 1700 gram per uur x 24 = 40.800 gram per dag = 40,8 kg x 365 dagen = 14.892 kilogram op jaarbasis.*
61. *In deze wijzen wij u bijv. erop dat o.a. salmonella — via de lucht - tuinbouwproducten kan besmetten. Mensen van de VWA hebben ons te kennen gegeven dat tuinbouwproducten geteeld in de nabijheid van FV-bedrijven in hun ogen not done zijn.*
62. *Wij merken op de de emissies van (vracht) auto's, met name de NOx ook bijdraagt aan de belasting op de natuur. Niet alle vrachtbewegingen van alle projecten zijn meegenomen in de mer.*
63. *Mochten ze deze resistentie niet hebben, dan zijn zij wel extra kwetsbaar vanwege hun leeftijd.*
64. *Een longarts heeft ons gewezen op het gegeven dat iemand met "slechte longen" van zo'n fietsritje waarbij hij een mogelijke besmetting met aviare influenza oploopt, kan sterven.*
65. *http://www.saneringstool.nl/sarjeringstool.html*
66. *Merk op dat In deze tabel reeds hetNGB verwerkt is citaat: "In onderstaande subparagrafen is de bijdrage van het NGB en het verkeer op de ontsluitingswegen en de snelweg A73 gecumuleerd met de aanwezige achtergrondconcentratie, zodat inzicht ontstaat in de totale luchtkwaliteit".*
67. *Idem*
68. *Bijvoorbeeld Hagens 44 en 48, Klopraan, Hendrix, Coenders, PrimeChamp etc.*
69. *De huidige belasting op de Maasduinen — voor de komst van nieuwvestigingen - is globaal 13 mol, 35.000 kg ammoniak. Vier vijfde daling zou nog een belasting van 3 mol vanuit het Witveld opleveren.*
70. *Paprikateler Wijnen - de specialist op dit gebeid - had bijvoorbeeld al lang iets van zich kunnen laten horen, wellicht wenst hij niet met deze ontwikkelingen geassocieerd te worden??*
71. *Het leveren van "gas aan het net" is ook zoiets. Is daarbij nergens onderbouwd in de mer.*
72. *De vergunning bevat maatregelen voor andere dan de normale bedrijfsomstandigheden. Daartoe wordt op passende wijze rekening gehouden met opstarten, lekken, storingen, korte stilkggingen en definitieve bedrijfsbeëindiging, wanneer het milieu daardoor kan worden beïnvloed*
73. *Hebben de landen waar de mest naar toe wordt geëxporteerd andere nonnen m.b.t. antibiotica in mest? Kan het NGB de garantie afgeven dat andere landen - landen waar de mest / eindproduct vergister naar toe geëxporteerd wordt - te alle tijden akkoord gaan met de geëxporteerde mest, ivm residuen van o.a. antibiotica dan wel andere diergeneesmiddelen, dan wel stoffen betrekking hebbende op de mestwetgeving? De mer is wat dit betreft volkomen onduidelijk, immers de mer dient te alle tijden indien het buitenland betreft, de gevolgen voor het buitenland te beschrijven.*
74. *Het aanwezig zijn van resistentiegenen*
75. *Is expliciet in de Richtlijn vermeld, bijlage IV, lid 4, genoemde voetnoot.*
76. *O.a. ESBL maar ook.nieuwere stammen van MRSA*
77. *Het gehele door de fabrikant verrichte milieuonderzoek ten einde een toelating te krijgen.*
78. *Als de resultaten van het milieuonderzoek openbaar worden gemaakt, kunnen deze worden gebruikt om andere, aanvullende maatregelen te nemen die de emissie van diergeneesmiddelen tegengaan. Hierbij kan gedacht worden aan maatregelen ter verbetering van de afvalwaterzuivering, ter voorkoming van emissies naar*

bodem en water, of het afleiden van milieukwaliteitsnormen. Het niet overleggen van deze onderzoeken betekent dat er geen juiste milieueffectenbeoordeling kan plaatsvinden.

79. *Het is in deze te idioot voor woorden. Menselijke uitscheidingsproducten moeten gezuiverd worden, mest van dieren mag direct over het land verspreid worden.*
80. *Afkomstig uit mest*
81. *De mer stelt dat er sprake is van milieudruk op de omliggende natuur.*
82. *Zie ook onze genoemde voetnoot, verwijzing naar Bijlage IV, lid 4, verwijzing voetnoot.*
83. *Nederland, Duitsland en andere landen waar de mest / spuiwater naar toe gaat.*
84. *Beschrijf ook de emissie van hormonen naar de lucht..*
85. *Een verontreinigende of schadelijke stof is elke stof die wanneer zij in het oppervlaktewater wordt gebracht, het zelfreinigend vermogen van het oppervlaktewater aantast, of leidt tot een vermindering van de kwaliteit van het water.*
86. *http://www.knsnet.nl/websites/kns/files/Module%20slachten%20kleineo^20roodvleesslachterijen.doc*
87. *Er zijn geen hygiëne protocollen dan wel risico-analyses m.b.t. slachtafval en Rendac in de mer opgenomen.*
88. *"Mede vanuit Richtlijn 2001/81/EG*
89. *Uitgaande van 60 ton / hectare*
90. *Richtlijn 97/11/EG Bijlage III, gebruik van natuurlijke hulpbronnnen etc,*
91. *In deze wijzen wij bijvoorbeeld op Richtlijn 2008/99/EG preambule (2)*
92. *Anonymous, diverse bronnen.*
93. *"Zuiver" in de ruimste zin des woords, gedefinieerd volgens tal van EU Richtlijnen.*
94. *Daarbij gaame een ruime marge, immers men wil n.m.l. ook mest van derden gaan vergisten.*
95. *De aanvoer van mest bij PrimeChamp leidt vaker tot stankklachten*
96. *De vergunning bevat maatregelen voor andere dan de normale bedrijfsomstandigheden. Daartoe wordt op passende wijze rekening gehouden met opstarten, lekken, storingen, korte stil leggingen en definitieve bedrijfsbeëindiging, wanneer het milieu daardoor kan worden beïnvloed.*
97. *Visuele controle is volstrekt onvoldoende.*
98. *Dit kan een extra risico meebrengen.*
99. *Betrek hier ook ozon bij, bijvoorbeeld ivm o.a. de vorming van zomersmog.*
100. *In de hele mer wordt PM2.5 niet genoemd, beschrijf apart voor alle IV bedrijven de emissies, effecten en concentraties van PM2,5 en beschrijf deze in cumulatie, waarbij ook omliggende bronnen van PM 2,5 (o.a. verkeer) worden meeberekend.*
101. *Beschrijf dit zowel voor PM10 "en PM2,5*
102. *Deze vraag betreft ook de slachterij en het pluimveegedeelte.*
103. *Hier dus ook geluid, licht etc.*
104. *Betrek hierin bijvoorbeeld ook mogelijk schoolverzuim door het oplopen van vee gerelateerde ziekten en de kosten hiervan voor de student, bijvoorbeeld studiebeurs, aan. Ook de besmetting van mede-studenten. Maar ook de kosten die de maatschappij maakt om diergerelateerde ziekten te bestrijden. Geef daarbij aan of het initiatief beschikt over een noodfonds, dan wel hiervoor een verzekering heeft, dan wel hoofdelijk aansprakelijk is.*
105. *De WAV gebieden zijn niet genoemd in deze lijst.*
106. *De onverkoopbaarheid van (bedrijfswoningen)*
107. *De getoonde kaart (4x4 kilometer) is redelijk representatief voor de IV bedrijven, PrimeChamp dient nog te worden toegevoegd, wegens de vaak ondragelijke rioollucht (omschrijving omwonenden)*
108. *Cumulatieve stankbelasting per woning aangeven, geëmitteerde stank per bedrijf aangeven, incl uitbreidingsplannen. (Stank NGB pluimvee, varkens, slachterij en BEC apart aangeven)*
109. *Artikel 7 De eerbiediging van het privé-leven en van het familie- en gezinsleven Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn communicatie. Stankoverlast druist in tegen deze regel.*

110. *Het betreft hier de tabel stank pluimvee en BEC samen.*
111. *Van brijvoer is bekend dat dit een zeer onaangename geur heeft.*
112. *De ondernemer beweert dat dit duurzame veehouderij is?*
113. *Het meest opmerkelijke is dat de eigenaren van deze bedrijven, met name de nieuwvestigingen — zichzelf promotend als zijnde enorm begaan met hun dieren en mogelijk dierenleed - vaak in de verste verte niet te bekennen zijn. Ze schijnen alleen te hoeven voeren*
114. *Zie voor de nonnen: http://www.compendiumvoordeleefomgevmg.nl/indicatoren/nl0237-Nationale-luchtkwaliteit%3A-overzicht-normen.html?i=14-65*
115. *De Europese regelgeving is m.b.t. reductie van fijnstof en uitlaatgassen dan ook zeer stellig: RICHTLIJN 2008/50/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 20 mei 2008, Artikel 1 lid 5. de luchtkwaliteit waar zij goed is in stand te houden en in andere gevallen te verbeteren etc*
116. *Merk hierbij op dat in de toekomst vanuit Europa vele strengere normen gaan gelden, waar overheden op dienen te participeren.*
117. *Daarbij zijn wij van mening dat mochten de metingen van stikstofdioxiden hogere cijfers laten zien dan de gegevens die de overheid ter beschikking stelt, de concentratie van fijnstof ook hoger zal zijn!*
118. *Wij gebruikten hiervoor de zogenaamde 'Talmes buisjes" die middels absorptie spectrofotometrie geanalyseerd worden. Deze zijn verkrijgbaar bij Buro Blauw: http://www.buroblauw.nl/*
119. *Uiteraard dienen het representatieve plekken te zijn, daar waar met regelmaat mensen verkeren dan wel in de nabijheid wonen.*
120. *http://www.pbl.nl/nlAhemasites/gcn/index.html*
121. *http://www.lml.rivm.nl/meetnet/lml_ovz.html klik op regio zuid*
122. *Ook de saneringstool is gebaseerd op de GCN-kaarten*
123. *http://www.saneringstool.nl/saneringstool.html*
124. *Zie o.a. publicatie van het Planbureau voor de Leefomgeving 7 januari 2010 : Nederland voldoet niet aan alle Europese luchtkwaliteitsnormen voor stikstofdioxide. Overschrijdingen van de grenswaarde voor het jaargemiddelde treden op langs drukke verkeerswegen en incidenteel ook nog op andere locaties in grote steden die niet gelegen zijn in een drukke verkeersstraat of nabij een snelweg. Bron: http://www.pbl.nl/nl/dossiers/stikstofdioxide/content/inleiding.htm*
125. *Mede dit bericht besloten wij tot een nieuwe meting van NO2*
126. *http://www.vrom.nl/pagina.htnil?id=47116*
127. *Tijdens een kort gesprek wat de auteur voerde met een handhavingsambtenaar van de provincie, bleek dat ook de provincie soortgelijke buisjes vaker gebruikt. De betreffende ambtenaar noemde het een moment-opname maar zeer zeker indicatief.*
128. *De lezer dient mede te wegen dat het nog steeds recessie is en dat het aantal vervoersbewegingen nog steeds lager is dan gebruikelijk. Dit zou moeten leiden tot lagere meetwaarden dan de Saneringstool vermeld*
129. *Hof van Justitie Zaak C-237/07 Janecek.*
130. *Problematiek luchtkwaliteit te Utrecht, waarbij actiegroepen ook deze meetbuisjes gebruikten*

BIJLAGE 7 BOELS ZANDERS ADVOCATEN

AANTEKENEN

Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Per fax: 043-389 78 11

Betreft: het indienen van een zienswijze/MER Nieuw Gemengd Bedrijf

Geacht College,

Cliënten hebben kennisgenomen van het tot en met 30 november a.s. ter inzage liggende MER ten behoeve van de ontwikkeling van een drietal bedrijven binnen het concept Nieuw Gemengd Bedrijf en wel aan de locaties Witveldweg 35 en Laagheide 9 te Grubbenvorst. Namens cliënten dien Ik daartegen hierbij tijdig een zienswijze in. Te dien aanzien wordt het onderstaande naar voren gebracht.

Vooropgesteld moet worden dat een milieu-effectrapport uiteraard inzicht dient te verschaffen in de gevolgen van het milieu vanwege de inrichting. Niet kan nu worden gezegd dat onderhavig MER op dit punt volledig is. Integendeel, volgens cliënten blijven belangrijke milieuvraagstukken onbeantwoord in het MER.

In onderhavig milieu-effectrapport wordt op zichzelf erkend dat sprake is van leemten in kennis op het gebied van a) emissiefactoren, b) de toetsingskaders (vooral stikstofdepositie op Natura2000-gebieden), en c) de verdere ontwikkeling van het LOG Witveldweg. Naar het oordeel van cliënten is het nu zo dat deze niet ter discussie staande leemten wel degelijk aan een beoordeling - van de milieugevolgen van het initiatief in de weg staan. Tn een milieu-effectrapport dient het milieubelang immers een volwaardige plaats te krijgen en in zoverre dient op alle relevante (milieu)onderdelen duidelijkheid te bestaan. Zeker nu het bij het concept Nieuw Gemengd Bedrijf gaat om een concentratie van een zeer groot aantal dieren. Op één locatie zal sprake zijn van een enorme toename in milieudruk!

Ook wordt in deze kwestie door de provincie erkend dat sprake is van leemten in kennis met betrekking tot de relatie russen intensieve veehouderij en gezondheid. Anno 2010, waarin de Q-koortskwestie een hot item is, dient sowieso eerst volstrekt helder te zijn dat burgers in de omgeving van het Nieuw Gemengd Bedrijf geen gezondheidsrisico's lopen. Zolang de provincie op dit punt geen garanties kan geven, zou zij dan ook geen medewerking mogen verlenen aan onderhavige plannen.
Verder stellen cliënten zich op hel standpunt dat er eigenlijk eerst een milieu-effectrapport zou moeten worden opgesteld wanneer volledige duidelijkheid bestaat over de opvulling van het totale LOG Witveldweg. Naast/het Nieuw Gemengd Bedrijf zijn er momenteel de volgende initiatieven voor nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in heift LOG Witveldweg bekend: het bedrijf Klopman (1.200 vleesvarkens), het bedrijf Coenders (2.000 vleesvarkens) en het bedrijf Hendrikx (onbekend aantal vleesvarkens). Cliënten zeggen derhalve dat het milieubelang eerst een volwaardige plaats kan innemen op het moment dat duidelijk is welke bedrijven zich gaan vestigen in het LOG.

Overigens betwijfelen cliënten dat het LOG Witveldweg überhaupt plaats kan bieden voor het concept Nieuw Gemengd Bedrijf. De Bio Energiecentrale Maashorst (BEC die tezamen met de pluimveehouderij met slachterij van Kuijpers Kip, één inrichting vormt, zal namelijk evident industriële activiteiten gaan uitvoeren. Datzelfde geldt uiteraard voor de slachterij-activiteiten van Kuijpers Kip. Dit terwijl een LOG nu bij uitstek is bedoeld voor het hervestigen van agrarische bedrijven die thans in extensiveringsgebieden c.q. dichtbij Narura2000-gébieden zijn gelegen.

Gelet op het vorenstaande verzoek ik u de zienswijze van cliënten gegrond te verklaren en de vervolgprocedure te staken.

Hoogachtend, DAS
Dhr. mr. M.J.Smaling

Overwegingen
Naar onze mening zitten er geen leemten in de in het MER en de vergunningaanvragen gehanteerde emissiefactoren en de daarmee samenhangende immissies en berekende depositie. Het is wel zo dat in het MER kenbaar is gemaakt dat het toetsingskader in het kader van de Natuurbeschermingswet geregeld wijzigt en dat dit daarmee wordt aangemerkt als een leemte. De consequenties van deze leemte is voor de nu voorliggende besluiten in de zin van de Wet milieubeheer niet relevant en komt mogelijk aan de orde bij de nog aan te vragen Natuurbeschermingswetvergunningen voor de inrichtingen van Heideveld en Kuijpers.

Zoals door reclamant wordt opgemerkt, is in het MER (anno 2010) aangegeven dat er een leemte bestaat in de kennis met betrekking tot de relatie russen intensieve veehouderij en gezondheid. Inmiddels heeft de GGD Noord-Limburg op 25 april 2012 in het gemeentehuis van Horst a/d Maas de resultaten van het onderzoek gepresenteerd aan de omwonenden. Uit de uitgevoerde berekeningen (o.a. geur en fijn stof) volgt dat de komst van de bedrijven binnen het concept NGB niet tot extra risico's voor de inwoners van de dorpen eromheen. Ook zal de komst van het NGB de kans op infectieziekten niet noemenswaardig vergroten. Tijdens deze bijeenkomst heeft de burgemeester toegezegd het rapport van de GGD en de gegevens van het meetpunt in Grubbenvorst voor te leggen aan de gemeenteraad.

Voor wat betreft de landelijke discussie over intensieve veehouderij en gezondheid van omwonenden, heeft het kabinet de Gezondheidsraad (GR) om advies gevraagd om een beoordelingskader te maken voor de gezondheidsrisico's van blootstelling aan verschillende micro-organismen die afkomstig zijn van de veehouderij. Daarbij heeft de Staatssecretaris van EL&I de GR ook verzocht om daarbij het nut en noodzaak van een norm voor een minimale afstand tussen veebedrijven en woongebieden te onderzoeken (zie brief Staatssecretaris van 5 december 2011 inzake Kamervragen Algemeen Overleg Intensieve Veehouderij). Met daarbij aandacht voor moor mogelijke technische maatregelen.
Daarbij is door de Staatssecretaris aangegeven dat hij een wettelijke voorziening zal treffen, die een grondslag geeft om een grens te stellen aan de omvang van bedrijven als de noodzaak daartoe is aangetoond. Die noodzaak kan ook bestaan uit volksgezondheidseffecten. De precieze vormgeving hiervan wordt op dit moment bezien. Hiermee rekeninghoudende heeft het kabinet opdracht gegeven onderzoek te doen naar de gezondheidsrisico's van veehouderijbedrijven voor omwonenden. De GR komt in het 3^{e} kwartaal van 2012 met een advies over de beoordeling van de risico's van blootstelling aan schadelijke ziektekiemen uit veehouderijen.

Verder dienen gezondheidsaspecten primair in het kader van andere wetgeving beschouwd te worden. Een Wm-vergunning biedt hier geen, althans slechts zeer beperkte aanvullende ruimte toe. In het kader van de emissie en immissie van fijn stof en stikstofoxiden, afkomstig van de onderhavige inrichting, hebben wij uitgebreid getoetst aan de eisen uit de Wet luchtkwaliteit (hoofdstuk 5 van de Wm) welke zijn opgenomen ter bescherming van de volksgezondheid. In het hoofdstuk luchtkwaliteit van het bestreden besluit zijn wij op dit aspect ingegaan. Geconcludeerd kan worden dat er in ruime mate aan de wettelijke grenswaarden voor fijn stof en stikstofoxiden wordt voldaan. Ook voor wat betreft de geurbelasting welke optreedt als gevolg van het in werking zijn van de inrichting, moet geconcludeerd worden dat geurhinder niet aan de orde kan zijn en omwonenden hiertegen voldoende worden beschermd. In dit opzicht hebben wij de volksgezondheid dus betrokken in onze afwegingen om tot het bestreden besluit te komen. Ter bevestiging van ons standpunt dat een diepgaandere beoordeling van gezondheidsaspecten niet behoeft plaats te vinden in het bestreden besluit, verwijzen wij naar recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 april 2011 (ABRS 201008545/1/M2) en 29 december 2010 (ABRS 29 december 2010, 201000770/1/M2) welke als volgt luiden:
"2.10.1. In hetgeen [appellant sub 2] en anderen hebben aangevoerd kan geen grond worden gevonden voor het oordeel dat het college de vergunning had moeten weigeren in verband met de gestelde gezondheidsrisico's dan wel ter beperking van die risico's nadere voorschriften aan de vergunning had moeten verbinden. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat volgens het Informatieblad waarop [appellant sub 2] en anderen zich beroepen, de gezondheidsrisico's voor omwonenden van veehouderijen door dierlijke griepvirussen onvoldoende bekend zijn en onvoldoende kunnen worden vastgesteld." Reclamant heeft verder ook niet aannemelijk gemaakt dat het in werking zijn van de inrichting zodanige risico's voor de volksgezondheid kan opleveren dat om die reden nadere voorschriften aan deze vergunning moeten worden verbonden, dan wel dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd. Reclamant heeft evenmin gewezen op algemeen aanvaarde en erkende wetenschappelijke inzichten waaruit een andere conclusie valt te trekken. Het informatieblad waarop zij zich baseert, geeft immers weer dat de gezondheidsrisico's voor omwonenden van Veehouderijen door dierlijke griepvirussen onvoldoende bekend zijn en onvoldoende kunnen worden vastgesteld.
De afstand van 250 meter tussen een veehouderij en gevoelige bestemmingen wordt in het Informatieblad uit 2011 weliswaar genoemd, maar allerminst kan uit de diverse onderzoeken die in het Informatieblad worden genoemd de conclusie worden getrokken dat binnen deze 250 meter, los van geldende wet- en regelgeving op milieugebied, er daadwerkelijk zodanige concrete risico's zijn voor de volksgezondheid. De gebezigde termen als 'kunnen' en 'mogelijk' zijn onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd om hier in een Wm-vergunning mee rekening te mogen houden.
Het afstandsaspect achten wij overigens een aspect dat bij uitstek afweging behoort te krijgen in de noodzakelijke ruimtelijke onderbouwing van de inpassing van de onderhavige inrichting. De gemeente Horst aan de Maas heeft te kennen gegeven planologische medewerking te verlenen aan de inpassing van de onderhavige inrichting. In dit besluit zijn wij slechts volgend.

Op grond van voorgaande is er geen reden om extra voorschriften inzake volksgezondheid aan dit bestuit te verbinden dan wel de vergunning te weigeren.

Verder stellen reclamanten zich op het standpunt dat er eigenlijk eerst een MER zou moeten worden opgesteld wanneer volledige duidelijkheid bestaat over de opvulling van het totale LOG Witveldweg. Naast het Nieuw Gemengd Bedrijf zijn er momenteel de volgende initiatieven voor nieuwvestiging van andere intensieve veehouderijen. Reclamanten zeggen derhalve dat het milieubelang eerst een volwaardige plaats kan innemen op het moment dat duidelijk is welke bedrijven zich gaan vestigen in het LOG.

Om het LOG Witveldweg tot ontwikkeling te brengen heeft het College van B&W op 12 februari 2008 een gebiedsvisie voor LOG Witveldweg vastgesteld. In de gebiedsvisie geeft de gemeente aan binnen welke randvoorwaarden en kaders het LOG ontwikkeld moet worden. Een aantal initiatiefnemers, waaronder de twee inrichtingen van Heideveld en Kuijpers binnen het CONCEPT NGB, hebben inmiddels hun planvormingstrajecten gestart om zich te kunnen vestigen in het LOG Witveldweg.

Deze landbouwontwikkelingen vragen om een breed gedragen visie om ervoor te zorgen dat de verschillende functies elkaar niet in de weg zitten, maar elkaar en het landschap versterken en zorgen voor een duurzaam ingericht landbouwontwikkelingsgebied. Voor LOG Witveldweg is daarom een structuurvisie LOG Witveldweg opgesteld. Als uitgangspunt voor de structuurvisie gelden de reeds vastgestelde randvoorwaarden en kaders uit de gebiedsvisie.

Om alle ontwikkelingen binnen het LOG Witveldweg mogelijk te maken stelt de gemeente Horst a/d Maas een bestemmingsplan op. Het bestemmingsplan is onder andere kaderstellend voor de nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven in het LOG. Ten behoeve van de besluitvorming wordt de plan-mer-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Horst aan de Maas is het bevoegd gezag in deze procedure.

Voor de herziening van het bestemmingsplan een plan-m.er. opgesteld. Inmiddels is op 28 juni 2012 door de m.e.r.-commissie het voorlopige toetsingadvies uitgebracht over het plan-mer (rapportnummer 2374-98). In haar toetsingadvies is de m.e.r.-commissie van oordeel dat in het MER informatie ontbreekt die essentieel is om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in de besluitvorming. De m.e.r.-commissie adviseert om een aanvulling op het MER op te stellen voordat het besluit over het bestemmingsplan wordt genomen.
Op de internetsite van de m.e.r.-commissie is te lezen dat de advisering van de Commissie tijdelijk is opgeschort om de initiatiefnemers de gelegenheid te geven aanvullende informatie aan te leveren. Zodra de ontbrekende informatie beschikbaar is, wordt de toetsing vervolgd.

10. Besluit

Wij besluiten:

- aan Kuijpers Onroerend Goed BV een oprichtingsvergunning in de zin van artikel 8.1 van de Wet milieubeheer, te verlenen voor haar inrichting gelegen aan de Witveldweg 35 in Grubbenvorst;
- dat de aanvraag van 30 september 2010 inclusief de aanvulling zoals integraal opgenomen in het document van 25 februari 2011 deel uitmaakt van de vergunning tenzij daarvan mag of moet worden afgeweken op basis van de aan dit besluit verbonden voorschriften;
- dat de vergunning voor de activiteiten met afvalstoffen (BEC: covergisting) wordt verleend voor een periode van 10 jaar[1)];
- dat aan deze vergunning de voorschriften uit bijlage 2 verbonden zijn;
- dat aan deze vergunning de begrippenlijst uit bijlage 3 verbonden is.

1) Met het in werking treden van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) per 1 oktober 2010 is het tijdelijk vergunnen van afvalgerelateerde activiteiten niet meer wettelijk verankerd. Zodra deze vergunning van kracht wordt, wordt de vergunning gelijk gesteld met een Wabovergunning en wordt daarmee de tijdelijkheid van rechtswege opgeheven.

11. Beroep

Een belanghebbende, die zienswijzen over het ontwerpbesluit heeft ingediend of aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend, kan, tegen betaling van de verschuldigde griffierechten, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het beroepschrift moet binnen een termijn van zes weken worden ingediend. Deze termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop dit besluit ter inzage is gelegd. Op deze beroepschriftprocedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en moet tenminste bevatten:
a. de naam en het adres van de indiener;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, en;
d. de redenen van het beroep (motivering).

Het beroepschrift moet worden gericht aan:
Raad van State
Afdeling bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Als een beroepschrift wordt ingediend, dan kan tevens een verzoek om een voorlopige voorziening worden gedaan bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het besluit treedt niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de internetpagina van de Raad van State, www.raadvanstate.nl. Klik op "Onze werkwijze". Klik op "Bestuursrechtspraak".

Inwerkingtreding
Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag, volgend op de bezwaar/beroepstermijn van 6 weken. Indien tegen het besluit bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is gedaan, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

12. Slotbepaling

Een afschrift van dit ontwerp besluit is verzonden aan:
a. Kuijpers onroerend goed B.V.
   Kuikenvlaas 2b
   5763 PZ MILHEEZE
b. KnowHouse BV
   de heer R. Pothoven
   Venrayseweg 182
   Industrienummer 3814
   5928 RH VENLO

c. Geling Advies B.V.
Postbus 12
5845 ZG Sint Anthonis

d. Commissie voor de m.e.r.
de heer G. Elbertsen
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

e. Het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Horst a/d Maas
Wilhelminaplein 6
5961 ES Horst

f. Waterschap Peel en Maasvallei
Postbus 3390
5902 RJ VENLO

g. VROM Inspectie Regio Zuid
Postbus 850
5600 AW EINDHOVEN

h. Ministerie van EL&I
mevrouw A. Spierings
postbus 6111
5600 HC EINDHOVEN

i. Belanghebbenden die in de MER-procedure zienswijzen en/of adviezen hebben ingediend (zie bijlage 4)

j. Belanghebbenden die tegen het ontwerpbesluit zienswijzen hebben ingebracht (zie bijlage 5)

13. Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Bijlage 1 immissiepunten geluid

Kuijpers Onroerend goed BV
3076ao0110

G & O Consult BV

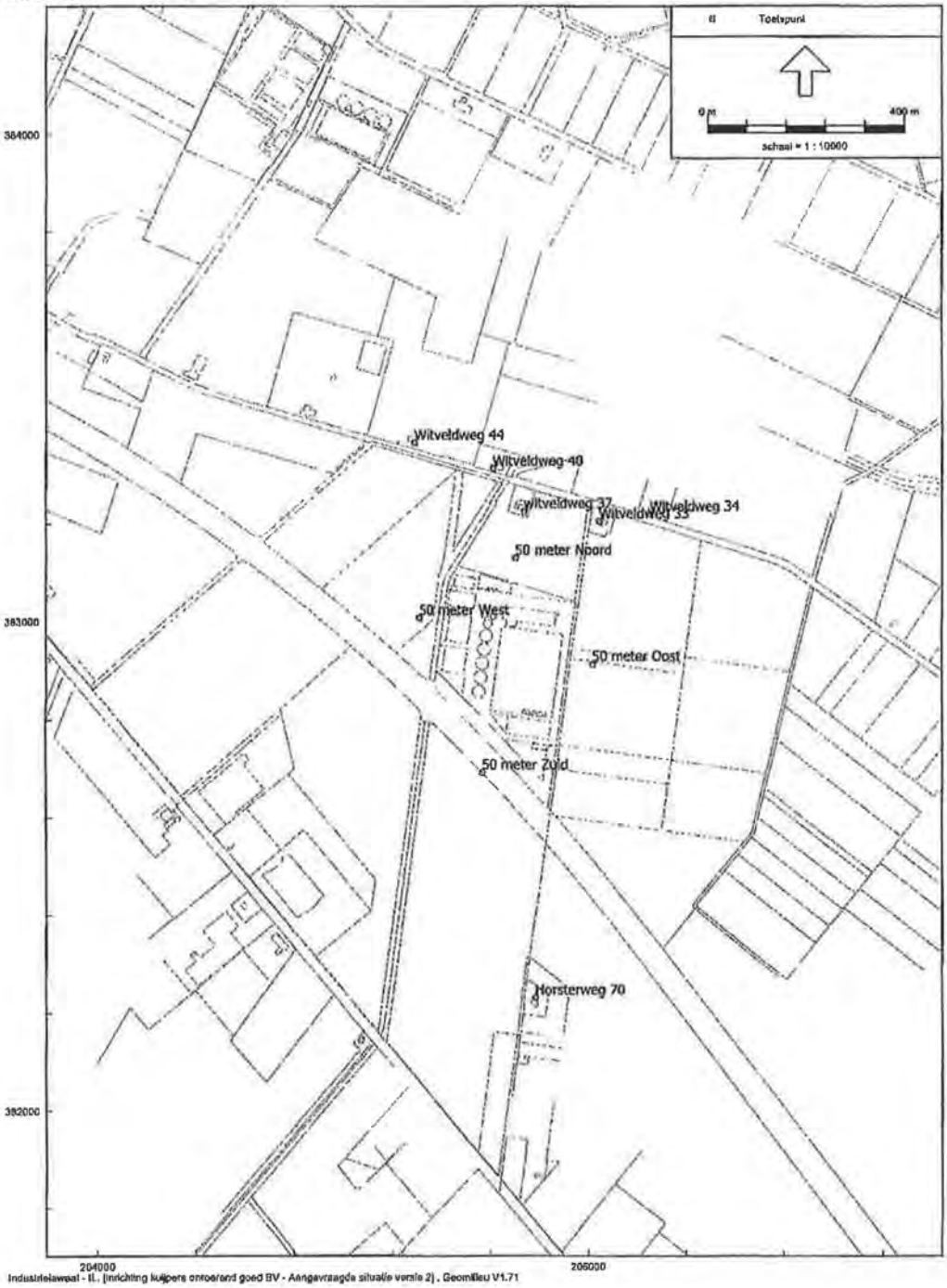

Industrielawaai - IL, [inrichting kuijpers onroerend goed BV - Aangevraagde situatie versie 2] , Geomilieu V1.71

Figuur 1.5 ontvangerpunten

Bijlage 2 voorschriften

1. ALGEMENE VOORSCHRIFTEN

Terrein van de inrichting en toegankelijkheid

1.1 Binnen de inrichting moet een overzichtelijke en actuele plattegrond aanwezig zijn.
Op deze plattegrond dient ten minste te zijn aangegeven:
- alle gebouwen en de installaties met hun functies;
- alle opslagen van stoffen welke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken met vermelding van aard van de stof overeenkomstig de ADR classificatie-indeling en de maximale hoeveelheden.

1.2 Op het terrein van de inrichting moet een zodanige afscheiding aanwezig zijn dat de toegang tot de inrichting vanuit de openbare weg voor onbevoegden redelijkerwijs niet mogelijk is.

1.3 De inrichting moet schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.

1.4 Gebouwen, installaties en opslagvoorzieningen moeten te allen tijde goed bereikbaar zijn voor alle voertuigen die in geval van calamiteiten toegang tot de inrichting/installatie moeten hebben. Binnen of nabij de installaties mogen geen andere goederen of stoffen worden opgeslagen dan die welke voor het proces nodig zijn of daardoor zijn verkregen, met uitzondering van brandbestrijdingsmiddelen.

1.5 Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ander ongedierte moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, moet bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden.

Installaties

1.6 Gasgestookte verwarmings- of stookinstallaties en bijbehorende appendages moeten voldoen aan de NEN 1078 en/of de NEN 2078. Een gasgestookte verwarmings- of stookinstallatie met een nominaal vermogen van meer dan 100 kW moet voor ingebruikneming en vervolgens ten minste éénmaal per vier jaar gekeurd worden op goed en veilig functioneren, optimale verbranding en energiezuinigheid. De keuring moet mede omvatten de afstelling voor de verbranding, het systeem voor de toevoer van de brandstof en de afvoer van de verbrandingsgassen. Onderhoud moet jaarlijks door een daartoe erkend bedrijf te worden verricht. Indien uit een keuring blijkt dat de verwarmings- of stookinstallatie onderhoud behoeft, moet dat onderhoud binnen twee weken na de keuring plaatsvinden.

1.7 De keuring als bedoeld in vorig voorschrift moet worden uitgevoerd door een persoon die beschikt over een geldig certificaat dat is afgegeven door een instelling die door de Raad voor Accreditatie is geaccrediteerd teneinde uitvoering te kunnen geven aan de 'beoordelingsrichtlijn voor het uitvoeren van onderhoud en inspecties aan stookinstallaties' van de Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties of aantoonbaar voldoet aan eisen die ten minste gelijkwaardig zijn aan die beoordelingsrichtlijn.

Melden ingebruikname inrichting

1.8 De volgende momenten van het in bedrijf nemen van delen van de inrichting dienen binnen een termijn van 2 weken na het in bedrijf nemen van het betreffende onderdeel schriftelijk aan het bevoegd gezag te worden gemeld:

- in gebruik name vleeskuikenstal en broederij;
- in gebruik name slachterij;
- in gebruik name BEC;
- in gebruik name vleeskuikenouderdierenstal.

Instructies

1.9 Vergunninghoudster is verplicht binnen de inrichting (tijdelijk) werkzame personen te instrueren over de voor hen van toepassing zijnde voorschriften van deze vergunning en de van toepassing zijnde veiligheidsmaatregelen. Tijdens het in bedrijf zijn van installaties die in geval van storingen of onregelmatigheden kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu, moet steeds voldoende, kundig personeel aanwezig zijn om in voorkomende gevallen te kunnen ingrijpen.

Melding contactpersoon en wijziging vergunninghoudster

1.10 Vergunninghoudster moet direct na het in werking treden van de vergunning schriftelijk naam, adres en telefoonnummer opgeven aan het bevoegde gezag van degene (en van diens plaatsvervanger) met wie in spoedeisende gevallen, ook buiten normale werktijden, contact kan worden opgenomen. Wanneer wijzigingen optreden in de gegevens van de bedoelde personen, moet dit vooraf onder vermelding van de wijzigingsdatum schriftelijk worden gemeld aan het bevoegde gezag.

Registratie

1.11 Binnen de inrichting is een exemplaar van deze vergunning (inclusief aanvraag) met bijbehorende voorschriften aanwezig. Verder zijn binnen de inrichting de volgende documenten aanwezig:

- alle overige voor de inrichting geldende milieuvergunningen en meldingen;
- de veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de in de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen;
- de bewijzen, resultaten en/of bevindingen van de in deze vergunning voorgeschreven inspecties, onderzoeken, keuringen, onderhoud en/of metingen.
- de registratie van het jaarlijks elektriciteit-, water- en gasverbruik;

De documenten moeten ten minste vijf jaar worden bewaard en op verzoek worden getoond aan het bevoegd gezag.

Bedrijfsbeëindiging

1.12 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten binnen de inrichting moeten alle aanwezige stoffen en materialen door of namens vergunninghoudster op milieuhygiënisch verantwoorde wijze in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd.

1.13 Van het structureel buiten werking stellen van (delen van) installaties en/of beëindigen van (een van de) activiteiten moet het bevoegde gezag zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld. Installaties of delen van installaties die structureel buiten werking zijn gesteld en nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, moeten in overleg met het bevoegde gezag worden verwijderd tenzij de (delen van de) installaties in een zodanige staat van onderhoud worden gehouden dat de nadelige gevolgen niet kunnen optreden.

2. HET HOUDEN VAN DIEREN

Algemeen

2.1 Maximaal aantal dieren

In de inrichting mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren aanwezig zijn:

AANGEVRAAGDE DIERBEZETTING						
Stal-nr.	Diersoort	Aantal dieren	Huisvestingssysteem[d]	NH_3[a] (kg/jaar)	Geur[b] ou_e/s	Fijn stof[c] (kg/jaar)
2	(groot)ouder-dieren	74.448	E4.1: BWL 2009.23 E4.6: BWL 2007.08.V2	1.295,4	41.690,9	595,58
4	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	635,9	37.094,4	3.709,44
5	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	635,9	37.094,4	3.709,44
6	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	635,9	37.094,4	3.709,44
7	vleeskuikens	264.960	E5.8: BWL 2006.13 E5.4: BWL 2007.08.V2	635,9	37.094,4	3.709,44
Totaal		1.134.288		3.839,0	190.068,5	15.433,34

[a]) emissie in kg NH_3 per jaar berekend met emissiefactoren uit bijlage 1 van de gewijzigde Regeling ammoniak en veehouderij van 3 oktober 2011 (Staatscourant 18 oktober 2011, 18726) voor het genoemde staltype met chemische luchtwasser.

[b]) aantal odour units per seconde berekend met de emissiefactoren uit bijlage 1 van de gewijzigde Regeling geurhinder en veehouderij van 3 oktober 2011 (Staatscourant 18 oktober 2011, 18729) voor het genoemde staltype met chemische luchtwasser.

[c]) emissie in kilogram per dier per jaar volgens de op maart 2011 op de website van het ministerie van Infrastructuur en Milieu gepubliceerde emissiefactoren

[d]) BWL 2009.23 + BWL 2007.08.V2: groepskooi met mestbandbeluchting en scharrelgelegenheid, min. 1.300 cm^2/dier voorzien van chemisch luchtwassysteem met 90% ammoniakreductie, 40% geurreductie en 35% fijn stofreductie.
BWL 2006.13 + BWL 2007.08.V2: etagesysteem met mestband en strooiseldroging, min. 417 cm^2 en max. 556 cm^2 per dier (18-24 dieren per m^2) voorzien van chemisch luchtwassysteem met 90% ammoniakreductie, 40% geurreductie en 35% fijn stofreductie.

2.2 Registratie

Binnen de inrichting moet een registratie aanwezig zijn van het aantal dieren dat in iedere stal van de inrichting aanwezig is. Deze registratie mag niet ouder zijn dan 6 weken en moet direct (elektronisch) oproepbaar en overdraagbaar zijn op een daartoe strekkend verzoek van een toezichthoudend ambtenaar.

2.3 Ramen en deuren van stallen moeten gesloten worden gehouden, voor zover ze geen functie hebben voor ventilatie en/of het onmiddellijk doorlaten van personen, dieren, vaste mest of goederen.

2.4 Nevel afkomstig van het reinigen of ontsmetten van de stallen, de reinigingsplaats voor kadavertonnen en de erfverharding mag zich niet buiten de inrichting (kunnen) verspreiden.

2.5 Opslag kadavers

- Kadavers moeten worden aangeboden aan de destructor in een mobiele kadaverton.
- Het reinigen en ontsmetten van de kadaverton moet plaatsvinden boven een daartoe bestemde vloeistofdichte vloer. Deze moet bestand zijn tegen de inwerking van het toe te passen reinigings- of ontsmettingsmiddel. Afvalwater dat vrijkomt bij het reinigen van de kadaverton moet, eventueel via een vloeistofdichte tussenopslag, via de bedrijfsriolering worden afgevoerd naar de bio-energiecentrale waar het samen met het slachtafvalwater wordt verwerkt;
- De kadaverton moet vloeistofdicht zijn of zijn voorzien van een opvangbak zodat uittredend vocht de omgeving niet kan verontreinigen. Het legen van de opvangbak mag uitsluitend boven de in het vorig lid genoemde vloer voor het reinigen van de kadavertonnen;
- Behalve tijdens het ledigen moet de kadaverton door middel van een verzwaard en goed sluitend deksel of daaraan gelijkwaardige voorziening gesloten worden gehouden;
- Een mobiele kadaverton moet zodanig zijn geconstrueerd dat deze op een doelmatige wijze kan worden vervoerd zodat iedere mogelijkheid tot verspreiding van smetstof en afvalwater naar de omgeving in alle redelijkheid is uitgesloten.

Vleeskuikenouderdieren

2.6 Stal 2 moet worden uitgevoerd overeenkomstig de bij de aanvraag gevoegde systeembeschrijving BWL 2009.23 van november 2009 (groepskooien met mestbandbeluchting en scharrelgelegenheid) en worden voorzien van een chemisch luchtwassysteem (BWL 2007.08.V2 van juni 2010) met een verwijderingrendement van 90% voor ammoniak. De stal moet worden uitgevoerd zoals beschreven op de inrichtingstekening van 27-9-2010 met kenmerk 3054wm02 (bijlage 1 aanvraag).

Vleeskuikens

2.7 Stal 4, 5, 6 en 7 moeten worden uitgevoerd overeenkomstig de bij de aanvraag gevoegde systeembeschrijving BWL 2006.13 van oktober 2006 (etagesysteem met mestband en strooiseldroging) en worden voorzien van een chemisch luchtwassysteem (BWL 2007.08.V2 van juni 2010) met een verwijderingrendement van 90% voor ammoniak. De stallen moeten worden uitgevoerd zoals beschreven op de inrichtingstekening van 27-9-2010 met kenmerk 3054wm02 (bijlage 1 aanvraag).

Chemisch luchtwassysteem

2.8 Uitvoering en gebruik

a. Alle maatregelen en voorzieningen die een doelmatige werking van het luchtwassysteem waarborgen moeten worden getroffen. Het gaat hier tenminste om de maatregelen en voorzieningen die zijn genoemd in de bij dit luchtwassysteem behorende systeembeschrijving BWL 2007.08.V2 van juni 2010 (zie http://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw-tuinbouw/ammoniak-en/regeling-ammoniak-en/stalbeschrijvingen/).
b. De uitvoering en gebruik van het ventilatiesysteem voor de aanvoer van de ventilatielucht naar het luchtwassysteem moet voldoen aan de eisen van het technisch informatiedocument "Luchtwassystemen voor de veehouderij" van februari 2011. Deze eisen zijn opgenomen in de checklist "ventilatie bij luchtwassysteem" die deel uit maakt van dit technisch informatiedocument (zie http://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw-tuinbouw/ammoniak-en/regeling-ammoniak-en/technische/).

c. Het luchtwassysteem met de daarbij behorende onderdelen en leidingen moet zodanig zijn gedimensioneerd, zijn geïnstalleerd en worden onderhouden dat altijd een goede werking is gewaarborgd.
d. Na het installeren of opleveren van het luchtwassysteem moet een kopie van de opleveringsverklaring worden getoond aan het bevoegd gezag. In dit certificaat moeten de belangrijkste gegevens (zoals controleparameters) en dimensioneringsgrondslagen staan (zie de bijlage "model opleveringsverklaring luchtwassysteem" bij het technisch informatiedocument "Luchtwassystemen voor de veehouderij" van februari 2011).
e. Binnen 2 maanden nadat de luchtwasser in gebruik is genomen, moet de luchtwasinstallatie zijn ingeregeld.
f. Bij het reinigen van het filterpakket mag de luchtwasser voor maximaal 36 uur buiten werking zijn. De luchtwasser wordt niet eerder buiten werking gezet dan bij de aanvang van de reiniging en na reiniging moet de luchtwasser direct weer in gebruik worden genomen.
g. Het wasmedium van de wasser moet zijn voorzien van een debietmeting en laagdebietalarmering die terstond in werking treedt als het debiet van het wasmedium te laag is voor een optimaal wassende werking.

2.9 Controle en inspectie

a. De controle en inspectie van de luchtwasinstallatie met alle bijkomende voorzieningen moet worden uitgevoerd volgens de bepalingen die zijn opgenomen in de:
   - bij dit luchtwassysteem behorende systeembeschrijving, de beschrijving met het nummer BWL 2007.08.V2 van juni 2010;
   - checklist controle werking luchtwassysteem van februari 2011 die deel uit maakt van het technisch informatiedocument "Luchtwassystemen voor de veehouderij";
   - checklist onderhoud luchtwassysteem van februari 2011 die deel uit maakt van het technisch informatiedocument "Luchtwassystemen voor de veehouderij".
b. Indien de resultaten van de controles afwijken van het resultaat dat is vermeld in de bijlage monsternameprotocol luchtwassysteem en de bijlage controlepunten wekelijkse controle luchtwassysteem bij het technisch informatiedocument "Luchtwassystemen voor de veehouderij" moeten de bijbehorende acties, die in de betreffende tabel zijn weergegeven, worden genomen.

2.10 Bouwcontrole

a. De chemische luchtwassystemen behorende bij de stalnummers 2, 4, 5, 6, en 7 mogen pas in gebruik worden genomen nadat het centraal afzuigkanaal, de koppeling van het chemisch luchtwassysteem aan dit kanaal en de uitvoering/dimensionering van het chemisch luchtwassysteem door het bevoegd gezag is gecontroleerd en is goed bevonden.
b. Voor het kunnen uitvoeren van de voorgaande controle doet vergunninghoudster hiervan schriftelijk mededeling aan het bevoegd gezag. Het hoeft niet zo te zijn dat alle stallen/ systemen tegelijkertijd moeten of kunnen worden gecontroleerd. Als niet alle controles gelijktijdig kunnen plaatsvinden zijn meerdere mededelingen nodig.
c. In de mededeling wordt aangegeven welke controle kan worden uitgevoerd en welke stal het betreft.
d. De mededeling moet minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de beschreven activiteit plaatsvinden.

3. HET SLACHTEN VAN DIEREN

3.1 De inrichting dient voor de bedrijfsonderdelen slachterij en de bio-energiecentrale (BEC) te beschikken over een milieumanagementsysteem volgens EN-ISO 14001 dan wel EMAS.
In het milieumanagementsysteem dienen ten minste die zaken te zijn geborgd zoals genoemd in paragraaf 4.1.1 van de BREF Slacht- en destructiehuizen.

3.2 Het slachten van dieren moet inpandig plaats vinden.

3.3 Tijdens het wassen en plukken vrijgekomen veren en vuil, alsmede tijdens het spoelen vrijgekomen vlees- en beenderdeeltjes, moeten worden opgevangen in daartoe ingerichte apparatuur met als doel het voorkomen van stankhinder. Deze apparatuur moet frequent worden gereinigd zodat een goede werking is gewaarborgd.

3.4 De broeitanks moeten geïsoleerd worden uitgevoerd.

3.5 Voor het transport van de veren dient het water uit de broeitanks te worden gebruikt.

3.6 Bloed moet afzonderlijk worden opgevangen en via de bloedgoot worden afgevoerd naar een daarvoor bestemde vloeistofdichte tank. De tank moet voorzien zijn van een overvulbeveiliging.

3.7 Mest en inhouden van darmen en magen moeten worden verzameld in een opvangbak voor mest, respectievelijk een speciaal voor dat doel bestemde opslagvoorziening.

3.8 Dierlijk afval
Het dierlijk afval categorie 1 moet zo spoedig mogelijk, volgens de bij of krachtens het Besluit dierlijke bijproducten en de Regeling dierlijke bijproducten 2011 gestelde regels, uit de inrichting worden verwijderd.

3.9 Het bewaren van dierlijk afval, in afwachting van afvoer naar een destructiebedrijf (categorie 1) of verwerking in de BEC (overige categorieën), moet zodanig geschieden dat geen geurhinder optreedt, het aantrekken van ongedierte wordt voorkomen en geen vermenging met ander afval of materiaal optreedt. Verder mag het dierlijk afval geen visuele hinder veroorzaken.

3.10 Het leegmaken van de slachtafvalsilo moet zodanig geschieden dat lekken en morsen wordt voorkomen. Eventueel gemorst slachtafval moet onmiddellijk na het laden van de tankauto worden verwijderd.

4. OPSLAAN

Mestbassin

4.1 Opslag van dunne mest en digestaat:

a. Dunne mest en digestaat moeten worden opgeslagen in een mestdicht bassin. Leidingen voor het transport van de dunne mest en digestaat moeten mestdicht zijn uitgevoerd;
b. Een bassin voor het opslaan van dunne mest en digestaat moet voldoen aan de voorschriften uit de bijlage 1 behorende bij het Besluit mestbassins milieubeheer (zie http://www.overheid.nl/wet- en regelgeving);
c. De controle van een foliebassin voor de opslag van concentraat en waterige fractie moet voldoen aan de voorschriften uit de bijlage 1 behorende bij het Besluit mestbassins milieubeheer (zie http://www.overheid.nl/wet- en regelgeving).

Bunkers, tanks, bufferputten, (na)vergisters

4.2 De opslagvoorziening moet voldoen aan de volgende eisen:

a. De opslagvoorziening moet zijn vervaardigd van een materiaal dat geschikt is voor het opgeslagen product;
b. De stijfheid en sterkte moeten voldoende zijn om schadelijke vervorming als gevolg van overdruk bij vulling of overvulling te voorkomen;
c. De opslagvoorziening en de leidingen moeten onder alle omstandigheden vloeistofdicht zijn. De leidingen moeten bovengronds zijn gelegd en zijn vervaardigd van materiaal van voldoende mechanische sterkte, met uitzondering van flexibele leidingen aan een aftapinrichting;
d. Bunkers en tanks moeten stabiel staan opgesteld op een voldoende draagkrachtige fundering.
e. Bunkers en bufferputten moeten zodanig zijn afgeschermd dat het in de bunker/bufferput vallen van personen wordt voorkomen;
f. Indien een vloeistofstandaanwijzer of peilinrichting is aangebracht, moet deze zodanig zijn ingericht dat het uitstromen van vloeistof, ook door verkeerde werking of door breuk wordt voorkomen;
g. Een tank moet zijn voorzien van een ontluchtingsleiding met een inwendige middellijn van tenminste 50 mm waarvan de uitmonding zich in de buitenlucht bevindt;
h. In elke aansluiting beneden het hoogste vloeistofniveau en in de toevoerleiding naar het verbruikstoestel, moet zo dicht mogelijk bij de wand, een afsluiter zijn geplaatst. De afsluiter moet zodanig zijn uitgevoerd dat duidelijk is te zien of de afsluiter is geopend, dan wel is gesloten;
i. De opslagvoorziening mag slechts voor 95% worden gevuld;
j. De opslagvoorziening moet voorzien te zijn van een overvulbeveiliging, die aangeeft wanneer de maximale vullingsgraad is bereikt;
k. Een vulleiding moet op afschot liggen, aflopend naar de opslagvoorziening. Indien dat om technische redenen niet mogelijk is, wordt na het vullen de vulleiding doorgeblazen. Vulleidingen zijn met een goed sluitende dop of afsluiter afgesloten, behoudens tijdens het vullen van de tank. Het vullen of aftappen uit een tank gebeurt zonder morsen. Vulopeningen zijn tegen mechanische beschadigingen beschermd;
l. De opslagvoorziening moet zijn voorzien van duidelijk leesbare opschriften met de naam van hetgeen in de bunker is opgeslagen en de bijbehorende gevarensymbolen.

Silo's

4.3 De silo's moeten voldoen aan de volgende eisen:

a. De stijfheid en sterkte van een silo moeten voldoende zijn om schadelijke vervorming als gevolg van overdruk bij vulling of overvulling te voorkomen;
b. Een silo en de leidingen moeten onder alle omstandigheden (vloeistof)dicht zijn. De leidingen moeten bovengronds zijn gelegd en zijn vervaardigd van materiaal van voldoende mechanische sterkte, met uitzondering van flexibele leidingen aan een aftapinrichting;
c. Een silo moet stabiel staan opgesteld op een voldoende draagkrachtige fundering;
d. Indien een vloeistofstandaanwijzer of peilinrichting is aangebracht, moet deze zodanig zijn ingericht dat het uitstromen van vloeistof uit de silo, ook door verkeerde werking of door breuk, wordt voorkomen;
e. Een silo moet zijn voorzien van een ontluchtingsleiding met een inwendige middellijn van tenminste 50 mm waarvan de uitmonding zich in de buitenlucht bevindt;
f. In elke aansluiting op de silo beneden het hoogste vloeistofniveau en in de toevoerleiding naar het verbruikstoestel, moet zo dicht mogelijk bij de wand, een afsluiter zijn geplaatst. De afsluiter moet zodanig zijn uitgevoerd dat duidelijk is te zien of de afsluiter is geopend, dan wel is gesloten;
g. Een silo mag slechts voor 95% worden gevuld;
h. Een silo dient voorzien te zijn van een overvulbeveiliging, die aangeeft wanneer de maximale vullingsgraad is bereikt;
i. Een silo moet zijn voorzien van vulleidingen die op afschot liggen, aflopend naar de silo. Indien dat om technische redenen niet mogelijk is, wordt na het vullen de vulleiding doorgeblazen. Vulleidingen zijn met een goed sluitende dop of afsluiter afgesloten, behoudens tijdens het vullen van tanks. Het vullen of aftappen uit een tank gebeurt zonder morsen. Vulopeningen zijn tegen mechanische beschadigingen beschermd;
j. Een silo moet evenals de vulleiding nabij de vulopening, voorzien zijn van duidelijk leesbare opschriften met de naam van hetgeen in de silo is opgeslagen en de bijbehorende gevarensymbolen;
k. Hinderlijke stofverspreiding bij het vullen van een silo met meng- en droogvoer moet worden voorkomen door het via ontluchting ontwijkende stof op doeltreffende wijze op te vangen, bijvoorbeeld door middel van een doekfilter.

4.4 Sleufsilo stapelbare bij- en coproducten en pluimveemest

Een sleufsilo moet zodanig zijn geconstrueerd dat alle bij normaal gebruik optredende krachten veilig en zonder blijvende of ontoelaatbare vervorming kunnen worden opgenomen. De sleufsilo moet stabiel staan opgesteld op een voldoende draagkrachtige fundering.

4.5 Toevoerinstallatie droge coproducten en pluimveemest

De toevoerinstallatie (walking floor) van droge coproducten en pluimveemest moet zich bevinden in een afgesloten overkapte ruimte.

Laden en lossen

4.6 Laden en lossen

a. Een laad- en losplaats moet zijn voorzien van een vloeistofkerende vloer die zich vanaf het laad- en lospunt uitstrekt over een afstand van ten minste de lengte van de laad- en losslang plus 1 meter, met een minimum van 5 meter;
b. Het laden en lossen van een silo uit een tankwagen moet geschieden door een zowel aan de aanvoerende tankwagen als aan de vulleiding gekoppelde slang. Transport geschiedt in gesloten tankwagens;
c. Het laden en lossen is slechts toegestaan indien de transportmiddelen en laad- en losinstallaties geschikt zijn voor het te verladen product;
d. Alvorens de afleverslang wordt aangesloten dient het voertuig zodanig te zijn vastgezet dat wegrijden tijdens het afleveren niet mogelijk is;
e. Tijdens het laden en lossen dienen de hiermee belaste personen er toezicht op te houden dat correct wordt afgeleverd, geen lekkages bij afsluiters optreden en alle deksels, afsluiters e.d. in de juiste positie staan;
f. Onmiddellijk na het beëindigen van het laden en lossen en nadat de laad- en losslang is afgekoppeld, moet de los- en vulopening met een goed sluitende dop of afsluiter worden afgesloten;
g. Bij het laden en lossen mag geen verontreiniging van de bodem plaatsvinden.

Opslag van zuurstof en koolzuur (CO2)

4.7 De opslag van zuurstof moet voldoen aan de volgende paragrafen van de richtlijn PGS 9 (uitgave 2005 + erratum 2007):

- paragraaf 4.1;
- paragraaf 4.3;
- paragraaf 4.4;
- paragraaf 5.1 tot en met 5.6.

4.8 De opslag van koolzuur moet voldoen aan de volgende paragrafen van de richtlijn PGS 9 (uitgave 2005 + erratum 2007):

- paragraaf 4.1.6;
- paragraaf 5.1.2, 5.1.4, 5.1.5
- paragraaf 5.2 en 5.3
- paragraaf 5.4.5, 5.4.7

Waar in de paragrafen van de richtlijn zuurstof staat moet koolzuur worden gelezen.

Opslag van gevaarlijke (afval)stoffen in emballage

4.9 De inpandige opslag van reinigingsmiddelen, diergenees- en watertoevoegmiddelen en bestrijdingsmiddelen in een kast:

a. De opslag moet voldoen aan het gestelde in hoofdstuk 3 van de richtlijn PGS 15 (28 juni 2005 + errata 28 juni 2005, 4 oktober 2007, 3 april 2008, 25 juni 2008, 15 september 2008, 21 november 2008 en 12 december 2008);
b. Lege, ongereinigde verpakkingen moeten worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften voor volle verpakkingen van deze vergunning.
c. In een kast mag ten hoogste 50 kilogram/liter aan bestrijdingsmiddel worden opgeslagen.
d. In een kast mag ten hoogste 1.000 kilogram/liter aan reinigingsmiddelen worden opgeslagen.
e. In een kast mag ten hoogste 100 kilogram/liter aan diergenees- en watertoevoegmiddelen worden opgeslagen.

Ammoniakkoeling

4.10 Het gebruik van ammoniak als koudemiddel in koelinstallaties moet voldoen aan de richtlijn PGS 13 (uitgave februari 2009)

Opslag en aflevering van vloeibare aardolieproducten in bovengrondse tanks

4.11 Opslag van dieselolie (T1: 1.000 liter, T5: 2.000 liter en T1: 5.000 liter), smeerolie (T11: 5.000 liter) en afgewerkte olie (T12: 5.000 liter) in enkelwandige tank in lekbak met afleverinstallatie:

a. De opslaginstallatie (tank, leidingen en appendages), afleverinstallatie alsmede het afleveren moet voldoen aan de volgende paragrafen van de richtlijn PGS 30 (uitgave 10 juni 2005):
   - paragraaf 4.1;
   - paragraaf 4.2;
   - paragraaf 4.3 met uitzondering van 4.3.5, 4.3.7;
   - paragraaf 4.4;
   - paragraaf 4.5 met uitzondering van 4.5.12;
   - paragraaf 4.8.
b. In afwijking van voorschrift 4.4.4 van de PGS 30 hoeft een bovengrondse stationaire opslagtank met afgewerkte olie niet te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van water;
c. Het vullen en leegzuigen van een tank bestemd voor de opslag van afgewerkte olie moet zonder morsen geschieden. Het vulpunt en de aansluiting voor het leegzuigen moeten elk zijn opgesteld boven een lekbak met een oppervlak van ten minste 0,25 m^2, die bestand is tegen afgewerkte olie. De lekbak moet zodanig zijn geplaatst of afgedekt dat zich geen (regen)water kan verzamelen. Indien het vulpunt in een gebouw gelegen is moet de vloer van de ruimte waarin het vulpunt gelegen is vloeistofdicht zijn uitgevoerd;
d. Bij het vulpunt van de tank voor de opslag van afgewerkte olie moeten voorzorgen worden genomen om verstopping van de leidingen te voorkomen. Het vulpunt moet afgesloten zijn wanneer het niet in gebruik is;
e. Bij de uitmonding van de zuigleiding van een tank voor de opslag van afgewerkte olie moet een bordje zijn geplaatst met daarop "ZUIGPUNT AFGEWERKTE OLIE". Een tank voor de opslag van afgewerkte olie moet minimaal eenmaal per jaar geheel worden geleegd door een hiervoor erkende verwerker.

Milieugevaarlijke (afval)stoffen in vaatwerk

4.12 Opslag van milieugevaarlijke (afval)stoffen in vaatwerk

a. Milieugevaarlijke (afval)stoffen moeten worden opgeslagen in vloeistofdicht, deugdelijk en goed gesloten vaatwerk. Het vaatwerk moet bestand zijn tegen de erin opgeslagen vloeistoffen;
b. Het vaatwerk moet zijn opgeslagen in of boven een vloeistofdichte opvangbak met een inhoud van ten minste de inhoud van het grootste vat, vermeerderd met 10% van de gezamenlijke inhoud van de overige vaten;
c. Indien de opslag buiten plaatsvindt dient de opvangbak tegen inregenen zijn beschermd;
d. De vloeistofdichte opvangbak dient regelmatig visueel te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van vloeibare (afval)stoffen en, indien aanwezig, dienen deze op een milieuhygiënische verantwoorde wijze te worden afgevoerd.

Capaciteiten

4.13 De maximale opslagcapaciteiten van mest, digestaat, slachtafval, strooisel, voer, bijproducten, spuiwater, slachtafval, milieugevaarlijke stoffen en gassen mag niet meer bedragen dan is aangegeven in de paragrafen 3.2, 3.3 en 3.5 van de aanvraag.

5. AFVALSTOFFEN

Afvalscheiding

5.1 Vergunninghoudster is verplicht de volgende afvalstromen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te bieden dan wel zelf af te voeren:

- de verschillende categorieën gevaarlijke afvalstoffen, onderling en van andere afvalstoffen;
- huishoudelijk afval;
- papier en karton;
- metaal;
- hout;
- glas;
- kunststoffen (emballage);
- GFT-/groenafval;
- kadavers;
- landbouwplastic.

5.2 Gebruikte poetsdoeken, absorptiematerialen en overige gevaarlijke afvalstoffen, die vrijkomen bij onderhoudswerkzaamheden en bij het verwijderen van gemorste dieselolie, smeerolie en hydraulische olie, dienen te worden bewaard in vloeistofdichte en afgesloten emballage die bestand is tegen inwerking van de betreffende afvalstoffen.

Opslag van afvalstoffen

5.3 De op- en overslag en het transport van afvalstoffen moet zodanig plaatsvinden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden. Mocht onverhoopt toch verontreiniging van het openbaar terrein rond de inrichting plaatsvinden, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om deze verontreiniging te verwijderen.

5.4 De verpakking van gevaarlijk afval moet zodanig zijn dat:

- niets van de inhoud uit de verpakking kan ontsnappen;
- het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen;
- deze tegen normale behandeling bestand is;
- deze is voorzien van een etiket, waarop de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.

5.5 Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.

5.6 De maximale opslagcapaciteit en jaardoorzet van de binnen de inrichting aanwezige (gevaarlijke) afvalstoffen mag niet meer bedragen dan is aangegeven in de tabellen van paragraaf 7.2 en 7.3 van de aanvraag.

5.7 De termijn van opslag van afvalstoffen mag maximaal één jaar bedragen. In afwijking hiervan mag de termijn van opslag van afvalstoffen maximaal drie jaar bedragen indien vergunninghoudster ten genoegen van het bevoegd gezag aantoont dat de opslag van afvalstoffen gevolgd wordt door nuttige toepassing van afvalstoffen.

5.8 Indien de inrichting definitief buiten werking wordt gesteld dienen binnen 3 maanden na bedrijfsbeëindiging alle afvalstoffen uit de inrichting verwijderd te zijn.

Afvoer van afvalstoffen

5.9 Indien de afzet van de opgeslagen afvalstoffen stagneert, geeft vergunninghoudster dit onverwijld schriftelijk te kennen aan het bevoegd gezag. Deze mededeling bevat ten minste gegevens over de oorzaak van de stagnatie en de verwachte tijdsduur, alsmede de maatregelen die worden genomen om de stagnatie op de heffen, respectievelijk in de toekomst te voorkomen.

Acceptatie

5.10 In de inrichting mogen uitsluitend de volgende, van buiten de inrichting afkomstige, afvalstoffen worden geaccepteerd voor be- of verwerking:

Euralcode	Omschrijving
02	**AFVAL VAN LANDBOUW, TUINBOUW, AQUACULTUUR, BOSBOUW, JACHT EN VISSERIJ EN DE VOEDINGSBEREIDING EN –VERWERKING**
02 01	**Afval van landbouw, tuinbouw, aquacultuur, bosbouw, jacht en visserij**
02 01 06	Dierlijke feces, urine en mest, afvalwater, gescheiden ingezameld en elders verwerkt Mest van landbouwhuisdieren
02 02	**Afval van de bereiding en verwerking van vlees, vis en ander voedsel van dierlijke oorsprong**
02 02 01	Slib van wassen en schoonmaken Flotatie slib van vleeshoudende salades
02 02 03	Voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal Uitgepakte voedingsmiddelen voor humane consumptie bijvoorbeeld levensmiddelen die over de houdbaarheidsdatum zijn
02 03	**Afval van de bereiding en verwerking van fruit, groente, granen, spijsolie, cacao, koffie, thee en tabak, de productie van conserven, de productie van gist en gistextract en de bereiding en fermentatie van melasse**
02 03 01	Slib van wassen, schoonmaken, pellen, centrifugeren en scheiden Flotatie slib van plantaardige salades
02 03 04	Voor consumptie of verwerking ongeschikt material Mengsel van witte bonen reststroom bij de productie van bonen die ongeschikt zijn voor humane consumptie
02 03 05	Slib van afvalwaterbehandeling ter plaatse Slib uit de afvalwaterbehandeling van plantaardige salades
02 03 99	Niet elders genoemd afval Protamylasse reststof uit de aardappelindustrie Aardappelzetmeelslib reststof uit de aardappelindustrie Aardappelstoomschillen reststof uit de aardappelindustrie Wortelstoomschillen reststof uit de groente industrie Schilresten van sinaasappelen reststof uit de productie van sinaasappelsap Mengsel van okara en kookvocht reststof uit het productieproces van sojadranken Stoomschillen van knolgewassen reststof uit de groente industrie
02 04	**Afval van de suikerverwerking**
02 04 99	Niet elders genoemd afval Bietenpunten reststof uit de suikerverwerkende industrie, delen van de biet (uiteinden, punten en bladeren)

Euralcode	Omschrijving
02 05	**Afval van de zuivelindustrie**
02 05 01	Voor consumptie of verwerking ongeschikt material Uitgepakte vloeibare zuivelproducten en mengsels daarvan reststof uit de zuivelverwerkende industrie Ijsafval een reststroom die vrijkomt bij de productie van consumptie ijs
02 05 99	Niet elders genoemd afval Delactosed permeate liquid restroom van zoete kaaswei
02 06	**Afval van bakkerijen en banketbakkerindustrie**
02 06 01	Voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal Bakkerijrestproducten zoals uitgepakt brood, vlaai en koek zijnde reststromen uit de brood- en banketindustrie
02 07	Afval van de productie van alcoholische en niet alcoholische dranken (exclusief koffie, thee en cacao)
02 07 01	Afval van wassen, schoonmaken en mechanische bewerking van grondstoffen Mengsel van okara en kookvocht reststof uit het productieproces van sojadranken
02 07 02	Afval van de destillatie van alcoholische dranken Bierbostel reststof uit de brouwerij
02 07 04	Voor consumptie of verwerking ongeschikt material Vloeibaar mengsel van frisdranken en licht alcoholische dranken reststroom die vrijkomt als gevolg van overschrijding van de houdbaarheidsdatum, verpakkingsfouten of verkeerde bewaring Vrijkomende alcoholische dranken door bewerking
02 07 99	Niet elders genoemd afval Tarwegistconcentraat reststroom die tijdens de alcoholproductie ontstaat

5.11 Binnen de inrichting mogen per kalenderjaar maximaal 60.000 ton drijfmest, maximaal 41.000 ton coproducten en maximaal 20.000 ton landbouwproducten van buiten de inrichting worden geaccepteerd.

5.12 Voor het in gebruik nemen van de bio-energiecentrale dient aan het bevoegd gezag een A&V-beleid en AO/IC te worden overlegd ter goedkeuring. De documenten dienen te voldoen aan de leidraden A&V-beleid en AO/IC waarnaar wordt verwezen in hoofdstuk 16 van het LAP.

5.13 Vergunninghoudster dient te allen tijde te handelen conform het door het bevoegd gezag goedgekeurde A&V-beleid en de AO/IC inclusief (voor zover van toepassing).

5.14 Het in het vorige voorschrift bedoelde A&V-beleid en de AO/IC moeten gedurende de openingstijden van het bedrijf voor het bevoegd gezag ter inzage liggen.

5.15 Wijzigingen van de procedure voor acceptatie, be- en verwerking, registratie of controle moeten uiterlijk twee weken voordat de wijziging wordt doorgevoerd (ter bepaling van de procedure die in relatie tot de aard van de wijziging is vereist) schriftelijk aan Gedeputeerde Staten worden voorgelegd. In het voornemen tot wijziging dient het volgende aangegeven te worden:

- de reden tot wijziging;
- de aard van de wijziging;
- de gevolgen van de wijziging voor andere onderdelen van het A&V-beleid en de AO/IC;
- de datum waarop vergunninghouder de wijziging wil invoeren.

5.16 Indien bij de controle van aangevoerde afvalstoffen blijkt dat deze niet mogen worden geaccepteerd, dienen deze afvalstoffen door vergunninghouder te worden afgevoerd naar een inrichting die beschikt over de vereiste vergunning(en). Deze handelwijze dient in het acceptatiereglement van het A&V-beleid en AO/IC te zijn vastgelegd.

Registratie

5.17 In de inrichting moet een registratiesysteem aanwezig zijn, waarin van alle aangevoerde (afval)stoffen en van alle aangevoerde stoffen die bij de be- of verwerking van afvalstoffen worden gebruikt het volgende moet worden vermeld:

- de datum van aanvoer;
- de aangevoerde hoeveelheid (kg);
- de naam en adres van de locatie van herkomst;
- de naam en adres van de ontdoener;
- de gebruikelijke benaming van de (afval)stoffen;
- de euralcode (indien van toepassing);
- het afvalstroomnummer (indien van toepassing).

5.18 In de inrichting moet eveneens een registratiesysteem aanwezig zijn, waarin van alle afgevoerde (afval)stoffen die bij de be- of verwerking zijn ontstaan het volgende moet worden vermeld:

- de datum van afvoer;
- de afgevoerde hoeveelheid (kg);
- de afvoerbestemming;
- de naam en adres van de afnemer;
- de gebruikelijke benaming van de (afval)stoffen;
- de euralcode (indien van toepassing);
- het afvalstroomnummer (indien van toepassing).

5.19 Van de reeds ingewogen afvalstoffen die op grond van een acceptatievoorschrift van deze vergunning niet mogen worden geaccepteerd dient een registratie bijgehouden te worden waarin staat vermeld:

- de datum van aanvoer;
- de aangeboden hoeveelheid (kg);
- de naam en adres van plaats herkomst
- de reden waarom de afvalstoffen niet mogen worden geaccepteerd;
- de euralcode (indien van toepassing);
- het afvalstroomnummer (indien van toepassing).

5.20 Ten behoeve van de registratie als bedoeld in dit hoofdstuk dient een registratiepost aanwezig te zijn. De hoeveelheden die op grond van dit hoofdstuk moeten worden geregistreerd dienen te worden bepaald door middel van een op de inrichting aanwezige gecertificeerde weegvoorziening.
De weegvoorziening(en) waarvan gebruik wordt gemaakt moet(en) overeenkomstig de daarvoor geldende voorschriften van het Nederlands Meetinstituut zijn geijkt. Op aanvraag dienen geldige certificaten van weegvoorziening(en) aan het bevoegd gezag ter inzage te worden gegeven.

5.21 Er dient een sluitend verband te bestaan tussen de (afval)stoffenregistratie als bedoeld in dit hoofdstuk en de financiële administratie.

5.22 Alle op grond van dit hoofdstuk te registreren gegevens moeten dagelijks worden bijgehouden en gedurende ten minste vijf jaar op de inrichting te worden bewaard en aan de daartoe bevoegde ambtenaren op aanvraag ter inzage worden gegeven.

Bedrijfsvoering

5.23 Reeds gescheiden aangeboden afvalstoffen dienen gescheiden te worden gehouden.

5.24 De ingezamelde en binnen de inrichting ontstane afvalstoffen moeten met het oog op hergebruik naar soort worden gescheiden, gescheiden blijven, verzameld, bewaard en gescheiden worden afgevoerd.

5.25 Vergunninghoudster is verplicht om van de inrichting af te voeren afvalstoffen af te geven aan een erkend vergunninghouder.

6. AFVALWATER

6.1 Afkoppelen
Niet verontreinigd hemelwater, afkomstig van daken en/of buitenterreinen, moet worden geïnfiltreerd in de bodem.

6.2 Bedrijfsafvalwater mag uitsluitend in een openbaar riool worden gebracht, als door de samenstelling, eigenschappen of hoeveelheid ervan:
- de doelmatige werking niet wordt belemmerd van een openbaar riool of de bij een zodanig openbaar riool behorende apparatuur;
- de verwerking niet wordt belemmerd van slib, verwijderd uit een openbaar riool.

6.3 Alle te lozen bedrijfsafvalwaterstromen moeten aan de volgende eisen voldoen:
- de temperatuur in enig steekmonster mag niet hoger zijn dan 30°C, bepaald volgens NEN 6414 (2008);
- de zuurgraad, uitgedrukt in pH-eenheden, mag in een etmaalmonster niet lager zijn dan 6,5 en niet hoger dan 8,5 en in een steekmonster niet hoger zijn dan 10, bepaald volgens NEN-ISO 10523 (2008);
- het sulfaatgehalte in enig steekmonster mag niet meer dan 300 mg/l bedragen, bepaald volgens NEN 6654 (1992) dan wel NEN-ISO 10304-1 (1995).

Als vergunninghoudster gebruik wil maken van een ander analyse of -methode, dient deze geaccrediteerd te zijn door de Raad van Accreditatie, of dient door vergunninghoudster te worden aangetoond dat verkregen analyseresultaten vergelijkbaar zijn met de analyse volgens de NEN-norm.

Soorten afvalwaterstromen

6.4 Het via de gemeentelijke riolering en de rwzi Venlo in het oppervlaktewater de Maas brengen van stoffen mag uitsluitend bestaan uit de, in de tabel genoemde afvalwaterstromen. Deze afvalstromen mogen uitsluitend via de bijbehorende lozingspunten en meetpunten in het oppervlaktewaterlichaam en/of op zuiveringstechnisch werk worden gebracht:

Lozingspunt	Meetpunt*	Afvalwaterstroom
eindcontrolevoorziening	MP meststroom	effluent meststroom
eindcontrolevoorziening	MP slachtafval	effluent slachtafval

* De locatie van de meetpunten is aangegeven op de tekening bij de aanvraag.

Lozingseisen

6.5 De in voorschrift 6.4 omschreven afvalwaterstromen mogen de in onderstaande tabel genoemde hoeveelheden niet overschrijden:

Soort afvalwaterstroom	Maximale hoeveelheid (m^3/uur)	Maximale hoeveelheid (m^3/etmaal)	Maximale hoeveelheid (m^3/jaar)
effluent meststroom	16	380	76.000
effluent slachtafval			62.000

6.6 De in voorschrift 6.4 omschreven afvalwaterstromen mogen alleen in het oppervlaktewaterlichaam en/of op zuiveringstechnisch werk worden gebracht, als de volgende per parameter aangegeven lozingseisen bij de eindcontrolevoorziening niet worden overschreden.

Parameter**	Gehalte	Analysenorm*
Chemisch zuurstof verbruik (CZV)	900 mg/l	NEN 6633 (1998)
Biologisch zuurstof verbruik (BZV)	500 mg/l	NEN-EN 1899-1 (1998)
Vetten	50 mg/l	NEN 6671 (1994)/ C1 (2000)
Onopgeloste bestanddelen	100 mg/l	NEN 6621 (1988, papierfilter) NEN-EN 872 (glasfilter)
Totaal stikstof (N)	100 mg/l	NEN-EN-ISO 13395 (1997)
Totaal fosfor (P)	10 mg/l	NEN 6663 (1987) ontsluiting NEN 6645 (1990) NEN-ISO 10304-1 (1995)

* Een vervanging van of een wijziging in een normblad wordt automatisch van kracht, zes weken nadat de wijziging door het Nederland Normalisatie Instituut (NNI) op gebruikelijke wijze is gepubliceerd. Indien uit onderzoek blijkt dat met andere analysemethoden gelijkwaardige resultaten kunnen worden bereikt dan met bovenvermelde methoden, dan kan de waterkwaliteitsbeheerder op een daartoe strekkend verzoek het gebruik van deze andere methode goedkeuren.

** conservering en behandeling van de monsters dient plaats te vinden conform NEN-ISO 5667-3.

Meten en registreren

6.7 Indien een toezichthouder daarom verzoekt moet inzage, middels een logboek, worden gegeven in de op de locatie aanwezige bemonsteringresultaten en analysegegevens.

6.8 De afvalwaterstromen "effluent meststroom"en "effluent slachtafval" moeten te allen tijde kunnen worden onderworpen aan continue debietmeting (met registratie en integratie) en bemonstering ter verzameling van etmaalmonsters (en/of steekmonsters). Het afvalwater moet veilig kunnen worden bemonsterd.

Onderzoek en rapportage

6.9 Uiterlijk 12 maanden na aanvang van de lozing moet vergunninghoudster bij de waterbeheerder een onderzoeksvoorstel indienen. Dit voorstel moet gericht zijn op de sanering van de stoffen CZV, BZV, totaal stikstof en totaal fosfor in het afvalwater.

6.10 Het in het voorschrift 6.9 bedoelde onderzoeksvoorstel behoeft de schriftelijke goedkeuring van de waterbeheerder en moet in overleg met de waterbeheerder zijn opgesteld.

6.11 Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de lozing moet het onderzoek zijn uitgevoerd en bij de waterbeheerder worden ingediend.

6.12 Het onderzoeksrapport behoeft de schriftelijke goedkeuring van de waterbeheerder.

Eindcontrolevoorziening

6.13 Het op de gemeentelijke riolering te lozen afvalwater dient te allen tijde te kunnen worden bemonsterd. Daartoe dient het via een eindcontrolevoorziening te worden geleid die te allen tijde geschikt is vóór bemonsteringsdoeleinden.

6.14 De eindcontrolevoorziening dient -als laatste werk vóór aansluiting op een gemeentelijke riolering -te voldoen aan algemene veiligheidsaspecten en zodanig te worden geplaatst dat deze te allen tijde goed bereikbaar, toegankelijk en geschikt is voor een representatieve bemonstering van het afvalwater.

6.15 De eindcontrolevoorziening dient voordat de lozing gaat plaatsvinden te worden gerealiseerd.

6.16 De plaats en de realisatie van de eindcontrolevoorziening dient voordat de lozing gaat plaatsvinden door of vanwege vergunninghoudster schriftelijk te worden medegedeeld aan het bevoegd gezag.

7. BODEM

Doelvoorschriften

7.1 Het bodemrisico van de in bijlage 11 genoemde potentieel bodembedreigende activiteiten moet door het treffen van doelmatige maatregelen en voorzieningen voldoen aan bodemrisicocategorie A zoals gedefinieerd in de NRB.

Voorzieningen

7.2 Vloeistofdichte vloer

a. Een binnen de inrichting als bodembeschermende voorziening toegepaste vloeistofdichte vloer of verharding is overeenkomstig het daartoe krachtens het Besluit bodemkwaliteit aangewezen normdocument beoordeeld en goedgekeurd door een instelling, die daartoe beschikt over een erkenning op grond van dat besluit;
b. Een vloeistofdichte vloer of verharding wordt ten minste eens per zes jaar beoordeeld en goedgekeurd overeenkomstig voorschrift 7.2 lid a;
c. In afwijking van voorschrift 7.2 lid a vindt de eerste beoordeling en goedkeuring van een nieuw aangelegde vloeistofdichte vloer of verharding plaats binnen zes jaar na aanleg. Voorwaarde hierbij is dat vloeistofdichte vloer of verharding is aangelegd overeenkomstig het daartoe krachtens het Besluit bodemkwaliteit aangewezen normdocument door een bedrijf dat daartoe beschikt over een erkenning op grond van dat besluit;
d. Het gestelde in voorschrift 7.2 lid a tot en met c is niet van toepassing op een vloeistofdichte vloer of verharding die niet inspecteerbaar is als bedoeld in CUR/PBV-aanbeveling 44. Een dergelijke voorziening wordt eens per zes jaar beoordeeld en goedgekeurd overeenkomstig een door het bevoegd gezag goedgekeurde wijze;

e. Degene die de inrichting drijft draagt zorg voor reparatie en regelmatig onderhoud van de vloeistofdichte vloer of verharding en overeenkomstig onderdeel A4 van de NRB;
f. Degene die de inrichting drijft draagt zorg voor een jaarlijkse controle van de bodembeschermende voorziening overeenkomstig bijlage D behorende bij CUR/PBV-aanbeveling 44;
g. Een vloeistofdichte vloer of verharding wordt opnieuw beoordeeld en goedgekeurd overeenkomstig voorschrift a indien de reparatie, het regelmatig onderhoud of de controle als bedoeld in de voorschriften e en f niet of niet overeenkomstig deze voorschriften is uitgevoerd of indien een tijdens een controle geconstateerd gebrek niet is gerepareerd.

7.3 Vloeistofkerende voorziening

a. Dit voorschrift is slechts van toepassing indien binnen de inrichting een vloeistofkerende voorziening is toegepast als bodembeschermende voorziening;
b. De controle, het onderhoud en het beheer van bodembeschermende voorzieningen wordt in eenduidige bedrijfsinterne procedures en werkinstructies ter bescherming van de bodem vastgelegd;
c. In de bedrijfsinterne procedures en werkinstructies als bedoeld onder het in b gestelde is ten minste aangegeven op welke wijze:
   - De staat en goede werking van bodembeschermende voorzieningen, verpakkingen en apparatuur waarin vloeibare bodembedreigende stoffen worden opgeslagen of getransporteerd, wordt gecontroleerd;
   - Er voor zorg wordt gedragen dat zo vaak als de omstandigheden daarom vragen inspecties op morsingen en lekkages plaatsvinden, en;
   - is gewaarborgd dat gemorste of gelekte stoffen direct worden opgeruimd;
d. Degene die de inrichting drijft draagt er zorg voor dat de medewerkers die binnen de inrichting bodembedreigende activiteiten verrichten, op de hoogte zijn van de bedrijfsinterne procedures en werkinstructies als bedoeld onder het b gestelde, dat deze worden nageleefd en binnen de inrichting zodanig aanwezig zijn dat een ieder daarvan op eenvoudige wijze kennis kan nemen;
e. De controle, het onderhoud en het beheer van bodembeschermende voorzieningen vinden zodanig plaats dat vrijgekomen stoffen zijn verwijderd voordat deze in de bodem kunnen geraken;
f. Morsingen en lekkages worden overeenkomstig de bedrijfsinterne procedures en werkinstructies als bedoeld onder het b gestelde, verholpen en opgeruimd;
g. Degene die de inrichting drijft draagt er zorg voor dat de in het kader van de bedrijfsinterne procedures en werkinstructies noodzakelijke absorptiemiddelen en andere materialen en middelen ter bescherming van de bodem binnen de inrichting in voldoende mate aanwezig zijn en dat er voldoende, in het gebruik van deze middelen, geïnstrueerd personeel aanwezig is;
h. Bevindingen van controles van of onderhoud aan bodembeschermende voorzieningen, alsmede acties genomen na incidenten met bodembedreigende stoffen, die mogelijk hebben geleid tot een bodemverontreiniging, worden opgenomen in een logboek dat te allen tijde beschikbaar is voor het bevoegd gezag.

7.4 Onder aftap- en bemonsteringspunten dienen lekbakken of andere voorzieningen aanwezig te zijn, zodanig dat gelekte of gemorste vloeistoffen worden opgevangen en bodemverontreiniging wordt voorkomen. De opgevangen vloeistoffen moeten op een milieuhygiënisch verantwoorde wijze worden afgevoerd.

Bedrijfsrioleringen

7.5 Elk nieuw aan te leggen stelsel voor het transport van afvalwater dient voor het in gebruik nemen door middel van een standproef te worden gecontroleerd op vloeistofdichtheid volgens de CUR PBV 51 bepalingen, "Milieutechnische ontwerpcriteria voor bedrijfsrioleringen". Wijst de standproef uit dat het systeemelement niet vloeistofdicht is, dan mag het niet in gebruik worden genomen. Van de standproef dient verslag opgemaakt te worden. Dit verslag dient binnen één maand na de datum van de proef aan het afdelingshoofd te worden overgelegd. In gebruik genomen nieuwe systeemelementen van de bedrijfsriolering dienen bij de eerste volgende periodieke controle van de bedrijfsriolering te worden geïnspecteerd conform voorschrift 7.2 lid d tot en met f.

7.6 Vergunninghoudster dient binnen 6 maanden na het volledig in gebruik nemen van de inrichting aan het bevoegd gezag een beheersprogramma te overleggen waarin is beschreven op welke wijze de bedrijfsriolering wordt beheerd en geïnspecteerd. Hierbij dient het CUR-rapport 2001-3 "Beheer bedrijfsriolering bodembescherming" te worden gehanteerd.

7.7 Wijzigingen van het in vorig voorschrift genoemde beheersprogramma, waarin is beschreven op welke wijze de bedrijfsriolering wordt beheerd en geïnspecteerd, dienen aan het bevoegd gezag te worden overgelegd.

Onderzoeken

7.8 Ter vaststelling van de kwaliteit van de bodem als referentiesituatie dient voor het in gebruik nemen van (delen van) de inrichting een rapport van een bodemnulsituatieonderzoek te worden overgelegd Het onderzoek dient betrekking te hebben op plaatsen binnen de inrichting waar bodembelasting zou kunnen ontstaan en te worden uitgevoerd conform het protocol Bodemonderzoek Milieuvergunningen en BSB of een andere gelijkwaardige onderzoeksstrategie uit de NEN 5740.
Monsterneming en analyse van de monsters dient te zijn uitgevoerd conform NEN 5740. Over de uitvoering van het bodemonderzoek kan het bevoegd gezag – binnen 3 maanden nadat voornoemde rapportage is overgelegd – nadere eisen stellen, inhoudende dat meerdere monsternemingen of analyses moeten worden verricht, indien dit op grond van de overgelegde hypothes(n) en onderzoeksstrategie noodzakelijk blijkt.

7.9 Indien op enig moment de verontreinigingsituatie van de bodem wordt gewijzigd - door bijv. sanerende maatregelen - dienen deze wijzigingen middels een evaluatierapport aan het bevoegd gezag te worden overgelegd. Ter zake van de uitvoering van het bodemonderzoek kunnen - binnen drie maanden nadat voornoemde rapportage is overgelegd - nadere eisen worden gesteld, inhoudende dat meerdere monsternemingen of analyses moeten worden verricht, indien dit op grond van de overgelegde hypothese(n) en onderzoeksstrategie noodzakelijk blijkt.

7.10 Bij beëindiging van een bodembedreigende activiteit dient ter vaststelling van de kwaliteit van de bodem een bodembelastingsonderzoek naar de eindsituatie te zijn uitgevoerd. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol Bodemonderzoek Milieuvergunningen en BSB of conform een daaraan gelijkwaardige onderzoeksstrategie uit de NEN 5740. De opzet van het onderzoek dient alvorens tot uitvoering wordt overgegaan, te zijn overgelegd aan het bevoegd gezag. De resultaten van het onderzoek dienen uiterlijk drie maanden na het uitvoeren van het onderzoek aan het bevoegd gezag te zijn overgelegd.

7.11 Het eindonderzoek moet worden verricht op die locaties van de inrichting die bij het nulsituatieonderzoek en een eventueel (laatste) herhalingsonderzoek relevant zijn gebleken en op alle overige locaties in de inrichting waar bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden. Monsterneming moet direct na beëindiging van de activiteiten plaatsvinden. Monsterneming en analyse van de monsters dient te zijn uitgevoerd conform NEN 5740. Ter plaatse van de tijdens het nulsituatieonderzoek en een eventueel (laatste) herhalingsonderzoek onderzochte locaties moet het eindsituatieonderzoek dezelfde opzet en intensiteit hebben als het nulsituatieonderzoek of het eventueel uitgevoerde herhalingsonderzoek.

Herstelplicht (bodemsanering)

7.12 Indien uit monitoring of anderszins blijkt dat de bodem (grond en/of grondwater) is verontreinigd kan het bevoegd gezag binnen 6 maanden na ontvangst van de resultaten van het onderzoek, onderscheidenlijk het bij dit gezag op andere wijze bekend worden van de verontreiniging, verlangen dat de eerder vastgestelde nulsituatie van de bodemkwaliteit wordt hersteld.

7.13 Indien de Wet bodembescherming niet van toepassing is op de wijze van saneren dient sanering plaats te vinden conform door het bevoegd gezag te stellen nadere eisen.

8. EXTERNE VEILIGHEID

Algemeen

8.1 Voor het in gebruik nemen van (delen van) de inrichting dient een, door de brandweer beoordeelde, aanvulling op het brandveiligheidsrapport ter goedkeuring te worden overlegd aan het bevoegd gezag. In deze aanvulling moeten ten minste de ontbrekende gegevens zoals aangegeven in de beoordeling door de brandweer van 26 januari 2011 te worden beschreven.

8.2 Vergunninghoudster dient de vereiste essentiële maatregelen en voorzieningen als beschreven in het brandveiligheidsrapport uit de aanvraag (bijlage 13) en de aanvulling hierop als bedoeld in het vorig voorschrift te hebben gerealiseerd en in stand te houden.

Brandbestrijding

8.3 Risico relevante procesapparatuur, opslagtanks, leidingen en leidingondersteuningen die zich aan een terreingedeelte bevinden waar gemotoriseerd verkeer kan plaatsvinden, moeten afdoende zijn beschermd door een vangrail of een gelijkwaardige constructie.

8.4 In de inrichting mag, behoudens in de daarvoor ingerichte installaties of in de daarvoor ingerichte ruimten, geen open vuur aanwezig zijn en mag niet worden gerookt. Deze bepaling voor wat betreft open vuur is niet van toepassing indien werkzaamheden moeten worden verricht waarbij open vuur noodzakelijk is. Vergunninghoudster moet zich er van hebben overtuigd dat deze werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder gevaar.

8.5 Het rook- en vuurverbod moet op duidelijke wijze kenbaar zijn gemaakt door middel van opschriften in de Nederlandse en Engelse taal of door middel van een symbool overeenkomstig de NEN 3011. Deze opschriften of symbolen moeten nabij de toegang(en) van het terrein van de inrichting zijn aangebracht. Zij moeten goed leesbaar c.q. zichtbaar zijn.

8.6 Alle brandblusmiddelen, brandbestrijdings- en brandbeveiligingssystemen moeten steeds:
- voor onmiddellijk gebruik gereed zijn;
- goed bereikbaar zijn;
- als zodanig herkenbaar zijn.

8.7 Het terrein en het wegenstelsel moeten zodanig zijn ingericht en de toegankelijkheid moet zodanig zijn bewaakt, dat elk deel van de inrichting te allen tijde vanuit ten minste twee richtingen is te bereiken.

8.8 Onderhoud aan draagbare blustoestellen en brandslanghaspels moet voldoen aan respectievelijk NEN 2559 en NEN-EN 671-3.

8.9 Beveiliging tegen blikseminslag en elektrostatische oplading
Gebouwen en procesinstallaties met ontploffings- en brandgevaar moeten tegen blikseminslag en elektrostatische oplading zijn beveiligd met een bliksemafleider- en aardinginstallatie.
De uitvoering, de inspectie en het onderhoud van de bliksemafleider- en van de aardingsinstallaties moeten geschieden overeenkomstig NEN-EN-62305.

8.9a Binnen 3 maanden voor het in gebruik nemen van de BEC moet vergunninghouder inzichtelijk maken welke maatregelen worden getroffen om broei te voorkomen. Dit plan van aanpak dient ter goedkeuring te worden overlegd aan Gedeputeerde Staten.

WKK-installatie

8.10 Inwerking hebben van een WKK
a. Van een warmtekrachtinstallatie is het jaargemiddeld rendement ten minste 65%, berekend volgens de formule: de som van het energetisch rendement van de opwekking van kracht plus tweederde deel van het energetisch rendement van de productie van nuttig aan te wenden warmte;
b. De warmtekrachtinstallatie wordt zodanig in bedrijf gehouden dat de hoeveelheid warmte die nuttig gebruikt wordt zo hoog mogelijk is en de hoeveelheid warmte die ongebruikt aan de omgeving wordt afgegeven zo klein mogelijk is. Onder ongebruikte warmte wordt mede verstaan de warmte die door de noodkoeler wordt afgegeven.

8.11 Registratie
a. Jaarlijks wordt het brandstofverbruik en de geproduceerde elektriciteit geregistreerd.
b. Indien de warmtekrachtinstallatie is aangesloten op een noodkoeler wordt jaarlijks de hoeveelheid nuttig toegepaste warmte geregistreerd.
c. Indien de warmtekrachtinstallatie niet is aangesloten op een noodkoeler wordt het thermisch rendement eenmaal per vier jaar vastgesteld.
d. De in het eerste en tweede lid bedoelde registraties worden gedurende vijf kalenderjaren na dagtekening bewaard en zijn in de inrichting aanwezig of binnen een termijn die wordt gesteld door het bevoegd gezag voor deze beschikbaar.

8.12 Keuring voor in gebruik name
Alle met biogas in aanraking komende onderdelen van de vergistinginstallatie, biogasopslag, WKK en alle bijbehorende leidingen en voorzieningen moeten, voordat deze in gebruik worden genomen, door een deskundige worden gekeurd. Na de keuring moet de deskundige een verklaring afgeven waaruit de goedkeuring blijkt. Deze verklaring moet binnen de inrichting aanwezig zijn.

8.13 Periodieke keuring

a. Inspectie naar conditie en goede werking van installatieonderdelen die met biogas in aanraking komen moet periodiek door een deskundige plaatsvinden. Eenmaal per jaar moet dit voor bewegende delen , zoals gasmeters en membranen e.d. en eenmaal per vier jaar moet dit voor de gehele installatie gebeuren. De inspectierapporten moeten binnen de inrichting aanwezig zijn.
b. Voor de periodieke keuring moet een onderhoudscontract worden afgesloten. Hierin moet onder andere zijn geregeld dat in geval van storing zo snel als mogelijk wordt ingegrepen maar dat in ieder geval binnen 8 uur iemand ter plaatse is die kan ingrijpen.

8.14 Noodprocedure

a. Voor de installatie moet een noodprocedure worden opgesteld waarin wordt beschreven wat te doen bij incidenten. Situaties die in ieder geval beschreven moeten worden zijn stroomuitval en storing van de WKK;
b. De noodprocedure moet worden opgehangen bij relevante delen van de installatie;
c. Binnen 6 maanden na het eerste in gebruik nemen van de installatie moet de procedure getest worden door vergunninghoudster. De resultaten van deze test dienen binnen de inrichting bewaard te worden en op verzoek getoond te worden aan het bevoegd gezag.

8.15 Procesonderdelen waar biogas wordt geproduceerd en opgeslagen en het biogasbehandelings-, transport- en afvoersysteem en de condenswaterafscheider moeten gasdicht zijn en bestendig zijn tegen het biogas.

8.16 In ruimten waar leidingen, pompen of behandelingsapparatuur voor biogas zijn opgesteld moet voldoende ventilatie zijn en moet een detectiesysteem voor methaan en zwavelwaterstof zijn aangebracht dat is aangesloten op een alarm. Het detectiesysteem moet in goede staat van onderhoud verkeren en ten minste eenmaal per kwartaal op een goede werking te worden gecontroleerd.

8.17 De alarmering van het detectiesysteem moet zowel ter plaatse van de detectie als in het controlegebouw van waaruit de betreffende bewaakte installatie wordt bestuurd, optisch en akoestisch waarneembaar zijn.

8.18 Om te voorkomen dat biogas op de buitenlucht wordt geëmitteerd moet de installatie zijn voorzien van een deugdelijke, brandveilige biogasopslag (biogasbuffer) van voldoende capaciteit.
De procesonderdelen waar biogas wordt geproduceerd en opgeslagen moeten zijn voorzien van een automatisch in werking tredende beveiliging tegen te hoge druk. De afvoer van de druk- of niveaubeveiliging van de biogasopslag moet zijn aangesloten op een fakkelinstallatie met automatische ontsteking.

8.19 Niveaumeting biogas

a. Een vergistingsilo moet zijn voorzien van een niveaumeter voor de hoeveelheid aanwezig biogas. De totale hoeveelheid aan biogas binnen de inrichting moet worden geregistreerd. Deze registratie moet binnen de inrichting worden bewaard en op verzoek worden getoond aan een toezichthoudend ambtenaar.
b. Als het biogas een bepaald maximumniveau heeft bereikt moet de gasmotor automatisch worden opgestart. De afstelling dient zodanig te zijn dat de totale hoeveelheid biogas binnen de inrichting te allen tijde kleiner is dan 4.000 m^3.

8.20 De installatie moet zodanig worden bedreven dat geen explosief mengsel aanwezig is.

8.20a In de omgeving van de biogasopslag dienen ontstekingsbronnen zoveel mogelijk te worden geweerd.

8.21 De gasmotoren moeten zodanig zijn uitgevoerd en beveiligd dat er geen vlamterugslag, ontsteking en explosies in het leidingsysteem kan optreden.

8.22 Het afvoeren van ventilatielucht naar een stookinstallatie tezamen met biogas is niet toegestaan.

8.23 In de leiding naar een gasmotor moet een vlamdover aangebracht.

8.24 Er zijn voorzieningen om ervoor te zorgen dat bij storing of stroomuitval in ieder geval de ontzwaveling en de fakkelinstallatie kunnen blijven draaien.

Fakkel

8.25 De fakkelinstallatie:
- moet zodanig zijn ontworpen en onderhouden dat de naar de fakkels gevoerde afgassen onder alle omstandigheden optimaal worden verbrand;
- mag geen lichthinder in de omgeving veroorzaken.

8.26 De fakkelinstallatie mag uitsluitend in gebruik zijn in noodgevallen, waarbij de vullingsgraad van de biogasbuffer >95% bedraagt, tijdens stilstand wegens storingen en onderhoud van de gasmotor, en wanneer de gasproductie hoger ligt dan de benutting. In alle andere gevallen dient het vrijkomende biogas te worden verbrand in de biogasmotor van de warmtekracht koppeling (WKK) dan wel te worden opgewerkt tot aardgaskwaliteit en aan het aardgasnet te worden geleverd.

8.27 De fakkelinstallatie bevat tenminste een beveiliging die voorkomt dat vlamterugslag in het leidingsysteem kan optreden, terwijl een vrije doorstroming van de fakkelgassen onder alle omstandigheden blijft gewaarborgd.

8.28 De goede werking van de fakkelinstallatie moet continu worden gecontroleerd. Bij uitvallen van de branders moet automatisch een alarm in werking worden gesteld en de gasafvoer worden afgesloten.

8.29 De fakkel moet zodanig zijn geconstrueerd dat ontsteking is gewaarborgd en dat de vlam niet onder invloed van de weersomstandigheden kan worden gedoofd.

8.30 Bij een defect in het fakkelsysteem moet het fakkelsysteem onmiddellijk en op een veilige wijze buiten bedrijf worden gesteld en gerepareerd. De installaties die op het defecte fakkelsysteem zijn aangesloten, moeten daarbij buiten bedrijf worden gesteld, tenzij de functie van het defecte fakkelsysteem tijdelijk door een ander fakkelsysteem is overgenomen. Van dit voorschrift mag worden afgeweken na overleg met en na schriftelijke toestemming van het bevoegd gezag.

8.31 Voorzieningen moeten zijn aangebracht om te voorkomen dat in de leidingen van het fakkelsysteem een explosief mengsel kan ontstaan.

8.32 Binnen een afstand van 7 meter van de voet van de fakkel mag geen brandgevaarlijke begroeiing en/of brandbare stof aanwezig zijn. Met uitzondering van de constructies en apparatuur van het fakkelsysteem moet het terrein binnen deze afstand onbebouwd zijn.

8.33 De ontstekingsinstallatie van de waakvlambranders van de fakkel moet ten minste één maal per maand op de goede werking worden beproefd. Indien dit aantoonbaar niet mogelijk is, kan worden volstaan met het testen van het elektrische/elektronische systeem. De resultaten van de beproeving moeten administratief worden vastgelegd.

8.34 Bij elk gebruik van de fakkelinstallatie moeten de volgende gegevens in een logboek worden vastgelegd:

- hoeveelheid en aard van de aangeboden gassen;
- oorzaak van het fakkelen;
- datum, tijdstip en tijdsduur van het fakkelen;
- tijdsduur van het eventueel roetend fakkelen en daartegen ondernomen acties.

9. GELUID

9.1 Het meten en berekenen van de geluidsniveaus en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, uitgave 1999.

9.2 Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelings-punt*	Beoordelings-hoogte (m)**		Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) in dB(A)		
	A	B	Dag 7.00-19.00 uur	Avond 19.00-23.00 uur	Nacht 23.00-7.00 uur
Witveldweg 33	1,5	5	40	35	35
Witveldweg 34	1,5	5	38	35	34
Witveldweg 37	1,5	5	40	36	36
Witveldweg 40	1,5	5	37	34	34
Witveldweg 44	1,5	5	34	29	29
Horsterweg 70	1,5	5	33	32	30
50 meter noord	5	5	45	42	42
50 meter oost	5	5	48	48	46
50 meter zuid	5	5	45	38	37
50 meter west	5	5	45	38	38

* De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven op tekening in bijlage 1

** Beoordelingshoogte A geldt in de dagperiode, beoordelingshoogte B geldt in de avond- en nachtperiode

9.3 Het maximale geluidsniveau L_{Amax} veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelings-punt*	Beoordelings-hoogte (m)**		Maximale geluidniveau (L_{Amax}) in dB(A)		
	A	B	Dag 7.00-19.00 uur	Avond 19.00-23.00 uur	Nacht 23.00-7.00 uur
Witveldweg 33	1,5	5	52	51	51
Witveldweg 34	1,5	5	50	50	50
Witveldweg 37	1,5	5	53	52	52
Witveldweg 40	1,5	5	50	49	49
Witveldweg 44	1,5	5	50	45	45
Horsterweg 70	1,5	5	50	45	44
50 meter noord	5	5	59	59	59
50 meter oost	5	5	64	64	64
50 meter zuid	5	5	58	58	58
50 meter west	5	5	56	51	51

* De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven op tekening in bijlage 1

** Beoordelingshoogte A geldt in de dagperiode, beoordelingshoogte B geldt in de avond- en nachtperiode

9.4 Binnen 6 maanden na het volledig in gebruik nemen inrichting moet door middel van een akoestisch onderzoek aan het bevoegd gezag worden aangetoond dat aan de geluidsvoorschriften 9.2 en 9.3 wordt voldaan. De resultaten van dit akoestisch onderzoek moeten binnen die termijn schriftelijk worden gerapporteerd. Het bevoegd gezag moet geïnformeerd worden over datum en tijdstip waarop de geluidmetingen ten behoeve van bovengenoemde rapportage plaatsvinden.

10. LUCHT

Zwavelwaterstof (H2S) in het biogas

10.1 Zwavelwaterstof (H_2S)

a. De concentratie zwavelwaterstof (H_2S) in het gereinigd biogas mag maximaal 250 ppm bedragen;

b. Het zwavelwaterstofgehalte in het gereinigd biogas van de covergisting en in het gereinigd biogas van de slachtafvalvergisting moet afzonderlijk minimaal eenmaal per twee weken worden gemeten en geregistreerd. Het jaargemiddelde van de metingen moet onder de 250 ppm liggen;

c. Van deze periodieke metingen moet een registratie worden bijgehouden. Deze registratie mag niet ouder zijn dan 6 maanden en moet direct (elektronisch) oproepbaar en overdraagbaar zijn op een daartoe strekkend verzoek van een toezichthoudend ambtenaar;

d. Indien na ten minste een jaar uit de metingen blijkt dat de variatie in de gegevens beperkt is kan, in overleg met het bevoegd gezag, het meetpunt worden verplaatst naar de gezamenlijke biogasstroom van covergisting en slachtafvalvergisting en kan de meetfrequentie worden teruggebracht naar 1x per maand.

Ammoniak

10.2 Ammoniaknormering
De concentratie ammoniak in de gereinigde afgassen uit het biobed mag niet meer bedragen dan 10 mg/Nm^3 (concentratie als halfuurwaarde en betrokken op droog afgas onder standaardcondities 101,3 kPa en 273 K).

10.3 Emissiemeetprogramma
Voor het volledig in gebruik nemen van de inrichting dient een emissiemeetprogramma ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd met betrekking tot de concrete invulling van de meetmethodes voor de componenten waar (periodieke) metingen zijn geëist zoals genoemd in voorschrift 10.2. Het emissiemeetprogramma dient ten minste te bevatten:

- aantal en situering van de meetpunten;
- het controleregime, de controlevorm, de monstername en meetmethoden. Deze dienen gebaseerd te zijn op de paragrafen 3.7 (controleren van emissies) en 4.7 (genormaliseerde meetmethoden) van de Nederlandse emissie richtlijn lucht;
- nauwkeurigheid meetresultaten;
- een opgave van het aantal emissie-uren en de productiecapaciteit;
- bedrijfsomstandigheden waaronder metingen worden uitgevoerd;
- termijn van uitvoering van de metingen;
- door welk (gecertificeerd) meetbureau de metingen worden uitgevoerd;
- welke emissie relevante parameters (ERP's) worden gehanteerd;
- de wijze waarop de jaarvrachten worden bepaald;
- de verwerking en (voorbeeld)rapportage van de meetgegevens en/of een nadere beschrijvingswijze van de gebruikte rekenmethode(n) op een zodanige wijze, dat controle op de naleving van de vergunningsvoorwaarden/emissiegrenswaarden door het bevoegd gezag eenvoudig mogelijk is.

10.4 Na goedkeuring van het onderzoeksvoorstel dienen de emissiemetingen binnen de in het onderzoeksvoorstel genoemde termijn te worden uitgevoerd.

10.5 Binnen 3 maanden nadat de emissiemetingen hebben plaatsgevonden dient de overeengekomen rapportage van de onderzoeksresultaten aan het bevoegd gezag te worden overgelegd.

10.6 Op grond van de resultaten van het onderzoeksrapport kan het bevoegd gezag nadere eisen opleggen.

10.7 De gerapporteerde emissiegegevens moeten gebaseerd zijn op metingen dan wel berekeningen. Alle meetgegevens en berekeningen moeten worden geregistreerd en gedurende minimaal 5 jaar worden bewaard en moeten voor de bevoegde ambtenaren ter inzage liggen.

10.8 Emissiemetingen door bevoegd gezag
Indien het bevoegd gezag controlemetingen ten aanzien van de emissies wenst uit te voeren moet in overleg met en op aanwijzing van het bevoegd gezag maatregelen worden getroffen voor:

- de constructie van de afvoerkanalen;
- de plaats en de bereikbaarheid van de meetpunten;
- de uitvoering van de aansluitvoorzieningen;
- datgene wat voor de uitvoering van een meting is vereist.

Geur

10.9 Geurklachten en geuronderzoek

a. Vergunninghoudster dient een geuronderzoek uit te voeren indien sprake is van een gevalideerd klachtenpatroon;

b. Binnen 1 maand nadat door het bevoegd gezag een onderzoeksverplichting is opgelegd, dient vergunninghoudster een hiertoe strekkend onderzoeksvoorstel ter goedkeuring aan het bevoegd gezag voor te leggen. In dit voorstel dient tevens te worden aangegeven binnen welke termijn het onderzoek zal plaatsvinden en wanneer een rapportage van de onderzoeksresultaten aan het bevoegd gezag wordt overgelegd. Dit onderzoek dient te worden opgesteld overeenkomstig het document "meten en rekenen geur van het ministerie van VROM d.d. dec. 1994" (Publicatiereeks lucht&energie nr. 115) dan wel een op dat tijdstip nieuw aanvaarde onderzoeksmethode;

c. In het onderzoek als bedoeld in het vorige voorschrift moeten ten minste de volgende aspecten worden opgenomen:
   - het vaststellen van de geurimissieconcentratie rond de inrichting tijdens representatieve bedrijfsvoering. De verspreiding van de geur dient te worden berekend met behulp van de laatste softwareversie van het Nieuw Nationaal Model;
   - bepalen hedonische waarde;
   - uitwerken en rapporteren van de mogelijke maatregelen (incl. kosten), welke kunnen worden getroffen om te komen tot een vermindering van de geurhinder, dan wel een verdergaande reductie van de geuremissie;

d. Op grond van de resultaten van het onderzoeksrapport kan het bevoegd gezag nadere voorschriften opleggen.

Stofverspreiding

10.10 Indien in de onmiddellijke nabijheid van de bron visueel duidelijk waarneembare stofverspreiding optreedt, dienen adequate maatregelen ter voorkoming hiervan te worden getroffen.

10.11 Wanneer door meteorologische omstandigheden stofverspreiding kan ontstaan of ontstaat van opgeslagen stuifgevoelige goederen dient deze door besproeiing en/of afdekking of anderszins voorkomen of opgeheven te worden. Indien besproeiing vanwege weersomstandigheden (bijvoorbeeld: vorst) niet mogelijk is, moeten andere maatregelen getroffen worden om stofverspreiding te voorkomen.

10.12 Sproeien dient zodanig te geschieden dat daarbij geen overlast, zoals verspreiding van nevel, voor de directe omgeving van de inrichting ontstaat.

10.13 Het laden en lossen en het transport binnen de inrichting van stuifgevoelige goederen moet zodanig geschieden dat stofverspreiding buiten de inrichting te allen tijde wordt voorkomen.

10.14 Indien stofhinder, bijvoorbeeld ten gevolge van bepaalde weersinvloeden, niet kan worden voorkomen door het treffen van adequate maatregelen dienen alle handelingen met stuifgevoelige (afval)stoffen tijdelijk worden gestaakt tot het moment dat de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat de stofhinder niet meer op kan treden c.q. adequaat bestreden kan worden.

10.15 Indien de inrichting niet in bedrijf is, moeten voorzieningen zijn getroffen om verspreiding van zand, stof of ander fijnkorrelig materiaal buiten de inrichting te voorkomen.

10.16 Teneinde hinderlijke verspreiding van stof buiten de inrichting te voorkomen als gevolg van de transportactiviteiten moet onmiddellijk kunnen worden voorzien in en - indien noodzakelijk - gebruik worden gemaakt van een veegmachine en/of sproeiwagen die, zo vaak als nodig is, het gedeelte van de inrichting waarop transportverkeer plaatsvindt schoon veegt en/of besproeit met water.

10.17 Verkeersbewegingen binnen de inrichting dienen plaats te vinden op de daartoe aangelegde verharde wegen.

Bijlage 3 Begrippen

**** VOOR ZOVER EEN DIN-, NEN-, NEN-EN-, OF NEN-ISO-NORM**
Voor zover in een voorschrift verwezen wordt naar een DIN-, DIN-ISO, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-, NVN-norm, AI-blad, BRL, CPR, PGS of NPR, wordt de uitgave bedoeld die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen. Indien er sprake is van reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties is -de norm, BRL, CPR, PGS, NPR of het AI-blad van toepassing die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

BESTELADRESSEN
publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:

overheidspublicaties zoals AI-bladen en CPR-richtlijnen bij:
SDU Service, afdeling Verkoop
Postbus 20014
2500 EA DEN HAAG
telefoon (070) 378 98 80
telefax (070) 378 97 83

PGS-richtlijnen zijn digitaal verkrijgbaar via www.vrom.nl

DIN, DIN-ISO, NEN, NEN-EN, NEN-ISO, NVN-normen en NPR-richtlijnen verkrijgbaar bij
Nederlands Normalisatie-instituut (NEN), Afdeling verkoop
Postbus 5059
2600 GB DELFT
telefoon (015) 269 03 91
telefax (015) 269 02 71
www.nen.nl

BRL-richtlijnen verkrijgbaar bij
KIWA Certificatie en Keuringen
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK
telefoon (070) 414 44 00
telefax (070) 414 44 20

InfoMil is het informatiecentrum in Nederland over milieu wet- en regelgeving.
www.infomil.nl

AFVALBEHEERSPLAN
Afvalbeheersplan als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer

AFVALSTOFFEN
Afvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer

AFVALWATER
Afvalwater als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer

BEDRIJFSAFVALSTOFFEN
Bedrijfsafvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer

BEDRIJFSAFVALWATER
Bedrijfsafvalwater als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer

BEDRIJFSRIOLERING
Voorziening voor de afvoer van bedrijfsafvalwater vanuit de inrichting naar een openbare riolering of een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.

BEOORDELINGSHOOGTE
De hoogte van het beoordelingspunt boven het maaiveld.

BEOORDELINGSPUNT
Het punt waar het $L_{Ar,LT}$ en het L_{Amax} worden bepaald en getoetst aan de (eventuele) grenswaarden.

BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN (BBT)
Voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die – kosten en baten in aanmerking genomen – economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.

BEVOEGD GEZAG
Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg.

BEWERKEN
Veranderen van de aard of hoedanigheid van de afvalstof door het behandelen met fysisch en/of chemische of biologische methoden voor nuttige toepassing of verwijdering.

BODEM
Het vaste deel van de aarde met de zich daarin bevindende vloeibare (onder andere grondwater) en gasvormige bestanddelen en organismen (verhardingslagen, worden, indien ze voor meer dan 50% uit bodemvreemd materiaal bestaan, niet als onderdeel van de bodem beschouwd).

BODEMBEDREIGENDE ACTIVITEIT
Bodembedreigende activiteit als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer.

BODEMBEDREIGENDE STOF
Bodembedreigende stof als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer.

BODEMBESCHERMENDE MAATREGEL
Bodembeschermende maatregelen als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer.

BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING
Bodembeschermende voorziening als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer.

BODEMINCIDENT
Een incident waarvan op voorhand een redelijk vermoeden bestaat dat vrijgekomen stoffen de bodem zullen belasten, dan wel een incident waarna middels lekdetectie of anderszins is vastgesteld dat bodembelasting is opgetreden.

BODEMRISICO(CATEGORIE)
Typering van de kans op (en omvang van) een bodembelasting door een specifieke bedrijfsmatige activiteit.

BODEMRISICOCATEGORIE A
Verwaarloosbaar bodemrisico.

BODEMVERONTREINIGING
Situatie waarbij stoffen zich op een zodanige wijze in de bodem bevinden, dat deze stoffen zich met de bodem kunnen vermengen, met de bodem kunnen reageren, zich in de bodem kunnen verspreiden en/of ongecontroleerd kunnen verplaatsen èn één of meer van de functionele eigenschappen, die de bodem voor mens, plant of dier heeft, verminderen of bedreigen (hoeveelheid aan verontreinigde stoffen per volume eenheid bodemmateriaal).

COMPOST
Een product dat geheel of grotendeels bestaat uit een of meer (plantaardige) organische afvalstoffen die met behulp van micro-organismen onder aerobe omstandigheden zijn omgezet tot een zodanig stabiel eindproduct dat daarin alleen nog afbraak van humeuze verbindingen plaatsvindt.

DOELMATIG BEHEER VAN AFVALSTOFFEN
Doelmatig beheer van afvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer.

DRIJFMEST
Drijfmest als bedoeld in artikel 1 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

DIFFUSE EMISSIES
Niet gekanaliseerde emissies.

EMBALLAGE
Verpakkingsmateriaal, zoals glazen en kunststof flessen, blikken en kunststof cans, metalen en kunststof vaten of fiberdrums, papieren en kunststof zakken, houten kisten, big-bags en intermediate bulkcontainers (IBC's).

EQUIVALENT GELUIDNIVEAU
Equivalent geluidsniveau als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder.

GELUIDGEVOELIGE RUIMTE
Geluidgevoelige ruimte als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder.

GELUIDSNIVEAU IN dB(A)
Geluidniveau in dB(A) als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder.

GEURCONCENTRATIE
De concentratie van geurveroorzakende componenten in lucht, uitgedrukt in Europese odour units per m^3 (ou_E/m^3). Eén Europese odour unit per m^3 is de concentratie geurstoffen die door een gemiddeld persoon nog net kan worden geroken.

GEURGEVOELIG OBJECT
Gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.

GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN
gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer.

GEVAARLIJKE STOFFEN
Gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

GEVEL
Gevel als gedefinieerd in artikel 1 juncto artikel 1b, vijfde lid, van de Wet geluidhinder.

GPBV-INSTALLATIE
Installatie als bedoeld in bijlage 1 bij richtlijn nr. 2008/1/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 januari 2008 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (PbEU L 24).

INDICATIEVE GEMIDDELDE GEURHINDERDREMPELWAARDE
Gevalideerde klachtenaantal per kwartaal als functie van de omvang van de populatie en het aantal klagers.

INRICHTING
Inrichting als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer.

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU ($L_{Ar,LT}$)
Het A-gewogen gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, bepaald in de loop van een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.

LEKBAK
Een voorziening waarvan de bodembeschermende werking door de daarop afgestemde bodembeschermende maatregelen is gewaarborgd, en die zich rondom of onder een bodembedreigende activiteit bevindt en in staat is de bij normale bedrijfsvoering gemorste of wegspattende vloeistoffen op te vangen.

MAXIMALE GELUIDNIVEAU (L_{Amax})
Het hoogste A-gewogen geluidsniveau, afgelezen in de meterstand «F» of «fast», als vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen industrielawaai.

MENGEN
Het samenvoegen van qua aard, samenstelling en concentratie niet met elkaar vergelijkbare (verschillende) afvalstoffen.

MESTBASSIN
Reservoir bestemd voor het bewaren van dunne mest, dat niet geheel of gedeeltelijk is gelegen onder een stal.

MINIMUMSTANDAARD
Minimale hoogwaardigheid van de wijze van be- of verwerken van een afvalstof of categorie van afvalstoffen. De minimumstandaard legt de maximaal toegestane milieudruk van een be- of verwerking vast.

NEN
Een door het Nederlands Normalisatie-instituut (NEN) uitgegeven norm.

NeR
Nederlandse emissierichtlijn lucht, Informatiecentrum Milieuvergunningen (InfoMil).

NRB
Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten, Informatiecentrum Milieuvergunningen (InfoMil).

NULSITUATIE
De kwaliteit van de grond en het grondwater ter plaatse van de inrichting op het moment van vergunningverlening.

NULSITUATIEONDERZOEK
Onderzoek naar de kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) op die plaatsen van de inrichting waar potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsvinden of zullen plaatsvinden en dat is gericht op die verontreinigende stoffen die ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting in de bodem kunnen geraken.

NUTTIGE TOEPASSING
Handelingen die zijn opgenomen in bijlage IIB van de Kaderrichtlijn afvalstoffen. De belangrijkste handelingen zijn het als product of als materiaal opnieuw gebruiken van een afvalstof in dezelfde of een andere toepassing en het toepassen van een afvalstof met een hoofdgebruik als brandstof.

OPBULKEN
Het samenvoegen van afvalstoffen die qua aard, samenstelling en concentraties vergelijkbaar zijn.

PERCENTIELWAARDE
Geeft het percentage van de tijd aan dat een zekere concentratie niet wordt overschreden.

PGS
Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen, onder verantwoordelijkheid van vier departementen uitgebrachte richtlijnen voor opslag en handling van gevaarlijke stoffen (voorheen CPR-richtlijn). De adviesraad gevaarlijke stoffen heeft voor het tot stand komen van deze richtlijnen een adviserende taak.

SCHADELIJKE STOFFEN
Stoffen, of combinaties van stoffen, in welke vorm ook, waarvan hetzij in het algemeen, hetzij in het gegeven geval kan worden verwacht dat ze - op of in de bodem gerakend - de bodem verontreinigen of kunnen verontreinigen, en voor zover deze stoffen niet reeds als "gevaarlijke stoffen" zijn aangewezen.

SCIOS
Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud aan Stookinstallaties

VERKEERSBEWEGING
Het aan- of afrijden met een persoon-, bestel- of vrachtwagen.

VERWAARLOOSBAAR BODEMRISICO
Een situatie als bedoeld in de NRB waarin door een goede afstemming van bodembeschermende voorzieningen en bodembeschermende maatregelen de kans op een verandering van de bodemkwaliteit, ten gevolge van een immissie van een stof, verwaarloosbaar is gemaakt.

VLOEISTOFKERENDE VOORZIENING
Een voorziening die in staat is vrijgekomen stoffen zo lang te keren dat deze kunnen worden opgeruimd voordat indringing in de bodem plaats kan vinden.

VLOEISTOFDICHTE VOORZIENING
Effectgerichte voorziening die waarborgt dat, onder voorwaarde van doelmatig onderhoud en adequate inspectie en/of bewaking, geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van die voorziening kan komen.

VUILWATERRIOOL
Vuilwaterriool als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (activiteitenbesluit)

WONING
Een gebouw of deel van een gebouw dat voor bewoning gebruik wordt of daartoe is bestemd.

Bijlage 4 BELANGHEBBENDEN DIE IN DE MER-PROCEDURE ADVIEZEN EN/OF ZIENSWIJZEN HEBBEN INGEBRACHT

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
J.H. Heijnen namens Stichting Milieufederatie Limburg	Godsweerderstraat 2	6041 GH	Roermond	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer P.J.J.M. Geurts	Blauwververstraat 77	5961 KH	Horst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer F.P. Hoek	Meerlosebaan 22	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer J. Kurstjens	Meerlosebaan 7	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens mw. J.M.F. Obers	Schoolstraat 4	5971 BH	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer J. van Rengs	Meerlosebaan 16	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de A.G.M. Strous	Molenveld 12	5971 CN	Grubbenvorst	01-12-2010
Wösten juridisch advies namens M.E.J.M. Baggen	Venloseweg 55	5971 PB	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens W. Bergs	Witveldweg 8	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens B. Botman	Witveldweg 72	5971 NS	Horst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P.J. Geerlings	Witveldweg 17	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.J.M. Geurts	Witveldweg 13	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens N. Gilissen	Stationsweg 10	5973 RH	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H.a. Hendrickx-Rebbers	Grubbenvorsterweg 32a	5973 NB	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H. Hendrix	Horsterdijk 16a	5973 PN	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H. Hermkens	Witveldweg 18	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.A.T. Hoof	Losbaan 1	5971 PA	Grubbenvorst	02-12-2010

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
Wösten juridisch advies namens N.J.A. Jacobs	Burg. Van Leentstraat 3	5971 AG	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P. Niessen	Losbaan 45	5971 PA	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.M. Putker	Witveldweg 22	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens B. Sanders	Meerlosebaan 10	5971 NW	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens D. Siepermann	Kaldenbroek 1	5973 RJ	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P. Simons	Maricollenweg 23	5971 AS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.A.J. Teeuwen	Meerlosebaan 1c	5971 NW	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens W.P.J. Vogelzangs	Spechtenlaan 6	5971 CS	Grubbenvorst	02-12-2010
Frank Coenders BV en Fam. Coenders	Witveldweg 33	5971 NS	Grubbenvorst	01-12-2010
Maatschap Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	29-11-2010
F. Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	29-11-2010
Vereniging Behoud de Parel	p.a. Winterheide 3	5971 GD	Grubbenvorst	29-11-2010
DAS Rechtsbijstand namens Dhr. G. Aerdts en Mw. P.A.A. Aerdts	Losbaan 31	5971 PA	Grubbenvorst	30-11-2010

Bijlage 5 Belanghebbenden die tegen het ontwerpbesluit zienswijzen hebben ingebracht

A)
Middels aangetekende brief van 29 december 2011, ingekomen 2 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Milieu adviesbureau Het Groene Schild namens Stichting Wakker Dier, Postbus 92024, 2090 AA te Amsterdam.

B)
Middels fax en brief van 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 4 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Wöstens juridisch advies namens Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., Waldeck Pyrmontsingel 18, 6521 BC te Nijmegen en Vereniging Leefmilieu te Nijmegen.

C)
Middels fax en brief 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 5 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Wöstens juridisch advies namens:

- M.E.J.M. Baggen, Venloseweg 55 te Grubbenvorst;
- W. Bergs, Witveldweg 8 te Grubbenvorst;
- B. Botman, Witveldweg 72 te Horst;
- P.J. Geerlings, Witveldweg 17 te Grubbenvorst;
- J.J.M. Geurts, Witveldweg 13 te Grubbenvorst;
- N. Gilissen, Stationsweg 10 te Lottum;
- H.A. Hendrickx-Rebbers, Grubbenvorsterweg 32a te Lottum;
- H. Hendrix, Horsterdijk 16a te Lottum;
- H. Hermkens, Witveldweg 18 te Grubbenvorst;
- J.A.T. Hoof, Losbaan 1 te Grubbenvorst;
- N.J.A. Jacobs, Burg. Van Leentstraat 3 te Grubbenvorst;
- P. Niessen, Losbaan 45 te Grubbenvorst;
- J.M. Putker, Witveldweg 22 te Grubbenvorst;
- B. Sanders, Meerlosebaan 10 te Grubbenvorst;
- D. Siepermann, Kaldenbroek 1 te Lottum;
- P. Simons, Maricollenweg 23 te Grubbenvorst;
- J.A.J. Teeuwen, Meerlosebaan 1-c te Grubbenvorst;
- W.P.J. Vogelzangs, Spechtenlaan 6 te Grubbenvorst;
- F. Coenders, Witveldweg 33 te Grubbenvorst;
- P. Vallen, Winterheide 16 te Grubbenvorst;
- P.J.M. Beerkens, Prof. Linssenlaan 1 te Grubbenvorst;
- C.J. van der Zalm, Lavendelheide 14 te Grubbenvorst;
- L.H.G.G. Linskens, E. Dorsstraat 26 te Grubbenvorst;
- J.H.J. Engels, De Akkervrouw 11 te Grubbenvorst;
- N. Hendrix, Kloosterstraat 78 te Grubbenvorst;
- J. Gubbels, Tuinhaversveld 9a te Grubbenvorst;
- M. Vergeldt, Losbaan 46 te Lottum;
- E. Dings, Losbaan 46 te Lottum.

D)
Middels fax en (aangetekende) brief van 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 4 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Boels Zanders Advocaten namens mevrouw P.A.A.M. Aerdts-Geurts en namens de heer B. Aerdts, Losbaan 31, 5971 PA te Grubbenvorst.

E)
Middels fax en (aangetekende) brief, ingekomen respectievelijk 16 en 20 december 2011, zijn zienswijzen ontvangen van Boels Zanders Advocaten te Roermond namens:
- Vereniging Behoud de Parel, Winterheide 3 te Grubbenvorst;
- P.Th.J. Schreurs, De Bisweide 62 te Grubbenvorst;
- P.J.J.M. Geurts, Blauwververstraat 77 te Horst;
- A.G.M. Strous, Molenveld 12 te Grubbenvorst;
- J.M.F. Obers, Schoolstraat 4 te Grubbenvorst;
- F.P. Hoek, Meerlosebaan 22 te Grubbenvorst;
- J.G.L. Kurstjens, Meerlosebaan 7 te Grubbenvorst;
- P.J.H. van Rengs, Meerlosebaan 16 te Grubbenvorst;
- P. van Raak, Burg. Cremersstraat 9 te Grubbenvorst;
- Frank Coenders BV, Witveldweg 33 te Grubbenvorst;
- F.M.P. Coenders, Witveldweg 33 te Grubbenvorst.

F)
Middels brief van 26 december 2011, ingekomen 2 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van de heer P.H. Rechsteiner, Meterikseweg 21, 5961 CT Horst

G)
Middels brief van 22 december 2011, ingekomen 23 december 2011, zijn zienswijzen ontvangen van de VROM-Inspectie, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Postbus 16191, 2500 BD Den Haag

provincie limburg

Wet milieubeheervergunning

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend dat het volgende besluit is genomen:

Voor: de oprichting van een pluimveehouderij (incl. slachterij) met in totaliteit 1.059.840 vleeskuikens en 74.448 ouderdieren en een Bio Energie Centrale (BEC) voor de be- en verwerking van mest en (afval)stoffen binnen het Concept Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB).
Locatie: Kuijpers Onroerend Goed B.V., Witveldweg 35, 5971 NS Grubbenvorst
Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Limburg
Datum besluit: 14 augustus 2012
Zaaknummer: 10_26185

Over het ontwerpbesluit zijn zienswijzen ingediend.
Het besluit is ten opzichte van het ontwerpbesluit gewijzigd.

Inzage
Het besluit en de bijbehorende stukken liggen ter inzage van 22 augustus 2012 t/m 3 oktober 2012:
- in de bibliotheek van het Gouvernement, Limburglaan 10, Maastricht, elke werkdag van 8.30-12.00 uur en van 13.00-16.30 uur;
- in het gemeentehuis van Horst aan de Maas, op de gebruikelijke plaats en tijden.

Het besluit wordt gedurende de inzagetermijn ook gepubliceerd op de website www.limburg.nl/vergunningen

Rechtsbescherming
Een belanghebbende, die zienswijzen over de ontwerpbesluiten heeft ingediend of aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend, kan, tegen betaling van de verschuldigde griffierechten, van 23 augustus 2012 t/m 3 oktober 2012 beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het beroepschrift moet worden ondertekend en ten minste bevatten: naam en adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht en de redenen van het beroep (motivering).
Het beroepschrift moet worden gericht aan: Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Als u een beroepschrift heeft ingediend, kunt u tevens de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verzoeken een voorlopige voorziening te treffen.
Als u het verzoek indient tijdens de beroepstermijn, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de internetpagina van de Raad van State, www.raadvanstate.nl (klik op Onze werkwijze, klik op Bestuursrechtspraak).

Informatie
Afdeling Vergunningen en Subsidies: tel. (043) 389 7649